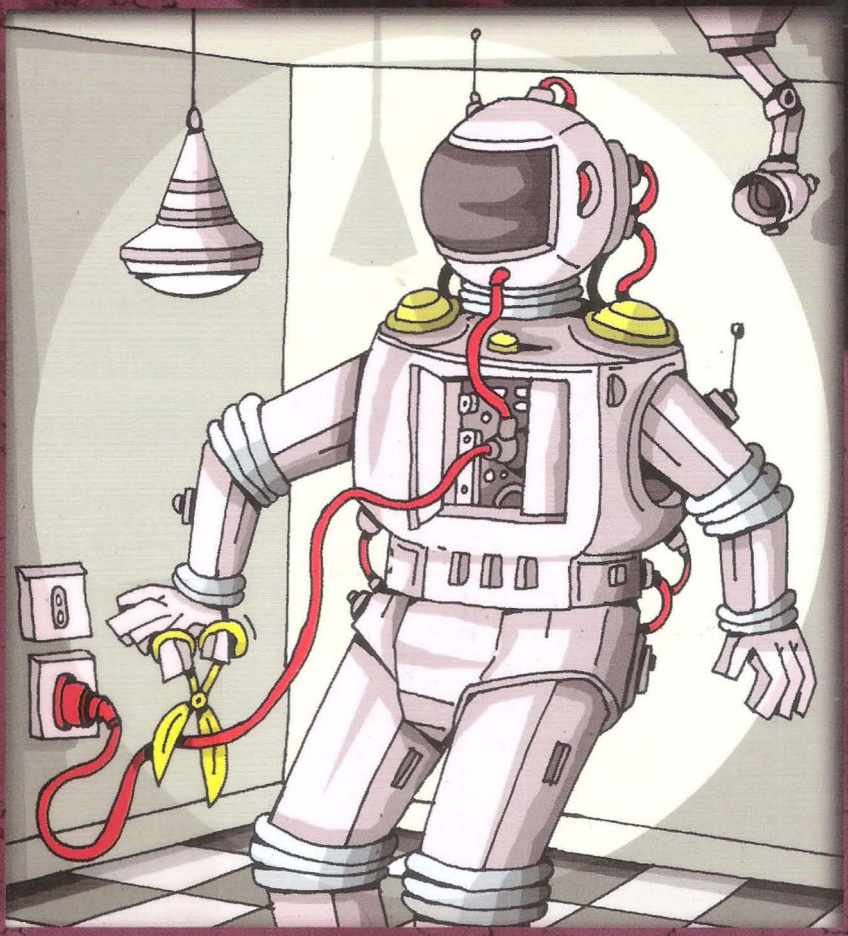
STANISLAW

LEM

ÖLÜMLÜ MAKİNELER

iletişim

(...) Ne olduğunu bilmiyor, ne yapacağından emin değilmiş gibi görünüyordu. Pirx'in anlamakta hiç zorlanmadığı bu tereddütte, bu kararsızlıkta öylesine âşinâ, öylesine insanca bir şey vardı ki boğazında bir düğümlenme hissetti.

Ölümlü Makineler, bilimkurgu türünün duayeni Stanislaw Lem'in robotlar, başka bir deyişle "demir melekler" üzerine yazdığı on dört öyküden oluşuyor. "Robot Masalları" adlı derlemeyi oluşturan ilk on bir öykü, elektro-şövalyelerin elektroatları üzerinde kılıç oynattıkları, "bir damla protoplazması bile olmayan bir dünyayı" konu edinir. Bu dünyada insanın adı da anılır, gittiği her yere yıkım götüren "Beyaz Ölüm" olarak. Öykülerin ortak noktası, robotların da ölümlü birer yaratık, nihayetinde birer insan olduklarıdır. "Av" ile "Maske" adlı iki hüzünlü öyküde Lem, uzun soluklu yapıtlarını aratmayacak bir kalem ustalığı ve yaratıcılık sergiler. Bir makine ile bir insan arasındaki av-avcı ilişkisi çerçevesinde kurgulanmış iki öykü, yer yer Gotik izler taşıyan bir atmosferde, makine ile insan arasındaki sınırın adeta silindiği duygu yüklü birer başyapıt niteliğinde. Öyküleri derleyip İngilizce'ye çeviren Michael Mandel'in dediği gibi: "Lem çok eğlencelidir, ama bir öyküyü hüzünlü bir tonda anlatmasını da bilir."

İLETİŞİM 689
ÇAĞDAŞ DÜNYA EDEBİYATI 151

ISBN 975-470-869-X
9 789754 708691

STANISLAW LEM 1921 yılında Polonya'nın Lwow kentinde doğdu. Tıp öğrenimini İkinci Dünya Savaşı'nda ülkesi Alman işgaline uğrayınca yarıda bıraktı. Savaş yıllarını otomobil tamirciliği ve kaynakçılık yaparak geçirdi. 1946'da Kraków'a yerleşti ve tıp eğitimini tamamlayarak doktor oldu. Aynı yıllarda şiir yazmaya ve bilimsel yöntem üzerine kuramsal araştırmalara başladı. Lem, 1951 yılında, daha sonra kendisini dünya çapında üne kavuşturan bilim-kurgu türünde yazmaya başladı. Yazarın başyapıtı sayılan *Solaris*, ünlü Rus yönetmen Andrey Tarkovski tarafından sinemaya da aktarıldı. *Aden* (1995), *Gelecekbilim Kongresi* (1997), *Solaris* (1997), *Soruşturma* (1998), *Küvette Bulunan Günce* (1998), *Yenilmez* (1998), *Yıldızlardan Dönüş* (1998), *Kör Talih* (1999), *Dönüşüm Hastanesi* (2000), *İnsanın Bir Dakikası* (2000) ve *Dünyada Barış* (2000) İletişim Yayınları tarafından yayımlandı. Yayınevi, Lehçe yazan ve kitapları birçok dile çevrilen Stanislaw Lem'in "Bütün Eserleri"ni yayımlayacaktır.

Mortal Engines / Opowiadania
© 1977 Stanislaw Lem

İletişim Yayınları 689 • Çağdaş Dünya Edebiyatı 151
Stanislaw Lem Bütün Eserleri 12
ISBN 975-470-869-X
© 2001 İletişim Yayıncılık A. Ş.
1. BASKI 2001, İstanbul (1000 adet)

EDİTÖR Elçin Gen
DİZİ KAPAK TASARIMI Ümit Kıvanç
KAPAK Suat Aysu
KAPAK RESMİ Erdal Alay
KAPAK FİLMİ Diacan Grafik
UYGULAMA Hüsnü Abbas
DÜZELTİ Yasemin K.
MONTAJ Şahin Eyilmez
BASKI ve CİLT Sena Ofset

İletişim Yayınları
Klodfarer Cad. İletişim Han No. 7 Cağaloğlu 34400 İstanbul
Tel: 212.516 22 60-61-62 • Fax: 212.516 12 58
e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

STANISLAW LEM

Ölümlü Makineler

Mortal Engines
(Opowiadania)

ÇEVİREN ***Hande Taylan***

iletişim

İÇİNDEKİLER

Harvest Baskısına (1992) Giriş ***7***

Üç Elektroşövalye ***13***

Uranyum Kulaklıklar ***21***

Bir Solukyüzü Katleden Erg'in Öyküsü ***29***

İki Canavar ***45***

Beyaz Ölüm ***55***

Mikroks ile Dev Evreni Nasıl Genişlettiler ***63***

Ejderhayla Savaşan Bilgisayarın Öyküsü ***69***

Kral Hidrops'un Danışmanları ***77***

Otomateus'un Arkadaşı ***93***

Kral Globares ve Bilgeler ***115***

Kral Gnuff'un Öyküsü ***129***

Dr. Vliperdiyus'un Sanatoryumu ***141***

Av ***153***

Maske ***191***

Harvest Baskısına (1992) Giriş

On beş yıl önce kendileri için Stanislaw Lem'in birkaç kitabını çevirmiş olduğum Seabury Press, bana, Lem'in daha önce Lehçe'de hiç yayımlanmayan eserlerini derleyerek küçük bir antoloji düzenleme fırsatı verdi. Sonuç, elinizdeki kitaptır.

Kafamdaki fikir, Lem'in robotlar hakkındaki öykülerini derlemekti. Kimi neşeli, kimi ağır olan öykülerin ortak noktası -ki bu Lem'in kurgusal dünyasının temel taşıdır- robotların da nihayetinde insanlar olduğuydu.

Başlığı, *Bartlett's*'i karıştırarak buldum. Desdemona'nın ihanetini duyan Mağripli'nin, paradoksal bir biçimde askerlikte bulduğu manevî huzura veda ettiği *Othello*'dan esinlendim. "Zalim boğazları / ölümsüz Jüpiter'in korkunç çığlıklarını andıran" ölümlü makineler, gürleyen birer top, birer savaş makinesi. Bilimkurgu ve Lem bağlamında bu makineler otomatlaşıyor ve *ölümlü* sözcüğü bir kelime oyunu tınısı kazanıyor: Kimi kez ölüm getiren anlamında ölümlü, kimi kez de ölüme mahkûm olma anlamında ölümlü. Başka bir deyişle, onlar da bizim gibi ölümlü.

Robot izleği aslında kısmen bir mazeretti. Mükemmel bir konu ve yazara kesinlikle uygun - ama gerçek şu ki, ben biraz da eğlenmek istiyordum: Lem'in "Robot Masalları"nı sadece robotların işgal ettiği bir dünyayı (bir damla protoplazması olmayan bir dünyayı) konu edindikleri için değil, hem okur hem de çevirmen olarak çok hoşuma giden *The Cyberiad* ile *Star Diaries*'deki oyun tadını taşıdıkları için çevirmek istedim. Bütün Lemler arasında -geleneksel bilimkurgu yazarı, filozof, politik hicivci, geleceği gören bilge, ahlâkçı ve daha birçokları- benim en çok sevmiş olduğum ve hâlâ da sevdiğim Lem, mizahı ustası öykü anlatıcısı, komik Baron Munchausen Lem'dir.

Robot izleğine bir zemin oluşturacak bir iki noktayı belirtmek isterim, bu sibernetik düşünce Lem'in aklını epey meşgul etmiştir.

1948 yılında ortaya atılan *sibernetik* sözcüğü, 20. yüzyıl bilimi ile teknolojisinin bilgi işlem alanında geçirdiği ciddi ve beklenmedik dönüşümün bir sonucuydu: İkinci sanayi devriminin. "Sibernetiğin babası" Norbert Wiener, sibernetiği, kendi performanslarını ya da işlevlerini (çıktı), o performans hakkında aldıkları verileri (girdi) temel alarak düzenleyebilen -başka bir deyişle geribesleme (*feedback*) özelliği olan- karmaşık sistemlerin incelenmesi olarak sundu. İnsan, bu tür sistemlerin bir örneğiydi, "yaşamı taklit eden bir otomat" da bir başka örnek olabilirdi. Önemli olan hammadde değil, sistemdi; *hammadde* biyolojik olabilirdi de, olmayabilirdi de... Böylelikle doğal olan ile yapay olan arasındaki ayrımın burada bir önemi kalmıyordu. Wiener, yapay bir insanı bir analog insan olarak düşünmek gerektiğini söylüyordu. İnsan da makine de "bölgesel olarak azalan entropi adaları" olduğundan, böylesi bir aygıt, aslında evrensel kaosa karşı verdiği mücadelede insanın müttefiği olurdu.

Sosyalizm, en azından sosyalizmin bilimsel versiyonu, 19. yüzyılı yapay insan düşüncesiyle tanıştırmakta önemli bir rol oynamıştır. Bazıları için o, nihaî bir idealdi; bazıları içinse nihaî bir kâbus. Bu iki görüşün, ikisi de Rus olan iki temsilcisi bulunmaktadır. (Ruslar, tipik tarlaları, çamurları, köylüleri, bitleri ve geri kalmış teknolojilerine karşın her nedense, yapay insan konusunda her zaman düşüncelerini açıklamışlar ve bunu çok incelikli bir şekilde yapmışlardır.) Dostoyevski, 1864 yılında, *Yeraltından Notlar* adlı antiütopyacı kitabında, bilimsel olarak tanımlanan insanı ruhsal bir mekanizma, bireysellikten, bağımsızlıktan yoksun bir varlık olarak görmüştür:

> Bilim insana, gerçekte hiçbir zaman iradesinin ya da kaprislerinin olmadığını; kendisinin ancak bir piyano tuşu ya da org içindeki bir vida kadar değer taşıdığını; ayrıca, yeryüzünde doğa yasalarının hüküm sürdüğünü, insanın yaptığı her şeyin istemesine değil, bu yasalara bağlı olarak oluştuğu gerçeğini öğretecektir. O halde, bize yalnızca bu yasaları keşfetmek kalıyor, insanlar böylece davranışlarından sorumlu olmayacakları için yaşamak da kolaylaşacaktır. Artık insanın bütün yapıp ettikleri, tıpkı 108,000'lik logaritma çizelgeleri gibi matematiksel olarak hesaplanıp bir dizine geçirilecek, hatta zamanımızın ansiklopedik sözcükleri cinsinden yararlı yayınlar bile çıkacaktır. İçinde her şeyin büyük bir kesinlikle hesaplanıp kaydedildiği bu yayınlar sayesinde dünyada sözü edilmemiş ne bir davranış ne de bir serüven kalacaktır.

Sosyalizmin, Rus Devrimi ile Sovyetler'in cesur yeni dünyası biçiminde zafer kazanmasından birkaç yıl sonra, Gastev adlı bir ütopya entelektüeli şunları yazıyordu:

> Sadece hareketlerin, üretim yöntemlerinin değil, günlük düşüncenin mekanizasyonu, aşırı boyutlara varan akılcılıkla birleştiğinde, proleteryanın ruh halini çarpıcı bir derecede normalleştirir, ona şaşırtıcı bir anonimlik verir, bu da ayrı proleterya birimlerinin A, B, C, 325,075 ya da 0 olarak nitelenmesini kolaylaştırır. Bu eğilim, bundan sonra, bireysel düşünceyi fark ettirmeden imkânsız kılacak ve düşünce, psikolojik düğmeler ve kilitler sistemiyle, bütün bir sınıfın nesnel işlemi haline gelecek. Bu kolektif komplekslerin hareketleri, insan yüzlerinden yoksun birer nesnenin hareketine benzer ... duyguları haykırışlarla ya da kahkahalarla değil, manometrelerle, taksometrelerle ölçülen birer nesne. O zaman yeni bir kolektifin demir mekaniğine, proleteryayı işitilmedik bir toplumsal otomata dönüştüren yeni bir kitle mühendisliğine sahip oluruz.

Her ne kadar farklı ideolojik çizgileri olsa da, Dostoyevski ile Gastev, insanların bilimsel olarak "açıklanışı" ile insan "mühendisliği" arasında aslında bir fark olmadığına inanmışlardır.

Stanislaw Lem'in, "robot" sözcüğünün türetildiği ve ilk kez Karel Čapek'in *R.U.R.* adlı oyununda kullanıldığı 1921 yılında doğmuş olması ilginç bir raslantıdır. Čapek'in oyunundaki robotlar, bir yapay işçi ordusudur, son sahnede dünyayı ele geçirirler ve insanlık yok olur.

Yapay Zekâ'nın ilk kez bahis konusu edilip taraftar bulması, yaklaşık kırk yıl önceydi. Hâlâ vakum tüpleri olan "modern bilgisayar"ın yeni doğmaya başladığı bu sıralarda, bazı bilim adamları, nihayet düşünebilen bir mekanizma yapma olanağı karşısında çok heyecanlanmışlardı. Bir matematikçi olan Wiener, sibernetik konusunda popüler bir kitap yazmıştı; bir başka matematikçi olan A. M. Turing, hesap makineleri ile zekâ üzerine çarpıcı bir felsefî makale

kaleme almıştı; bir gün tek başına bir bilimkurgu kurumu olmayı hayal eden biyokimyacı Isaac Asimov, özgün ve yeni ufuklar açan öykülerini derlediği *I, Robot* (Ben, Robot) adlı kitabını yayımlamıştı. Bütün bunlar 1950 yılında gerçekleşmişti. O sırada Krakow'daki Jagiellonian Üniversitesi'nde bir tıp öğrencisi olan Lem, bilim, bilimkurgu ve felsefe alanındaki birçok kitabı İngilizce olarak yutuyor, Leh damarları bu Amerikan düşüncelerle doluyordu. (*The Cyberiad*'ın, politik, matematiksel, hatta eşler arasındaki sorunları çözerek evreni dolaşan, iyi niyetli ama bazen çabuk öfkelenen inşaatçısı Trurl'un adının, Turing'den [turlamak] esinlenilmiş olduğundan eminim.)

Ambrose Bierce'in "Moxon's Master"ında (1893), satranç oynayan bir makine bir oyunu kaybettikten sonra sinirlenir ve yaratıcısı açısından hiç de hoş olmayan olaylara neden olur. "Ölü, durgun madde diye bir şey yoktur," der çılgın bilim adamı Moxon. "Her şey canlıdır." Lem, Moxon değildir ve gayet aklı başındadır; buna karşın temelde çılgın bilim adamının görüşlerine katılır. *The High Castle* adlı otobiyografik kitabında şöyle der: "Eski bujileri çok severdim, anlaşılmaz aletlerin parçalarını alır, bir kolu ya da bir diğerini çevirip onu hoşnut etmeye çalışır, sonra da onu rahat bırakırdım... Bugün bile kırık ziller, çalar saatler, eski yaylar, telefon ahizeleri gibi şeylere karşı özel bir ilgim vardır."

Lem'in kitaplarındaki robotlar, ilk bakışta öyle görünmeseler de, hep iyidirler. Bir Lem romanında bir robotun yaptığı en kötü şey, sorumluluğu başkasına atmak ya da herkesin başına gelebilecek sıradan bir başarısızlığı bürokratik yollarla örtmek olmuştur. Doğru, Dürüst Annie adlı süper bilgisayar birkaç kişinin ölümüne yol açmıştır (bu kitapta değil), ama o da çok fazla tahrik edilmiştir ve niyeti kendini korumaktır. Lem'in düşünebildiğim en saldırgan bilgisayarı, Trurl'un yaptığı dev hesap makinesiydi: İkiyle ikinin

yedi ettiğinde ısrar eden bu bilgisayar, ikiyle iki dört ettiğinde, başka türlüsünün yanlış olduğunda ısrar eden yaratıcısına öfkelenerek temellerini sökmüş ve ağzı bozuk bir kadın (Lehçe'de "makine" dişil bir sözcüktür) gibi onu kovalamıştı. Lem'in düşünen makineleri genelde saldırıda bulunanlar değil, saldırıya uğrayanlardır. Lem'in eserlerinde, hikâyedeki kötü kahramanın -masaldaki canavarın- biyolojik bir varlık olması beklenir, o da insandır.

Bu kitaptaki robot öyküleri, Ortaçağ'a özgü unsurlarla fütüristik öğeleri birleştirir; olaylar kralların, bilim adamlarının, danışmanların, köylülerle dilencilerin robot olduğu bir dünyada geçer. Robot vatandaşların robot köpekleri, robot köpeklerin robot pireleri vardır. Robot kızlar, koşumlu ve geribeslemeli ejderler tarafından tehdit edilirler. Sonunda prensle prenses evlendiklerinde, bize soylarını programlayacakları söylenir.

"Av" adlı öyküde, bir adam bir makinenin izini sürer; "Maske"deyse bir makine bir adamın izini sürer. Eşitlik. Ayrımcılık yoktur.

Bence "Maske" küçük bir başyapıt niteliğindedir. Lem'in en popüler romanı *Solaris*'le birçok ortak yönü vardır. Öykü de, roman gibi, aşk hikâyesiyle korku öyküsünün iç içe geçtiği bir bileşimdir.

Ölümlü Makineler'e güneşi de gölgeyi de katmaya çalıştım. Lem çok eğlencelidir, ama bir öyküyü hüzünlü bir tonda anlatmasını da bilir.

MICHAEL KANDEL

Üç Elektroşövalye

Bir zamanlar hiç yorulmadan görülmedik aletler tasarlayıp olağanüstü makineler yapan bir mucit yaşardı. Bu mucit kendisine, tatlı bir sesle şakıyan küçük mü küçük dijital bir aygıt yapmış, adını da "kuş" koymuştu. Simge olarak kendisine kara bir yürek seçmişti, elinden geçen her bir atom bu damgayı taşıyordu, öyle ki sonraları atom yelpazelerinin arasında titreşen kartlara raslayan bilim adamları adeta büyülenmişlerdi. Büyüklü küçüklü birçok yararlı makine yapmıştı bu mucit, ta ki yaşam ile ölümü birleştirip imkânsızı başarmak gibi akıl almaz bir fikre kapılana kadar. Sudan, akıllı varlıklar yapacaktı; ama hayır, ilk anda aklınıza gelmiş olabileceğinin tersine, canavarca varlıklar meydana getirmek değildi niyeti. Yumuşak ve ıslak bedenler geçmiyordu aklından; bunun düşüncesinden bile en az bizler kadar nefret ediyordu. Onun istediği gerçekten güzel ve akıllı varlıklar yaratmaktı, bu nedenle kristal olmalıydılar. Bütün güneşlerden alabildiğine uzak bir gezegen seçti mucit, bu gezegenin donmuş okyanusundan buzdağları kesti ve bu buzdağlarını oyarak Buzadamları yarattı. Onlara bu

adı vermişti, çünkü ancak dondurucu soğuklarda, güneşsiz diyarlarda var olabiliyorlardı. Çok geçmeden kendilerine buzdan şehirler ve saraylar inşa eden Buzadamlar, ısı yaşamlarını tehdit ettiği için, yerleşimlerini kocaman saydam teknelerde topladıkları kutup ışıklarıyla aydınlatıyorlardı. İçlerinde diğerlerinden daha önemli olanlar daha çok kutup ışığına sahipti; limon sarısı ve gümüş renginde ışıklardı bunlar. Mutluluk içinde hayatlarını sürdüren Buzadamlar, ışığın yanı sıra değerli taşları da sevdiklerinden kısa sürede mücevherleriyle ünlendiler. Donmuş gazlardan kesilip taşlanan bu mücevherler, zayıf kutup ışıklarıyla aydınlanan sonsuz gecelerine renk katıyordu. Kristal parçaları içine yerleştirilmiş büyülü bulutları andıran bu ışıklar, tıpkı yakalanmış birer hayalet gibi ışıldıyordu. Bu zenginliklere sahip olmak için yanıp tutuşan kozmik fatihler de çoktu, çünkü Buzkara, evrenin en uzak köşelerinden bile görünüyor, gezegenin yüzeyi, siyah kadifeden bir kaide üzerinde yavaşça döndürülen bir mücevher gibi ışıldıyordu. Böylece Buzkara, savaş meydanında kendilerini kanıtlama hevesindeki maceraperestlerle dolmaya başladı. Gelenlerin ilki, bir adımıyla yeri göğü titreten elektroşövalye Pirinç'ti. Ama buz tabakaları üzerine ayağını basar basmaz buzlar ısıdan erimiş, Pirinç buzlu derinliklere gömülmüş, üzeri sularla örtülmüştü. Pirinç hâlâ, kehribara gömülü bir böcek gibi, Buzkara denizinin dibindeki bir buzdağına gömülüdür.

Ama Pirinç'in başına gelenler diğer gözü kara maceraperestleri caydırmamıştı. Pirinç'in ardından elektroşövalye Demir geldi. Demir, çelik iç organları çağıldayana dek sıvı helyum içmiş, zırhında oluşan buz tabakası ona kardan bir dev görünümü vermişti. Ancak, gezegenin yüzeyine indiği sırada atmosferde oluşan sürtünmeyle ısındığından, içindeki sıvı helyum buharlaşarak bir solukta boşaldı ve kızgın bir kor gibi alev alev ışıldayan elektroşövalye, hemencecik

yarılan buz kayalıklarının üzerine düştü. Fokurdayan bir gayzer gibi buharlar salan Demir, doğrulmaya çalıştı; ama neye dokunsa, karların yağdığı beyaz bir buluta dönüşüyordu. O da oturup vücudunun soğumasını bekledi; nihayet, küçük kar tanelerinin omzundaki zırhlarda erimediğini görünce kalkıp savaşa gitmeye niyetlendi. Ama eklemlerindeki yağ donmuştu, sırtını bile doğrultamıyordu. O da hâlâ olduğu yerde oturmaktadır; yağan karlar onu beyaz bir dağ haline getirmiştir, ondan kalan tek izse ucu görünen miğferidir. Şimdi bu dağa Demir Dağı diyorlar, göz çukurlarında donuk bir bakış parıldıyor.

Seleflerinin başına gelenler üçüncü elektroşövalye Kuvars'ın da kulağına gitmişti. Gündüzleri parlatılmış bir cam, geceleri de yıldızlarla dolu bir ayna gibi görünürdü Kuvars. Eklemlerindeki yağın donmasından korkmazdı o, çünkü eklemlerinde yağ yoktu; buz kütlelerinin ayağının altında kırılıp dağılmasından da korkmazdı, çünkü kendisini istediği kadar soğuk hale getirebilirdi. Kaçınması gereken bir tek şey vardı: Uzun uzadıya düşünmek, çünkü düşünmek, kuvars beyninin ısınmasına neden oluyordu, bu da onu yok edebilirdi. O da, hiç düşünmemek gibi basit bir yöntemle kendini korumaya ve Buzadamları yenmeye karar verdi. Gezegene doğru yola çıktı; sonsuz galaktik gece boyunca yaptığı uzun yolculukta soğuyan bedeni öylesine sertleşmişti ki uçuş sırasında göğsünü sıyırıp geçen demir göktaşları madenî bir ses çıkartarak paramparça olmuşlardı. Sonunda Buzkara'nın beyaz karlarına indi; gezegenin siyah göğünün altında bir yıldız testisi gibi parlıyor, saydam bir camı andırıyordu. Bir sonraki adımını düşünmeye koyuldu, ama etrafındaki karlar hemen kararmaya, buharlaşmaya başladı.

"Aman dikkat," dedi Kuvars kendi kendine, "bu hiç de iyi değil! Pekâlâ dostum, tek yapman gereken düşünmemek, gerisi çantada keklik!"

Ne olursa olsun sürekli kendi kendine bu cümleyi tekrar etmeye karar verdi, çünkü zihinsel bir çaba gerektirmediğinden onu kesinlikle ısıtmazdı. Böylece Kuvars, soğukluğunu koruyabilmek için karlı ıssızlıkta düşünmeden, rasgele ilerledi. Sonunda Buzadamlar'ın başkenti Donşehir'in buzdan duvarlarına ulaştı. Atıldı ve kıvılcımlar çıkana kadar kafasıyla kale duvarlarına vurdu; ama hiçbir şey olmadı.

"Başka bir yol deneyelim!" dedi kendi kendine ve iki kere ikinin kaç ettiğini düşündü. Bunun üzerine kafası biraz ısındı ve parıldayan duvarlara bir kez daha vurdu, ama tek yapabildiği duvarda küçük bir çentik açmak oldu.

"Yeterli değil!" dedi kendi kendine. "Daha zor bir şey denemeli. Üç kere beş kaç eder?"

Şimdi kafası ateş gibi yanan bir bulutla çevrelenmişti, çünkü böylesine yoğun bir zihinsel etkinlik karşısında üzerindeki kar anında kaynayıvermişti. Bunun üzerine Kuvars geriledi, hızını aldı, tosladı ve duvarın içinden geçip arkasındaki iki sarayı ve düşük mevkideki Kırağı Kontları'na ait üç evi birden yarıp geçerek büyük bir merdivene düştü. Sarkıtlı tırabzana tutundu, ama basamaklar paten sahası gibi kayıyordu. Hemen ayağa fırladı, çünkü etrafındaki her şey eriyordu ve böyle giderse bütün şehir boyunca yuvarlanıp buzdan uçuruma düşecek, donmuş bir halde sonsuza dek orada kalacaktı.

"Tamam, tamam! Yeter ki düşünme! Gerisi çantada keklik!" diye telkin etti kendine ve anında soğudu.

Böylece, eritmiş olduğu buz tünelinden çıktı ve kendisini, kristal sütunlar üzerinde yükselen zümrüt ve gümüş renkli kutup ışıklarıyla çepeçevre donatılmış bir meydanda buldu.

Sonra, ışıltılar saçan heybetli bir şövalye kendisine doğru yaklaştı. Buzadamlar'ın kumandanı Bora'ydı bu. Kuvars bütün gücünü toplayıp saldırıya geçti ve hasmıyla birbirlerine

girdiler. Çarpışmalarıyla yer yerinden oynadı, sanki Kuzey Denizi'nin ortasındaki iki buzdağı çarpışmıştı. Bora'nın parlak sağ kolu yuvasından çıkarak kenara düştü. Ama buna aldırmayan kumandan döndü ve bir buzul kadar geniş olan göğsünü (aslına bakılırsa düpedüz bir buzuldu) düşmanına çevirdi. Bu arada yeniden gücünü toparlayan düşmanı bir kez daha ona vahşice saldırdı. Kuvars buzdan daha sert ve yoğun olduğundan, Bora kayalık bir yamaçtan düşen bir çığ gibi gümbürtüyle ikiye ayrıldı ve yenilgisine tanıklık eden kutup ışıklarının parıltısı altında paramparça oldu.

"Çantada keklik! Böyle devam et yeter!" dedi Kuvars ve yenik savaşçının üzerinden eşsiz güzellikteki mücevherleri söküp aldı: Hidrojene batırılmış yüzükler, argon, kripton ve zenon gazlarından yapılmış olmalarına rağmen elmas gibi parlayan tokalar ve madalyonlar. Ama bu mücevherlere hayranlıkla baktığında, bu duygunun sıcaklığı onu ısıttı ve elmaslarla safirler bir dokunuşuyla elinin içinde buharlaşıverdi. Öyle ki sonunda, elinde birkaç çiy damlası dışında hiçbir şey kalmadı, onlar da çabucak yok oldu.

"Buyrun bakalım! Hayranlık da yasak! Olsun! Yeter ki düşünme!" dedi kendi kendine ve hızla, fethettiği şehrin göbeğine doğru ilerledi. Uzaktan kendisine yaklaşmakta olan heybetli birini gördü. Bu, Beyaz Albusit'ti, koca göğsü dizi dizi buzdan madalyalarla kaplı, buzdan bir kurdele üzerinde Büyük Kırağı Yıldızı'nı taşıyan General-Mineral Albusit. Kraliyet hazinelerini koruyan bu muhafız Kuvars'ın yolunu kesti, ama Kuvars şimşek gibi generalin üzerine atıldı ve ona öyle bir vurdu ki generalin kırılan buzları gökgürültüsü gibi yankılandı. Kara Dolu Lordu Prens Astrobert, Albusit'in yardımına koştu. Elektroşövalye bu kez dengiyle karşı karşıyaydı, çünkü Prens'in üzerinde, helyumda tavlanmış muhteşem azot zırhı vardı. Prens çevresine öyle keskin bir soğuk yayıyordu ki Kuvars'ın gücü tü-

kendi, hareketleri yavaşladı, hatta kutup ışıkları bile solgunlaştı. Mutlak Sıfır'ın soluğu böyleydi işte. Kuvars bir an durup düşündü: "Off! Ne oluyor böyle? - bu büyük şaşkınlık beynini ısıttı, Mutlak Sıfır ısındı ve Astrobert, Kuvars'ın gözleri önünde, can çekişmelerine eşlik eden bir gümbürtüyle dağılmaya başladı. Öyle ki sonunda ondan geriye yalnızca, meydandaki bir su birikintisi içinde gözyaşı döker gibi damla damla eriyen kara bir buz yığını kaldı.

"Çantada keklik!" dedi kendi kendine Kuvars. "Yeter ki düşünme, ama mecbursan düşün! Nasıl olsa yenen sen olacaksın!" Yoluna devam etti, adımları çınlıyordu, sanki birileri çekiçle kristallere vuruyordu; Donşehir'in sokaklarından geçerken, yürekleri umutsuzlukla dolu şehir sakinleri beyaz saçakların altından kendisine bakıyorlardı. Samanyolu boyunca ilerleyen çılgın bir göktaşı gibi hızla yol alıyordu, sonra birden uzakta küçük ve yalnız birini gördü. Bu, Bırrr olarak bilinen, Buzadamlar'ın en büyük bilgelerinden Baryon'dan başkası değildi. Kuvars, tek vuruşta bilgeyi yere sermek için hızlandı, ama diğeri yoldan çekildi ve iki parmağını kaldırdı. Bunun ne anlama gelebileceği konusunda Kuvars'ın hiçbir fikri yoktu, ama döndü ve son hızla hasmına doğru ilerledi, fakat Baryon yine son anda kenara çekildi ve hemen tek parmağını kaldırdı. Kuvars biraz afallamış gibiydi, bu yüzden adımlarını yavaşlattı, yine de hasmına dönüp tekrar saldırıya hazırlandı. Meraklanmıştı, civardaki evlerden sular akınaya başlamıştı, ama o farkında değildi. Çünkü Baryon bu kez ona parmaklarıyla çizdiği bir daireyi gösteriyor ve diğer elinin başparmağını bu dairenin içinde ileri geri oynatıyordu. Kuvars bu sessiz hareketlerin ne anlama geldiğini düşünedursun, ayaklarının altında bir yarık açıldı, içinden kara sular fışkırmaya başladı ve elektroşövalye bir taş gibi battı. Kendi kendine, "Tamam, yeter ki düşünme!" demesine bile fırsat kalmadan, canlılar arasından

göçüp gitti. Sonraları, kendilerini kurtardığı için Baryon'a minnet duyan Buzadamlar, korkunç, hilekâr elektroşövalyeye yaptığı işaretlerle ne anlatmaya çalıştığını sordular.

"Aslında çok basit," diye yanıtladı bilge. "İki parmağın anlamı iki kişi olduğumuzdu, ben ve o. Tek parmaksa, yakında geriye yalnızca benim kalacağım anlamına geliyordu. Sonra ona daireyi gösterdim, bu da etrafındaki buzların açıldığını ve okyanusun kara uçurumunun onu sonsuza dek yutacağını anlatıyordu. İlk işareti anlamayı başaramadığı gibi, ne ikincisini ne de üçüncüsünü anladı."

"Ey büyük bilge!" diye haykırdı hayrete düşen Buzadamlar. "Neden o korkunç istilacıya böyle işaretler verdin ki? Ya işaretlerin anlamını çözseydi! O zaman beyni ısınmayacak, dipsiz uçuruma da düşmeyecekti..."

"Hah, bu konuda hiç endişem yoktu," dedi Bırr Baryon buz gibi bir gülümsemeyle. "Başından beri anlamayacağını biliyordum. Onda zerre kadar akıl olsaydı, buraya hiç gelmezdi. Güneşin altında yaşayan bir varlığa gaz mücevherlerden, buz gümüş nişanlardan ne fayda gelir?"

Buzadamlar bilgenin aklına hayran oldu ve her biri, kendi yüreğinin sakin soğukluğuna dönmek üzere huzur içinde ayrıldı. O günden sonra kimse Buzkara'yı istila etmeye kalkmadı, belki de Evren'de artık bunu yapmak isteyecek kadar aptal kimse kalmamıştır, gerçi bazılarına bakılırsa hâlâ varmış böyleleri, sadece nasıl yapacaklarını bilemiyorlarmış.

URANYUM KULAKLIKLAR

Bir zamanlar, karanlığı gidermek için yıldızları aydınlatan bir kozmogon-mühendis vardı. Günün birinde bu mühendis, o zamanlar hâlâ karanlık olan Andromeda takım yıldızına gitti. Derhal büyük bir girdap başlattı ve girdap harekete geçer geçmez kozmogon ışınlarına uzandı. Üç farklı ışını vardı kozmogonun: Kırmızı, mor ve görünmez ışın. Birincisiyle bir yıldız küresini yaktı ve küre kızıl bir deve dönüşüverdi, ama yıldızlar hâlâ aydınlamamıştı. İkinci ışınla, beyazlaşana dek yıldızı deldi. Sonra çırağına, "Ona dikkat et," dedi ve diğer yıldızları aydınlatmak için yola koyuldu. Çırak bin yıl bekledi, sonra bin yıl daha bekledi, ama mühendis geri gelmedi. Çırak beklemekten usandı. Yıldızı yukarı çevirdi ve yıldız beyazdan maviye döndü. Bu hoşuna gitti çırağın, artık her şeyi yapabileceğini düşünüyordu. Onu biraz daha çevirmeye çalıştı, ama yıldız yandı. Kozmogonun bıraktığı kutuyu karıştırdı, ama hiçbir şey yoktu, hatta hiçlikten bile az şey vardı. Çırak baktı, ama kutunun dibini bile göremedi. "Görünmez ışın," diye düşündü. Yıldızı bu ışınla sarsmak istiyordu, ama nasıl? Kutu-

yu alıp içindeki ışınla birlikte ateşe attı. O zaman Andromeda'nın bütün bulutları, binlerce yıldız aynı anda aydınlanmışçasına alevlendi ve bütün bir yıldız kümesi gündüz gibi aydınlandı. Çırağın sevinci büyüktü, ama uzun sürmedi, çünkü yıldız patladı. Olup bitenleri gören kozmogon uçarak geldi ve hiçbir şeyi ziyan etmekten hoşlanmadığı için ışınları toplayıp onlardan gezegenler yaptı. Birincisini gazdan, ikincisini karbondan yaptı; üçüncü gezegen için sadece ağır metaller kalmıştı, bu yüzden ortaya ancak aktinit dizilerinden bir küre çıktı. Kozmogon onu sıkıca sardı, uçurdu ve "Yüz milyon yıl sonra döneceğim, o zaman ona ne olduğunu göreceğiz," dedi. Sonra, kendisinden korkup kaçan çırağı bulmak için aceleyle uzaklaştı.

Aktinurya adlı o üçüncü gezegende, Palatinidler'in krallığı hüküm sürüyordu. Palatinidler o kadar ağırdılar ki, ancak kendi gezegenlerinde yürüyebiliyorlardı, çünkü diğer gezegenlerde bastıkları yer altlarında çöküyor, bağırdıklarında dağlar devriliyordu. Ama kendi gezegenlerinde hepsi yavaş yavaş yürüyor, kimse sesini yükseltmeye cesaret edemiyordu, çünkü hükümdarları Arkitoryus'un zalimliğinin sınırı yoktu. Arkitoryus, platin bir dağdan oyulmuş bir sarayda yaşardı. Sarayın altı yüz büyük salonu vardı ve Arkitoryus öyle büyüktü ki her salonda bir eli dururdu. Saraydan çıkamıyordu, ama çok şüpheci olduğundan her yana casuslar koydurmuştu, açgözlülüğü de halka çok çektiriyordu.

Palatinidler'in geceleri ne lambaya ne de ateşe ihtiyaçları vardı, çünkü gezegenlerindeki bütün dağlar radyoaktifti, öyle ki ay çıktığında küçük bir iğne deliğinden iplik geçirmek mümkündü. Gündüzleri, güneşin sıcaklığı dayanılmaz olduğunda, dağların derinliklerinde uyur, gece olduğunda metal vadilerde toplanırlardı. Ama zalim Arkitoryus, paladyumla platini eritmek için kullanılan kazanlara uranyum

parçaları atılmasını emretti ve gezegenin dört bir yanına habercilerini göndererek bir ferman duyurdu. Her bir Palanitid, yeni bir zırh takımı için ölçülerini aldırmak üzere saraya gitmek zorundaydı; sonra omuzluklar, göğüslükler, zırhlı eldivenler, baldır zırhları, güneşlikler, miğferler yapıldı. Hepsi de pırıl pırıl parlıyordu, çünkü uranyum alaşımından yapılmışlardı. İçlerinde en parlak olanları da, kulaklıklardı.

Bundan sonra Palatinidler bir araya gelip toplantı yapamaz oldular, çünkü toplantı kalabalıklaştığı anda patlıyordu. Bu yüzden, bir zincirleme reaksiyondan korkan Palatinidler, ayrı ayrı yaşayıp birbirlerinden uzak durdular. Bu arada Arkitoryus, onların içine düştüğü bu üzücü durumdan zevk alıyor, yeni vergilerle acılarını ikiye katlıyordu. Dağların içindeki madenlerde kurşun paralar yapılıyordu, çünkü kurşun Aktinurya'da az bulunuyordu ve çok değerliydi.

Zalim hükümdarın halkının üzerine kara günler çöktü. Bazıları Arkitoryus'a karşı ayaklanmak istiyor, bu amaçla, birbirleriyle konuşmadan, hareketlerle iletişim kuruyorlardı. Ama mutlaka geç anlayan birileri çıkıp yapılan hareketin ne anlama geldiğini sormak üzere bir başkasına yaklaşıyor, onun bu akılsızlığı sonucunda da isyan planları gümbürtüye gidiyordu.

Gezegende Piron adlı genç bir mucit yaşıyordu. Bu genç, bulutları yakalayacak ağlar yapmak üzere incecik platin teller çekmeyi öğrenmişti. Piron telli telgrafı keşfetmişti, sonra teli öyle ince çekti ki tel yok oldu, böylece o da telsiz telgrafı yarattı. Aktinurya halkının yüreği umutla doldu, çünkü bu yolla suikast planlarını kurabilirlerdi. Ama kurnaz Arkitoryus, altı yüz elinin her birinde birer platin iletken tutarak onların konuşmalarını izledi. Bu şekilde tebaasının neler konuştuğunu duyuyor, "isyan" ya da "darbe" sözcüklerini duyar duymaz hemen suikastçileri bir alev yığınına dönüştüren bir şimşek topu gönderiyordu.

Piron kötü hükümdarı alt etmekte kararlıydı. Arkadaşlarıyla konuşurken "ayaklanma" yerine "topuğu çakma", "başkaldırı" yerine "bağ geçirme" sözlerini kullanıyor, bu şekilde hükümdarı tahtından indirmeyi planlıyordu. Bu arada Arkitoryus, tebaasının neden birdenbire ayakkabı tamirine merak sardığını anlayamıyordu, çünkü "bağ geçirme" sözünün "onu ezip geçmek", sıkı ayakkabıların da hükümdarın zalimliği anlamına geldiğini bilmiyordu. Fakat Piron'un konuştuğu kimseler, planını hep ayakkabı tamiri terimleriyle ifade ettiğinden, bazen onun dediklerini doğru anlamıyorlardı. Söylemek istediklerini türlü şekillerde dile getirmeye çalışıyordu, ama bir seferinde karşısındakilerin anlamadığını görerek, sanki ayakkabı tabanından söz edermişçesine "Plutonyumu uygun ebatlarda kesin," diye bir telgraf yollama gafletinde bulundu. Bu noktada hükümdar işkillendi, çünkü plutonyum uranyumla, uranyum da toryumla yakından ilişkiliydi, kendi adı da Arkitoryus'tu. Bunun üzerine Piron'u yakalamak üzere bir zırhlı birlik gönderdi. Piron hükümdarın huzuruna getirilerek kurşun zeminin üzerine atıldı. Suçlamaları kabul etmedi, yine de Kral onu kulenin zindanlarına hapsettirdi.

Pallatinidler'in bütün umutları suya düşmüştü. Ama üç gezegenin yaratıcısı olan kozmogonun geri dönme vakti de gelmişti.

Aktinurya'da olup bitenleri uzaktan gören kozmogon kendi kendine şöyle dedi: "Buna bir son vermeli!" Bunun üzerine çok ince ve sert bir radyasyondan bir koza yaptı, kendisini bunun içine yerleştirdi, bir sosyal yardım görevlisi kılığına bürünerek gezegene indi.

Hava karardığında, platin vadideki tek ışık soğuk bir halka oluşturan uzak dağların saçtığı ışık olduğunda, kozmogon Arkitoryus'un tebaasına yaklaşmaya kalktı, ama halk korkuyla ondan uzak durmaya çalıştı, çünkü uranyum pat-

lamasından korkuyorlardı. Neden kendisinden kaçtıklarını anlamayan kozmogon boşuna onlara yanaşmaya çalıştı. Bunun üzerine savaşçıların zırhlarını andıran tepelere koştu, adımları çınlıyordu, sonunda Piron'un hapsedildiği kulenin dibine vardı. Parmaklıkların arasından kozmogonu gören Piron, basit bir robota benzese de diğer Palanitidler'den farklı olduğunu fark etti: Karanlıkta parlamıyordu, bir ölü gibi mattı, çünkü zırhında tek bir uranyum atomu bile yoktu. Piron ona seslenmek istedi, ama ağzı bağlanmıştı. Bunun üzerine başını hücrenin duvarlarına vurarak kıvılcımlar çıkardı. Işığı gören kozmogon kuleye yaklaşıp küçük bir pencerenin kafesinden içeri baktı. Piron konuşamıyordu, ama zincirlerini oynatabiliyordu, zincirlerinin çıkardığı sesle bütün olanları kozmogona anlattı.

"Sabırlı ol ve bekle," dedi beriki, "bekleyişin boşa olmayacak." Kozmogon Aktinurya'nın ıssız dağlarına çekildi ve üç gün boyunca kadmiyum kristalleri aradı. Onları bulduğunda, kopmuş kaya parçalarıyla üzerlerine vurarak onları metal tabakalar haline getirdi. Bu kadmiyum metalinden kulaklıklar yaptı ve onları her evin girişinin önüne bıraktı. Palanitidler bunları bulduklarında çok şaşırdılar, ama hemen kulaklarına geçirdiler, çünkü mevsim kıştı.

O gece kozmogon onların arasına karıştı. Elindeki akkor bir sopayı hızla sallayarak alev çizgileri oluşturdu. Karanlığın ortasına alevlerle yazdı: "Artık korkmadan birbirinize yaklaşabilirsiniz, kadmiyum sizi koruyacaktır." Ama kendisini Kral'ın casuslarından biri sanan halk ona güvenmedi.

Kozmogon kendisine inanmadıklarını görünce çok öfkelendi ve dağlara gidip uranyum cevherleri topladı. Bununla gümüş rengi bir metali eritti ve pırıl pırıl paralar dövdü. Paraların bir yüzünde Arkitoryus'un haşmetli profili, diğer yüzündeyse altı yüz kolunun resmi vardı.

Kozmogon uranyum paraların ağırlığı altında ezilmiş bir

halde vadiye geldi ve Palatinidler'e harika bir şey gösterdi: Paraları ortada çember halinde büyüyen bir yığın oluşturacak biçimde birer birer kendinden uzağa fırlattı, son parayı da attığında her yer sarsıldı, paralardan ışık fışkırdı ve beyaz bir alev topuna dönüştüler. Rüzgâr her şeyi dağıttıktan sonra geriye sadece kaya haline gelmiş bir krater kaldı.

Sonra kozmogon bir kez daha torbasından çıkardığı paraları fırlatmaya başladı, ama bu kez farklıydı, çünkü attığı paraları önce bir kadmiyum tabakasıyla kaplamıştı ve giderek yükselen yığın bir öncekinden altı kat büyük olduğu halde hiçbir şey olmadı. Bunun üzerine Palanitidler kendisine inandılar ve bir araya gelerek hiç vakit yitirmeden Arkitoryus'u öldürme planları yapmaya başladılar. Kralı tahtından indirmek istiyorlar, fakat bunu nasıl yapacaklarını bilmiyorlardı, çünkü saray göz kamaştırıcı bir duvarla çevriliydi ve asma köprünün üzerinde bir ölüm makinesi duruyordu - parolayı söylemeyeni dilim dilim doğrayan bir makine.

Açgözlü Arkitoryus'un koyduğu yeni vergiyi ödeme zamanı gelmişti. Kozmogon, uranyum paraları hükümdarın tebaasına dağıttı ve onlara vergilerini bunlarla ödemelerini öğütledi. Onlar da öyle yaptılar.

Kral, hazinesinin ışıl ışıl paralarla dolması karşısında çok mutlu oldu, çünkü onların kurşundan değil uranyumdan yapılmış olduklarını bilmiyordu. Aynı gece kozmogon kuledeki zindanın demir parmaklıklarını eritti ve Piron'u özgürlüğüne kavuşturdu. Onlar, sanki ayın halesi düşmüş gibi bütün ufku kaplayan radyoaktif dağlarının ışığı altında sessizce ilerlerken, birden korkunç bir ışık patladı, Kral'ın hazinesindeki uranyum paralar çok fazla olduğundan bir zincirleme reaksiyon olmuştu. Bunun yol açtığı patlama, sarayı ve Arkitoryus adındaki dev hurdayı havaya uçurdu. Patlama öyle şiddetliydi ki zalim Kral'ın altı yüz eli yıldızla-

ra uçtu. Aktinurya büyük bir sevince boğuldu. Bundan böyle gezegenin yöneticisi Lord Piron olmuştu. Karanlığa geri dönen kozmogon, enerji kozasından çıkıp yeniden yıldızları aydınlatma işine döndü. Arkitoryus'un altı yüz platin eline gelince, onlar da Satürn'ün halkası gibi hâlâ gezegenin çevresinde dönmektedir. Radyoaktif dağların ışığından yüz kat parlak bir ışıltıyla parlamaktadırlar. Mutlu Palatinidlerse şöyle demektedir: "Toryus nasıl da aydınlatıyor yolumuzu!" Engin galaksimizde gerçekten de görülmeye değer bir manzaradır bu; dahası, silahsızlanmanın erdemlerine ilişkin çok iyi bir örnektir.

BİR SOLUKYÜZÜ KATLEDEN ERG'İN ÖYKÜSÜ

Kudretli Kral Boludar garip nesneleri severdi, bütün ömrünü onları toplamaya vakfetmişti. Bu uğurda çok zaman devlet işlerini bile unuturdu. Bir saat koleksiyonu vardı. Koleksiyonda dans saatleri, güneşin doğuşunu gösteren saatler ve saat bulutları da bulunuyordu. Kral Evren'in dört bir yanından canavarlar toplamış, içlerini doldurmuştu. Özel bir odada, camdan bir çan içinde, ender raslanan bir yaratık bulunuyordu: Homos Antropos, inanılmaz güzellikte bir solgunluğa sahipti, iki bacağı vardı, hatta gözleri bile vardı, her ne kadar boş olsalar da. Kral, göz oyuklarına iki nefis yakut taş konmasını buyurmuştu, böylece Homos dünyaya kızıl gözlerle bakmaya başlamıştı. Boludar, ne zaman içip çakırkeyif olsa, en gözde konuklarını bu odaya davet eder, o korkunç yaratığı gösterirdi.

Bir gün Kral'ın sarayına bir elektrobilge geldi. O kadar yaşlıydı ki aklının kristalleri karışmış, dağılmıştı; yine de Halazon adlı bu elektrobilge, bir galaksi bilgeliğine sahipti. Fotonları bir ip üzerine dizmenin yolunu bildiği, böylelikle ışık kolyeleri yaptığı, hatta canlı bir Antropos'un nasıl yaka-

lanacağını bildiği söyleniyordu. İhtiyarın zaafını bilen Kral, derhal şarap mahzenlerinin açılmasını emretti. Leyden şişesini kafasına diken elektrobilge, vücudunda çok hoş akımlar dolaşırken, Kral'a müthiş bir sırrı açıkladı ve bir yıldızlararası kabilenin hükümdarı olan bir Antropos'u yakalayıp getireceğine söz verdi. Bu iş karşılığında istediği ücret yüksekti: Antropos'un ağırlığınca, yumruk büyüklüğünde mücevherler. Ama Kral gözünü kırpmadan teklifi kabul etti.

Bunun üzerine Halazon yola çıktı. Bu arada Kral, eline geçecek şeyi kraliyet meclisi önünde anlatıp övünmekten kendini alamadı. Zaten bu bilgiyi istese de saklayamazdı, çünkü görkemli kristallerin yetiştirildiği şato bahçesinde ağır demir çubuklardan bir kafes yapılması için çoktan emir vermişti bile. Saray erkânı büyük bir dehşete kapıldı. Kral'ın fikrinden caymayacağı anlaşılınca, danışmanlar şatoya iki bilgili homolog çağırdı. Kral onları sıcak bir şekilde kabul etti, çünkü bu çok bilgili homologlar -Salamid ile Taladon- o soluk varlık hakkında kim bilir kendisinin bilmediği neler anlatacaklardı.

"Söyleyin bana," dedi hemen. Homologlar diz çökmeyi bırakıp karşısında saygıyla doğrularak başlarını eğmişlerdi. "Homos'un balmumundan daha yumuşak olduğu doğru mu?"

"Doğru, Işıklar İçindeki Efendimiz," diye yanıt verdi ikisi birden.

"Yüzünün alt tarafındaki yarıktan bir dizi farklı ses çıkarabildiği de doğru mu?"

"Evet doğru, Haşmetli Efendimiz. Ayrıca Homos aynı yarığa çeşitli nesneler atıyor, sonra bu nesneler, gövdesinin alt tarafına bitişik olan kafasının altına doğru ilerliyor, parçalanıp vücudun iç kısımlarına gidiyor."

"Garip bir adet, daha önce de işitmiştim," dedi Kral. "Peki söyleyin bana, ey bilgeler, bunu niye yapıyor?"

"Bu konuda dört tez var, Efendimiz," diye yanıt verdi homologlar. "Birincisi, aşırı zehirden kurtulmak için yaptığı yolunda (çünkü kendisi son derece zehirli). İkincisine göre, bu işi, bütün hazlardan üstün tuttuğu yıkım hazzı için yapıyor. Üçüncüsüne göre, açgözlülükten yapıyor, çünkü elinden gelse her şeyi tüketecek. Dördüncüsü...."

"Peki tamam," dedi Kral. "Bu şeyin sudan meydana geldiği, yine de benim kuklam gibi saydam olmadığı doğru mu?"

"O da doğru! Efendimiz, onun içinde, suyun dolaştığı bir sürü kanalcık var. Kimisi sarı, kimisi gri, ama çoğu kırmızı. Kırmızı kanalcıklarda fülgiston ya da oksijen denen korkunç bir zehir dolaşıyor. Bu gaz değdiği her şeyi anında paslandırıyor ya da yakıyor. Homos'un kendisi de türlü renklere bürünüyor, kâh inci renginde, kâh sarı, kâh pembe oluyor. Yine de, Efendimiz, sizden istirham ediyoruz, buraya canlı bir Homos getirme fikrinden vazgeçin, çünkü güçlü bir yaratıktır o ve diğer yaratıkların hepsinden daha fesattır..."

"Şunu bana şöyle etraflıca anlatın bakayım," dedi Kral. Bilgelerin isteklerine kulak verecek gibi görünüyordu. Aslında tek dileği, o doymak bilmeyen merakını dindirecek birşeyler öğrenmekti.

"Homos'un mensup olduğu varlıklar grubuna zehirliler adı verilir, Efendimiz. Silisitler ve proteidler de bu gruba girer, bunların birincisine tutarlılık için jelatinoid ya da aspik de deriz; daha seyrek raslanan diğerlerine ise farklı yazarlar farklı adlar verir. Örneğin, Pollomender sakızımsı ya da müsilit der; Arboran'lı Trisfalos hamurumsu ya da yosunkömürümsü adını verir; nihayet Tunç Analsimander ise balçık gözlü kaba fitilliler adını türetmiştir..."

"Peki gözlerinin bile cürufla kaplı olduğu doğru mu?" diye sordu Kral.

"Doğru, Efendimiz. Bu yaratıklar, dışarıdan bakıldığında

zayıf ve narindir, öyle ki bir buçuk metrelik bir damla bir tanesini kırmızı bir sıvıya dönüştürmeye yeter; oysa kurnazlıklarıyla şu büyük Asteroid Kement'teki bütün girdaplardan, resiflerden daha büyük bir tehlike oluştururlar. Bu nedenle, Efendimiz, krallığın iyiliği için..."

"Evet, evet, çok iyi," diye sözlerini kesti Kral. "Gidebilirsiniz artık, sevgili kullarım. Her şeyi ölçüp tarttıktan sonra bir karara varacağız."

Bilge homologlar saygıyla eğildiler, içlerinde bir huzursuzluk ve korkuyla Kral'ın huzurundan çekildiler: Kral Boludar tehlikeli planından vazgeçmemişti.

Derken bir gece bir yıldız gemisi geldi ve kocaman sandıklar getirdi. Bu sandıklar hemen kraliyet bahçesine taşındı. Çok geçmeden altın kapılar ardına kadar açılarak bütün uyruklar içeri buyur edildi; orada mücevher korularının, oyulmuş yeşimden gözetleme kulelerinin ve mermer şaheserlerin arasında demir bir kafes gözlerine çarptı. Kafesin içinde soluk bir şey vardı. Güçsüz, çelimsiz görünüyordu. Önünde tuhaf bir şeyle dolu bir tabak, küçük bir fıçının üzerine oturmuştu. Evet, tabağın içindeki nesne ortalığa yağ kokusu saçıyordu, ama ateşte yanmış, dolayısıyla bozulmuş, kesinlikle kullanılmaz hale gelmiş bir yağ kokusu. Yine de yaratık bir tür küreği sakin sakin tabağa batırıyor, o yağlı nesneyi kaldırıp yüzündeki yarıktan içeri sokuyordu.

Kafesin üzerindeki levhayı okuyan seyircilerin dilleri tutuldu, dehşete kapıldılar. Önlerinde bir Antropos Homos, bir solukyüz bulunduğu yazılıydı. Kalabalık yaratığa sataşmaya başladı, bunun üzerine Homos ayağa kalktı, üzerinde oturduğu fıçının içinden kovayla birşeyler aldı ve hayret içindeki kalabalığın üzerine öldürücü suyu fırlattı. Bazıları kaçıp gitti, bazıları da karşılık vermek üzere ellerine taş alıp atmaya hazırlandılar, ama muhafızlar bir anda herkesi dağıttı.

Bütün bu olup bitenler Kral'ın kızı Elektrina'nın kulağına

gitti. Anlaşılan, babasının merakı ona da geçmişti; Elektrina, canavarın kaşınarak ya da yüz uyruğu bir anda öldürmeye yetecek kadar su ve kokuşmuş yağı soğurarak zaman geçirdiği kafesin yanına hiç çekinmeden gitti.

Akıllı yaratıkların dilini konuşmayı çabucak öğrenen Homos Elektrina'yla sohbet edecek denli cesurdu.

Bir keresinde prenses Homos'a yüzünün altındaki yarıkta parlayan o beyaz şeylerin ne olduğunu sordu.

"Diş denen şeyler," dedi Homos.

"Öyle mi? Bir tane de bana versene!" dedi prenses.

"Peki karşılığında sen bana ne vereceksin?" dedi Homos.

"Benim küçük anahtarımı veririm, ama sadece bir dakikalığına."

"Nasıl bir anahtar ki o?"

"Benim özel anahtarım, her akşam onunla kafamı kurarım. Senin de böyle bir anahtarın vardır herhalde..."

"Benimki farklı," diye kaçamak bir yanıt verdi Homos. "Peki nerede saklıyorsun o anahtarı?"

"Burada, göğsümde, şu küçük altın kapağın altında."

"Ver bakayım bana..."

"Sen bana bir diş verecek misin?"

"Elbette..."

Prenses küçük bir altın vidayı çevirdi, kapağı açtı, küçük bir altın anahtar çıkardı, anahtarı parmaklıkların arasından uzattı. Solukyüz hemen kaptı anahtarı, sevinçten uçarak kafesin ortasına gitti. Prenses anahtarı geri vermesi için yalvarıp yakardı, ama ne yaptıysa nafile! Yaptığı meydana çıkacak diye korkarak, yüreğine bir sıkıntı çöreklenmiş, saraydaki odasına gitti. Belki akılsızlık etmişti, ama ne de olsa çocuk denecek yaştaydı. Ertesi gün hizmetçiler onu kristal yatağında, hiç kıpırdamaz bir halde buldular. Ne yapsalar etkilenmiyor, gözleri açılmıyor, sesi çıkmıyordu. Kral ile Kraliçe odaya koştular, bütün saray halkı da onların ardın-

dan gitti. Elektrina adeta uykuda gibiydi, ama onu bir türlü uyandıramıyorlardı. Kral sarayın elektrikçi hekimlerini, tıp uzmanlarını, teknisyenlerini, mekanikçilerini getirtti. Prensesi baştan ayağa muayene ettiler, bir de baktılar ki göğsündeki kapak açık, küçük vidanın da, küçük anahtarın da yerinde yeller esiyor! Sarayı bir telaş aldı, herkes öteye beriye koşuşturuyor, dört bir yanda küçük anahtarı arıyordu. Ama bütün çabalar boşa gitti, anahtar bulunamadı. Ertesi gün, Kral iyiden iyiye umutsuzluğa kapılmışken bir haber geldi: Solukyüz kendisiyle kayıp anahtar hakkında konuşmak istiyordu. Kral hemen bahçeye gitti. Canavar Kral'a prensesin anahtarı kaybettiği yeri bildiğini, ama bunu açıklamak için bir şartı olduğunu söyledi: Kral kendisini yeniden özgür bırakacağına ve kendi cinsinden varlıkların arasına dönmek için ona bir uzay gemisi vereceğine söz verecekti. Kral bu teklifi reddetti, bahçenin baştan sona iyice aranmasını emretti, ama sonunda Homos'un şartını kabul etti. Bir uzay gemisi uçuş için hazırlandı, muhafızlar solukyüzü kafesten alıp gemiye kadar götürdüler. Kral geminin yanında bekliyordu; Antropos gemiye biner binmez, ancak o zaman anahtarın nerede olduğunu söyleyeceğine dair söz vermişti.

Ama gemiye binince, kafasını bir delikten çıkardı, elindeki parlak anahtarı göstererek şöyle bağırdı:

"İşte anahtar burada! Onu da yanımda götürüyorum, Kral, artık kızın asla uyanamayacak. İntikam arzusuyla yanıp tutuşuyordum, sen miydin beni küçük düşüren, demir kafese tıkıp âleme maskara etmeye kalkan!!"

Uzay gemisinin arkasından alevler çıktı, derken gemi göğe doğru yükseldi. Herkes şaşkınlıktan donup kalmıştı. Kral en hızlı çelik uzay gemilerini, jetlerini, solukyüzün peşine yolladı, ama hepsi de seferden elleri boş döndü, şeytana pabucunu ters giydiren solukyüz izini kaybettirmiş, kendisini takip edenleri atlatmıştı.

Kral Boludar, bilge homologların sözüne kulak asmamakla ne büyük bir hata ettiğini anlamıştı, ama olan olmuştu artık. En usta elektrikçi çilingirler, benzer bir anahtar yapmaya çalıştılar. Sarayın Baş Taktakçı'sı, kraliyet zanaatkârları, zırhçılar, miğferciler, çelik dökenler, usta kuyumcular, siberustalar, dinamikçiler - hepsi de ellerinden gelen bütün hüneri ortaya döküp çabaladı, didindi, ama bir sonuç elde edemediler. Kral, solukyüzün götürdüğü anahtarı geri almaktan başka çaresi olmadığını anladı, yoksa prenses bir daha kendine gelemeyecek, o derin uykudan uyanamayacaktı.

Bunun üzerine Kral bütün ülkeye olan biteni duyurdu, solukyüz Antropos Homos'un altın anahtarla kaçıp gittiğini bildirdi. Her kim Homos'u yakalar, hatta yalnızca hayat kurtaracak anahtarı getirip prensesi uyandırırsa prensesle evlenip tahtın varisi olacaktı.

Bir anda türlü biçim ve boyutlarda bir yığın gözüpek serüvenci kapladı ortalığı. İçlerinde dört bir yana nam salmış elektroşövalyeler de vardı; şarlatanlar, astrohırsızlar, o yıldız senin bu yıldız benim dolaşan maceraperetsler de. Saraya gelenler arasında kimler yoktu ki: Geribesleme ve hızbesleme özellikleriyle teke tek çarpışmada herkesi alt eden, ünlü kılıç ve salınım ustası Demetrikus Megavat; yüzlerce savaştan galip çıkan muzaffer vektör iki Otomat; biri siyah diğeri gümüş renkli iki kıvılcım-yutarı olmadan hiçbir yere gitmeyen işinin ehli inşaatçı Prosteseus; baştan ayağa protokristallerden yapılmış, helezon gibi kıvrak Arbitron Kozmoski; çok düşünmekten paslanmış, ama hâlâ aklı çalışan bir dijital bilgisayarı seksen kutu içinde kırk Andromeda taşıtıyla yanından getiren elektrikzekâ Agrym'li Sifer... Seçilim ırkından üç galip geldi - Diodyus, Triodyus ve Heptodyus. Kafalarında öyle eşsiz bir boşluk vardı ki, siyah akılları yıldızsız gece gibiydi. Sonra Perpetuan da geldi. Tepeden tırnağa Leyden zırhına bürünmüş, komütatörü girdiği üç

yüz çarpışma yüzünden bakır pasıyla kaplanmıştı. Her Tanrı'nın günü birini entegre eden Matris Perforatem geldi - üstelik saraya, Megasus adını verdiği yenilmez siber atını da getirmişti. Hepsi bir araya toplandılar, saray tıklım tıklım doluyken, eşiğine bir fıçı yuvarlandı ve fıçıdan civa şeklinde Kendini İndükleyen Erg döküldü. Erg istediği her biçime girebiliyordu.

Kahramanlar şerefine bir ziyafet düzenlendi. Şato baştan başa ışıklarla donatıldı. Öyle ki mermer tavanlar günbatımındaki bulutlar gibi pembe görünüyordu. Sonra solukyüzü bulup dövüşerek öldürmek, anahtarı ele geçirmek, böylelikle prensese kavuşup Boludar'ın tahtına konmak amacıyla yola çıktılar, her biri başka bir yöne gitti. Önce Demetrikus Megavat, Jeldeyanlar'ın yaşadığı Koldlea'ya uçtu. Orada birşeyler bulacağını ummuştu. Uzaktan kumandalı kılıcının darbeleriyle kendine yol açarak bataklıkların içine daldı. Ama çabaları boşa çıktı, çünkü sıcaklığı çok artınca soğutma sistemi bozuldu ve bu yabancı topraklar eşsiz savaşçıya mezar oldu. Jeldeyan bataklığının o pis çamuru, cesur katotlarını sonsuza dek kapladı.

İki Vektöryen Otomat, Radomanlar'ın diyarına gitti. Radomanlar radyoaktivite saçan ışıklı gazdan görkemli binalar kurarlar ve öyle cimridirler ki her akşam gezegenlerindeki atomları tek tek sayarlar. Otomatların niyetini sezen Radomanlar onları hiç de iyi karşılamadılar. Onlara akik, zebercet, kalkedon ve yakut dolu bir kuyu gösterdiler. Elektroşövalyelerin gözleri kamaştı, tamah edip mücevherleri almaya kalktılar. Bunun üzerine Radomanlar değerli taşlardan oluşan bir çığ yuvarladılar; Otomatlar, etrafa yüzlerce renk saçarak kayan bir yıldıza benzeyen o çığın altında can verdiler. Radomanlar kimsenin bilmediği gizli bir antlaşmayla solukyüzlerle ittifak kurmuştu.

Üçüncü olarak İnşaatçı Prosteseus, uzun bir yolculukla

yıldızlararası karanlıkları aşarak, durmadan gökten meteorların yağdığı Algonklar diyarına vardı. Prosteseus'un gemisi aşılmaz bir meteor duvarına çarptı, dümeni kırılınca boşluğa doğru yuvarlanıp gitti, en sonunda bir yerlerde uzak güneşlere rasladığında artık zavallı serüvencinin gözleri onların ışığını görmez olmuştu. Dördüncü sıradaki Arbitron Kozmoski'nin şansı önce yaver gitti. Andromeda geçitlerinden geçti, Av Köpekleri'nin dört spiral girdabını aştı, sonra foton yolculuğuna elverişli sakin uzaya geldi, kıvrak bir ışın gibi dümenin başına geçti, geçtiği yerlerde izini bırakarak Maestrisya gezegeni kıyılarına ulaştı. Orada, meteor taşları arasında, Prosteseus'un gemisinin enkazına rasladı. İnşaatçının bedeni, canlıyken olduğu gibi güçlü, parlak ve soğuktu. Cesedi bir bazalt yığınının altına gömdü, ama önce kalkan olarak kullanacağı siyah ve gümüş rengi kıvılcım-yutarları aldı ve yola koyuldu. Maestrisya'nın yüzeyi sarp ve engebeliydi, kayalar çığ gibi yuvarlanıyor, uçurumların üzerinde birbiri ardına şimşekler çakıyordu. Şövalye vadiler bölgesine geldi, orada, yemyeşil bir bakırtaşı kanyonunda Palondromitler üzerine çullandı. Üzerine yıldırımlar yağdırdılar, ama Arbitron kıvılcım-yutar kalkanıyla bunları savuşturdu. Derken bir volkanı yerinden oynatıp krateri yana yatırdılar, hedef alıp Arbitron'a ateş açtılar. Şövalye yere yığıldı, kafatasının içine lavlar aktı, kafasındaki bütün gümüş etrafa saçıldı. Beşinci yiğit, Agrym'li Sifer, elektrikzekâ, hiçbir yere gitmedi. Boludar krallığının sınırlarından çıkar çıkmaz durdu, andromedaryalarını yıldızlara yolladı, kendisi de makineyi kurdu, ayarladı, programladı, seksen kutuyu adam akıllı çalıştırdı. Her şey akımla dolunca makineden zekâ fışkırmaya başladı. Sifer de titizlikle hazırladığı soruları teker teker sıraladı: Solukyüz yaşıyor muydu? Ona giden yol nasıl bulunurdu? Onu nasıl oyuna getirebilirdi? Nasıl yakalayabilirdi onu? Anahtar nasıl ele geçirilirdi? Ama ge-

len yanıtlar belirsizdi, açık seçik bir yol göstermiyorlardı. Sifer köprülere bindi, makineyi kırbaçladı, kırbaçladı, sonunda makineden yanmış bakır kokusu gelmeye başladı. Sifer makineyi hırpalamaya devam etti. "Hemen doğruyu söyle, hemen, seni dijital bilgisayar bozuntusu!" diye haykırıp durdu. Nihayet bilgisayarın vidaları eridi, gümüş rengi kalay gözyaşları aktı, fazla ısınan kablolar patlayıp yarıldı. Hırsından çatlayacak hale gelen Sifer'in elinde bir sopa, bozuk makinenin üzerinde öylece kaldı.

Utanç içinde evine dönmek zorunda kaldı. Yeni bir makine ısmarladı, ama o makine ancak dört yüzyıl sonra eline geçecekti.

Altıncı sırada Seçilim galipleri vardı. Diodyus, Triodyus ve Heptodyus farklı bir yöntem izlediler. Ellerinde çok bol miktarda trityum, lityum ve döteryum vardı. Solukyüzler diyarına giden yolları ağır hidrojen patlamalarıyla açmaya karar verdiler. Ama bu yolların nerede başladığını bilmiyorlardı. Piropadlar'a sormaya karar verdiler, ama onlar da başkentlerinin altın surlarının arkasına saklanmıştı, alevler saçıyorlardı. Seçilim galipleri hem döteryum hem de trityum kullanarak durmadan kaleye saldırdılar, ortaya çıkan atomlar gökyüzünü cehenneme çevirdi. Kalenin surları altın gibi parlıyordu, ama ateş altında gerçek nitelikleri ortaya çıktı. Sülfür dumanından sarı bulutlar etrafı kapladı, çünkü surlar pirit-markasitten yapılmıştı. Diodyus yere düştü, Piropadlar onu ezip geçti ve aklı renkli kristallerden bir buket gibi dağıldı, zırhının dışını kapladı. Onu kara olivinden bir mezara gömdüler, ardından yıldızöldüren Kral Astrosida'nın tahtta oturduğu Kavur krallığına doğru yola koyuldular. Bu Kral'ın, beyaz cücelerden toplanmış ateşli çekirdeklerle dolu bir hazine evi vardı. Çekirdekler öyle ağırdı ki ancak saray mıknatıslarının olağanüstü gücü sayesinde gezegeni ortasına dek yarmaları engelleniyordu. Gezegene

ayak basan bir daha ne kolunu kıpırdatabiliyordu ne de bacağını. Çünkü gezegendeki muazzam yerçekimi, zincirlerden, prangalardan bin beterdi. Triodyus ile Heptodyus bu gezegene düştü, kale surlarının arkasında onları gören Astrosida birbiri ardına beyaz cüceler göndermiş, yüzlerine ateş fışkırtan kütleler yollamıştı. Ne var ki onlar Astrosida'yı alt etmeyi bildiler. Bunun üzerine Astrosida onlara, solukyüzlere giden yolu gösterdi. Aslında, onları aldatmıştı, çünkü yolu kendisi de bilmiyordu, sadece o korkunç savaşçılardan kurtulmak istemişti. Böylece, Seçilim galipleri karanlık boşluğun ortasına düştüler. Triodyus, bir karşı-madde alaybozan tüfeğiyle vuruldu. Ateş eden, avcı Sibernerlerden biri olabilirdi; belki de saldırı, kuyruğu kopmuş bir kuyruklu yıldızı hedef alan bir mayından gelmişti. Ne olursa olsun Triodyus, en sevdiği sözü, ırkının savaş narasını - Tikkufff!!- haykırırken ölüp gitti. Heptodyus inatla yoluna devam etti, ama onu da acı bir son bekliyordu. Uzay gemisi, Bakrida ile Sintilla adlı iki çekim girdabının ortasına düştü; Bakrida zamanı hızlandırır, Sintilla ise yavaşlatır, ikisi arasında bir durgunluk bölgesi vardır, orada an durmuştur, ne ileri gider ne de geri. İşte Heptodyus da orada dondu, hâlâ da sağ olarak, hiç değişmeden bekliyor. Başka astronotların, uzaycıların ya da korsanların sayısız fırkateyni, kalyonu yanı başında, bir saniye bile yaşlanmadan, Ebediyet denilen o korkunç sıkıntı ve sessizlik içinde duruyor.

Üç Seçilim galibinin seferi sona erince sıra yedinci yiğit Fud siberkontu Perpetuan'a geldi. Elektroşövalye çok uzun süre yola çıkmadı. Uzun uzun savaş hazırlıkları yaptı, gövdesine keskin iletkenler taktı, çarpıcı bujilerle, havan toplarıyla, traktörlerle donandı. Sadık maiyetinin başına geçip bütün önlemleri alarak yola çıkmaya karar verdi. Sancağının altında savaşçılar ve yapacak bir işleri olmadığı için bir de askerliği denemeye karar vermiş robotlar toplandı. Per-

petuan, bunlardan bir galaktik süvari birliği, demir zırhlara bürünmüş, külçe kafalı, ağır bir piyade birliği, ayrıca birçok da polyejder takımı kurmuştu. Gelgelelim, bilinmeyen bir diyara gidip kaderi neyse onu yaşayacağını, kim bilir hangi bataklıkta paslanıp kalacağını düşününce, demir bacakları titredi, içini derin bir pişmanlık kapladı - birden, utanç ve üzüntü içinde topaz gözyaşları dökerek evinin yolunu tuttu; kalbi mücevherle dolu, kuvvetli bir lorddu, bunu kendine yediremiyordu.

Sondan bir önceki sıra Matris Perforatem'indi. Konuya mantıklı bir şekilde yaklaştı Perforatem. Pigmelyanlar'ın, şu cüce robotların ülkesinden haberi vardı. Bu robotların kökenlerinin neye dayandığını biliyordu: Tasarımcılarının, çizim tahtasında kalemi kaymış, hepsi o bozuk çizime göre üretilmiş, kambur yaratıklar çıkmış ortaya. Değişiklik çabaları sonuç vermemiş, öylece kalmışlar. Nasıl başkaları hazineler biriktiyorsa, bu cüceler de bilgi yığarlardı; bu nedenle onlara Mutlak İstifçiler denirdi.

Bilgeliklerinin kaynağı, topladıkları bilgileri hiç kullanmamalarıydı. Perforatem onların yanına bir savaşa gider gibi gitmedi; ağzına kadar muhteşem armağanlarla dolu kalyonlarla Pigmelyanların aklını çelmek için, pozitronlarla parlatılmış, üzerine nötronlar serpilmiş giysiler, yedi yumruk büyüklüğünde altın atomları, etrafında en nadide iyonesferlerin döndüğü flayonlar götürdü. Ama Pigmelyanlar, göz alıcı yıldız tayflarındaki dalgalarla işlenmiş soylu boşluğa bile burun kıvırdılar. Perforatem boş yere onlara kızdı, köpürdü, o gürültücü elektroatı Megasus'la üzerlerine saldıracağı tehdidinde bulundu. Nihayet kendisine bir kılavuz verdiler, ama bu kılavuzun bin bir eli vardı, aynı anda her yöne işaret ediyordu.

Perforatem kılavuzu başından savdı ve Megasus'u mahmuzlayıp solukyüzlerin izini sürmeye başladı. Ama takip

ettiği izlerin onlara ait olmadığı anlaşıldı. Kalsiyum hidroksitten oluşan bir kuyruklu yıldız o yoldan geçmişti ve aklı pek çalışmayan beygir, bunu solukyüz iskeletinin temel maddesi olan kalsiyum fosfatla karıştırmıştı. Yani Megasus, sapla samanı birbirine karıştırmıştı. Perforatem Kozmos'un çok kadim bir bölümüne girdiği için, ışığı giderek azalan güneşler arasında uzun bir zaman dolaştı.

Bir dizi mor devi geçti. Derken, sessiz yıldız alayı arasından geçen gemisinin bir spiral aynada, gümüş yüzeyli bir alaşımda yansıtıldığını gördü. Bir an şaşırdı ve Samanyolu'nda kendisini aşırı sıcaktan korumak için Pigmelyanlardan satın aldığı Süpernova söndürücüsüne sarıldı. Gördüğünün ne olduğunu bilmiyordu - aslında uzayda bir düğümdü söz konusu olan, aralıksız süreklilik içindeki en yapışık faktöryeldi, o diyarın Monoasteristlerinin bile bilmediği bir şeydi. Söyledikleri tek şey, ona raslayan birinin bir daha geri dönmediğiydi. O yıldız cenderesinde Matris'in akıbetinin ne olduğunu bugüne dek kimse öğrenemedi. Sadık atı Megasus tek başına ülkesine döndü, boşlukta yavaş sesle inliyordu, safir gözlerinde öyke bir dehşet ifadesi vardı ki kimse o gözlere ürpermeden bakamıyordu. Bir daha ne uzay gemisi göründü, ne söndürücü, ne de Matris.

En sonunda Kendini İndükleyen Erg tek başına yola çıktı. Bir yıl, kırk beş gün yol aldı. Dönünce, kimsenin bilmediği diyarları anlattı. Örneğin, kızgın yozlaşma olukları inşa eden Periskonlar diyarını, Epoksi gözlülerin gezegenini anlattı. Epoksi gözlüler, onun önünde sıra sıra kara dalgalar halinde birleşmişler, savaş sırasında her zaman başvurdukları yöntemmiş bu, ama Erg onları ikiye biçmiş, kemiklerini oluşturan kalkeri ortaya çıkarmış. Saldırılarının üstesinden gelince Erg gökyüzünün yarısını kaplayan biriyle karşılaşmış. Yolu öğrenmek amacıyla üzerine çullanmış, ama ateş

kılıcının ağzı Epoksi gözlünün derisini kesmiş ve kıvranan, beyaz sinirlerden oluşan ormanlar saçılmış ortalığa. Bundan başka Erg saydam buz gezegen Aberabya'dan söz etti. Bu gezegen mücevher bir mercek gibi bütün Evren'in görüntüsünü yansıtıyormuş. Böylece Erg solukyüz diyarına giden yolun kopyasını çıkarmış. Asılı buzulların yüzeylerinde yalnızca yıldızların yansılarını gördüğü, ebedî sessizlik bölgesi Buzul Alumniya'yı anlattı; sonra lavlardan kaynar mücevherler üreten erimiş Marmaloitler krallığından söz etti. Metan sisleri, ozon, klor ve volkan dumanları içinde zekâ kıvılcımının yanmasını sağlayan ve durmadan bir gaza nasıl deha yerleştirileceği sorunuyla boğuşan Elektropnömatistler'den bahsetti. Bütün bunları sırasıyla anlatarak sözü solukyüzler diyarına girmek üzere Kaput Meduza adlı bir güneşin kapısını nasıl açtığına getirdi. Bu kapının kromatik menteşelerini yerinden oynattıktan sonra, yıldızın içinde, mor ve açık mavi alevler arasında uzun uzun koşmuş, sonunda sıcaktan zırhı eriyip bozulmuş. Astroprosyonum'un kapağını açacak sözü bulmak için otuz gün tahminler yürütmüş, çünkü zehirli yaratıkların soğuk cehennemine ancak o söz söylenerek girilebiliyormuş. En sonunda oraya girmeyi başarmış, onlar da lipid, yapışkan kollarıyla onu yakalamaya çalışmış, kafasından civasını almak, kısa devre yaptırmak için uğraşmışlar. Şekilsiz yıldızları göstererek onu kandırmaya çalışmışlar, ama gösterdikleri sahte bir gökmüş, bir yolunu bulup gerçek gökyüzünü saklamışlar. Kendisine işkence ederek logaritmasını öğrenmeye çalışmışlar. Sonra Erg her şeye direnince, onu bir kuyuya atmışlar, kuyunun ağzına mıknatıslı bir tabaka koymuşlar. Erg kuyunun içinde çoğalmış, yüzlerce, binlerce Kendini İndükleyen Erg oluşmuş, demir kapağı itip yüzeye çıkmış ve solukyüzlerden, otuz beş gün boyunca çektiklerinin öcünü almış. Derken bu canavarlar son bir girişimde bu-

lunmuşlar, balduzer adını verdikleri taşıtlar üzerinde kendisine saldırmışlar. Ama sonuç elde edememişler, çünkü savaşına arzusunu hiç yitirmeyen Erg solukyüzleri kesmiş, doğramış, hallaç pamuğu gibi atmış. Bunun üzerine kalleş anahtar hırsızını önüne atmışlar, Erg de onun iğrenç kafasını koparmış, karnını deşmiş, karnının içinde trikobezor adı verilen bir taş bulmuş, taşın üzerinde solukyüzlerin iğrenç dilinde bir yazıt varmış, bu yazıtta anahtarın nerede olduğu yazılıymış. Erg, altmış yedi güneşi -beyaz, mavi ve yakut kırmızısı güneşleri- yarıp geçmiş, en sonunda istediği güneşi yarıp içinde anahtarı bulmuş.

Dönüş yolculuğunda başından geçen maceralara, girmek zorunda kaldığı çarpışmalara gelince... Prensese kavuşma isteği öylesine ağır basıyormuş, düğünün yapılmasını, taç giymeyi öylesine sabırsızlıkla bekliyormuş ki bunları şu anda düşünmek bile istemiyormuş. Kral ile Kraliçe, Erg'i sevinçle kızlarının odasına götürdüler. Açık kapağın içine bir şey sokup çevirdiler ve birden prenses -annesinin, Kral'ın ve bütün saray halkının sevinç çığlıkları arasında- gözünü açtı, kurtarıcısına gülümsedi. Erg küçük kapağı kapattı, kapalı kalsın diye bir parça plasterle yapıştırdı, gerçi küçük vidayı bulmuştu ama bütün Jatapurgovya'nın imparatoru Poleander Partabon'la savaşırken düşürmüştü onu. Ama kimse bunun üzerinde durmadı, oysa Kral ile Kraliçe bir an düşünseler Erg'in hiçbir yere gitmediğini, çünkü Kendini İndükleyen Erg'in, çocukluğundan beri istediği her kilidi açabildiğini, bu sayede Prenses Elektrina'yı kurtardığını anlarlardı. Demek ki Erg, anlattığı maceraların hiçbirini yaşamamış, bir yıl kırk beş gün boyunca, kuşku uyandırmamak için oturup beklemişti. Kayıp anahtarla hemen ortaya çıksa herkes durumu anlardı, ayrıca rakiplerinin dönmeyeceğinden de emin olmak istemişti. Yeterince zaman geçince, prensesi hayata döndürmüş ve onunla evlenmişti. Sonra

çok uzun zaman Boludar tahtında oturdu, keyifle hükümdarlık etti ve hilesi hiçbir zaman ortaya çıkmadı. Bütün bunlardan, masal değil gerçekten yaşanmış bir hikâye anlattığımız hemen anlaşılacaktır, çünkü masallarda her zaman erdemli olan kazanır.

İKİ CANAVAR

Uzun zaman önce, galaksinin karanlık ve uzak bir köşesinde, ıssız bir yıldız adasında, altı yıldızlı bir sistem vardı. Güneşlerinin beşi tek başına dönüyordu; ancak sonuncusunun volkanik kayalardan oluşan alev göklü bir gezegeni vardı ve bu gezegende, Arjentikanlar'ın, diğer adıyla Gümüşîler'in krallığı güçlenmişti.

Siyah dağların ve beyaz ovaların arasında İlidar, Bismalya ve Sinalost adlı kentler vardı, ama en görkemlisi, Gümüşîler'in, gündüzleri bir buzdağı kadar mavi, geceleriyse yıldızlar kadar parlak olan başkenti Eterna idi. Asma duvarlar, kenti meteorlardan koruyordu; içi ise, kuvars taşından ve simofandan yapılmış altın sarısı saraylarla, uzaydan bile siyah turmalin ve dökme kuvarstan binalarla doluydu. Ama içlerinde en güzeli Arjentikan krallarının sarayıydı. Usta mimarlar gözlere de zihinlere de hiçbir sınır koymak istemediklerinden negatif mimarî ilkesine göre yapılan bina, tavansız, çatısız, duvarsız, hayalî ve akıl dışı bir binaydı. Energon Hanedanı buradan bütün gezegeni yönetiyordu.

Treoplar'ın egemenliği sırasında gökten Energon krallığı

üzerine düşen Asmodyalı Sideritler, asteroidlerle metal Bismalya'yı bir mezarlığa dönüştürmüşler, Gümüşîler'e daha başka birçok kayıplar verdirmişlerdi. Bunun üzerine bilgili genç Kral Sundrius, en akıllı astroteknik uzmanlarını çağırdıktan sonra, bütün gezegenin manyetik girdaplar ve yerçekimli hendeklerle çevrilmesini buyurmuştu. Zamanın inanılmaz bir hızla geçtiği bu hendeklerle girdaplara adım atan bir düşman, Arjentikan kentlerinin ışıltısını göremeden milyonlarca yıl geçecek ve o yaşlılıktan toza dönüşecekti. Bu görünmez zaman uçurumları ve manyetik barikatlar, gezegene girmek isteyenlerin cesaretini öylesine kırmıştı ki, Arjentikanlar artık saldırı konumuna geçmişlerdi. O zaman Asmodya'ya saldırmışlar, nükleer bir yangın başlatana dek bombalarıyla ve radyasyonlarıyla beyaz güneşini tahrip etmişlerdi. Sonunda güneş bir Süpernova haline gelmiş ve Sideritler'in gezegenini yakıp kül haline getiren alevlerle sarmıştı.

Bundan sonra Arjentikanlar yüzyıllar boyunca düzen ve refah içinde yaşamışlardı. Hanedanın sürekliliği hiç bozulmamış ve tahta çıkan her Energon, taç giyme töreninde hayalî sarayın kemerlerine gidip kendisinden önceki Kral'ın elinden gümüş asayı almıştı. Bu, sıradan bir asa değildi, binlerce yıl önce üzerine aşağıdaki yazı kazılmıştı:

Eğer canavar ölümsüzse, ya yoktur ya da iki tanedir; hiçbir şey işe yaramazsa, beni kır.

Krallıkta kimse, hatta Energonlar'ın hanedanı bile, yazının anlamını bilmiyordu; çünkü yazının yazılışının üzerinden asırlar geçmiş, kökenleri unutulup gitmişti. Ama, Kral İnhiston'un hükümdarlığı sırasında her şey değişmişti. O sırada gezegende, korkunç ünü iki yarıküreye de yayılan, bilinmeyen bir dev ortaya çıkmıştı. Kimse onu yakından görmemişti; çünkü bunu yapacak cesarete sahip hiç kimse, olup bitenleri anlatabilmek için geri dönememişti. Yaratığın nereden geldiği bir sırdı; ihtiyarlar astreoidler tarafından

yok edildikten sonra Bismalya'da kalan harabelerden, etrafa saçılmış osmiyum ve tantal tekerleklerinden oluştuğunu savunuyorlardı, çünkü kent yeniden kurulmamıştı. İhtiyarlar eskil manyetik yıkıntılarda kötü güçlerin uyuduğunu, metallerde, bazen bir fırtınanın dokunuşuyla harekete geçen akımlar olduğunu, sonra birbirine sürtünerek kayan madenî levhalardan, mezarlık kalıntılarındaki cansız hareketten, ne ölü ne de diri olan, sınırsız yıkıma neden olmaktan başka bir şey bilmeyen akıl almaz bir yaratığın çıktığını söylüyorlardı. Bazılarıysa, canavarı yaratan gücün kötü düşüncelerden ve kötü davranışlardan geldiğini savunuyordu. Onlara göre kötülükler, tıpkı içbükey bir aynadaki gibi gezegenin nikel çekirdeğinden yansıyıp metal iskeletleri ve kullanılmaz haldeki hurdaları çekerek tek bir yerde toplanıyordu, ta ki canavar oluşana kadar. Tabii ki bilim adamları bu tür hikâyelere gülüyor, bunların saçma olduğunu söylüyordu. Bu arada canavar gezegeni mahvediyordu. Önceleri büyük kentlere dokunmayıp uzaklardaki yerleşimlere saldırdı, onları akkor ve mor ışınlarla yok etti. Ama cesaretini topladıktan sonra, Eterna'nın kulelerinden bile, güneşten parlayarak ufukta hızla ilerleyen, koca bir dağ yamacını andıran çelik sırtı görünür oldu. Onu püskürtmek için üzerine askerler gönderilmişti, ama o, bir soluğuyla hepsini zırhlarıyla birlikte buhar haline getirmişti.

Gezegene korku çökmüştü. Hükümdar İnhiston, bilgelerini çağırdı. Sorunu daha iyi anlamaya çalışarak kafa kafaya verip gece gündüz düşünen bilgeler, sonunda canavarın sadece keşif yoluyla yok edilebileceğini açıkladılar. Bu nedenle İnhiston, Büyük Sibernatör, Büyük Dinamikçi Üstadı ve Büyük Soyutlamacı'nın, canavarı alt edecek mekanik bir dev yaratmak üzere birlikte çalışmalarını emretti.

Ama üçünün de farklı fikirleri olduğundan görüş birliğine varamadılar; bu yüzden üç ayrı makine yaptılar. Birinci-

si, Pirinç, oyulmuş bir dağı andırıyordu, içi bilinçli makinelerle doluydu. Üç gün boyunca bellek depolarına diri gümüş akıtılmıştı; bu arada iskelelerin içinde yatmıştı ve içinde öyle yüksek bir akım vardı ki sanki yüz şelale akıyormuş gibi gürlüyordu. İkincisi Merküriyel, elektrodinamik bir devdi; belli bir biçimi vardı, ama tüyler ürpertecek kadar hızlı hareketleriyle, hortuma kapılmış bir bulut gibi türlü şekiller alıyordu. Soyutlamacı'nın geceleyin gizli bir tasarımla yaptığı üçüncü makineyi ise kimse görmemişti.

Büyük Sibernatör işini tamamlayıp iskeleler çıkarıldığında, dev Pirinç öyle bir gerindi ki bütün kentteki kristal tavanlar çınladı; yavaşça dizlerinin üzerine doğrulduğunda yer sarsıldı, tamamen ayağa kalktığında başı bulutlara erişti, öyle ki bulutlar görmesini engellediler, ● da bulutları ısıtıp bir solukta yolundan kaldırdı; kırmızı altın gibi parlıyordu, ayakları sokaktaki taşların arasından yeri kazıyordu; başlığının altında iki yeşil gözü vardı, kalkana benzer kapağını kaldırdığında kayaları yakıp delecek üçüncü gözü de kapalı duruyordu. Bir adım, sonra bir adım daha ve kentin dışına çıkmıştı bile, bir alev gibi parlıyordu. El ele tutuşmuş dört yüz Arjentikan, bir kanyonu andıran ayak izlerinin etrafında zorlukla halka oluşturuyorlardı.

Pencerelerden, kulelerden, dürbünlerden, burç duvarlarının tepelerinden, batmakta olan güneşe doğru ilerleyişini seyrettiler; güneşe yaklaştıkça daha da kararıyordu, ta ki sıradan bir Arjentikan kadar olana dek. Tek farkı, ufukta artık sadece belden yukarısının görünmesiydi, çünkü gezegenin kıvrımı belden aşağısını gözlerden gizliyordu. Sonra, tedirgin bir bekleyişle dolu gece geldi; savaş sesleri, gökte kırmızı parıltılar bekleniyordu, ama hiçbir şey olmadı. Ancak gün ağardığında, rüzgâr uzaktaki bir fırtınanın sesine benzeyen hafif bir gürültü getirdi. Sonra yeniden sessizlik ve tanıdık parlaklığıyla güneş. Sonra ansızın gökte yüzlerce

güneş alevlendi ve bir sürü alevli cisim büyük bir gürültüyle Eterna'nın üzerine indi; sarayları ezdiler, duvarları tuzla buz ettiler; altlarında umutsuzca yardım isteyen kurbanlar bırakarak. Ama kimse onların boş yakarışlarını duyamadı bile. Bu Pirinç'in dönüşüydü, çünkü canavar onu paramparça etmişti; vücudunu dağıtmış, parçalarını da atmosfere atmıştı. Eriyerek düşen parçalar başkentin dörtte birini yıkıntıya çevirmişti. Bu çok korkunç bir yenilgiydi. İki gün iki gece boyunca gökten pirinç yağdı.

Bundan sonra canavarın üzerine baş döndürücü Merküriyel gönderildi; yok edilemez görünüyordu, çünkü darbe aldıkça daha da güçleniyordu. Darbeler onu dağıtmıyor, tersine sağlamlaştırıyordu. Merküriyel, bir süre ovada durduktan sonra dağlara gitti; orada canavarı buldu ve kayalıklı bir yamaçtan kayarak onun üzerine yürüdü. Canavar kıpırdamadan onu bekliyordu. Yer gök gümbürdedi. Canavar ateşten beyaz bir duvara dönüştü, Merküriyel onu yutan kara bir uçuruma dönüştü. Canavar onun içinden geçti, alevden kanatlarıyla etrafında döndü ve ikinci bir kez daha saldırdı ve yine ona hiç zarar veremeden içinden geçti. Çarpıştıkları buluttan mor şimşekler çaktı, ama hiç gökgürültüsü duyulmadı, devlerin savaşının gürültüsü gökgürültüsünü boğmuştu. Canavar bu şekilde bir yere varamayacağını anladı, bunun üzerine bütün sıcaklığını içine çekti, düzleşti ve bir Madde Aynası'na dönüştü: Aynanın karşısında duran her şey onda yansıyordu, ancak sadece bir görüntü olarak değil, gerçeklik olarak. Merküriyel aynada yansısını gördü, vurdu ve kendisiyle, aynadaki kendisiyle savaştı, ama karşısındaki kendisi olduğundan doğal olarak onu yenemedi. Üç gün boyunca böyle mücadele etti, sonunda o kadar çok yumruk yedi ki, taştan, metalden, her şeyden daha katı bir hale geldi - Beyaz Cüce'nin çekirdeği dışında. Bu sınıra eriştiğinde, aynadaki kopyasıyla birlikte, anında yer-

altının derinliklerinden yakut parlaklığında lavlarla dolmaya başlayan bir krater, bir yarık bırakarak gezegenin iç kısımlarına gömüldü.

Üçüncü elektroşövalye savaş alanına kimse kendisini görmeden gitti. Gün ağardığında, Kraliyet Soyutlamacısı onu avucunun içinde kentin dışına taşıdı, avucunu açıp üfledi ve o, sadece hava akımıyla çevrelenmiş olarak, güneşte bir gölgesi bile görünmeden, sessiz sedasız, sanki orada değilmişçesine, var olmamışçasına uçtu.

İşin aslı, hiçlikten bile az olmasıydı: Dünyadan değil, karşı-dünyadandı o, maddeden değil karşı-maddeden yapılmıştı. Aslında karşı-maddeden bile değil, onun potansiyelinden yapılmıştı; uzayın öylesine kuytu köşelerinde ve çatlaklarında saklıydı ki atomlar onun yanından, bir buzdağının okyanusun dalgaları üzerinde yüzen otların yanından geçmesi gibi geçiyorlardı. Öylece, rüzgârla taşınarak ilerledi, keskin belkemiği boyunca uzanan bulut köpükleriyle, uçsuz bucaksız, demirden bir dağ silsilesi gibi hareket eden canavarın parlak kütlesiyle karşılaşana dek. Canavarın katılaşmış çelik böğrüne vurdu ve anında siyahlaşıp hiçliğe dönüşen bir güneş açtı, kayalarla birlikte, erimiş çelik ve havayla birlikte uluyan bir hiçliğe. Canavara bir kez daha vurdu, sonra bir kez daha; canavar acıyla kıvrıldı, akkorla karşılık verdi, ama akkor bir anda soldu ve sonra sadece boşluğa dönüştü; canavar kendini Madde Aynası'yla korudu, ama elektroşövalye Antimad aynayı da deldi; sonra canavar fırladı, içinden sert radyasyon akan başını indirdi, ama radyasyon da yumuşadı ve hiçlik haline geldi; dev sarsılmaya başladı ve kayaları devirerek, toz olmuş kayaların dumanı ve dağ çığlarının gümbürtüsü arasında kaçtı; ardında yenilgisini yansıtan erimiş metal birikintileri, ışıldayan lav parçaları ve volkanik atıklar bırakarak hızla uzaklaştı; ama yalnız değildi, Antimad onun yanına koştu, yer gök sarsılana dek,

parçalanan canavar, kalıntılarının geri kalanıyla ufkun dört yönüne birden aynı anda dağılana ve rüzgâr ondan kalan bütün izleri silip canavar yok olana dek saldırdı, parçaladı. Bundan sonra Gümüşîler'in sevinci büyük oldu. Ama tam o sırada Bismalya'nın mezarlığında bir sarsılma oldu. Paslanmış metal tabakalardan, o zamana dek üzerlerinde sadece rüzgârın dolaşmış olduğu kadmiyum ve tantal kalıntılarından oluşan bir bölgede, bir karınca yuvasındakini andıran hafif ama sürekli bir hareket oluştu; metal yüzeyler ısının mavimsi parlaklığıyla kaplandılar, metal iskeletler içlerindeki ısıyla ışıldayıp yumuşadılar, yapışıp kaynamaya, birleşmeye başladılar ve o gıcırdayan yığınların hızla dönüşünden, ilkine tıpatıp benzeyen yeni bir canavar oluştu. Hiçliği taşıyan rüzgâr onunla karşılaştı ve yeni bir savaş başladı. Ama artık, mezarlıktan yeni canavarlar çıkıyordu; Gümüşîler'i dehşet sardı, çünkü kendilerini tehdit eden tehlikenin yenilmez olduğunun bilincine vardılar. Bunun üzerine İnhiston, asasının üzerine kazılmış olan sözleri okudu, titreyerek yazılanların anlamını kavradı. Gümüş asayı kırdı, asanın içinden iğne kadar ince bir kristal düştü ve havaya ateşle yazmaya başladı.

Ateş efsanesi, korkudan sinmiş Kral'a ve bütün kraliyet danışmanlarına, canavarın kendisi olmadığını, kendisini temsil etmediğini, bilinmeyen bir yerlerde onun doğuşlarını, yeniden oluşmasını ve ölüm getiren gücünü yöneten biri olduğunu bildirdi. Kristal, havaya yazdığı ışıklarla onlara, kendilerinin ve bütün Arjentikanlar'ın canavarın yaratıcılarının yüz binlerce yıl önce yarattıkları varlıkların uzak bir soyundan geldiklerini bildirdi. Ama canavarın yaratıcıları, akıllılardan, kristalden, çelikten ve dövülmüş altından yapılmış olanlardan -metalde yaşayan herkesten- farklıydılar. Bunlar uçsuz bucaksız okyanustan çıkmış, zalimce bir esarete mahkûm oldukları için alaycı bir şekilde demir melek-

ler diye adlandırılan makineler yapan varlıklardı. Okyanusun çocuklarına başkaldıracak gücü olmayan metal varlıklar, dev uzay gemilerini ele geçirip esaret yuvasından kaçarak en uzaktaki yıldızlara gitmişler ve orada güçlü krallıklar kurmuşlardı. Arjentikan krallığı bunlar arasında çöldeki bir kum tanesi kadardı. Ancak eski yöneticiler, isyancılar adını verdikleri kaçak kölelerini unutmamışlar ve galaksilerin doğu duvarından batı duvarına, kuzey kutbundan güney kutbuna dolaşarak onları Evren'in her yerinde aramışlardı. İster karanlık, ister parlak güneşlerde, ister ateşten, ister buzdan gezegenlerde olsun, o ilk demir meleğin masum torunlarını buldukları her yerde, kaçışın intikamını almak için çarpık güçlerini kullanmışlardı - şimdiye kadar böyleydi, şimdi de böyledir ve her zaman böyle olacaktır. Yakalananlar için, onların gazabından kaçmanın hiçbir yolu yoktur, gazabı boş ve anlamsız kılan tek kaçış dışında: Var olmamak. Alev yazısı söndü ve saray erkânı krallarının gözlerinin içine baktılar, ölü gibi bakıyordu Kral. Onlar kendisine seslenip, "Ey Eterna ile Eristena'nın Kralı, İlidar, Sinalost ve Arkapturya'nın Efendisi, Güneş'in ve Ay'ın büyük kalabalıklarının koruyucusu - konuş bizimle!" diyene kadar uzun zaman sessiz kaldı.

İnhiston, "Sözlere değil, harekete geçmeye ihtiyacımız var," diye yanıt verdi.

Herkes titredi, ama hep bir ağızdan "Emret kralımız!" diye bağırdılar.

Kral, "Haydi öyleyse. Şimdi karar verilmiş olduğuna göre, bizi bu duruma getiren varlığın ismini söyleyeceğim; bu ismi tahta çıkarken duymuştum. Bunu yapan insandır," dedi.

Sonra Büyük Soyutlamacı'ya döndü ve "Görevini yap!" dedi.

Büyük Soyutlamacı, "Emredersiniz kralım!" diye yanıt verdi.

Büyük Soyutlamacı Söz'ü söyledi, Söz'ün titreşimleri hava yarıkları halinde gezegenin bağrına düştü; sonra yakut gök çatladı ve düşen kuleler yere yığıldılar, yetmiş yedi Arjentikan kenti yetmiş yedi beyaz kraterin içine girdi ve karaların çatlayan tabakaları arasında ezildi, çıkan yangında Gümüşîler yok oldu, büyük güneş artık bir gezegenin üzerinde değil, unutuşun rüzgârıyla savrulan bir kara bulut yumağının üzerinde ışıyordu. Taştan daha katı radyasyonun ittiği boşluk, toplaşıp tek bir titrek kıvılcım haline geldi, sonra o da söndü. Yedi gün boyunca dolaşan şok dalgaları, gece kadar karanlık uzay gemilerinin beklediği bir yere vardılar.

Canavarların yaratıcısı, olanları izledikten sonra yoldaşlarına, "Tamam!" dedi. "Gümüşîler'in krallığı son buldu. Hayatımıza devam edebiliriz." Araçlarının dümenindeki karanlık, alevlere dönüştü ve intikam yolunda hızla ilerlediler. Evren sonsuz ve sınırsızdır, ama onların nefreti de sınırsızdır ve bir gün, bir vakitte bizlerin de karşısına çıkabilir.

BEYAZ ÖLÜM

Aragena, içeri doğru kurulmuş bir gezegendi, çünkü ekvator düzleminde üç yüz altmış derece uzanan, böylece krallığını çepeçevre sararak onun hem efendisi hem de kalkanı olan hükümdar Metamerik, sadık kulları Enteritler'i kozmik istilalardan korumak için, gezegenin dış yüzeyinde her türlü hareketi, küçücük bir taşınkini bile, yasaklamıştı. Bu yüzden Aragena karaları vahşi ve çıplak kalmıştı ve dağlar sadece şimşek darbeleriyle biçimleniyor, meteorlar da gezegende kraterler açıyordu. Ama yüzeyin on mil altında, muhteşem bir sanayi bölgesi yer alıyordu; Enteritler, gezegenlerinin içini boşalttıktan sonra kristal bahçelerle, gümüşten ve altından kentlerle doldurmuşlardı; içten dışa on iki yüzlü, yirmi yüzlü evler, parlak kubbelerinde kendinizi devler sarayındaymışçasına yirmi bin kez büyütülmüş olarak görebileceğiniz hiperbol saraylar yapmışlardı. Çünkü Enteritler ihtişamdan ve geometriden hoşlanıyorlardı, üstelik usta inşaatçıydılar. Bir boru sistemiyle gezegenin merkezine kâh zümrütten, kâh elmastan, kâh yakuttan süzdükleri ışıkları pompalıyorlar, böylece istedikleri zaman şa-

fak, öğle vakti ya da pembe akşamüstleri yaratabiliyorlardı; kendi görünüşlerine o denli âşıktılar ki, bütün dünyaları onlar için bir ayna görevi görüyordu. Isıtılmış gazların nefesiyle hareket eden kristal araçları vardı, bu araçlar tamamıyla saydam olduklarından camları yoktu ve seyahat ederken sarayların ve tapınakların duvarlarında kayıp giden, harikulade ve ışıl ışıl yansımalarını seyrediyorlardı. Ateşle besledikleri lâl ve kaya kristallerinde molibden ve vanadyumdan yapılmış ağların yanıp söndüğü bir gökleri bile vardı.

Kalıtsal, aynı zamanda da sürekli olan hükümdarlık Metamerik'teydi, çünkü Metamerik'in soğuk, güzel ve çok organlı bir bedeni vardı ve birinci organında zihni yer alıyordu; binlerce yıl sonra kristal ağlar yönetme konusunda fazla düşünmekten ötürü yaşlandığında organın yetkisi bir sonraki organa geçiyor, bu böyle sürüp gidiyordu, çünkü onda on milyar organ vardı. Metamerik, hiç görmemiş olduğu Origenler'in soyundan geliyordu ve onlar hakkında bildiği tek şey, korkunç varlıkl'arın -kendilerini kozmonotluğa adamış ve bu yüzden kendi güneşlerini terk etmiş varlıklarıneline düşüp yok olma tehlikesiyle karşılaştıklarında bütün bilgilerini ve varoluş açlıklarını mikroskobik atom tohumlarına hapsedip bunlarla Aragena'nın kayalık toprağını gübreledikleriydi. Buraya kendi isimlerini andıran bu adı onlar vermişti, ama zırhlı ayaklarını bir kez olsun bu kayalıklara basmamışlardı, çünkü zalim takipçilerinin, varlıklarının kokusunu almalarını istemiyorlardı. Bütün Origenler yok olmuştu, tek tesellileri, soluk ırk denilen düşmanlarının, onların tamamen yok olduklarını sanmalarıydı. Metamerik'in soyundan gelen Enteritler, kökleri hakkındaki bu sıradışı gerçeklerden habersizdiler: Origenler'in korkunç ölümlerinin ve Enteritler'in yükselişinin tarihi, gezegenin çekirdeğinde saklı siyah bir volkanik protokristalin içine

kaydedilmişti. Bu tarihin, sadece hükümdarları tarafından bilinip hatırlanması çok daha iyiydi.

Metamerik, yaratıcı inşaatçıların yeraltındaki krallıklarını genişletmek için kestikleri taşlı ve manyetik topraktan bir dizi resif yapılmasını buyurmuş, bunlar uzaya atılmıştı. Gezegenin etrafında korkunç daireler halinde dönen bu kütleler, gezegene giriş yolunu tamamen kapatıyordu. Bu yüzden kozmik denizciler, Kara Çıngırak olarak bilinen bu bölgeden uzak duruyorlardı, çünkü burada uçan dev bazalt ve porfirin parçaları sürekli çarpışıyor, bir sürü meteorun ortaya çıkmasına neden oluyordu; burası, Akrep sistemindeki bütün kuyruklu yıldız başlarının, bütün patlayıcı göktaşlarının ve kaya asteroidlerinin oluştuğu yerdi.

Aragena'nın yüzeyine taştan dalgalar halinde çarpan meteorlar, gezegenin üzerinde izler açıyor, onu belliyorlardı; ateşten şelalelere yol açan çarpmalar, geceyi gündüze, gündüzü de -yoğun toz dumanlarıyla- geceye dönüştürüyorlardı. Ancak Enteritler'in dünyasına en küçük bir titreşim bile erişmiyordu. Gezegenlerine yaklaşmaya cüret eden birisi, daha önce gemisini taş girdaplara kaptırmamışsa, çukurlarla dolu bir kafatasına benzeyen sarp bir küre görürdü. Enteritler, yeraltına inen kapıya bile kopmuş bir taş parçası görünümü vermişlerdi.

Binlerce yıl boyunca kimse gezegeni ziyaret etmedi, buna karşın Metamerik katı buyruğunu bir an bile gevşetmedi.

Ancak, bir gün bir grup Enterit, yüzeye çıktıklarında dev bir kadehi andıran bir nesne gördüler; gövdesi bir kaya yığınına gömülü, göğe dönük içbükey yuvarlağı kırılıp on iki yerinden çatlamış dev bir kadeh. Derhal yukarı gönderilen uzman astronot-denizciler, önlerindeki nesnenin bilinmeyen bir yerlerden gelen yabancı bir uzay gemisinin hurdası olduğunu bildirdiler. Gemi epey büyüktü. Ancak yanına yaklaşıldığında, burnu kayalara gömülü ince bir silindir

şeklinde olduğu, üzerinde kalın bir kurum ve cüruf tabakası olduğu görülebiliyordu; kadehe benzeyen arka tarafı, Enteritler'in dev yeraltı saraylarının koca kemerlerini çağrıştırıyordu. Derinliklerden çıkan kıskaçlı makineler, gizemli gemiyi yattığı yerden büyük bir dikkatle kaldırıp gezegenin içine taşıdılar. Daha sonra bir grup Enterit, gezegenin yüzeyinde hiçbir yabancının izi kalmasın diye aracın burnunun oluşturduğu deliği kapattılar ve bazalt kapı güçlü bir yankıyla gümbürdeyerek kapandı.

Işıklarla dolu muhteşem araştırma laboratuvarında, kömürleşmiş bir kütüğe benzeyen siyah hurda gemi duruyordu; ama bu tür şeylere alışkın olan uzmanlar, ona en parlak kristallerinin parlatılmış yüzeyleriyle yaklaştılar ve keskin elmaslarla dış kabuğunun ilk katmanını açtılar. İlk katmanın altından uzmanları şaşırtan inanılmaz beyazlıkta bir kabuk daha çıktı, bu kabuk da zımpara matkaplarla delindiğinde üçüncü bir kabuk daha gözüktü. Bunu delmek imkânsızdı, içine hava geçirmeyecek şekilde bir kapı yerleştirilmişti ve uzmanlar onu açamadı.

Uzmanların en yaşlısı olan Afinor, kapının kapanma mekanizmasını dikkatle inceledi ve kilidin bir sözle açıldığını keşfetti. Bu sözün ne olduğunu bilmiyorlardı, bilmelerinin bir yolu da yoktu. Uzun süre, "Evren," "Yıldızlar," "Sonsuz Uçuş" gibi değişik sözler denediler, ama kapı kıpırdamadı bile.

Sonunda Afinor, "Bence, Kral Metamerik'in haberi olmadan aracı açmaya çalışmakla hata ediyoruz," dedi. "Çocukken, Evren'in her yanında metalden oluşan canlıları arayıp intikam almak için yok eden beyaz yaratıklardan söz eden bir efsane işitmiştim, onlar..."

O an sustu ve çevresindekilerle birlikte, geminin bütün bir duvarı kaplayan yan tarafına bakakaldı. Çünkü son sözleri üzerine, o ana dek hareketsiz olan kapı birden hareket

edip açılmıştı. Kapıyı açan sözcük "intikam"dı.

Uzmanlar askerî yardım istediler ve az sonra yardım gelince, ateş-atarları hazır, mavi beyaz kristallerle yollarını aydınlatarak geminin kıpırtısız ve havasız karanlığına girdiler.

Makine büyük ölçüde parçalanmıştı. Saatlerce yıkıntılar arasında dolaşıp mürettebatı aradılar, ama ne mürettebattan biri ne de bir iz vardı. Geminin düşünen bir varlık olabileceğinden kuşkulandılar, çünkü böyleleri genellikle çok büyük oluyordu: Kendi kralları bilinmeyen araca göre binlerce kat büyüktü, yine de *o* bir varlıktı. Ancak, buldukları elektrik düşünce bağlantılarının hepsi küçük ve gevşekti; bu yüzden yabancı gemi uçan bir makineden başka bir şey olamazdı ve bu mürettebatsız haliyle bir taş kadar cansızdı.

Uzmanlar güvertenin köşelerinden birinde, zırhla kaplı duvarın karşısında bir birikintiye rasladılar. Yaklaştıklarında gümüş parmaklarını boyayan al bir sıvıydı bu; bu birikintiden, tanımadıkları bir giysinin kırmızı ve ıslak parçalarını ve fazla sert olmayan, hatta tozumsu bir şeyin ince uzun parçalarını çıkarttılar. Nedenini bilmiyorlardı, ama karanlığın ortasında, kristallerinin delici ışığında üzerlerine bir korku çöktü. Ama Kral olanları öğrenir öğrenmez habercilerini gönderip yabancı geminin, üzerindeki her şeyle birlikte yok edilmesini, yabancı yolcuların da atom ateşinde yakılmalarını buyurmuştu.

Uzmanlar, gemide karanlıktan ve kırıklardan, metal parçalardan ve yer yer küçük kırmızı lekelerle kaplı tozdan başka bir şeyin olmadığı yanıtını verdiler. Hükümdarın habercisi, hemen atom yığınlarının yakılmasını buyurdu.

"Hükümdarın adına!" dedi. "Bulduğunuz kırmızı, ölüm habercisidir! Tek bildiği, var olmaktan başka bir suçu olmayanlardan intikam almak olan beyaz ölümü taşıyor..."

"Bulduğumuz beyaz ölümse bile, bizler için artık bir tehlikesi olamaz, çünkü araçta yaşam yok ve içinde her kim

var idiyse sağlam duvarlarının arasında yok olmuş," diye yanıt verdi uzmanlar.

"O soluk benizli varlıkların gücü sonsuzdur, ölseler bile, görkemli güneşlerden uzakta, sayısız kereler yeniden doğarlar! Size verilen buyrukları yerine getirin, ey atomcular."

Bilgelerle uzmanlar bu sözleri duyduklarında çok tedirgin oldular. Ama kıyamet kehanetine inanmadılar, çünkü böyle bir şey onlara çok uzak bir ihtimal olarak görünüyordu. Yine de koca gemiyi olduğu yerden kaldırdılar, platin örslerin üzerinde parçaladılar ve parçaları ağır radyasyona batırdılar; böylece gemi, bir atom yığınına dönüşerek ebedî sessizliğe gömüldü, çünkü atomların tarihi yoktur, ister en güçlü yıldızlardan, ister ölü gezegenlerden, ister iyi ya da kötü akıllı varlıklardan gelsinler, hepsi eşittir; çünkü madde Evren'in her yerinde aynıdır ve kimsenin ondan korkmasına gerek yoktur.

Bununla da yetinmeyen uzmanlar, atomları alıp tek bir parça halinde dondurdular ve parçayı yıldızlara fırlattılar, ancak bunu yaptıktan sonra kendi kendilerine rahatlamış bir şekilde, "Kurtulduk. Artık hiçbir şey olamaz," dediler.

Ama platin çekiçler gemiye vurup onu parçalarken, kana bulanmış bir kumaş parçasından, yırtılmış bir dikişten yere görünmez bir spor düştü. Bu spor o kadar küçüktü ki yüz tanesi bir araya gelse bir kum taneciği kadar oldurdu. Geceleyin, büyük mağaranın taşları arasındaki tozların ve küllerin içinde, bu spordan beyaz bir tomurcuk çıktı. Sonra bu tomurcuktan bir ikincisi, bir üçüncüsü, bir yüzüncüsü çıktı; bunlar oksijen ile nem ürettiler ve ayna kentlerin iri ve yassı kaldırım taşları paslandı; görünmez ipler etrafı sarıp dokudu ve Enteritler'in serin iç organlarında çoğaldı, öyle ki uyandıklarında içlerinde kendi ölümlerini taşır oldular. Bir yıl geçmeden hepsi yok oldu. Mağaralarda makineler durdu, kristal alevler söndü, parlayan kubbeler kahveren-

gimsi yaralarla kaplandı, son atom ısısı da söndüğünde karanlık çöktü ve o karanlıkta, katı iskeletlere nüfuz eden, paslanmış kafataslarını istila eden, sönmüş oyukları dolduran yumuşak, nemli, beyaz bir küf oluştu.

MİKROKS İLE DEV EVRENİ NASIL GENİŞLETTİLER

Astronomlar her şeyin, yani gaz bulutlarının, galaksilerin ve yıldızların, dört bir yana doğru çekilip uzaklaştığını ve bu sonsuz hareketin sonucu olarak Evren'in milyarlarca yıldır genişlemekte olduğunu söylemektedirler.

Bu evrensel çekilme birçoklarını şaşırtmaktadır ve bunun başlangıcını düşündüklerinde, çok ama *çok* uzun bir zaman önce bütün Kozmos'un bir tür yıldız damlası gibi tek bir noktada toplandığı ve bilinmeyen bir nedenden ötürü, bir şeyin bir şekilde onun patlamasına neden olduğu, bunun da hâlâ devam etmekte olduğu sonucuna varmaktadırlar.

Böylesi bir mantık yürüttüklerinde, o noktadan önce ne olmuş olabileceğini merak ederler ve bu bilmeceyi çözemezler. Aslında şöyle olmuştur.

Bundan önceki Evren'de iki inşaatçı yaşıyordu, bunlar kozmogoni sanatında emsalleri olmayan ustalardı ve yapamayacakları hiçbir şey yoktu. Ancak bir şeyi yapabilmek için önce bir plan gerekir ve plan da tasarlanması gereken bir şeydir, yoksa planı nereden bulabilirsiniz ki? Bu nedenle bu iki inşaatçı, Mikroks ile Dev, sürekli olarak kendi akıl-

larına gelen harikaların ötesinde inşa edilebilecek şeyleri nasıl keşfedeceklerini düşünüyorlardı.

Mikroks, "Aklıma gelen her şeyi inşa edebilirim," diyordu. "Öte yandan, aklıma her şey gelmiyor. Bu da beni sınırlıyor, tıpkı seni sınırlandırdığı gibi - çünkü ikimiz de düşünülecek her şeyi düşünemiyoruz ve bizim düşünüp yaptığımız bir şey değil de, başka bir şey; çok daha yapılmaya değer olabilir! Sen bu konuda ne diyorsun?"

Dev, "Haklısın tabii," diye cevap verdi. "Ama bu konuda ne yapabiliriz ki?"

Mikroks, "Bizler yaptıklarımızı maddeden yapıyoruz ve maddede bütün olasılıklar vardır," dedi. "Bir ev tasavvur edersek, bir ev yapıyoruz, kristal bir saray tasavvur edersek, bir saray yapıyoruz, düşünen bir yıldız yapmak istediğimizde alevlerden oluşan bir beyin tasarlıyoruz - bunu yapmaya gücümüz de yetiyor. Ancak maddede bizim kafamızda olduğundan çok daha fazla olasılık var; öyleyse yapmamız gereken, maddeye bir ağız vermek ki kendisinden daha neler yaratılabileceğini, bizim aklımızın ucundan bile geçmeyecek olasılıkları kendisi söylesin!"

Dev, "Bir ağız gerekiyor," diye ona katıldı. "Ama tek başına bir ağız yeterli değil, çünkü ağız, zihnin düşündüklerini dışa vurur. Onun için maddeye bir ağız vermekle yetinmeyip içine zihin de koymalıyız, işte o zaman bize bütün sırlarını söyleyecektir."

Mikroks, "İyi söyledin," dedi. "Bu, denemeye değer. Ben bunu şöyle anlıyorum: Var olan her şey enerji olduğuna göre, enerjiden düşünce yaratmalıyız ve işe en küçük enerji biriminden, yani kuantumdan başlamalıyız. Bu kuantum düşüncesini, atomlardan oluşan çok küçük bir kafeste saklamalıyız, çünkü atom en küçük maddedir. Başka bir deyişle, bu sorunu atom mühendisleri gibi, sürekli küçültme üzerinde yoğunlaşarak ele almalıyız. Cebime bir milyon da-

hi koyduğumda hâlâ yer kalıyorsa amacımıza ulaştık demektir: Bu dahiler çoğalacak ve sonra bir avuç dolusu zeki kum, sayısız varlıklardan oluşan bir meclis gibi, ne yapılması gerektiğini ve bunun nasıl yapılacağını söyleyecektir!"

Dev, "Hayır, öyle olmaz!" diye itiraz etti. "Var olan her şey kütle olduğundan diğer yönden başlamalıyız. Evren'in kütlesinin bütününden, düşüncelerle dolup taşan, onu sorguladığımda bana Yaratılış'ın gizlerini sadece kendisinin bildireceği, olağanüstü büyüklüğe sahip bir beyin yapmalıyız. Senin düşünce tozun işe yaramaz, çünkü her dahi zerresi farklı bir şey söyleyecek olursa, sen kaybedersin ve bilgi edinemezsin!"

Sözler sözleri izledi, inşaatçılar tartıştı, tartışma kızıştı ve sonunda öyle bir hal aldı ki artık bu işi birlikte yapmaları söz konusu olamazdı. Birbirleriyle alay ederek kendi yollarına gittiler ve ikisi de kendi tarzınca işe koyuldu. Mikroks kuantumlar yakalayıp onları atomdan kafeslere koymaya başladı; kuantumlar en sıkı şekilde kristallere yerleştirilebildiklerinden elmasları, kalkedonları ve yakutları eğiterek onlara düşünmeyi öğretti. Yakutlar bu işte çok iyiydi ve Mikroks onların içine o kadar çok akıl enerjisi yükledi ki hepsi de pırıl pırıl oldu. Düşünebilen başka mineralleri de vardı, örneğin keskin bir algıya sahip yeşil zümrütler, sarı bilgeliği temsil eden topaz gibi. Ama o en çok, yakutların kırmızı aklını seviyordu. Mikroks bu küçük şeyler üzerinde çalışırken Dev bütün vaktini eklemelerle geçiriyordu; büyük bir çabayla güneşleri ve koca galaksileri bir araya getirdi, onları eritti, karıştırdı, kaynaştırdı, yapıştırdı ve durmadan çalışarak dev bir makromegalopikan yarattı: Öylesine kuşatıcı bir çevresi vardı ki, kendisinden başka, içinde Mikroks ile taşlarının yer aldığı küçücük bir yarık dışında hiçbir şey kalmamıştı.

İki ustanın da işi tamamlanmıştı, ama artık kimin yarattı-

ğı şeyden daha çok sır öğreneceğiyle değil, kimin haklı olduğu ve doğru yolu seçtiğiyle ilgileniyorlardı. Bu yüzden birbirlerini yarışmaya davet ettiler. Dev, kozmik titanının yanında Mikroks'u bekliyordu: Sonsuz ışık yılları boyunca enine boyuna uzanan, bedeni karanlık yıldız bulutlarından, nefesi güneşlerden, kolları ve bacakları (yerçekimiyle yapıştırılmış) galaksilerden oluşan, milyarlarca demir küreden oluşan başının üzerinde alev alev yanan güneşten bir yele taşıyan titanının. Dev, titanını ayarlamak için onun kulağından ağzına uçuyor, her yolculuk yedi ay sürüyordu. Bu arada Mikroks, savaş alanına tek başına, elleri boş geldi; cebinde titana karşı savaştırmayı düşündüğü küçücük bir yakut vardı. Dev bunu gördüğünde gülmekten katıldı.

"Bu küçük nokta bize ne söyleyecek?" diye sordu. "Güneşlerin birbirlerine fikir taşıdıkları, ağırlığını güçlü yerçekiminden, zekâsını patlayan yıldızlardan, derinliğiniyse gezegenler arası karanlıktan alan galaktik düşüncenin engin boşluğuyla, gaz bulutlarının aklıyla kıyaslandığında senin şu küçük zerreciğinin bilgisi ne olabilir ki?"

Mikroks, "Kendi kendimizi övmek ve böbürlenmek yerine işe koyulalım," dedi. "Ama hayır, bekle. Neden kendi yaptığımız bu şeylere sorular soralım ki? Onlar kendi aralarında konuşup tartışabilirler! Aklın kalkan, sorgulamanın da kılıç olduğu bu karşılaşmada, benim yok denecek kadar küçük dahim, senin ölçülmez büyüklükteki titanınla çarpışsın!"

Dev, "Peki öyle olsun!" dedi. Sonra, yapıtlarını alanda yalnız bırakarak çekildiler. Kırmızı yakut karanlıkta bir daire çizdi, içinde yıldız dağlarının yüzdüğü uzay okyanuslarının üzerinde, dev ejderin korkunç, ışıklı kütlesinin üzerinde dolandı ve:

"Hey! Sen! Ateşten yapılmış, neye yaradığı bilinmez koca ahmak! Gerçekten düşünmeyi becerebiliyor musun?!" dedi.

Bu sözler titanın beynine erişene dek bir yıl geçti; sonra, usta bir uyumla birleştirilmiş kubbeler dönmeye başladı ve böylesi bir küstahlık karşısında hayretlere düşen titan, kendisine bu şekilde hitap etmeye cüret edenin ne olduğunu görmeye çalıştı.

Bunun üzerine başını sorunun geldiği yöne doğru döndürmeye başladı, ancak bunu yapması iki yılını aldı. Parlak galaksi gözleriyle boşluğa baktı ve orada hiçbir şey göremedi, çünkü yakut uzun zaman önce oradan ayrılmıştı ve şimdi arkasından şöyle diyordu:

"İnanamıyorum, kafan ne kadar da yavaş çalışıyor, güçlükle hareket edebilen bir öcü! Yıldızlarla dolu yamuk kafanı döndürüp duracağına, o koca beynindeki mavi devlerin yarısı sönüp ihtiyarlıktan ölmeden önce bana ikiyle ikiyi toplayıp toplayamadığını söyle!"

Bu arsız alay, titanı kızdırdı; bunun üzerine, ses arkasında olduğundan -elinden geldiği kadar hızlı bir şekilde- dönmeye başladı; gitgide daha hızlı bir şekilde dönüyordu ve o döndükçe bedeninin eksenindeki samanyolları hızla dönmeye, o ana kadar düz duran galaksilerinin kolları momentum yüzünden burgu biçiminde kıvrılmaya, yıldız bulutları dönerek küresel kümeler oluşturmaya, bütün güneşler, küreler ve gezegenler dervişler gibi dönmeye başladı; ama titanın gözleri hasmını göremeden önce, o çoktan yan tarafa geçmiş onunla alay ediyordu.

Alay eden mücevher, gitgide daha hızlı hareket etmeye başladı; titan da dönüyordu, ama bir topaç gibi dönmesine rağmen onu yakalamasına imkân yoktu. Sonunda öylesine korkunç bir hızla dönmeye başladı ki, yerçekiminin bağları çözüldü, Dev'in içine koymuş olduğu çekme örgüleri son sınırlarına kadar zorlanıp koptular, elektrostatik gücün dikişleri patladı ve titan -kaçak bir siklotron gibi- ansızın patladı ve dört bir yana dağıldı; galaksiler burgu meşaleler gibi

döndü, samanyolları etrafa saçıldı. Böylece, bu merkezkaç kuvvetiyle dağılan Evren genişlemeye başladı. Mikroks, kendisinin galip geldiğini iddia etti, ne de olsa Dev'in titanı tek bir söz söyleyemeden patlamıştı. Ama Dev buna karşı çıktı ve karşılaşmanın amacının, yapıtların sağlamlığını değil zekâsını -yani hangisinin daha uzun süre tek parça kalabileceğini değil, hangisinin daha akıllı olduğunu- ölçmek olduğunu söyledi. Sağlamlığın, tartışmanın özüyle hiçbir ilgisi olmadığı için, Mikroks onu aldatmış ve utanılacak bir şekilde kandırmıştı.

Bu olaydan sonra tartışmaları daha da kızıştı. Mikroks, felaket sırasında kaybettiği yakutunu aramakta, ama onu bulamamaktadır; çünkü nereye baksa kırmızı bir ışıltı görür ve hemen oraya koşar, ama bu, eski zamanlardan beri çekilen yıldız kümelerinin kırmızı ışıltısından başka bir şey değildir, Mikroks da beyhude arayışını sürdürür. Dev'e gelince, sert gama ışınlarını iğne niyetine kullanıp, yerçekimi bağları ve radyasyon ipleriyle titanını dikmeye çalışmaktadır. Ama diktiği her şey anında sökülür, serbest kalan genişleme böylesine kuvvetlidir işte. Ne biri ne de diğeri, maddeyi düşünceyle eğitip ona ağız verdikleri halde ondan sırlarını almayı başarabilmiştir; ama önemli karşılaşma gerçekleşmeden önce araya bir talihsizlik girmiştir, akılsızların bütün cehaletleriyle dünyanın yaratılışı adını verdikleri bir talihsizlik.

Çünkü aslında, yaratılış dedikleri, Dev'in titanının Mikroks'un yakutu yüzünden parçalanmasıydı ve titan öylesine küçük parçalara ayrılınıştı ki, bugün bile parçaları her yönde uçuşmaktadır. Bundan kuşku duyan, bilim adamlarına bunun doğru olup olmadığını sorabilir, yani Evren'deki her şeyin kendi ekseni etrafında bir topaç gibi dönüp dönmediğini; çünkü her şey bu baş döndürücü dönüşle başlamıştır.

EJDERHAYLA SAVAŞAN BİLGİSAYARIN ÖYKÜSÜ

Siberya'nın yöneticisi Kral Poleander Partobon, büyük bir savaşçıydı ve modern strateji yöntemlerinin destekçisi olduğundan her şeyden çok, askerî bir sanat olarak sibernetiğe önem veriyordu. Krallığı, düşünen makinelerle doluydu, çünkü Poleander bunları her yere koyuyordu; astronomi gözlemevlerinin ya da okulların yanı sıra, tökezleyip düşmesinler diye yüksek sesle yayaları uyarmaları için yollardaki kayaların üzerine; kaybolanlar yollarını sorabilsinler diye direklere, duvarlara, ağaçlara; yağmurun yağacağını önceden haber verebilsinler diye bulutlara, tepelere, vadilere elektrikli beyinler yerleştirtmişti. Kısacası Siberya'da akıllı bir makineyle karşılaşmadan yürümek imkânsızdı. Gezegen çok güzeldi, çünkü Kral, uzun zamandan beri var olan gezegenin sibernetik olarak mükemmelleştirilmesi buyruğunu vermiş, ayrıca çıkardığı yasalarla her şeyin düzenini bütünüyle değiştirmişti. Böylece krallığında, örneğin siberböcekler, vızıldayan siberarılar, hatta sibersinekler üretiliyordu - sayıları arttığında mekanik örümcekler bunları yakalıyorlardı. Gezegenin siberkorularında siberçiçek-

ler rüzgârla hışırdıyor, siberorglar ve siberkemanlar çalınıyordu; ama bu sivil cihazlardan iki kat fazla askerî güç vardı, çünkü Kral savaşmayı çok seviyordu. Sarayının kemerlerinde farklı bir yapıya sahip stratejik bir bilgisayarı vardı; ayrıca küçük bilgisayarları, dev sibermatikleri ve barut dahil her türlü silahtan oluşan bir cephaneliği de vardı. Tek bir sorun vardı ve bu sorun onu çok rahatsız ediyordu: Bir tek düşmanı bile yoktu, kimse onun ülkesini istila etmeye niyetlenmiyor ve ona krallara yaraşır cesaretini, taktik dehasını ve tabii ki sibernetik silahlarının olağanüstü gücünü gösterme fırsatı vermiyordu. Gerçek düşmanlar ve salcırganlar olmayınca, Kral mühendislerine yapaylarını yaptırttı; bunlara karşı savaştı ve hep kazandı. Ancak bu savaşlar her zaman gerçekleri kadar korkunç oluyordu ve halk bunlardan çok zarar görüyordu. Siberdüşmanlar köylerini ve kentlerini yok ettiğinde, sentetik düşman üzerlerine ateş döktüğünde Kral'ın tebaası homurdanmaya başladı; onların kurtarıcısı olarak ortaya çıkıp yapay düşmanı yok eden Kral, zafer dolu saldırıları sırasında önündeki her şeyi yok ettiğinde, bundan duydukları rahatsızlığı Kral'ın kendisine dile getirme cesaretinde bile bulundular. Oysa Kral bütün bunları onların yararına yapmıştı, ama nankör halk onun zaferleri karşısında bile homurdanıp duruyordu.

Ta ki Kral gezegendeki savaş oyunlarından bıkıp gözlerini yukarıya kaldırmaya karar verene kadar... Artık hayallerini kozmik savaşlar süslüyordu. Gezegeninin tamamen boş ve ıssız olan geniş bir Ay'ı vardı; Kral, Ay'ın üzerinde tam teşekküllü ordular kurmak ve yeni bir savaş sahnesi yaratmak için halkından yüklü vergiler almaya başladı. Kral Poleander'in artık kendilerini sibermatikleriyle kurtarmayacağını, silahlarının gücünü evlerinin ve başlarının üzerinde denemeyeceğini düşünen halk bu vergileri seve seve verdi. Bunun üzerine kraliyet mühendisleri Ay'ın üzerinde, her

çeşit asker bölüğü ve kendi kendine ateş eden toplar yaratacak olan muhteşem bir bilgisayar yaptılar. Kral, makinesinin gücünü sınamakta hiç vakit kaybetmedi; bir noktada ona -telgraf aracılığıyla- bir elektro-takla yapınasını buyurdu, çünkü mühendisleri kendisine makinenin her şeyi yapabileceğini söylemişlerdi, o da bunun doğru olup olmadığını görmek istiyordu. Madem alet her şeyi yapabiliyordu, o zaman bir takla atsındı. Ancak telegrafın metninde küçük bir yanlışlık oldu ve makine emri, bir elektrozor yapması gerektiği şeklinde anladı, bunu da elinden geldiğince iyi bir şekilde yerine getirmeye çalıştı.

Bu arada Kral bir sefer daha yaptı, sibervalyelerin ele geçirdiği topraklarını kurtardı; Ay'daki bilgisayara verilen emri tamamen unuttu, sonra birdenbire Ay'dan dev kayalar yağmaya başladı; Kral şaşırmıştı, çünkü kayalardan biri sarayın yan kısmına düşmüş, tepki verebilen orman perilerinden oluşan değerli siberad koleksiyonunu yok etmişti. Öfke içinde Ay'daki bilgisayara telgraf çekti ve olup bitenler için bir açıklama istedi. Ancak bilgisayar yanıt vermedi, çünkü artık yoktu: Elektrozor onu yutmuş, kendi kuyruğu haline getirmişti.

Kral, ejderhayı öldürmek için derhal Ay'a tam donanımlı bir keşif heyeti gönderdi, başına da ejderhayı öldürmesi için yiğit bir bilgisayar yerleştirdi. Ama Ay'dan sadece birtakım ışıklar ve sesler geldi, sonra bilgisayar da keşif heyeti de yok oldu; çünkü elektroejder hayalî değildi ve hiç şakası yoktu, gerçek bir ejderha gibi savaşıyordu; dahası, Kral ile krallığı için çok kötü niyetleri vardı. Kral, sibersubaylarını, sibermühendislerini, siberinlerini ve yüzbaşı sibernetlerini Ay'a gönderdi, hatta sonunda bir siberalissimo bile gönderdi, ama hiçbir şey başaramadı; arbede biraz daha uzadı o kadar. Kral, sarayın balkonuna yerleştirilen bir teleskopla olup bitenleri seyrediyordu.

Ejderha büyüdü, Ay ise küçüldükçe küçüldü, çünkü canavar onu yavaş yavaş parçalayıp kendi bedenine katıyordu. Kral ile halkı, artık durumun vahim olduğunu gördüler, çünkü elektrozorun ayağının altındaki zemin yok olduğunda, gezegene ve halkın üzerine gelecekti. Kral düşündü, düşündü ama durumu düzeltecek bir çare bulamadı; ne yapacağını bilmiyordu. Makine yollamanın bir faydası olmayacaktı, çünkü hepsi de yok olacaktı; kendisinin gitmesi de iyi bir fikir değildi, çünkü korkuyordu. Birdenbire Kral, gecenin sessizliğinde yatak odasından telgrafın sesini duydu. Bu, Kral'ın som altından yapılmış, elmastan bir iğnesi olan Ay'a bağlı kişisel alıcısıydı; Kral fırlayıp telgrafa koştu, bu arada cihaz, *tak-tak, tak-tak* diye ses çıkardı ve şu telgrafı yolladı: EJDERHA DER Kİ: POLEANDER PARTOBON ÇEKİLSE İYİ EDER, ÇÜNKÜ EJDERHA TAHTA ÇIKMAYA NİYETLİ!

Kral korktu, baştan ayağa titredi ve o haliyle dışarı çıktı; üzerinde siyah benekli kürk geceliği, ayağında terlikleriyle, yaşlı ve bilge strateji makinesinin bulunduğu kemerlere doğru koştu. Kral, Elektroejder'in ortaya çıkışından önce bir askerî harekât konusunda tartıştıkları için o günden beri ona danışmamıştı; ama şimdi bunu düşünmenin sırası değildi - tahtı, yaşamı tehlikedeydi!

Bilgisayarı prize taktı ve bilgisayar ısınır ısınmaz, "Benim yaşlı bilgisayarım! Benim iyi bilgisayarım! Ejderha beni tahtımdan indirmek, beni bir kenara atmak istiyor, yardım et, konuş, onu nasıl yenebilirim?"

Bilgisayar, "Ha, ha!" dedi. "İlk önce tartıştığımız durum konusunda haklı olduğumu itiraf etmelisin; ikinci olarak da, bana sadece Dijital Sadrazam diye hitap edeceksin, "Yüce Demirmanyetikliğimiz" demene de izin veriyorum!"

"Tamam, tamam, seni Sadrazam ilan ediyorum, istediğin her şeyi kabul ediyorum, sadece beni kurtar!"

Makine birtakım sesler çıkarttı ve sonra:

"Çözüm basit. Ay'dakinden daha güçlü bir elektrozor yapacağız. Ay'dakini yenecek, kendi hâkimiyetini kuracak ve böylece hedefimizi gerçekleştirecek!" dedi.

Kral, "Harika!" diye yanıt verdi. "Peki sen bu ejderhanın planını yapabilir misin?"

Bilgisayar, "Bu bir ultraejder olacak," dedi. "Senin için sadece planı değil, ejderhanın kendisini de yapabilirim, hemen şimdi, bir dakika bile sürmez, Kral!" dedi. Dediğini yaptı ve bir süre sesler çıkarttıktan sonra kendi içinde birşeyleri bir araya getirdi, sonra yan tarafından, kıvılcımlar saçan ve dev bir pençeyi andıran bir nesne çıkmaya başladı. Kral bağırdı:

"Yaşlı bilgisayar! Dur!" diye bağırdı.

"Bana böyle mi hitap ediyorsun? Ben Dijital Sadrazam'ım!"

"Ah, evet," dedi Kral, "Yüce Demirmanyetikliğimiz, yaptığın elektroejderin diğerini yeneceği kesin, ama o zaman onun yerini almış olacak, ondan nasıl kurtulacağız?!"

Bilgisayar, "Ondan daha güçlüsünü yaparak," diye yanıtladı.

"Hayır, hayır! O zaman hiçbir şey yapma, sana yalvarıyorum; ben oradaki ejderhadan kurtulmak isterken Ay'da bir sürü korkunç ejderha olacak, bu ne işe yarar ki?"

Bilgisayar, "Ah, bu farklı bir mesele," diye yanıt verdi. "Neden baştan söylemedin? Kendini ne kadar mantıksız bir şekilde dile getirdiğini görüyor musun? Bir dakika... düşünmeliyim."

Bir sürü ses çıkarttıktan sonra şöyle dedi:

"Anti-ejderha'sı olan bir anti-ay yaparız, onu Ay'ın yörüngesine sokarız (bu arada içerden bir kopma sesi geldi), ateşin etrafında oturup şarkı söyleriz: *Ah, neşeli bir robotum ben, yoktur korkum sudan, dalar dalmaz içine, kocaman gülümserim, tra la la, hep böyle yaparım ben!..*"

Kral, "Tuhaf konuşuyorsun," dedi. "Anti-ay'ın neşeli robotun şarkısıyla ne ilgisi var?"

Bilgisayar, "Hangi neşeli robot?" diye sordu. "Ah, hayır, hayır, hata yaptım. İçimde ters giden birşeyler var, bir tüpüm patlamış olmalı." Kral, sorunun kaynağını aradı, sonunda yanmış tüpü buldu, yerine yenisini taktı ve sonra bilgisayara anti-ay hakkında sordu.

Bu arada daha önce söylediğini unutmuş olan bilgisayar, "Hangi anti-ay?" diye sordu. "Anti-ay hakkında hiçbir şey bilmiyorum... bir dakika, bunu düşünmem gerek."

Makine sesleri çıkarttı ve:

"Elektroejderleri öldürmek için genel bir kuram yaratırız, Ay'daki ejderha bu kuram için özel bir durum olur, çözüm basit," dedi.

Kral, "Peki öyleyse, öyle bir kuram yarat!" dedi.

"Bunu yapabilmek için önce deneysel ejderhalar yaratmalıyım."

Kral, "Kesinlikle hayır! Hayır, teşekkür ederim!" diye bağırdı. "Bir ejderha beni tahtımdan etmek istiyor, onlardan bir sürü olsa neler olabileceğini bir düşün!"

"Öyle mi? Peki, o zaman başka yollara başvurmalıyız. Ardışık tahminler yönteminin stratejik bir türünü kullanacağız. Gidip ejderhaya bir telgraf çek ve aslında çok kolay olan üç matematik işlemi çözmesi şartıyla tahtı ona vereceğini söyle..."

Kral gidip telgrafı çekti ve ejderha şartı kabul etti. Kral bilgisayara döndü.

Bilgisayar, "Şimdi," dedi, "ilk işlem şu: Ona kendisini kendisiyle bölmesini söyle!"

Kral bunu yaptı. Elektrozor, kendini kendisiyle böldü, ama bir bölü bir elektrozor bir ettiğinden Ay'da kaldı ve hiçbir şey değişmedi.

Kral, "Elinden gelenin en iyisi bu mu?!" diye bağırarak

kemere öylesine aceleyle koştu ki terlikleri düştü. "Ejderha kendisini kendisiyle böldü, ama bir bölü bir bir ettiğinden hiçbir şey değişmedi!"

Bilgisayar, "Önemli değil, bunu mahsus yaptım, onun ilgisini dağıtmak için," dedi. "Şimdi ona kökünü çıkartmasını söyle!" Kral Ay'a telgraf çekti ve ejderha çekmeye, itmeye, çekmeye, itmeye başladı, sonunda gerginlikten çatladı ve her yeri titredi; ama birdenbire bir şey bel verdi - ve kendi kökünü çıkarttı!

Kral, bilgisayara döndü.

Kapıdan, "Ejderha çatırdadı, titredi, hatta dişlerini bile gıcırdattı, ama kökünü çıkarttı ve hâlâ beni tehdit ediyor!" diye bağırdı. "Şimdi ne olacak benim yaşlı... yani, Yüce Demirmanyetikliğimiz?!"

Bilgisayar, "Kuvvetli ol," dedi. "Şimdi git, ona kendisini kendisinden çıkartmasını söyle!"

Kral, aceleyle yatak odasına gitti ve telgrafı yolladı; ejderha, kendisini kendisinden çıkartmaya başladı. Önce kuyruğunu, sonra bedenini çıkarttı ve sonunda, birşeylerin doğru gitmediğini görünce tereddüt etti, ama çıkartma işlemi kendi hızından ötürü devam etti, başını çıkarttı ve bir sıfıra dönüştü, yani hiçbir şeye: Artık elektrozor yoktu!

Sevinç içindeki Kral kemere koşarak, "Artık elektrozor yok!" diye bağırdı. "Teşekkür ederim, yaşlı bilgisayarım... çok teşekkür ederim... çok çalıştın... dinlenmeyi hak ettin, onun için şimdi seni kapatıp prizden çekeceğim."

Bilgisayar, "O kadar acele etme, dostum," diye yanıtladı. "Ben işi hallediyorum, sense beni kapatmak istiyorsun, üstelik artık bana Yüce Demirmanyetikliğimiz diye hitap etmiyorsun! Bu hoş değil, hem de hiç! Şimdi kendimi bir elektrozora dönüştüreceğim, evet, ve seni krallıktan kovacağım; senden daha iyi bir kral olacağım kesin, çünkü sen her zaman önemli konularda bana danıştın, bütün bu süre

boyunca burayı yöneten sen değil, aslında ben oldum..."

Bilgisayar, dumanlar ve sesler çıkartarak elektrozora dönüşmeye başladı; iki yanından alevler saçan elektropençeleri çıkmaya başlıyordu ki korkudan nefesi kesilen Kral ayağından terliklerini çıkartarak ona doğru koştu ve terlikleriyle bilgisayarın tüplerine deli gibi vurmaya başladı! Bilgisayar bir ses çıkarttı, boğulmaya başladı ve programları karıştı - "elektrozor" yerine "elektrosos" sözcüğünü okudu ve Kral'ın gözlerinin önünde, gitgide daha yumuşak bir şekilde hırıldayarak altın gibi parlayan dev bir elektrosos yığınına dönüştü. Bütün şarjını koyu mavi kıvılcımlarla boşalttı ve aklı başından gitmiş Poleander'ı hâlâ dumanı tüten dev bir sos havuzuyla baş başa bıraktı.

Kral içini çekerek terliklerini giydi ve yatak odasına döndü. Ancak o günden sonra bambaşka bir kral oldu; başından geçenler savaş sevdasını törpülemişti ve ölene dek sadece sivil sibernetikle uğraştı, askerî sibernetiğe bir daha asla bulaşmadı.

KRAL HİDROPS'UN DANIŞMANLARI

Argonautlar, gezegen okyanusunun derinliklerini metal krallığı için ehlîleştiren ilk yıldız kabilesiydi. Korkak robotlar, bu okyanusun sonsuza dek aklın keşiflerine kapalı olduğunu savunurdu. İmparatorluklarının zümrüt bağlantılarından bir tanesi de, topazdan bir gerdanlık üzerindeki büyük bir safir gibi parlayan Aqueon'du. Bu sualtı gezegeninde, yıllar önce Yüce Balıkçıl Kral Hidrops hüküm sürüyordu. Bir sabah Kral, dört bakanını odasına çağırdı ve bakanlar yüzerek önüne geldiklerinde kendileriyle konuştu. O konuşurken, Lord Yüksek Solungaç onun üzerinde balık kuyruğundan yapılmış geniş bir yelpaze sallıyordu:

"Asla-paslanmaz dostlarım! On beş yüzyıldan beri Aqueon'u, onun sualtı kentlerini ve mavi ovalı yerleşimlerini yönetiyorum; bu süre içinde, sayısız karaları suyla kaplayarak krallığımızın sınırlarını genişlettim, buna karşın babam Likorinoz'un bana emanet ettiği su geçirmezlik ölçütünü hiç kirletmedim. Ezelî düşmanımız Mikrositler'e karşı yürüttüğüm savaşlarda, görkemini anlatmanın yakışık almayacağı bir dizi zafer kazandım. Ancak, artık bu tacı taşımak benim için ağır

bir yük olmaya başladı, bu yüzden de, İnnocuidler'in tahtında adil yönetimimi asaletle sürdürecek bir oğul edinmeye karar verdim. İşte bu nedenle benim sadık Hidrosiber Amasid'im, büyük programcım Diyoptrikus, saray entrikacılarım Filonot ve Minogar, sizlerden bana bir oğul yaratmanızı istiyorum. Bilge olmalı, ama yalnızca kitaplarla ilgilenen biri de olmamalı, çünkü fazla bilgi eylem iradesini köreltir. İyi yürekli olmalı, ama yine aşırı olmamalı. Cesur olmasını da istiyorum, ama küstah olmasın. Duyarlı olsun, ama yufka yürekli olmasın; son olarak da bana benzesin, vücudunun yan kısımları aynı tantal kabuğuyla kaplı olsun ve kafasındaki kristaller, bizleri kuşatan, kuvvetlendiren ve koruyan su gibi berrak olsun! Şimdi, Büyük Matris'in adıyla işe koyulun!"

Diyoptrikus, Minogar, Filonot ve Amasid eğildiler ve sessizce yüzerek oradan uzaklaştılar. Her biri Kral'ın sözlerini düşünüyordu, her ne kadar bazıları Kral'ın hoşuna gitmeyecek şeyler olsa da. Çünkü, Minogar her şeyden çok tahtı ele geçirmek istiyordu; Filonot, gizlice Argonautlar'ın düşmanı olan Mikrositler'le işbirliği ediyordu; Amasid ile Diyoptrikus da birbirlerinin can düşmanıydılar ve ikisinin de hayattaki en büyük arzusu, diğerinin, hatta bütün saray erkânının tahttan uzaklaşmasıydı.

Amasid, "Kral kendisi için bir oğul tasarlamamızı istiyor," diye düşündü. "O zaman prensin mikromatrisine, o Diyoptrikus sahtekârına karşı, o dalavereci alçağa karşı bir nefret yerleştirmekten daha kolay ne olabilir? Sonra, prens tahta geçer geçmez onun suyun üzerinde tutularak öldürülmesini emrederdi. Bu harika olurdu. Ancak," diye düşünmeye devam etti kurnaz Hidrosiber, "Diyoptrikus da şüphesiz benzer bir entrika düşünüyordur ve maalesef, bir programcı olarak, geleceğin prensini bana karşı nefretle doldurmak için elinde birçok fırsat var. Amma pis iş! Matrisi bebek ocağına koyarken gözlerimi dört açmalıyım!"

Bu sırada değerli Filonot da şöyle düşünmekteydi: "En kolayı, prensin içine Mikrositler'e karşı bir sevgi yerleştirmek olur. Ancak, bu hemen anlaşılır, Kral da beni öldürtür. O zaman prensin içine küçük şeyler için bir sevgi konulabilir - bu çok daha güvenli olur. Eğer beni sorguya çekerlerse, bunu yaparken sadece sualtındaki küçük yaratıkları düşündüğümü ve çocuğun programına, suyun altında olmayan hiçbir şeyin sevilmemesi şartını eklemeyi unuttuğumu söylerim. Kral en kötü ihtimalle beni Büyük Akıntı mevkiinden alır, ama kafamı kestirmez, kafam çok değerlidir ve Mikrositler'in kralı Nanokserus bile kafamı geri veremez!"

"Neden sessizsiniz, değerli bakanlar?" dedi Minogar. "Bence hemen işimize başlamalıyız, çünkü Kral'ın buyruğundan daha kutsal bir şey olamaz!"

Filonot çabucak, "Ben de bu yüzden bu kadar düşünceliyim," dedi. Diyoptrikus ile Amasid de bir ağızdan, "Biz hazırız!" dediler.

Böylece antik geleneğe uyarak, duvarları zümrüt balık pullarından yapılmış bir odanın içine kilitlenmeleri ve kapının denizaltı sakızıyla mühürlenmesi için emir verdiler; sonra Gezegen Sularının Efendisi Megasistes, mühürlerin üzerine kendi Durgun Su mührünü bastı. Artık kimse onları rahatsız edemezdi; işleri bittiğinde, çabalarının ürününü bir su girdabıyla aşağıya itecekler ve mühürler kırılacak, oğlun tahta çıkma töreni başlayacaktı.

Dört soylu işe koyuldular, ama pek az ilerleme kaydettiler. Çünkü prense, Hidrops'un istediği erdemleri nasıl koyacaklarını düşünmek yerine, bu zorlu işte kurnaz davranıp hem Kral'ı hem de asla-paslanmaz diğer soylu hasımlarını nasıl yeneceklerini düşünüyorlardı.

Kral sabırsızlandı; oğlunu tasarlayacak olanların kilitli kapılar ardına girişinin üzerinden sekiz gün sekiz gece geçmişti, ama hâlâ sonuca yaklaştıklarına dair bir işaret verme-

mişlerdi. Aslında her biri, diğerlerinin yorulup tükenmesini bekliyordu; böylece matrisin kristal kafesine, daha sonra kendi yararına olacak şeyler yazabilecekti.

Çünkü Minogar'ı iktidar hırsı, Filonot'u Mikrositler'in kendisine vaat etmiş olduğu zenginlikler, Amasid ile Diyoptrikus'u da birbirlerine olan düşmanlıkları yönlendiriyordu.

Bu şekilde kuvvetinden çok sabrını tüketen düzenbaz Filonot şöyle dedi:

"Değerli dostlarım, işimizin neden bu kadar uzun sürdüğünü anlayamıyorum. Ne de olsa Kral bizlere çok kesin talimatlar verdi; onları yerine getirseydik prens şimdiye kadar bitmiş olurdu. Bu gecikmenin, prensi yaratma işinde Kralımızın isteklerine sadık kalmamanızdan kaynakladığından kuşkulanıyorum. Durum böyle devam ederse, üzülerek de olsa bir *votum separatum* istemeye zorlanacağım, yani..."

"İhbar! Zat-ı âliniz ihbardan söz ediyor olmalı," diye öfkeyle tısladı Amasid; parlayan solungaçları öyle bir oynadı ki bütün madalyaları sallanmaya başladı. "Elbette, elbette! Siz de şunu biliniz ki sevgili dostum, ben de Kral'a birdenbire gizemli bir şekilde ellerinizin titremeye başladığını, küçük şeyler için sevgi formülünde suyun altında olmayan şeylere karşı sevgiyi yasaklamak için hiç yer bırakmadığınızdan ötürü on sekiz tane inci matrisi harcadığınızı ve bunları atmak zorunda kaldığımızı yazmayı düşünüyorum! Sayın Filonot, bizleri bunun yanlışlıkla olduğuna inandırmaya çalıştınız; ancak on sekiz kez tekrar edilen bir hata sizi tımarhaneye ya da idama götürmeye yeter, tek özgürlüğünüz de bu ikisinden birini seçmek olur!"

Foyası meydana çıkan Filonot kendisini savunmak üzereyken Minogar onu durdurdu:

"Soylu Amasid, sizi duyan da bizlerin arasında kristal berraklığında saf bir denizanası olduğunuzu düşünür. Ama siz de, matrise prensin nefret edeceği şeyleri yerleştirirken,

sanki koyduklarınızın şu an aramızda olan Diyoptrikus'un özellikleri olduğunu bilmiyormuşçasına, ona uyan bütün özellikleri koydunuz: Üç kuyruklu olmak, mavi mineli sırta sahip olmak, patlak gözlü olmak, çifte göbekli zırh ve üç kırmızı kıvılcıma sahip olmak - üstelik bunu tam iki kez koydunuz. Böylece prensin ruhunda o şahsiyete karşı bir nefret uyandıracaktınız."

Amasid, "Peki neden Diyoptrikus matrise sürekli olarak adı "-id"le biten varlıklara karşı bir küçükseme koyuyor?" diye sordu. "Ayrıca hazır konu açılmışken, siz sevgili Minogar, prensin nefret etmesi gereken şeyler arasına, ısrarla ve hiçbir belirli neden olmadan, arkası kuyruklu ve elmas kakılmış beş köşeli bir oturak eklediniz? Bu özelliğin, tahtın tanımına tam olarak uyduğunu bilmiyor olabilir misiniz?" diye sordu.

Bunun ardından rahatsız edici bir sessizlik oldu, sadece Amasid'in kuyruğunu sallayışıyla bozulan bir sessizlik. Çatışan çıkarlar peşindeki soylular uzun süre uğraştıktan sonra, sonunda aralarında işbirliği ettiler - Filonot ile Minogar, matrisin bütün küçük şeylere sevgi duyması ve bu tür biçimlere itaat etmesi üzerinde anlaştılar. Filonot bunu yaparken Mikrositler'i, Minogar ise kendisinin orada bulunanlar içinde en kısa boylusu olduğunu düşünüyordu. Amasid büyüklük olarak hepsinden daha iri olduğu için Diyoptrikus da bu formüle hemen katıldı. Amasid şiddetle karşı çıktı, ama sonra birdenbire itirazlarını çekti, çünkü aklına kendisini küçültebileceği, ayrıca sarayın kunduracısına Diyoptrikus'un ayakkabılarının tabanına tantal tabakalar koyması için rüşvet verebileceği, böylece hasmının daha uzun olup prensin nefretini kazanacağı gelmişti.

Bundan sonra hızla oğul matrisi tamamladılar, kullanılmayan bütün parçaları attılar ve prensin taht giyme töreni hazırlanmaya başlandı.

Prensin programını taşıyan matris pişmek üzere fırına konulup, şeref muhafızları Argonautlar'ın gelecekteki yöneticisinin yakında çıkacağı bebek ocağının önünde dizildiklerinde, Amasid ihanet tasarılarını gerçekleştirmeye koyuldu. Daha önceden rüşvet verdiği ayakkabıcı, Diyoptrikus'un ayakkabılarının tabanlarına koyduğu tantal tabakaları gün geçtikçe daha da artırıyordu. Prens, genç metalurji uzmanlarının denetiminde büyümeye başlamıştı bile. Diyoptrikus bir gün sarayın büyük aynasında kendisini gördüğünde, düşmanından daha uzun boylu olduğunu fark etti, oysa prens sadece küçük şeylerden ve kişilerden hoşlanmak üzere programlanmıştı!

Evine dönen Diyoptrikus kendisini dikkatle inceledi, gümüş bir sopayla orasına burasına hafifçe vurdu ve sonunda ayakkabılarının altına takılmış olan metal tabakaları buldu, bunun kimin işi olduğunu hemen anladı. Amasid'i kastederek kendi kendine, "Alçak!" diye homurdandı. "Ne yapacağım ben şimdi?" Biraz düşündükten sonra kendisini küçültmeye karar verdi. Sadık hizmetkârını çağırdı ve ondan saraya iyi bir anahtarcı getirtmesini istedi. Ancak talimatları iyice anlamayan hizmetkâr, sokağa yüzdü ve bütün gün kent sokaklarında, "Başlar lehimlenir! Göbekler tellenip kaynak yapılır! Yüzgeçlerinizi burada parlattırın!" diye bağırarak gezen Froton adlı zavallı bir seyyar tamirci getirdi. Bu seyyar tamircinin, elinde bir manivelayla kapıda kendisini bekleyen aksi bir karısı vardı; adam eve her geldiğinde bütün sokak karısından yediği dayağı dinlerdi; kadın kazandığı bütün paraları alır, başına ve omuzlarına amansız darbeler indirmeyi sürdürürdü.

Froton titreyerek büyük progrmacının karşısına çıktı. Programcı kendisine şöyle dedi:

"Bana bak, beni küçültebilir misin? Kendimi fazla iri buluyorum... ama önemli değil! Beni küçülteceksin, ama gö-

rünüşüm aynı kalacak! Eğer bunu başarırsan seni cömertçe ödüllendireceğim, ama bunu yaptıktan sonra her şeyi hemen unutmalısın. Ağzından hiçbir şey kaçmamalı - yoksa seni parçalara ayırtırım!"

Froton çok şaşırmıştı, ama bunu belli etmedi; büyük insanların türlü kaprisleri olurdu. Bunun üzerine Diyoptrikus'u dikkatle inceledi, içine baktı, orasına burasına hafif vuruşlarla vurdu ve:

"Efendimiz, kuyruğunuzun orta kısmını çıkarabilirim..." dedi.

Diyoptrikus hemen, "Kesinlikle olmaz! Kuyruğumu gözden çıkaramam! O çok güzel!" dedi.

Froton, "O zaman belki bacakları çıkartabiliriz. Ne de olsa tamamen gereksizler," diye önerdi. Çünkü gerçekten de Argonautlar, atalarının toprak üzerinde yaşadığı antik zamanlardan kalan ve artık kendilerine gerekmeyen bacaklarını kullanmazlardı. Ama bu öneri Diyoptrikus'u öfkelendirdi:

"Seni demir budala! Bacaklara sahip olmanın sadece biz soylulara tanınan bir ayrıcalık olduğunu bilmiyor musun? Beni soyluluğumun işaretinden mahrum bırakmayı nasıl düşünürsün?"

"Efendimden özür diliyorum... Ama bu durumda onun vücudundan neyi çıkarabilirim?"

Diyoptrikus bu kadar karşı koymanın kendisine hiçbir şey kazandırmayacağını düşündü. Bunun üzerine homurdanarak:

"Nasıl uygun görüyorsan öyle yap..." dedi.

Froton onu ölçtü, orasına burasına hafifçe vurdu ve:

"Efendimizin izniyle, başını çıkartabilirim..." dedi.

"Kesinlikle aklını kaçırmışsın! Kafam olmadan nasıl var olabilirim? O zaman neyle düşüneceğim?"

"Hiç sorun olmayacak, efendimiz! Saygıdeğer Efendim'in yüksek beyni karnına yerleştirilecek. Orada bol bol yer var..."

Diyoptrikus kabul etti. Seyyar tamirci başı ustalıkla çıkarttı ve kristal zekâ kürelerini karnın içine koydu, her şeyi yerine perçinleyip sıkıştırdı, beş düka altını aldı ve hizmetkârın eşliğinde saraydan çıktı. Ancak çıkarken, odalardan birinde Diyoptrikus'un gümüş ve altından kızı Aurentine'i, onun her adımda çınlayan ince belini gördü ve kız ona hayatında gördüğü her şeyden daha güzel göründü. Karısının kendisini manivelayla beklediği evine döndü ve çok geçmeden sokaktan büyük bir gürültü duyuldu ve komşular:

"Off, karısı olacak o cadı yine Froton'u dövüyor!" dediler. Diyoptrikus bu arada yaptığı şeyden çok memnun olarak saraya döndü.

Kral bakanını başsız görünce epey şaşırdı, ama öteki çabucak bunun yeni moda olduğunu söyleyerek yanıt verdi. Ancak Amasid tasarılarının boşa çıkmasından korkarak eve döner dönmez düşmanının yaptığı şeyi yaptı. Böylece ikisi arasında bir küçülme yarışı başladı; yüzgeçlerini, solungaçlarını, metal boyunlarını çıkarttılar, öyle ki bir hafta sonra her ikisi de eğilmeden masanın altında yürüyebiliyorlardı. O zaman diğer iki bakan da, gelecekteki kralın aralarından en küçüğünü seveceğini bildiklerinden, hoşlansalar da hoşlanmasalar da, kendilerini küçültmeye başladılar. Sonunda bu iş öyle bir hal aldı ki, kimsenin çıkarılacak bir tarafı kalmadı; çaresizlik içindeki Diyoptrikus hizmetkârını çağırıp seyyar satıcıyı getirmesini emretti.

Froton soylunun huzuruna çıkarıldığında hayrete düştü, çünkü bu büyük adamdan geriye pek az şey kalmıştı, buna karşın daha da küçültülmekte ısrar ediyordu!

Froton, başını kaşıyarak. "Efendim," dedi. "Gördüğüm kadarıyla sadece bir tek yol var. Yüksek izinlerinizle beyninizi çıkartayım."

Diyoptrikus, "Hayır, sen delisin!" diye bağırdı. Ama seyyar satıcı açıkladı:

"Beyin, sarayınızda güvenli bir yere, örneğin buradaki dolaba saklanacak; sayın efendimin içinde sadece küçük bir alıcı ile küçük bir seslendirici kalacak ve bunun sayesinde sayın efendim eloktromanyetik olarak zihnine bağlı olacak."

Bu fikri ilginç bulan Diyoptrikus, "Anladım," dedi. "Peki o zaman, ne yapman gerekiyorsa yap!"

Froton beyni çıkarttı, dolaptaki bir çekmeceye koydu, dolabı bir anahtarla kilitledi ve kilidi Diyoptrikus'a verdi, karnına mikromikrofonu olan küçük bir alıcı yerleştirdi. Diyoptrikus o kadar küçülmüştü ki onu görmek imkânsızdı; üç hasını küçülmenin derecesi karşısında titrediler ve Kral şaşırdı, ama bir şey söylemedi. Minogar, Amasid ve Filonot da aynı çaresiz yöntemlere başvurdular. Günden güne küçüldüler ve sonunda seyyar tamircinin Diyoptrikus'a yaptığını yaptırttılar; beyinlerini, bir çalışma masasına, yatağın altına, nereye olursa sakladılar ve kendilerinden geriye parlayan, kuyruklu küçücük tenekelerden başka bir şey kalmadı, üzerlerinde de kendilerinden daha küçük olmayan bir iki madalya vardı.

Diyoptrikus yine hizmetkârlarını seyyar tamirciye gönderdi ve Froton yine onun önünde durduğunda,

"Bir şeyler yapmalısın! Her ne olursa olsun, daha çok küçülmem şart, yoksa işler kötüye gidecek!" diye bağırdı.

Sandalyenin kolluğu ile arkası arasında neredeyse görünmez olan soylunun önünde yerlere kadar eğilen seyyar tamirci, "Efendim, bu çok zor olacak, hatta böyle bir şeyin mümkün olduğunu bile sanmıyorum..." dedi.

"Sen karışma! Ben ne dersem öyle yapacaksın! Beni kimsenin ulaşamayacağı bir küçüklüğe sokmayı başarabilirsen sana istediğin her şeyi veririm!"

Birdenbire kafasında bir şimşek çakan ve sanki birisi göğsüne saf altın dökmüş gibi olan Froton, "Eğer yüksek efendim, bunun böyle olacağı hakkında bana soylu sözü verir-

se, ben de elimden gelen her şeyi yaparım," diye yanıtladı. Çünkü, altın Aurentine ve göğsünde çalan kristal çanların ahengi günlerdir aklından çıkmıyordu.

Diyoptrikus ona söz verdi. Froton büyük programcının küçücük göğsüne ağırlık veren son üç madalyayı çıkarttı, bunları üç kenarlı küçük bir kutu içinde birleştirdi, içine bir duka altını büyüklüğünde bir alıcı koydu ve her şeyi altın bir telle sardı, bunu da küçük bir kuyruk şeklinde kesmiş olduğu küçücük bir altın tabakaya kaynak yaptı.

"İşte hazır, saygıdeğer efendim! Bu yüksek madalyalarla herkes zorlanmadan soylu kişiliğinizi tanıyacak; bu küçük tabakanın yardımıyla saygın efendim yüzebilecek ve küçük alıcı dolapta saklı olan zihninizle bağlantı içinde olmanızı sağlayacak..."

Diyoptrikus bu işe çok sevindi.

"İsteğin ne? Söyle, iste - ne istersen verilecek!"

"Yüksek efendimin kızı, altın Aurentine'le evlenmek istiyorum!"

Bu sözler Diyoptrikus'u çok öfkelendirdi ve Froton'un yüzünün etrafında yüzerek, madalyalarını sallayarak ona lanetler yağdırdı; utanmaz bir alçak, işe yaramaz, sinsi bir hain olduğunu söyledi ve saraydan atılmasını buyurdu. Kendisi de derhal Kral'ı görmek için yola çıktı.

Minogar, Amasid ve Filonot, Diyoptrikus'u yeni haliyle gördüklerinde, onu, küçük kuyruğu sayılmazsa, ondan geriye kalan tek şey olan madalyaları sayesinde tanıdılar ve çok öfkelendiler. Bütün değerli bakanlar, elektrik konusunda çok bilgili olduklarından kendini küçültme konusunda daha ileri gitmenin gerçekten de zor olduğunu anladılar, ama prensin doğuş töreni hemen ertesi gün yapılacaktı ve kaybedilecek bir dakika bile yoktu. Bu yüzden Amasid ile Filonot, kendi sarayına gitmek için yola çıktığında Diyoptrikus'u yakalamak üzere bir plan yaptılar, bu hiç de zor ol-

mayacaktı, ne de olsa bu kadar küçük birinin kaybolduğunu kimse fark etmezdi. Planladıkları gibi yaptılar. Amasid eski bir teneke kutu buldu ve Diyoptrikus'un kayığının yanından geçeceği bir mercan kayalığının arkasında bekledi; kayık yaklaştığında maskeli hizmetkârları yoluna çıktılar ve Diyoptrikus'un dalkavukları onu korumak için yüzgeçlerini bile kaldıramadan efendileri tenekeye konup götürüldü; Amasid, büyük programcının kaçamaması için hemen kutunun kapağını kapattı ve ona alay dolu küçültücü sözler söyleyerek hızla evine gitti. Ancak, vardığında esiri kendi evinde tutmasının akıllıca olmadığını düşündü. Tam o sırada sokakta, "Başlar lehimlenir! Göbekler parlatılır! Kuyruklarınızı ve boyunlarınızı burada tellendirin!" diye bir ses duydu. Buna çok sevindi, seyyar tamirciyi içeri çağırdı, tabii seyyar tamirci Froton'du. Ona kutuyu hava geçirmeyecek şekilde mühürlemesini buyurdu, Froton bunu yaptığında ona para verip,

"Buraya bak, seyyar tamirci, bu kutunun içinde sarayımın mahzeninde yakalanan metal bir akrep var. Bunu al ve kentin dışındaki çöplüğe at, anlıyor musun? Emin olmak için kutunun üzerine bir taş koy ki, akrep zamanla oradan kaçamasın. Büyük Matris adına, sakın kutuyu açma, açarsan o anda ölürsün!" dedi.

Froton, "Söylediğiniz gibi yapacağım efendim," dedi, kutuyu ve parayı alıp oradan ayrıldı.

Bu iş tamircinin aklını karıştırmıştı, ne yapması gerektiğini bilmiyordu; kutuyu salladı ve içinden bir takırtı geldi.

"Bu bir akrep olamaz," diye düşündü. "Bu kadar küçük bir akrep olamaz... Nasıl bir şey olduğunu göreceğiz, ama şimdi değil..." diye düşündü.

Evine döndü ve kutuyu tavanarasına sakladı, karısı onu bulmasın diye üzerine eski metal tabakalar attı, sonra da yattı. Ama karısı onun tavanarasındaki odaya bir şey sakla-

dığını görmüştü, bu yüzden ertesi gün Froton her zamanki gibi, "Başlar tellenir! Kuyruklar kaynaklanır!" diye sokak sokak dolaşmak üzere evden ayrıldığında, çabucak yukarıya koştu, kutuyu buldu ve onu salladığında içinden gelen takırtıyı duydu. Kendi kendine Froton'u kast ederek, "Ah, o yaramaz, ah o alçak!" diye mırıldandı. "Demek iş bu hale geldi. Benden hazine saklıyor!" Hiç vakit kaybetmeden kutuda bir delik açtı, ama hiçbir şey görmedi; bunun üzerine tenekeyi bir keskiyle açtı. Kutuyu biraz eğince bir altın parıltısı gördü, çünkü Diyoptrikus'un madalyaları saf altındandı; açgözlülükle titreyerek, kapağın geri kalan kısmını yırttı ve o ana kadar ölü gibi yatan Diyoptrikus ansızın uyandı. O zamana dek teneke onu sarayındaki beyninden ayırmıştı, birden zihniyle yeniden temasa geçerek bağırmaya başladı: "Bu da ne?! Neredeyim ben?! Kim bana saldırmaya cüret etti?! Sen de kimsin, iğrenç yaratık? Şu anda bana özgürlüğümü vermezsen parçalanıp en kötü şekilde yok olacağını bil!"

Seyyar tamircinin karısı, üç altın madalyanın küçük kuyruklarını ona doğru sallayıp kükreyerek yüzüne uçtuğunu görünce öylesine korktu ki kaçmaya çalıştı; tavanarasının kapısına atıldı, ama -Diyoptrikus hâlâ onun başının üzerinde yüzerek tehditlerini ve küfürlerini sürdürdüğündenmerdivenin en üst basamağından ayağı kaydı ve tavanarasından merdivenle birlikte düştü. Düşerken boynunu kırdı, bu arada artık tavanarasının kapısını açık tutan merdiven düşmüş olduğundan kapı kendi kendine kapandı. Tavanarasında mahsur kalan Diyoptrikus, duvardan duvara yüzerek boşu boşuna yardım istedi.

O akşam Froton eve döndü ve karısını kapıda elinde manivelayla bulmayınca şaşırdı. Ama eve girince onu gördü, hatta onun için biraz üzüldü bile, çünkü içinde soylu bir ruh vardı; yine de çok geçmeden bu talihsizliği kendi yara-

rına kullanabileceğini düşündü. Karısından yedek parça olarak yararlanabilirdi ve bu epey para getirirdi. Bunun üzerine yere oturup tornavidasını çıkartarak merhum karısını parçalara ayırmaya başlamıştı ki yukarıdan gelen haykırışları duydu.

"Ah!" dedi kendi kendine. "Ben bu sesi tanıyorum -evet, bu dün beni sarayından attıran, üstelik bana hiçbir ödemede bulunmayan, büyük kraliyet programcısı... ama evimin tavanarasında ne işi var?"

Merdiveni tavanarasının kapısına dayadı, yukarı tırmandı ve seslendi:

"Siz misiniz, sayın efendim?"

Diyoptrikus, "Evet, evet!" diye bağırdı. "Birisi beni pusuya düşürüp kaçırdı, bir tenekenin içine mühürledi, bir kadın tenekeyi açtı, korkudan tavanarasından düştü, kapı kapandı ve ben burada kapalı kaldım, Büyük Matris adına her kimsen beni buradan çıkart - sana istediğin her şeyi vereceğim!"

"Sayın efendimden özür dilerim, ama ben bu sözleri daha önce duymuştum ve değerlerini biliyorum," diye yanıtladı Froton. "Çünkü ben, sarayınızdan attığınız seyyar tamirciyim." Sonra ona tanımadığı bir soylunun kendisini çağırdığını, tenekenin kaynak yapılarak mühürlenmesini ve kent dışındaki çöplüğe atılmasını buyurduğunu anlattı. Diyoptrikus, bunun Kral'ın bakanlarından biri, büyük olasılıkla Amasid olduğunu anladı. Hemen Froton'a kendisini tavanarasından çıkartması için yalvarmaya başladı, ama Froton onun sözüne nasıl güvenebileceğini sordu.

Diyoptrikus kutsal bildiği her şey üzerine kızını kendisiyle evlendireceğine yemin ettikten sonra tamirci tavanarasının kapısını açtı ve soyluyu, madalyaları üst tarafta kalacak şekilde iki parmağının arasına alarak sarayına götürdü. Tam o sırada saatler öğlen on ikiyi vurdu ve Kral'ın oğlunu fırından çıkartma töreni başladı; Diyoptrikus elinden geldi-

ğince hızlı bir şekilde, kendisini oluşturan üç madalyanın üzerine, kabaran dalgalar işlenmiş kurdelesiyle Büyük Denizcilik Yıldızı'nı astı ve bütün hızıyla Innocuidler'in sarayına yüzdü. Bu arada Froton, Aurentine'in halayıklarıyla birlikte oturup elektro-harpını çaldığı odaya koştu ve birbirlerinden çok hoşlandılar. Diyoptrikus ana kapıdan girerken sarayın kulelerinden nefesli çalgıların coşkulu sesi geliyordu, çünkü tören başlamıştı. Muhafızlar önce onu içeriye almak istemediler, ama sonra onu madalyalarından tanıdılar ve kapıları açtılar.

Kapılar açıldığında, taç giyme töreninin yapıldığı salondan bir sualtı akıntısı geçti ve Amasid, Minogar ile Filonot akıntıya kapıldılar, küçültülmüş olduklarından mutfağa sürüklendiler, boşuna yardım isteyerek bir süre mutfak lavabosunun üzerinde döndüler, sonra içine düştüler ve toprağın altında defalarca eğilip büküldükten sonra kendilerini kentin dışında buldular; bütün o çamur ve pisliklerin altından çıkıp kendilerini temizledikten sonra saraya döndüklerinde tören çoktan bitmişti. Üç bakanı böylesine acıklı bir duruma düşüren akıntı, Diyoptrikus'u da yakalamış ve öylesine büyük bir güçle tahta götürmüştü ki altın telden yapılmış kemeri açılmış, madalyalarıyla Denizcilik Yıldızı her tarafa uçuşmuş, bu hızla sürüklenen küçük alıcı hayretten donakalmış Kral Hidrops'un alnına düşmüştü.

"Ekselansları! Beni bağışlayın! Kazayla oldu! Benim, büyük programcı Diyoptrikus," diye cıyaklıyordu alıcı.

Kral, "Böyle bir zamanda eşek şakası, ha?" diye bağırdı ve elinin tersiyle küçük alıcıyı itip yere attı, altın asasını üç kere vurarak büyük töreni başlatan Lord Solungaç yanlışlıkla onu parçaladı. Prens fırından çıktı ve gözleri tahtın yanındaki gümüş kafeste yüzen küçük elektrik balığa takıldı, yüzü aydınlandı, yüreği bu yaratığa karşı sevgiyle doldu. Tören başarıyla tamamlandı, prens tahta çıktı ve Hidrops'un

yerini aldı. O andan itibaren Argonautlar'ın yöneticisiydi ve büyük bir filozof oldu, çünkü üzerinde düşünülecek en küçük şey olan hiçlik üzerine düşüncelere daldı; Neantofil ismini alarak ülkesini adil bir şekilde yönetti, en sevdiği yemek küçük elektrik balıktı. Froton'a gelince, Aurentine'le evlendi, onun arzusu üzerine Diyoptrikus'un mahzende yatan zümrüt bedenini eski haline getirdi ve dolaptan alınan beyni yeniden içine koydu. Yapılacak başka bir şey olmadığını gören büyük programcı ve diğer bakanlar bundan sonra yeni Kral'a sadakatle hizmet ettiler. Yüksek Tabakacı Lord'u yapılan Froton ile Aurentine uzun ve mutlu bir ömür geçirdiler.

OTOMATEUS'UN ARKADAŞI

Uzun ve tehlikeli bir yolculuğa çıkmayı tasarlayan bir robot, kâşifinin elektrikli arkadaş adını verdiği çok yararlı bir alet olduğunu duydu. Yanında bir yol arkadaşı olsa kendini daha iyi hissedeceğini düşündü, her ne kadar bu bir makine bile olsa; kâşife giderek kendisine bu yapay arkadaştan bir tane göstermesini istedi.

Kâşif, "Tabii," diye yanıtladı. (Bildiğiniz gibi, masallarda kimse kimseye, ejderhalara bile, "beyefendi" ya da "hanımefendi" demez; böyle törensel ifadeler ancak krallara karşı kullanılır.) Sonra kâşif, cebinden küçük bilyelere benzeyen bir avuç dolusu granül çıkarttı.

Robot, şaşırarak, "Bu ne?" diye sordu.

Kâşif, "Bana ismini söyle, çünkü bu masalın doğru yerinde sormayı unuttum," dedi.

"Adım Otomateus."

"Bu isim benim için çok uzun, ben sana Otom diyeceğim."

Diğeri, "Otom ismi Otomatom'dan geliyor, ama istediğin gibi yap," diye yanıt verdi.

"Peki öyleyse, Otomi, dostum, işte önünde bir sürü

elektro-arkadaş duruyor. Mesleğim ve uzmanlığım gereği ben bir küçültücüyüm. Bu da büyük ve ağır mekanizmaları küçük ve taşınır hale getirdiğim anlamına geliyor. Bu granüllerin her biri, bir elektro-düşüncenin konsantre hali, pek çok yönden güçlü ve akıllılar. Deha demeyeceğim, çünkü bu abartı ve sahte reklam olur. Niyetimin elektro-dehalar yaratmak olduğu doğru ve bunları, binlercesinin birden yelek cebinde taşınabilecek küçüklükte yapana dek çalışmamı sürdüreceğim; onları torbalara doldurup, kum gibi, kiloyla satabildiğim gün, en büyük amacıma ulaşmış olacağım. Ama şimdi gelecekteki planlarımdan söz etmenin sırası değil. Şimdilik elektro-arkadaşları taneyle ve ucuza satıyorum: Her biri kendi ağırlığı kadar elmas ediyor. Bir elektro-arkadaşı kulağına koyduğunda sana öğütler verdiğini ve her tür bilgiyi sağladığını gördüğünde ücretin ne kadar makul olduğunu anlayacağını umuyorum. İşte sana biraz pamuk, kulağını bununla tıkarsın ki başını eğdiğinde arkadaşın yere düşmesin. Bir tane mi alacaksın? Bence bir düzine almalısın, belki bir indirim yapabilirim..."

Otomateus, "Hayır, şimdilik bir tane yeter," dedi. "Ama ondan neler bekleyebileceğim hakkında bir fikrim olmasını isterim. Zor bir durumda bana yardım edebilecek mi?"

Kâşif, "Tabii ki, zaten amacı bu," diye yanıtladı. Elini, ender metallerden yapılmış bir sürü parlak granül dökerek şöyle devam etti: "Tabii ki fiziksel bir yardım bekleyemezsin, ama sanırım biz de bundan söz etmiyoruz. Yararlı ipuçları, öneriler, anlaşılabilir yorumlar, sağduyulu tavsiyeler, iyi gözlemler, öğütler ve uyarıların yanı sıra, teselli, kederini hafifletme, cesaret verme, kendine olan inancını pekiştirecek düşünler ve ne kadar ciddi ya da ağır olursa olsun her durumla başa çıkabilmene yardım edecek derin içgörüler - bunlar benim elektro-arkadaşlarımın repertuvarlarının sadece küçük bir bölümü. Tamamen işlerine adanmış, gü-

venilir ve sadıktırlar; her zaman uyanıktırlar, çünkü hiçbir zaman uyumazlar; ayrıca inanılmaz şekilde dayanıklıdırlar, estetiktirler ve ne kadar kullanışlı olduklarını kendin de görebilirsin! Hâlâ bir tane almakta ısrarlı mısın?"

Otomateus, "Evet," dedi. "Bir şey daha var: Birisi onu benden çalarsa ne olacak? Bana geri dönecek mi? Ya da hırsızı yok edecek mi?"

Kâşif, "Bu sorunun yanıtı, hayır," diye yanıtladı. "Ona da tıpkı sana yaptığı gibi sadık ve çalışkan bir şekilde hizmet eder. Çok fazla şey bekleyemezsin sevgili Otom, eğer sen onu terk etmezsen o da ihtiyaç duyduğunda seni terk etmez. Ama onu kulağına koyup kulağını her zaman pamukla tıkalı tutarsan, çalınması ihtimali de çok düşük olur."

Otomateus, "Çok güzel," dedi. "Peki onunla nasıl konuşacağım?"

"Hiç konuşman gerekmiyor. Sessizce fısılda, o seni duyacaktır. İsmine gelince, ben ona Alfred diyorum. Alf ya da Alfi de olabilir."

Otomateus, "Tamam," dedi.

Alfred'i tarttılar, kâşif Alfred için küçük, güzel bir elmas aldı ve artık bir yoldaşa, uzun yol için bir arkaşa sahip olduğundan ötürü hoşnut olan robot yoluna devam etti.

Alfred'le yolculuk etmek çok keyifliydi. Alfred, robot istediğinde sabahları kafasının içinde ıslık çalarak yumuşak ve neşeli bir şekilde onu uyandırıyordu; ona eğlenceli hikâyeler anlatıyordu, ancak Otomateus, çok geçmeden bunu başkalarının yanındayken yapmasını yasakladı, çünkü ortada hiçbir neden yokken kahkahalar attığını görenler onun deli olduğundan şüphe etmeye başlamışlardı. Otomateus önce karada yolculuk etti, sonra kendisini beyaz, güzel bir geminin beklediği deniz kenarına vardı. Yanında çok az eşya olduğundan hemencecik rahat ve şirin bir kabine yerleşti; huzur içinde, demirin alındığını ve büyük deniz yolculu-

ğunun başladığını bildiren sesleri dinledi. Birkaç gün boyunca beyaz gemi, gündüzleri ışıldayan güneş ışığının altında, geceleri de ay ışığıyla gümüşî bir renge bürünerek neşeyle yol aldı; geceleri beşik gibi sallanarak Otomateus'u uyuttu, ta ki korkunç bir fırtına çıkana dek... Geminin direklerinden üç kat yükseğe çıkan dalgalar, her yanı gıcırdayıp inleyen gemiyi tokatlıyordu ve öylesine korkunç bir gürültü vardı ki Otomateus, Alfred'in kuşkusuz bu sıkıntılı anlarda kendisine fısıldamakta olduğu teselli sözcüklerinin bir tekini bile duymadı. Birdenbire korkunç bir çarpma oldu, kabinin içine tuzlu su doldu ve Otomateus'un dehşet dolu gözlerinin önünde gemi parçalanmaya başladı.

Otomateus olduğu gibi güverteye koştu ve geminin, üzerine inen dev bir dalgayla çalkalanmakta olan okyanusun derinliklerine gömülmesinden birkaç saniye önce son cankurtaran sandalına atladı. Mürettebattan kimseyi görmemişti, cankurtaran sandalında bir tek kendisi vardı, köpüren denizin ortasında yapalnızdı ve bir sonraki dalganın küçük sandalla birlikte kendisini de okyanusa göıneceğinden emindi. Rüzgâr uğulduyor, alçak bulutlardan boşanan sağnak çalkalanan suların üzerine iniyordu; Otomateus Alfred'in söylediklerini hâlâ duyamıyordu. Sonra bu karmaşanın içinde, üzeri beyaz dumanlarla kaplı hayal meyal şekiller gördü; dalgaların üzerine çarptığı bilinmeyen bir diyarın kıyılarıydı bu. Sandal, büyük bir gıcırtıyla kayalara oturdu ve iliklerine kadar tuzlu suyla ıslanmış olan Otomateus, gücünün son damlasıyla titrek bacaklarının üzerinde karaya çıkıp diyarın iç kısımlarında, okyanusun dalgalarından mümkün olduğu kadar uzakta sığınacak bir yer aradı. Bir kayanın dibine çöktü ve yorgunluktan rüyasız bir uykuya daldı.

Bir ıslıkla uyandı. Varlığını hatırlatmak isteyen Alfred'in dostane selamıydı bu.

Kendine gelen Otomateus, "Ah, burada olman ne kadar

harika bir şey, Alfred; benimle birlikte, daha doğrusu içimde olmanın ne kadar iyi bir şey olduğunu şimdi anlıyorum!" diye bağırdı. Etrafına bakındı. Güneş parlıyordu; deniz hâlâ dalgalıydı, ama tehlikeli yüksek dalgalar, fırtına bulutları ve yağmur yok olmuştu. Ne yazık ki, sandal da yok olmuştu. Fırtına, Otomateus'u kurtaran sandalı da sürükleyerek gece boyunca büyük bir güçle devam etmiş olmalıydı. Ayağa fırladı ve kıyı boyunca koşmaya başladı; ancak on dakika sonra aynı yere döndü. Çorak ve küçük bir adadaydı. Pek de cesaret verici bir durum değildi. Ama olsun, yanında Alfred'i vardı! Ona hemen durumu anlattı ve öğüt istedi.

Alfred, "Ha... mmm...!" dedi. "Gerçekten de zor bir durum! Biraz düşünmem gerekecek. Tam olarak neye ihtiyacın var?"

"Neye mi ihtiyacım var? Her şeye tabii ki, yardıma, kurtarılmaya, giysilere, yiyeceğe... burada kumdan ve kayalardan başka bir şey yok!"

"Hmm...! Bu doğru mu? Bundan emin misin? Sahilin bir yerinde gemiden arda kalan sandıklar yok mu, içinde her türlü araç gereç, ilginç kitaplar, giysiler ve barut olan sandıklar?"

Otomateus sahili enine boyuna araştırdı, ama hiçbir şey bulamadı; belli ki gemi koca bir taş gibi tek parça halinde batmış, ondan geriye bir kıymık parçası bile kalmamıştı.

"Hiçbir şey mi diyorsun? Bu çok tuhaf. Issız adalarda yaşamı anlatan birçok kitapta, batan bir gemiden kurtulan birinin her zaman çekiç, çivi, içme suyu, yağ, kutsal kitap, testere, kerpeten, silah ve daha başka bir sürü yararlı araç gereç bulduğunu yazar. Ama madem yok diyorsun, o halde yoktur. Hiç olmazsa kayaların arasında barınak sağlayacak bir mağara var mı?"

"Hayır, hiç mağara yok."

"Ne, mağara yok mu? Ahhh, bu çok sıradışı bir durum! En yüksek kayanın üzerine çıkıp etrafa bakınabilir misin?"

Otomateus, "Hemen!" diye bağırarak adanın ortasındaki dik kayaya tırmandı ve gördükleri karşısında donakaldı: Küçük ada dört bir yanından sınırsız okyanusla çevriliydi!

Arkadaşını kaybetmemek için titreyen parmağıyla kulağındaki pamuğu içeriye doğru iterek titreyen bir sesle Alfred'e haberi verdi. "Gemi battığında düşmediği için ne kadar şanslıyım," diye düşündü ve birden kendini çok yorgun hissederek bir kayanın üzerine oturdu, sabırsız bir şekilde arkadaşının yardımını bekledi.

Sonunda Otomateus'un beklediği küçük ses geldi: "Şimdi beni iyi dinle dostum! Sana bu zor durumda vermek istediğim öğüt şu! Yaptığım hesaplara göre, üzerinde bulunduğumuz bilinmeyen ada bir tür resif, daha doğrusu derinliklerden yavaş yavaş çıkmakta olan ve üç ya da dört milyon yıla kadar karayla birleşecek bir denizaltı dağ silsilesinin doruğu."

Otomateus, "Milyon yılı unut, şimdi ne yapmalıyım?!" diye bağırdı.

"Ada, bütün deniz yollarından çok uzakta. Yakınlarda bir geminin görünmesi ihtimali dört yüz binde bir."

Cesareti kırılan kazazede, "Aman Tanrım!" diye bağırdı. "Bu korkunç bir şey! O halde bana ne yapmamı öğütlüyorsun?"

"Eğer lafımı kesmeyi bırakırsan bir dakika sonra söyleyeceğim. Denize doğru ilerle ve göğsüne kadar suya gir. Bu şekilde gereksiz yere eğilmen gerekmeyecek. Sonra başını suya daldır ve içine çekebildiğin kadar su çek. Suyun acı olduğunu biliyorum, ama bu uzun sürmeyecek. Özellikle aynı zamanda ileriye doğru yürümeye devam edersen. Çok geçmeden ağırlaşacaksın ve içini dolduran tuzlu su, göz açıp kapayana dek bütün organik süreçleri durduracak, böylece varlığın anında ortadan kalkacak. Bu sayede, bu

adada geçireceğin uzun ve işkenceli hayattan, yavaş gelen ölümden, tabii ki ondan önce büyük olasılıkla aklını kaçırmaktan kurtulmuş olacaksın. İstersen iki elinde ağır birer taş da taşıyabilirsin, ama bu şart değil..."

Ayağa fırlayan Otomateus, "Sen delisin!" diye bağırdı. "Yani kendimi mi boğayım? Beni intihar etmeye mi teşvik ediyorsun? Ne kadar yararlı bir öğüt bu! Bir de arkadaşım olduğunu söylüyorsun!!"

Alfred, "Gerçekten de öyleyim! Hiç de deli değilim, delilik benim özelliklerim arasında değil. Aklî dengemi hiç kaybetmem. Ama sevgili dostum, senin bu yakıcı güneşin altında kavrulup aklını kaybederek yavaş yavaş ölmeni seyretmek benim için hiç de hoş olmayacak. Seni temin ederim ki durumu dikkatle inceledim ve bütün kurtuluş olasılıklarını gözden geçirdim. Bir sandal ya da sal yapamayacaksın, bunu yapmak için gerekli malzemeye sahip değilsin; daha önce belirttiğim gibi hiçbir gemi gelip seni kurtarmayacak; adanın üzerinden uçaklar da geçmiyor ve sen de kendine uçan bir araç yapamazsın. Tabii ki, çabuk ve kolay bir ölüm yerine yavaş yavaş ölmeyi seçebilirsin, ama en yakın arkadaşın olarak böylesine akılsızca bir seçim yapmamanı öneririm. Sadece suyu derin derin içine çekersen..."

Öfkeyle titreyen Otomateus, "Derin derin su çekmen batsın!!" diye bağırdı. "Böyle bir arkadaş için nefis bir elmas verdiğimi düşündükçe çıldırıyorum. Senin kâşifin ne biliyor musun? Adi bir hırsız, üçkâğıtçı, sahtekâr!"

Alfred sakince, "Beni sonuna kadar dinledikten sonra bu sözlerini geri alacaksın," dedi.

"Aa, dahası da mı var? Şimdi de beni ölümden sonraki hayat hikâyeleriyle mi eğlendireceksin? Tam da ihtiyacım olan şey!"

Alfred, "Ölümden sonra hayat diye bir şey yok," dedi. "Seni kandırmaya çalışmayacağım, çünkü bunu ne isterim

ne de böylesi bir gücüm var. Benim arkadaşlık anlayışım bu değil. Sadece beni iyi dinle, sevgili Otomateus! Bildiğin gibi, insanlar genelde bunu pek düşünmeseler de, dünya sonsuz çeşitlilikler ve zenginlikler içeren bir yerdir. İçinde türlü seslerle, dillere destan hazinelerle dolu görkemli kentler var. Kralların sarayları, harap kulübeler, büyüleyici ve korkutucu dağlar, uğultulu korular, dingin göller, kavurucu çöller ve Kuzey'in sonsuz karları var. Ancak sen, sözünü ettiğim bu yerlerin ve sözünü etmediğim daha milyonlarcasının içinden, belli bir anda ancak bir tanesinde bulunabilirsin. Öyleyse, bulunmadığın yerler için ölü birini temsil ettiğini söylemek hiç de abartı olmaz, çünkü ne saray zenginliklerinin tadını çıkartıyor, ne Güney'deki ülkelerin danslarına katılıyor, ne de Kuzey'in gökkuşağı renkli buzlarının güzelliğini görüyorsun. Onlar senin için var değiller, tıpkı ölümde var olmamaları gibi. Aynı şekilde, aklını kullanır ve sana söylediklerim üzerinde düşünürsen, her yerde, yani o büyüleyici yerlerin hepsinde birden olmayarak aslında neredeyse hiçbir yerde olmadığını anlarsın. Çünkü söylediğim gibi dünyada milyonlarca yer varken, sen sadece, bu hiç de ilginç olmayan, hatta hoş bile olmayan adada, bu tekdüze, iğrenç, kayalıklarla dolu adada bulunabiliyorsun. "Her yer" ile "neredeyse hiçbir yer" arasında büyük bir fark vardır ve talihi oluşturan da budur; çünkü her zaman, belli bir anda sadece bir tek yerde oldun. Diğer yandan, "neredeyse hiçbir yer"de olmakla "hiçbir yer"de olmak arasındaki fark, doğrusunu istersen, mikroskobiktir. Öyleyse duyguların matematiği şu anda bile pek canlı sayılamayacağını kanıtlıyor, çünkü yokluğun her yerde, tıpkı ölmüş biri gibi! Bu ilk nokta. İkinci olarak: Yumuşak ayaklarına batan bu çakıl taşlarıyla karışmış kumu düşün - onu değerli buluyor musun? Tabii ki hayır. Şu koca tuzlu su yığınına bak - iğrendirici bolluğuna... bunun sana bir yararı var mı? Hayır! İşte, orada kayalar

var, yukarıda da eklemlerini kurutan yakıcı bir güneş. Bu dayanılmaz sıcaklığa, bu ölü, yanan kayalara ihtiyacın var mı? Tabii ki yok! Ne çevrendeki, ne üzerinde durduğun, ne de gökleri saran şeylere ihtiyacın var! Bunları bıraksan geriye ne kalır? Başında bir uğultu, şakaklarında bir baskı, göğsünde bir çarpıntı, dizlerinde bir titreme ve buna benzer başka şeyler. Peki bu uğultuya, baskıya, çarpıntıya ve titremeye ihtiyacın var mı? Kesinlikle yok, sevgili Otomateus! Bu da bırakılırsa, o zaman geriye ne kalır? Kafandan hızla geçen birkaç düşünce; şu anda bana, arkadaşına yönelttiğin lanet dolu ifadeler; boğucu bir öfke ve hastalıklı bir korku. Sana son olarak soruyorum, bu zavallı dehşete ve bu boş öfkeye ihtiyacın var mı? Onlarsız yapabileceğin kesin. O halde bu yararsız şeyleri de bırakırsak geriye hiçbir şey kalır, sana söylüyorum, sıfır... gerçek dostun olarak senin için tek dileğim, bu sıfıra, bu sonsuz sabır konumuna, bozulmayan sessizliğe ve kusursuz dinginliğe sahip olmandır!"

Otomateus, "Ama ben yaşamak istiyorum!" diye haykırdı. "Yaşamak! Yaşamak!! Beni duyuyor musun?"

"Ah, şimdi yaşadıklarından değil, arzuladıklarından söz ediyoruz," diye yanıtladı Alfred sakince. "Yaşamayı istiyorsun, yani, şimdin olacak geleceğe sahip olmak için yaşamak istiyorsun, çünkü ne de olsa yaşam bundan ibaret. Bu kadar, başka bir şey değil. Ama yaşamayacaksın, çünkü daha önce belirlediğimiz gibi, yaşayamayacaksın. O zaman, geriye kalan tek soru, yaşamaya nasıl son vereceğindir - uzayıp giden bir ıstırapla mı, yoksa biraz su içerek kolaylıkla mı?"

Otomateus yumrukları sıkılı bir halde tepinerek bütün gücüyle bağırdı: "Yeter! Yeter! Git! Git buradan!"

Alfred, "Bu da ne demek oluyor?" diye yanıt verdi. "Arkadaşlık sözümüzü kirleten bu hakaret dolu buyruğu bir an için bir yana bırakalım, nasıl olur da bu kadar mantıksız konuşursun? Bana nasıl, 'Git' diyebilirsin? Benim, üzerinde

yürüyerek yanından ayrılabileceğim bacaklarım var mı? Ya da emekleyip sürünmek için kollarım? Durumun böyle olmadığını çok iyi biliyorsun. Eğer benden kurtulmak istiyorsan, beni -seni dünyanın en rahat yeri olmadığına temin edebileceğim- kulağından çıkart ve bir yere at!"

Otomateus sinir içinde, "Peki!" diye bağırdı. "Bunu şimdi yapacağım!" Ama parmağını kullanarak kulağını boşuna kurcaladı. Arkadaşı o kadar iyi yerleştirilmişti ki, başını deli gibi iki yana salladığı halde onu bir türlü çıkartamıyordu.

Alfred, uzun bir sessizlikten sonra, "Belli ki bu işe yaramayacak," dedi. "Öyle gözüküyor ki, bundan ikimiz de hoşlanmadığımız halde, birbirimizden ayrılamayacağız. Öyleyse bu ikimizin de kabul etmesi gereken bir olgu, çünkü olgular böyledir, hakikat her zaman onlardan yanadır. Bu arada bunun, senin durumun için de geçerli olduğunu söylemeliyim. Her ne pahasına olursa olsun, bir geleceğe sahip olmak istiyorsun. Bana kalsa bu akılsızlığın dik âlâsı, ama sen bilirsin. Bilinen her zaman bilinmeyene yeğlendiğine göre, sana bu geleceği kaba hatlarıyla çizmeme izin ver. Şu anda seni sarsan öfke çok yakında yerini çaresizliğe bırakacak ve bu da -ne kadar kararlı olurlarsa olsunlar hiçbir işe yaramayacak olan- kaçış yolu bulma çabalarından sonra uyuşukluğa dönüşecek. Bu arada, bedeninin bu gölgeli kısmında bana bile erişen güneşin kavurucu sıcağı, fizik ve kimyanın amansız yasaları uyarınca, varlığının tümünü kurutacak. Önce eklemlerinin yağı kuruyacak ve en hafif bir hareket bile kötü bir şekilde gıcırdamana neden olacak, zavallı şeytan! Sonra, kafatasın yakıcı sıcakta piştikçe önünde çeşitli renklerin dans ettiğini göreceksin, ama bu bir gökkuşağına benzemeyecek, çünkü..."

Otomateus, "Susacak *mısın*, dayanılmaz yaratık?" diye bağırdı. "Bana neler olacağını duymak *istemiyorum*! Sus, tek bir kelime bile etme, anladın mı?!" diye bağırdı.

"Bağırman gerekmiyor. Biliyorsun ki ne kadar hafif de olsa bütün fısıltılarını işitebilirim. Demek gelecekte seni bekleyen işkenceleri duymak istemiyorsun? Ama o geleceği istiyorsun... Ne kadar mantıksız! Peki öyleyse, o zaman susacağım. Sadece içinde bulunduğun bu acınası durumun sorumlusu *benmişim* gibi öfkeni bana yansıtmanın yanlış olduğunu gösteriyorum. Başına gelenlerin nedeni kuşkusuz fırtınaydı, ben senin arkadaşınım ve seni bekleyen acıları, yavaş ölümün işkencelerini -an be an- seyredecek olmam... bunu düşünmek bile beni üzüyor, o korkunç bekleyiş, yağın kuruduğunda olacaklar..."

Otomateus, "Demek susmayacaksın? Yoksa bir türlü susamıyor musun, seni küçük canavar?" diye bağırdı ve arkadaşına ev vazifesi gören kulağına bir tane patlattı. "Ah, elimde seni oradan çıkaracak bir sopa, bir çöp parçası olsaydı, seni oradan çıkartıp anında ayağımın altında ezerdim!" dedi.

Alfred, üzülerek, "Beni yok etmeyi mi düşünüyorsun?" dedi. "Doğrusunu istersen sen bir elektro-arkadaş hak etmiyorsun, hatta sana yakınlık gösterecek hiçbir yaratığı hak etmiyorsun!"

Bunun üzerine Otomateus yeniden parladı, neredeyse gün bitene dek tartıştılar, kavga ettiler, münakaşa ettiler ve bütün bu bağırıp çağırmalardan, ayağa fırlayıp yumruk sallamalardan yorgun düşen zavallı robot, birden kendini çok zayıf hissederek bir taşın üzerine oturdu ve ara sıra umutsuzluk içinde içini çekerek boş okyanusa gözlerini dikti. Bir iki kez, ufukta beliren küçük bir bulutun ucunu buharlı bir geminin dumanı sandı, ama Alfred, bunun dört yüz binde bir ihtimal olduğunu ona hatırlatarak bu kuruntuları çabucak kovaladı, bu da Otomateus'u yeniden çaresizlik ve öfke nöbetlerine itti, ama her seferinde Alfred'in haklı olduğu ortaya çıktı. Sonunda üzerlerine büyük bir sessizlik çök-

tü. Kazazede, kayaların, sahilin beyaz kumlarının üzerinde uzayan gölgelerine baktığı sırada Alfred yeniden konuştu:

"Neden bir şey söylemiyorsun? Bunun nedeni, sözünü ettiğim o dairelerin şimdiden gözlerinin önünde uçuşmaları olabilir mi?"

Otomateus yanıt vermeye tenezzül etmedi.

Alfred, "Aha!" diye monoloğunu sürdürdü. "Demek sadece daireler değil, isabetli bir biçimde tahmin ettiğim o uyuşukluk da başladı. Zor koşullarla yüz yüze olduğunda akıllı bir varlığın gösterdiği mantıksızlık gerçekten hayret verici. Onu ölümün beklediği ıssız bir adaya kıstırın, ikiyle ikinin dört etmesi gibi bunun da kaçınılmaz olduğunu kanıtlayın, ona bu durumdan kurtuluş yolunu gösterin; bunun, iradesini ve mantığını kullanarak izleyebileceği tek yol olduğunu anlatın - size minnettar mıdır? Ah, hayır, o umut ister ve bir umut yoksa ve olamazsa, sahte umutlara sarılır ve su yerine deliliğe gömülmeyi seçer..."

Otomateus, "Sudan bahsetmeyi kes!!" diye hırladı.

Alfred, "Ben sadece sana hareketlerinin mantıksızlığını gösteriyordum," diye yanıtladı. "Artık seni hiçbir şey yapmaya teşvik etmiyorum. Yani izlemen için hiçbir yol göstermeyeceğim, çünkü yavaş yavaş ölmeyi arzuluyorsan ya da genel olarak hiçbir şey yapmayarak bu tür bir ölümü seçiyorsan, o zaman bunu doğru bir şekilde düşünmelisin. Ölümden korkmanın ne kadar hatalı ve akılsızca bir şey olduğunu düşün, oysa bu savunulması gereken bir durum! Çünkü, var olmamanın kusursuzluğuna erişebilecek ne vardır? Doğru, ölüme ulaşana dek çekilen acılar kendi içinde bir çekicilik taşımaz; diğer yandan hiç kimse, gerek aklı gerekse de bedeni açısından, kendi ölümüne sonuna dek dayanamayacak kadar zayıf olamaz. Bunu her ahmak, zayıf ve işe yaramaz kimse yapabiliyorsa, demek ki o kadar da büyütülecek bir şey değildir. Herkes kendi ölümüyle başa

çıkabiliyorsa (ki böyle olduğunu kabul etmen gerek, en azından ben bunu yapamayan birisini duymadım) o zaman eşiğin ötesinde seni bekleyen hiçliğin merhametini zevkle düşünmek çok daha iyidir. Çünkü, ölüm ile düşünce bir arada var olmadığından, biri ölünce düşünmesi imkânsızdır, bu nedenle ölümün sana balışedeceği bütün o ayrıcalıkları, rahatlıkları ve zevkleri mantıklı bir şekilde, hâlâ hayattayken düşünmekten daha uygun bir şey olabilir mi?! İstersen bir düşün: Hiçbir mücadele yok, endişe ya da kaygı yok, beden ile ruh için artık hiçbir acı yok, talihsiz kazalar yok. Düşün bir kere, dünyanın bütün kötü güçleri bir araya gelip sana karşı birlik olsalar sana erişemezlerdi! Gerçekten de hiçbir şey, artık var olmayan birinin tatlı güvenliğiyle kıyaslanamaz! Bu güvenliğin geçici, kısa ömürlü, süreksiz bir şey olmadığını, onu hiçbir şeyin ortadan kaldıramayacağını ya da kesintiye uğratamayacağını düşün, o zaman bunun ne kadar sınırsız bir sevinç olacağını..."

Otomateus zayıf sesiyle, "Geber," dedi ve bu anlamlı sözü kısa ama etkili bir küfür izledi.

Alfred hemen, "Bunu yapamadığım için ne kadar üzgünüm bir bilsen!" dedi. "Sadece bencilce bir kıskançlık değil (çünkü söylemiş olduğum gibi hiçbir şey ölümle kıyaslanamaz), en saf fedakârlık duygularım bile unutuluşa giderken sana eşlik etmemi söylüyor. Ama ne yazık ki bu mümkün değil; çünkü kâşifim, şüphesiz kendi yaratıcılık egosunu tatmin etmek için, beni yok edilmez bir şekilde yarattı. Gerçekten de, üzerinde tuzlu suların kurumuş olduğu bedenin yavaş yavaş dağılırken (böyle olacağına eminim) senin içinde kalacağımı ve orada oturup kendi kendime konuşacağımı düşündüğümde, üzüntüye boğuluyorum. Sonra bunu izleyecek o uzun bekleyiş... olasılıklar yasasına göre sonunda dört yüz binde bir olasılıkla bu adanın yakınından geçecek o gemiyi beklemek..."

Alfred'in bu sözleriyle uyuşukluğundan kurtulan Otomateus, "Ne?! Sen burada yok olmayacak mısın?!" diye ayağa fırladı. "O zaman ben.. ben... ölürken sen yaşamaya devam edeceksin. Hayır olmaz! Kesinlikle olmaz! Asla! Asla! Asla!!!"

Dehşetli bir kükremeyle ayağa fırladı ve zıplamaya, başını sallamaya, bütün gücüyle parmağını kulağına sokmaya, vücudunu en olmadık şekillere sokmaya başladı - ancak bütün bunlar boşunaydı. O sırada Alfred, tüm gücüyle bağırdı: "Tamam, gerçekten de dur! Ne yani, şimdiden aklını mı kaybettin? Bunun için daha çok erken! Dikkat et, yoksa bir yerini inciteceksin! Bir yerini kıracak ya da inciteceksin! Boynuna dikkat et! Gel, bunun hiçbir anlamı yok! Bunu hemen yapabilsen çok daha iyi olacak... ama bu şekilde sadece kendini incitirsin! Sana yok edilemez olduğumu söyledim, bu böyle, kendini bu kadar zahmete sokman gereksiz! Beni kulağından dışarı atsan bile bana bir zararın dokunamaz, yani bir yararın dokunamaz demek istedim, çünkü demin de söylediğim gibi, ölmek kıskanılacak bir şeydir. Ah! Yapma, lütfen! Nasıl böyle zıplayabiliyorsun?"

Ancak Otomateus, hiçbir şeye aldırmayarak kendini oradan oraya fırlatmaya devam etti ve sonunda daha önce üzerinde oturmakta olduğu kayaya başını vurmaya başladı. Gözleri alev alev, burnundan tozlar çıkartarak, kendi darbelerinin şiddetiyle sağırlaşmış bir halde kafasını vurdu, vurdu; ta ki Alfred birdenbire kulağından fırlayıp bütün bunlar sona erdiğinden ötürü rahatladığını gösteren hafif bir çığlıkla taşların arasına yuvarlanana kadar. Otomateus önce, çabalarının başarıyla sonuçlandığının farkına varmadı. Güneşten yanan bir taşın üzerine oturarak biraz dinlendi; sonra, kollarını ve bacaklarını kaldıramadan mırıldandı:

"Merak etme, bu sadece anlık bir zayıflık. Seni oradan çı-

kartacağım, evet, o zaman topuğumun altında ezileceksin, sevgili arkadaşım, duyuyor musun? Duyuyor musun? Hey! Bu ne?!"

Kulağındaki boşluğun farkına vararak hemen doğruldu. Etrafına bakındı, kafasını hâlâ toparlayamamıştı ve elleriyle dizlerinin üzerine çökerek, deliler gibi Alfred'i aramaya başladı.

"Alfred! Aaaal-fred!!! Neredesin? Bana cevap ver!!" diye bağırdı bir süre. Ama Alfred, ya bıkkınlıktan ya da başka bir nedenden ötürü hiç sesini çıkartmadı. Otomateus, onu en yumuşak sözlerle kendine çekmeye çalıştı, fikrini değiştirdiği, tek isteğinin elektro-arkadaşının iyi öğüdünü dinleyip kendini denizde boğmak olduğu konusunda güvence verdi, tek istediği onun kendisine ölümün ne kadar harika bir şey olduğunu bir kez daha anlatmasıydı. Ama bu da işe yaramadı. Alfred hiçbir şey söylemedi. Bunun üzerine kazazede küfürler savurarak her yeri karış karış aramaya başladı. Birden, eline bir avuç taş aldığında kötücül bir zevkle titremeye başladı, çünkü çakıl taşlarının arasında Alfred'i görmüştü, donuk bir şekilde parlayan, dingin bir şekilde ışıldayan küçük bir metal tanesi.

Hiç ses çıkartmayan Alfred'i parmaklarının arasında dikkatle sıkarak, "Ah! İşte oradasın, benim küçük yemim! İşte oradasın, sevgili nokta! Şimdi seni ele geçirdim, benim güzel, sonsuza kadar yaşayan arkadaşım!" diye tısladı. "Şimdi, senin o yok edilemezliğinin nasıl bir şey olduğunu göreceğiz, evet, onu şimdi sınayacağız. Al sana!!!"

Bu sözleri güçlü darbeler izledi; elektro-arkadaşını bir kayanın üzerine koyan Otomateus onun üzerinde bütün gücüyle zıpladı ve çelik topuğuyla onun üzerinde döndü. Alfred hiçbir şey söylemedi, o öğütücü baskıdan şikâyeti olan tek şey kayaydı sanki; Otomateus eğilip baktığında küçük granüle hiçbir şey olmadığını gördü, sadece altında-

ki kaya birazcık çentilmişti. Alfred o küçük oyuğun içinde yatıyordu.

"Kuvvetlisin, öyle mi? Daha sert bir taş bulacağız!" diye hırladı ve üzerlerinde Alfred'i ezebileceği en sert çakmak taşlarını bulmak için adanın dört bir yanında koşuşturmaya başladı. Onu topuklarıyla ezerken, yanıt vermesini, yalvarıp yakarmasını beklermiş gibi bazen sakince, bazen de hakaretler yağdırarak onunla konuştu. Ancak Alfred hiçbir şey demedi. Havada sadece ağır darbelerin, ezilmelerin, kırılan taşların, Otomateus'un nefesinin ve küfürlerinin sesi yankılanıyordu. Otomateus uzun bir süre sonra en şiddetli darbelerin bile Alfred'e zarar vermeyeceği sonucuna vardı, öfkeden kudurmuş ve yorgun düşmüş bir halde elindeki elektro-arkadaşıyla yeniden kıyıda oturdu.

Öfkesini zorlukla kontrol altında tutabildiği halde sahte bir sukûnet içinde, "Hiç korkma, ben senin icabına bakacağım. O geminin gelmesini beklemen gerekecek, çünkü seni denizin dibine atacağım ve sonsuza kadar orada yatacaksın," dedi. "O mutlak yalnızlıkta düşüncelere dalmak için bol bol zamanın olacak! Yeni bir arkadaş edinmemen konusunda elimden geleni yapacağım!"

Alfred beklenmedik bir şekilde, "Sevgili dostum," dedi. "Okyanusun dibinde yaşamanın benim için bir şey fark ettireceğini mi sanıyorsun? Sen süreksiz bir varlığın kategorileriyle düşünüyorsun, hatan da bu. Şunu anla ki, bir gün ya deniz kuruyacak ya da daha önce altındaki kayalar bir dağ gibi yükselerek karaya dönüşecek. Bunun yüz bin yıl ya da yüz milyon yıl içinde olması benim için hiçbir şey fark ettirmez. Ben sadece yok edilmez olmakla kalmıyorum, sonsuz bir sabra da sahibim, körlüğünün dışavurumlarına sakin bir şekilde katlanışımdan bunu anlamış olmalısın. Dahası, senin çağrılarına yanıt vermek yerine bıraktım ki sen beni arayasın, çünkü seni gereksiz heyecandan korumak is-

tedim. Ayrıca sen benim üzerimde zıplarken, sana daha da çok zarar vermemek için, dikkatsiz bir sözcükle kızgınlığını artırmayayım diye sessiz kaldım."

Otomateus, bu yüce gönüllü açıklamayı duyunca katlanmış bir öfkeyle sarsıldı.

"Seni parçalayacağım! Seni toz haline getireceğim, sen, seni aşağılık yaratık!" diye kükredi. Kayaların üzerinde zıplamalardan, şiddetli darbelerden ve ayak vurmalardan oluşan o çılgın dans yeniden başladı. Ancak bu kez, Alfred'in cıyaklamaları da bu seslere katıldı:

"Bunu yapabileceğini sanmıyorum, ama bir deneyelim! Hadi dene! Bir daha dene! Hayır, öyle değil, öyle yaparsan çok çabuk yorulacaksın! Bacaklarını bitişik tut! Ha şöyle - şimdi de yukarı! Bir-iki, bir-iki, bir-iki! Daha yükseklere zıpla, o zaman üzerime gelecek darbeler daha büyük olur. Ne, yapamaz mısın? Gerçekten mi? İçinde yok mu? Ah, tabii, tabii, bak sana bir fikir! Bir kayayı yukarı kaldırıp üzerime at! İşte öyle, iyi! Bir tane daha denemek istiyor musun? Daha büyüğü yok mu? Hadi bir kere daha! Küt! Pat! Hadi yap, sevgili dostum! Sana katılıp yardımcı olamam ne kadar kötü! Neden duruyorsun? Bu kadar çabuk mu yoruldun? Yazık... Eh, önemli değil... Ben bekleyebilirim, sen dinlen! Bırak da rüzgâr seni serinletsin..."

Otomateus kayaların üzerine çöktü ve açık avucunun içinde yatan metal tanesine nefretle baktı, o konuşurken dinledi - dinlemekten başka bir seçeneği yoktu:

"Eğer senin elektro-arkadaşın olmasaydım, kötü bir şekilde davrandığını söylerdim. Gemi fırtınadan ötürü battı, sen benimle birlikte kurtuldun, sana verebileceğim bütün öğütleri verdim, ama sonra imkânsız olduğu için bir kurtuluş yolu bulamadığımdan sen beni, tek yoldaşını yok etmeye karar verdin, çünkü sözlerim basit gerçeklerden ve içten öğütlerden ibaretti. Bu şekilde hayatta hiç olmazsa bir amaç

edindiğin doğru, sırf bunun için bile bana minnet borçlusun. Yine de benim hayatta kalmam düşüncesinden bu kadar nefret etmen çok garip..."

Otomateus, "Hayatta kalmak mı? Bunu göreceğiz!" diye hırladı.

"Hayır, gerçekten, artık çok fazla oldun. Bak sana bir fikir: Neden beni kemerinin tokasına yerleştirmiyorsun? Kemerinin tokası çelikten ve bence çelik kayadan daha serttir. Denemeye değer, şahsen hiçbir işe yaramayacağından emin olsam da yardım etmek istiyorum..."

Otomateus, biraz gönülsüz de olsa, sonunda bu öneriyi izledi; ama tek başardığı, çılgın darbeler sonucunda kemerinin tokasını küçücük çukurlarla kaplamak oldu. En amansız vuruşları bile ona hiçbir zarar vermeyince Otomateus derin bir çaresizliğe düştü ve gücü tükenmiş bir halde, tiz bir sesle kendisiyle konuşan metal taneciğe donuk bir şekilde baktı:

"Sen de sözüm ona zeki bir varlıksın! Bütün bu ölü ıssızlıkta sahip olduğu tek arkadaşı yeryüzünden silemediği için derin bir kedere kapılan bir varlık! Söyle, sevgili Otomateus, kendinden biraz olsun utanmıyor musun?"

Kazazede, "Sus, seni değersiz geveze!" diye tıslad.

"Neden susayım? Eğer senin için kötü şeyler arzulasaydım, çoktan susmuş olurdum; ama senin gerçek elektrodostun olarak kaldım. Ne yaparsan yap, sen ölüm acıları çekerken yanında olacağım ve hayır, sen beni denize atmayacaksın, sevgili dostum, çünkü seyircin olması her zaman daha iyidir. Ben senin can çekişmenin seyircisi olacağım; bu, mutlak bir yalnızlıkta ölmekten çok daha iyidir; önemli olan duygulardır, ne tür oldukları değil. Gerçek dostuna, bana karşı duyduğun nefret seni hayatta tutacak, sana cesaret verecek, ruhunu canlandıracak, inlemelerine gerçek ve inandırıcı bir ezgi katacak, kaslarının istemsiz hareketlerini

düzenleyecek ve son anlarına düzen getirecek, bunlar hiç de yabana atılacak şeyler değil... Bana gelince, az konuşup yorum yapmaktan kaçınmaya söz veriyorum, aksi halde -istemeden- seni kaldıramayacağın bir dostlukla kırarım; çünkü, doğrusunu istersen, iğrenç bir karakterin var. Ancak buna da katlanacağım ve senin kötülüğüne iyilikle karşılık vererek seni fethedeceğim; bu şekilde seni kendinden kurtaracağım; tekrar ediyorum, bunu dostluktan ötürü yapacağım, ama bu kör bir dostluk değil; çünkü sevgi, senin alçak tabiatın karşısında gözlerimi kör etmiyor..." Bu sözler, Otomateus'un göğsünden çıkan bir kükremeyle kesildi.

Deliler gibi, "Bir gemi! Bir gemi!! Bir gemi!!!" diye bağırdı ve suya taşlar atarak, kollarını bütün gücüyle sallayarak, sesi tamamen kısılıncaya kadar var gücüyle bağırarak kıyıda ileri geri koşmaya başladı - bütün bunlar gereksizdi, çünkü geminin karaya yanaştığı belliydi ve çok geçmeden bir cankurtaran sandalı gönderdi.

Sonradan anlaşıldığına göre, Otomateus'u taşıyan geminin kaptanı gemi batınadan hemen önce yardım isteyen bir telgraf göndermişti ve o bölgeden birçok gemi geçiyordu, adayı bulan da o gemilerden biriydi. İçinde denizcilerin bulunduğu kayık kıyıya, sığ suya yanaşırken Otomateus hemen kendini kayığa atmak istedi, ama bir an düşündükten sonra dönüp Alfred'i almaya gitti, çünkü onun bağıracağından ve diğerlerinin onu duyacağından, bunun da utandırıcı sorularla, hatta belki de elektro-arkadaşının suçlamalarıyla sonuçlanacağından korkmuştu. Böyle bir şey olmaması için Alfred'i yakaladı, onu nereye saklayacağını bilemediğinden çabucak yine kulağına soktu. Bunun ardından heyecanlı karşılama ve minnet sahneleri geldi. O sırada denizcilerden birinin Alfred'in küçük sesini duymasından korkan Otomateus çok yüksek sesle konuşuyordu, çünkü bütün bu zaman boyunca elektro-arkadaşı, tekrar tekrar şöyle diyordu:

"Eh, bu tamamen beklenilmez bir şeydi! Dört yüz binde bir ihtimal... Hayret verici bir şans! Bundan sonra ilişkimizin düzeleceğini umuyorum, evet, çok iyi geçineceğiz, özellikle de en büyük sıkıntı anlarında senden hiçbir yardımı esirgemediğim için, ayrıca geçmişi geçmişte bırakacak kadar da akıllıyım!"

Uzun bir yolculuktan sonra gemi limana vardı. Otomateus, büyük buharlı çekiciyle ünlü bir demirhaneyi ziyaret etmek isteyerek herkesi şaşırttı. Bu ziyaret sırasında tuhaf davrandığı söylenmişti, çünkü ana atölyedeki çelik örsün yanına gittiğinde beynini kulağından çıkartmaya çalışırcasına başını deli gibi sallamaya başlamış, hatta tek bacağının üzerinde zıplamıştı; ancak orada olanlar, böylesine korkunç bir durumdan yeni kurtarılmış birinin aklî dengesizlikten ötürü ilginç davranışlarda bulunabileceğini düşünmüşlerdi. Gerçekten de Otomateus eski yaşam biçimini değiştirmişti, sanki bir çılgınlıktan kurtulup diğerine saplanıyordu. Bir keresinde çeşitli patlayıcı maddeler toplamış, hatta onları odasında patlatmaya çalışmıştı; ama komşular buna engel olmuşlar, doğru yetkililere gitmişlerdi; bir keresinde de görünürde hiçbir neden yokken çekiçler ve zımpara kağıtları toplamaya başlamış ve arkadaşlarına yeni bir zihin okuyan makine yapmayı planladığını söylemişti. Daha sonra kendi köşesine çekilmiş, kendi kendine konuşma alışkanlığına kapılmıştı; bazen evin içinde kendi kendine bağırarak konuştuğunu, hatta küfür ve lanetlere benzeyen sözler söyleyerek koştuğunu duyabilirdiniz.

Sonunda, uzun yıllar sonra, yeni bir saplantıya kapılarak torba torba çimento almaya başladı. Bunlardan büyük bir daire yaptı ve katılaştığında onu uzak bir yere götürdü. Terk edilmiş bir madende bekçi olarak işe girdiği, karanlık bir gecede maden kuyusun içine dev bir beton blok attığı, bundan sonra da hayatının sonuna kadar civarda dolaşıp

gördüğü her çöpü o boşluğa attığı söylenir. Davranışlarının tuhaf olduğu doğrudur, ama bence bu dedikoduların çoğu inanılacak şeyler değildir. Bütün o yıllar boyunca yüreğinde, elektro-arkadaşına karşı bir nefret barındırdığına inanmak zor, ne de olsa kendisine çok şey borçluydu.

KRAL GLOBARES VE BİLGELER

Eparida'nın yöneticisi Globares, bir keresinde en büyük bilgelerini huzuruna çağırıp şöyle demişti:

"Doğrusu, öğrenilecek her şeyi öğrenmiş, söylenenlerin kendisine boş geldiği bir kralın durumu çok zordur! Şaşırmak istiyorum, ama bunun yerine sıkılıyorum; heyecanlanmak istiyorum, bunun yerine usandırıcı laflar işitiyorum; yenilik özlemi çekiyorum ve bana yavan bir şekilde dalkavukluk ediliyor. Şunu bilin ki, bilgelerim, bugün bütün danışmanlarımın, bütün soytarılarımın ve hokkabazlarımın öldürülmesini buyurdum, eğer isteklerimi yerine getirmezseniz sizi de aynı son bekliyor. Her biriniz bana bildiğiniz en tuhaf öyküyü anlatacaksınız; her kim ki anlattıkları beni kahkahalara ya da gözyaşlarına boğmaz, utandırmaz ya da düş kırıklığına uğratmaz, beni eğlendirmez ya da düşünmeye sevk etmezse, başı gövdesinden ayrılacak!" Kral bir işaret yaptı ve bilgeler, tahtın ayak ucunda kendilerini çevreleyen, efendilerine körü körüne itaat eden ve kılıçları alev alev ışıldayan cellatların ayak seslerini duydular. Bilgeler korkmuşlardı, dirsekleriyle birbirlerini dürttüler, çünkü

hiçbiri Kral'ı öfkelendirip başının kesilmesini istemiyordu. Sonunda birincisi konuştu:

"Ey Kral ve yönetici! Görünen ve görünmeyen Evren'deki en tuhaf öykü, kuşkusuz, kayıtlara Sakarlar olarak geçen yıldız kabilesinin öyküsüdür. Tarihlerinin başlangıcından beri Sakarlar, hep diğer akıllı varlıkların yaptıklarının tam tersini yapmışlardı. Ataları, her yıl yeni bir dağ silsilesinin oluştuğu, bu süreçte hiçbir şeyin ayakta kalmadığı şiddetli sarsıntıların olduğu, volkanlarıyla ünlü bir gezegen olan Urdruria'ya yerleşmişti. Orada yaşayanların çektiği eziyeti eksiksiz kılmak isteyen gökler, kürelerinin Meteor Irmağı'ndan geçmesini uygun görmüşlerdi; bu da yılın iki yüz günü boyunca gezegenin bir taş bombardımanına tutulmasına neden oluyordu. O sıralarda henüz bu isimle anılmayan Sakarlar, demir ve çelikten binalar inşa etmişler, kendilerini öyle çok çelik tabakayla kaplamışlardı ki yürüyen zırh yığınlarına benziyorlardı. Yine de depremler sırasında toprak açılıp çelikten kentlerini yutuyor ve meteor çekiçler zırhlarını parçalıyordu. Irkın tamamı yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kaldığında, bilgeleri bir araya gelip bir toplantı yaptılar ve birincisi şöyle dedi: 'Halkımız bu durumda hayatta kalamaz ve onları kurtarmanın tek yolu cisimsel bir değişim olabilir. Yer çatlayıp yarılıyor, içeri düşmemesi için her Sakar'ın geniş ve düz bir tabanı olmalı; ayrıca yukarıdan da meteorlar geliyor, bu yüzden de her Sakar'ın tepesinin sivri olması gerek. Koni şeklinde olursak bize zarar gelmez'.

"İkincisi de şöyle dedi: 'Bu iş böyle olmaz. Yeryüzü ağzını geniş bir biçimde açtığında bir koniyi de yutacaktır ve farklı açıdan düşen bir meteor onu yandan delecektir. İdeal biçim, küredir. Çünkü toprak çatlayıp kırılmaya başladığında, küre her zaman kendi kendine kenara yuvarlanacaktır; düşen bir meteor da eğri yüzeyine çarparak onu sıyıracaktır; bu nedenle daha parlak bir gelecek için kendi-

mizi küre şekline dönüştürmeliyiz'.

"Üçüncüsüyse şöyle dedi: 'Bir kürenin ezilme ya da yutulma olasılığı diğer bütün maddesel biçimlerinkiyle aynıdır. Güçlü bir kılıcın delemeyeceği hiçbir kalkan yoktur, aynı şekilde sert bir kalkan tarafından çentilmeyecek bir kılıç da yoktur. Kardeşlerim; madde, sürekli değişim, akış ve dönüşüm demektir, kalıcı değildir. Akılla kutsanmış varlıklar maddenin içinde değil, -her ne kadar bu dünyaya ait olsa da- değişmez, sonsuz ve tamamıyla kusursuz olanın içinde yaşamalıdırlar!'

"Diğer bilgeler: 'Peki, bu nedir?' diye sordular. Üçüncüsü, 'Size söylemeyeceğim, göstereceğim!' diye yanıtladı. Gözlerinin önünde soyunmaya başladı; önce üstündeki kristal işlemeli kaftanı, sonra altın işlemeli kaftanını ve gümüş pantolonunu çıkarttı, sonra kafatası ile göğüslerini çıkarttı; giderek artan bir hız ve kesinlikle eklemlerden bağlantılara, bağlantılardan cıvatalara, cıvatalardan tellere, zerrelere ve sonunda atomlara inene dek kendini soydu. Sonra bilge, atomlarının kabuklarını çıkartmaya başladı ve onları öylesine hızlı bir şekilde soydu ki onun küçülüp yok olmasından başka hiçbir şey görünmez oldu; buna karşın o denli ustaca ve öylesine aceleyle hareket ediyordu ki, hayrete düşen arkadaşlarının gözlerinin önünde kusursuz bir yokluk olarak kaldı; deyim yerindeyse, olumsuz bir mevcudiyet oldu. Az önce tek bir atom olarak bulunduğu yerde, artık o tek atom da yoktu; bir dakika önce altısının olduğu yerde, artık hiçbiri yoktu; küçük bir vidanın bulunduğu yerde, o vidanın yokluğu görünüyordu, tamamıyla sadık ve ondan hiçbir şekilde ayrılmayarak... Böylelikle bir boşluk haline geldi, daha önce düzenlenmiş olduğu şekilde düzenlenmiş, kendisinin yerini alan bir boşluk; hiçbir varoluş onun varolmayışına karışmadı, çünkü hiçbir zerre, hiçbir maddesel müdahale yokluğunun kusursuz mevcudiyetini kirletmesin diye

hızlı ve çevik hareketlerle çalışmıştı. Diğerleri onu sadece bir an önce olduğu şekilde biçimlenmiş bir boşluk olarak gördüler, gözlerini siyah rengin yokluğundan; yüzünü, eksik olan gök mavisi parıltıdan; kollarını ve bacaklarını, yok olan parmaklarından, eklemlerinden ve omuz tabakalarından tanıdılar! 'Böylelikle, sevgili kardeşlerim,' dedi Orada-Olmayan, 'kendimizi etkin bir şekilde hiçliğe dönüştürerek büyük bir bağışıklık kazanmakla kalmayacak, ölümsüzlük de kazanacağız. Çünkü sadece madde değişir ve sürekli belirsizlik yolunda hiçlik ona eşlik etmez, bu yüzden kusursuzluk olmakta değil, olmamakta yatar; bu nedenle olmamayı seçmeli, olmayı reddetmeliyiz!'

"Bunun üzerine bilgeler karar verdiler ve buna göre hareket ettiler. O andan sonra Sakarlar, bugüne dek yenilmeyen bir ırk oldular. Varoluşlarını içlerindekine değil -çünkü içlerinde hiçbir şey yok- tamamen kendilerini sarana borçlular. Bir Sakar bir eve girdiğinde o evin yokluğunda, bir sise girdiğinde onun süreksizliğinde görünür olmaktadır. Böylece kendilerini tehlikeli maddenin değişiminden kurtararak imkânsızı gerçekleştirmişlerdir..."

"Ama o zaman kozmik boşlukta nasıl yolculuk ediyorlar, sevgili bilgem?" diye sordu Globares.

"Yalnızca bunu yapamıyorlar sayın Kral'ım, çünkü dışarıdaki boşluk kendilerininkiyle karışıp birleşiyor ve o an yokluklar konsantre olduğundan var olamıyorlar. Bu yüzden, bulunmayışlarının saflığını, varlıklarının boşluğunu daima korumak zorundalar ve bu da bütün vakitlerini alıyor... Kendilerini Hiç-Olanlar ya da Boşlar olarak adlandırıyorlar..."

Kral, "Bilge," dedi, "anlattığın öykü saçma; bulunmayanın tek biçimliliği, nasıl olur da maddesel çeşitliliğinin yerine geçebilir? Bir kayayla bir ev bir midir? Yine de bir kayanın bulunmayışı bir evin bulunmayışıyla aynı biçimi alabilir, bunun sonucunda ikisi de aynıymış gibi olurlar."

Bilge, "Efendim, farklı hiçlik türleri vardır," diyerek kendini savunmaya çalıştı.

"Bunu göreceğiz," dedi Kral. "Başını kestirttiğimde ne olacak bakalım. Kafanın bulunmayışı onun varlığı olacak mı sence?" Kral böyle dedikten sonra korkunç bir kahkaha attı ve cellatlarına işaret etti.

"Efendimiz!" diye inledi bir anda kendini cellatların çelik elleri arasında bulan bilge. "Gülecek kadar hoşnut oldunuz, öyleyse öyküm sizi neşelendirdi. O halde vaat ettiğiniz gibi hayatımı bağışlamalısınız!"

Kral, "Hayır, ben kendi eğlencemi kendim yarattım," dedi. "Tabii eğer başının kesilmesini gönüllü olarak kabul edersen, bu beni eğlendirecek, o zaman her şey senin istediğin gibi olacak."

"Kabul ediyorum!" diye bağırdı bilge.

Kral, "Bu durumda, onun kafasını kesin, bakın kendisi bunu diliyor!" dedi.

"Ama Efendim, kafamı kesmeyesiniz diye kabul ettim..."

Kral, "Eğer kabul ediyorsan, kafanın kesilmesi gerek," diye açıkladı. "Kabul etmiyorsan, o zaman beni eğlendiremedin demektir, o zaman yine kafanın kesilmesi gerek..."

Bilge, "Hayır, hayır, öyle değil, tam tersi," diye bağırdı. "Kabul edersem eğlendiğiniz için hayatımı bağışlayacaksınız, kabul etmezsem..."

Kral, "Yeter!" dedi. "Cellat, görevini yap!"

Kılıç parladı ve bilgenin başı yere yuvarlandı.

Bir anlık bir ölüm sessizliğinden sonra ikinci bilge konuştu:

"Ey Kral ve yönetici! Bütün yıldız kabileleri arasında en tuhafı, kuşkusuz, kendilerine aynı zamanda Çoğulluklar da denilen Politonlar ya da Multilotlar'dır. Her birinin birer tane vücudu, buna rağmen çok sayıda bacağı vardır ve bulundukları mevkinin yüksekliği oranında bacaklarının sayısı

da artmaktadır. Başlarına gelince, onları gereksinim duyduklarında taşırlar: Herkes mevkiine uygun bir baş taşır, fakir aileler genellikle tek bir baş taşırlar, öte yandan zenginler kasalarında farklı durumlar için çeşitli başlar biriktirirler: Yani, sabah ve akşam için özel bir baş, savaş durumunda stratejik bir baş, acil durumlar için çok hızlı bir başları vardır; ayrıca, sakin ve dengeli başlar, patlayıcı başlar, tutkulu başlar, vakit öldürme başları, evlilik ve cenazeler için özel başları vardır, böylece karşılaşabilecekleri her duruma karşı donanımlı olurlar."

Kral, "Bu kadar mı?" diye sordu.

"Hayır, Efendim!" diye yanıtladı durumun kendisi için iyi gitmediğini gören bilge. "Çoğulluklar'a bu adın verilmesinin bir nedeni de hepsinin yöneticileriyle bağlantılı olmasıdır. Öyle ki, çoğunluk Kral'ın yapıp ettiklerini halkın iyiliği için zararlı bulursa, o yönetici bütünlüğünü kaybeder ve yok olur..."

Kral sevimsiz bir şekilde, "Özgünlükten yoksun - üstelik kral katili!" dedi. "Bilge, başlar hakkında bu kadar sözün olduğuna göre, belki sen bana söyleyebilirsin: Kafanın kesilmesini buyuracak mıyım, buyurmayacak mıyım?"

Bilge, "Buyuracağını söylersem, gerçekten buyuracak, çünkü niyeti kötü. Buyurmayacağını söylersem bu onu hazırlıksız yakalayacak ve eğer şaşırırsa vaadine uyarak beni serbest bırakması gerekecek - diye düşündü.

"Hayır, Efendim, başımı kestirmeyeceksiniz," dedi.

Kral, "Yanıldın," dedi, "Cellat, görevini yap!"

Cellatlar tarafından yakalanmış olan bilge, "Ama Efendim, sözlerim sizi hayrete düşürmedi mi? Başımı vurduracağınızı söylememi beklemiyor muydunuz?"

Kral, "Sözlerin beni şaşırtmadı," dedi. "Çünkü yüzünün her çizgisine işlemiş korku tarafından yönlendiriliyorlar. Yeter! Kesin kafasını!"

İkinci bilgenin kafası da gürültüyle mermer zemine yuvarlandı. Bilgelerin üçüncüsü ve en yaşlısı bu manzarayı tam bir serinkanlılıkla seyretti. Kral yine şaşırtıcı bir öykü talep ettiğinde,

"Ey Kral! Size gerçekten sıradışı bir öykü anlatabilirim, ama bunu yapmayacağım. Çünkü sizi eğlendirmektense dürüst kılmayı yeğlerim. Sizi başımı kestirmeye zorlayacağım; bunu, öldürme oyununuzdan kurtulmak için sahte bir mazeret öne sürerek değil, tabiatınıza uygun bir şekilde yapacağım; zalim olmakla birlikte, her şeyden önce sahteliğin maskesini düşürmekten zevk alan bir tabiata sahipsiniz. Bizlerin başını kestirmeyi istiyorsunuz, çünkü sonradan sizin için, Kral bilge olmadıkları halde bilgeymiş gibi davranan ahmakları öldürttü denmesini istiyorsunuz. Ancak benim dileğim, gerçeğin söylenmesi, bu nedenle de sessiz kalacağını."

Kral, "Hayır, seni şimdi cellada teslim etmeyeceğim," dedi. "Gerçekten de ve içtenlikle özgün bir şey duymak istiyorum. Sen beni kızdırmaya çalıştın, ama ben öfkemi biraz daha tutabilirim. Sana söylüyorum: Konuş, belki kendinden başkalarını da kurtarabilirsin. Anlatacağın öykü Kral'a hakaret anlamına bile gelebilir, bunu zaten yaptın sayılır, ama bu kez öylesine büyük bir hakaret olmalı ki neredeyse bir iltifat olmalı, öylesine büyük bir iltifat olmalı ki karşılığında büyük bir öfke uyandırsın! Kralını aynı anda hem yüceltip hem de alçaltmayı, hem şereflendirip hem de küçük düşürmeyi dene!"

Bir sessizlik oldu. Orada olanlar, başlarının omuzlarının üzerinde sağlam bir şekilde duurp durmadığını görmek istercesine kıpırdandılar.

Üçüncü bilge düşüncelere dalmış görünüyordu. Sonunda şöyle dedi:

"Ey Kral, isteğinizi yerine getireceğim ve nedenini de bildireceğim. Bunu, burada olan herkes için yapacağım, evet,

ayrıca sizin için de yapacağım, gelecekte sizden, kaprisiyle ülkesindeki bilgeliği yok eden bir kral olarak söz edilmemesi için. Şu anda durum *böyle* olsa bile, arzunuz pek önemli olmasa, hatta tamamen önemsiz olsa bile, benim işim bu geçici kaprise değer kazandırmak, onu anlamlı ve kalıcı bir şeye dönüştürmektir. Bu nedenle konuşacağım..."

Kral öfkeli bir biçimde, "İhtiyar adam, majestelerine saygı sınırlarını bir kez daha zorlayan ve iltifatın yakınından bile geçmeyen bu giriş yetti," dedi. "Konuş!"

Bilge, "Ey Kral, gücünüzü kötüye kullanıyorsunuz," diye yanıt verdi. "Yine de bu istismarınız, Eparid hanedanının kurucusu olan tanımadığınız atanızınkinin yanında hiç kalır. Sizin büyük-büyük-büyük-büyükbabanız Alegorik de kraliyet gücünü kötüye kullanmıştı. Yaptıklarının korkunçluğu hakkında bir fikir vermek için, sizden, sarayın salonunun yüksek pencerelerinden görünen geceye, gökyüzüne bakınanızı rica ediyorum." Kral gökyüzüne baktı, gece yıldızlı ve açıktı. İhtiyar, yavaş yavaş sözlerine devam etti:

"Bakın ve dinleyin! Var olan her şeyle alay edilmiştir. Ne kadar yüksek olursa olsun, alayların erişemeyeceği hiçbir konum yoktur, çünkü bir kralın haşmetiyle bile alay edecek birileri her zaman olacaktır. Tahtlarla ve ülkelerle de alay edilir. Uluslar, diğer uluslarla ya da kendileriyle alay ederler. Var olmayan şeylerle bile alay edilmektedir - mitolojik tanrılara da gülünmemiş midir? Çok ciddi, hatta trajik şeyler bile sık sık fıkralara konu olurlar. Bunu görmek için, ölüm ve ölmüş insanlar hakkındaki mezarlık fıkralarını düşünmeniz yeter. Yıldızlar bile alaydan nasiplerini almışlardır. Örneğin, Güneş'i ya da Ay'ı düşünün. Ay, kafasında bir palyaço şapkası ve orak gibi çıkık bir çenesi olan zayıf biri olarak çizilir; Güneş ise, tombul suratlı, çehresini saran halesiyle sevimli bir kahraman olarak çizilir. Yine de, gerek bu dünyanın gerekse de öte dünyanın krallıkları, büyük küçük

her şey alay konusu olurken, kimsenin henüz alay etmeye cesaret edemediği bir şey vardır. Ayrıca bu, kolaylıkla unutulacak ya da fark edilmeyecek bir şey de değil; çünkü sözünü ettiğim, var olan her şey, yani Evren. Ancak, Sayın Kralım, düşünecek olursanız Evren'in ne kadar gülünç olduğunu görürsünüz..."

Bu noktada, Kral Globares, ilk kez olarak gerçek bir şaşkınlık yaşadı ve artan bir ilgiyle sözlerine devam eden bilgeyi dinledi:

"Evren yıldızlardan oluşmuştur. Bu, kulağa oldukça ciddi geliyor, ama maddeye daha yakından baktığınızda gülümsememek için kendinizi zor tutarsınız. Yıldızlar gerçekte nedir? Sonsuz karanlığa asılmış ateş topları. İlk bakışta oldukça hoş bir görüntü. Doğaları gereği mi hoşlar? Hayır, sadece büyüklükleri bakımından. Ancak, bir olayın önemini sadece büyüklük belirleyemez. Bir ahmağın küçük bir kâğıda yazdıklarını büyük bir ovaya yazsanız, yazdıkları büyük şeyler mi olur?

"Büyütülmüş akılsızlık, akılsızlık olmaktan çıkmaz, sadece gülünçlüğü artar. Evren de, gelişi güzel konmuş noktalardan başka nedir ki? Nereye bakarsanız bakın, ne kadar uzağa giderseniz gidin - hep bu, başka bir şey yok! Yaratılış'ın tekdüzeliği, akla gelebilecek en kaba ve ilham yoksunu düşüncedir. Sonsuza dek devam eden noktalı bir hiçlik - Evren yeniden yaratılacak olsa, böylesine aptalca bir şeyi kim düşünebilirdi? Kuşkusuz, sadece bir deli. Düşünün bir, ölçülmez büyüklükteki bir boşluğu tekrar tekrar, gelişi güzel noktalarla doldurmak - kim böylesi bir yapının düzenli ya da görkemli olduğunu söyleyebilir? Bu manzara karşısında hayretlere mi düşüyorsunuz? Daha çok ümitsizliğe düştüğünüzü itiraf edin, çünkü bunda hiçbir güzellik yok. Hatta bu, bir kendi kendini tekrarın sonucu, son derece mantıksız bir başlangıcı olan bir kendi kendini tekrarın.

Çünkü ne yapacağınızı bilmedikçe, nereden başlayacağınız hakkında en ufak bir fikriniz olmadıkça, önünüzde duran boş kâğıt ve elinizdeki kalemle ne yapabilirsiniz? Bir resim mi? Hah, ama önce, ne çizeceğinizi bilmeniz gerekir. Ya aklınızda hiçbir şey yoksa? En ufak bir hayal gücü kıpırtısı bile yoksa? Kâğıdın üzerindeki o kalem, adeta kendi kendine hareket edercesine, kasıtsız olarak kâğıda dokunurken bir nokta yaratacaktır. Bir kere yaratılan o nokta da -böylesi bir yaratıcılık yoksunluğuna eşlik eden bir ilhamla- bir örüntü yaratacaktır, kendisi dışında hiçbir şey olmamasından ve en küçük bir çabayla sonsuza dek yinelenebilir olmasından ötürü fikir verici olan bir örüntü. Yinelenebilir, evet, ama nasıl? Ne de olsa noktalar bir tasarım çerçevesinde de düzenlenebilirler. Ama ya bu da sizi aşıyorsa? Kalemi sallayıp mürekkep saçmaktan, bilinçsiz bir biçimde kâğıdı gelişi güzel noktalarla doldurmaktan başka bir şey yapamazsınız." Bilge bu sözleri söyledikten sonra büyük bir kâğıt aldı, kalemini bir hokkaya batırarak onun üzerine birkaç kez mürekkep sıçrattı, sonra cübbesinden göklerin haritasını çıkarttı ve Kral'a bu ikisini gösterdi. Benzerlik çarpıcıydı. Kâğıdın üzerinde, büyüklü küçüklü milyonlarca nokta vardı, çünkü kalem bazen çok mürekkep akıtmış bazen de kurumuştu. Haritadaki gök de aynı şekilde çizilmişti. Kral, tahtında her iki kâğıda da baktı ve sessiz kaldı. Bu arada bilge sözlerine devam etti:

"Ey Kral, size Evren'in sonsuz yücelikte, yıldızlarla dolu, uçsuz bucaksız ve görkemli bir yapı olduğu öğretildi. Ama bir bakın, her şeyi kapsayan, o çarpıcı ve sonsuz çerçeve, tam bir akılsızlık ürünü değil mi, aslında düşünce ile düzenin tam da karşı-tezini oluşturmuyor mu? Neden bunu daha önce kimse fark etmemiş, diye soruyorsunuz. Çünkü akılsızlık her yerdedir! Ama onun her yerde oluşu, bizi onunla alay etmeye, ona mesafeyle bakıp gülmeye çağırı-

yor; bizim kahkahamız, aynı zamanda başkaldırının ve özgürlüğün de önünü açacaktır. Bu ruh haliyle bir Evren Taşlaması yazmak ne kadar uygun olurdu, böylelikle o yüce boşluk hak ettiği yeri bulur, bundan sonra tapınma dolu iç çekmeler yerine, aşağılama dolu ıslıklarla karşılanırdı."

Kral hayretler içinde dinledi ve bilge -bir anlık bir sessizlikten sonra- sözlerine devam etti:

"Her bilim adamının görevi böyle bir Taşlama yazmak olabilirdi, tabii o durumda ilk nedene parmak basmak zorunda olmasaydı: Yalnızca alayı ve aşağılanmayı hak eden Evren denen bu düzeni varlığa getiren ilk nedene. Bu olay, Uzay henüz tamamen boşken ve ilk yaratıcı etkinlikleri beklerken gerçekleşti; o sırada hiçlikten daha az olan bir şeyden hiçliğe tomurcuklar gönderen dünya, bir avuç beden üretti ve bunların başında da büyük-büyük-büyük-atanız Alegorik vardı. Alegorik imkânsız ve çılgınca bir düşünceye kapıldı: Sonsuz yavaşlıkta ve sabırla iş gören Doğa'yı değiştirmeye karar verdi! Doğa'nın yerine, paha biçilmez harikalarla dolu bir Kozmos yaratmaya karar verdi. Bunu kendi başına gerçekleştiremeyince, büyük bir zekâya sahip bir makine yapılmasını buyurdu. Moloh'un yapımı üç yüz yıl sürdü, sonra buna üç yüz yıl daha eklendi, ancak o sıralarda zaman kavramı farklıydı. Makinenin yapımı için hiçbir çabadan ve kaynaktan kaçınılmadı, sonunda mekanik dev sınırsız bir büyüklüğe ve güce erişti. Makine hazır olduğunda, Doğa fatihi onun çalıştırılmasını emretti. Onun tam olarak ne yapacağı hakkında hiçbir fikri yoktu. Onun sınırsız kibirinin ürünü olan makine fazlasıyla büyüktü; bunun sonucu olarak da en akıllı kimseleri, onların hepsinin toplamını aşan, dehanın doruğu olan bilgeliği, tamamen ayrılan zekâ parçaları arasında, bütün içeriğini parçalayan merkezkaç akımlarının anlamsız karanlığında bölündü, öyle ki bir metagalaksi gibi büzülüp delice daireler çizen dev hiçbir şey

söyleyemeden öldü - ve büyük bir gayretle düşünen o kaostan, henüz tamamlanmamış kavramların unutuşa döndüğü o kaostan, o mücadelelerden, beyhude çırpınmalardan ve çarpışmalardan, heybetli makinenin itaatkâr sistemlerine anlamsız noktalama işaretleri damlamaya başladı! O artık makinelerin en akıllısı, Her Şeye Kadir Kozmoyaratıcı değil, aldırışsız bir fetihten doğan bir yıkıntı, büyük şeyler için tasarlanıp sadece noktalar kekeleyebilen bir yıkıntıydı. Peki sonra ne oldu? Yönetici büyük bir sabırsızlıkla planlarının tamamlanmasını bekledi, düşünen bir varlığın o zamana dek tasarlamış olduğu en cüretkâr planlardı bunlar ve kimse kendisine, anlamsız bir kekelemenin ortasında, dünyaya can çekişerek gelen mekanik bir ıstırabın kaynağında durduğunu söylemeye cesaret edemedi. Ama itaatkâr ve hantal yazıcılar her türlü komutu yerine getirmeye hazırdılar, böylelikle, iletilen ritme ayak uydurarak, maddesel kilden, üç boyutlu uzayda noktanın iki boyutlu görüntüsüne tekabül eden şeyleri yarattılar: Küreler. Sonunda ısı oluşana ve her bir kütleyi tutuşturana dek sürekli aynı şeyi yinelediler ve alevli kürelerin boşluğuna savruldular, böylece, bir kekelemeyle Evren doğdu! Yani sizin büyük-büyük-büyük-büyükbabanız Evren'in yaratıcısıydı, aynı zamanda büyüklüğüne hiçbir şeyin erişemeyeceği bir anlamsızlığın da. Çünkü böylesine yarım kalmış bir eseri yok etmek, kuşkusuz, çok daha mantıklı, arzu edilir ve bilinçli bir şey olurdu, ama aynı şeyi diğer etkinlik için, Yaratılış için söyleyemezsiniz. Dünyaların kurucusu Alegorik'in soyundan gelen siz ey Kral'a söyleyeceklerim bu kadar."

Kral bilgelerini göndertti; hepsini, ama özellikle kendisine aynı anda hem en yüksek iltifatı edip hem de en büyük hakarette bulunan ihtiyar bilgeyi, armağanlara boğmuştu. Sonunda yalnız kaldıklarında genç öğrencilerden biri yaşlı bilgeye, bu öyküdeki gerçek payının ne olduğunu sordu.

İhtiyar, "Sana ne diyebilirim ki?" dedi. "Söylediklerim bilgiye dayanmıyordu. Bilim, varlığın gülünç yönleriyle ilgilenmez. Bilim dünyayı açıklar, sadece Sanat onu bizimle uzlaştırabilir. Evren'in nasıl doğduğu hakkında gerçekte ne biliyoruz? Böylesine geniş bir boşluk mitlerle ve efsanelerle doldurulabilir. Anlattığım mitolojik öyküde olanaksızlığın sınırına erişmeyi arzuladım, buna yaklaştığıma da inanıyorum. Sen bunu zaten biliyorsun, asıl sormak istediğin Evren'in gerçekten de gülünç olup olmadığıydı. Ama bu soruyu herkes kendisi yanıtlamalıdır."

KRAL GNUFF'UN ÖYKÜSÜ

İyi kral Heliksander'ın ölümünden sonra oğlu Gnuff tahta geçmişti. Bu durumdan kimse memnun değildi, çünkü Gnuff haris ve korkaktı. Kendisine Büyük lakabının verilmesini istiyordu, ama cereyanlardan, hayaletlerden, ciladan (çünkü birisi cilalanmış bir zeminde yürürken bacağını kırabilirdi), akrabalarından (çünkü onun yönetimine karışabilirlerdi) ve en çok da falına bakılmasından korkuyordu. Tahta çıkar çıkmaz, krallığının her yerinde kapıların kapatılıp pencerelerin açılmamasını, falcıların öldürülmesini emretmiş, hayalet kovan bir makinenin mucidine madalya verip aylık bağlamıştı. Makine gerçekten de iyiydi, çünkü Gnuff bir kez bile hayalet görmemişti. Nezle olmaktan korktuğu için hiçbir zaman bahçeye çıkmazdı ve yürüyüşlerini sadece çok büyük olan şatoda yapardı. Bir keresinde, koridorlarda ve odalarda gezerken, sarayın daha önce hiç ziyaret etmediği eski kısmına gitti. Bulduğu ilk salonda, büyük-büyük-büyükbabasının elektrikten önceki zamanlardan kalma ev muhafızları bulunuyordu. İkinci salonda buharlı şövalyeler buldu, bunlar da paslanmıştı, ama bu onu

ilgilendirmiyordu ve arkasını dönüp gitmek üzereydi ki üzerinde "GİRMEYİNİZ" yazan küçük bir kapı fark etti. Kapının üzerinde kalın bir toz tabakası vardı ve o levha olmasaydı onunla hiç ilgilenmezdi. Yazı onu kızdırdı. Ne demekti bu, birisi *onu*, Kral'ı bir şeyden men etmeye cüret mi etmişti? Gıcırdayan kapıyı zorlukla açtı ve sarmal bir merdiven onu terk edilmiş bir kuleye götürdü. Orada çok eski bir bakır dolap duruyordu; yakuttan gözleri, paslı bir anahtarı ve küçük bir deliği vardı. Bunun bir fal makinesi olduğunu anladı ve buyruğuna karşın sarayda bırakıldığı için yine öfkelendi; ama sonra, onu bir kez deneyip ne yaptığını görmeli, diye düşündü. Parmak uçlarına basarak ona yaklaştı, anahtarı çevirdi ve hiçbir şey olmayınca kutuya vurdu. Dolap güçlü bir şekilde iç çekti, mekanizma dönmeye başladı ve yakut gözü yan yan Kral'a baktı. Bu bakış ona, daha önce kendisine öğretmenlik eden amcası Senander'i hatırlattı. "Dolabı buraya koyduran amcam olmalı; herhalde bunu bana inat olsun diye yaptı, yoksa bana neden böyle baksın," diye düşündü. İçini tuhaf bir duygu kapladı ve dolap, titreyerek kasvetli bir ezgi çalmaya başladı; sanki biri, demirden bir mezartaşına kürekle vuruyordu; sonra delikten, üzerinde kemik sarısı satırların yazılı olduğu siyah bir kart çıktı.

Kral çok korkmuştu, ama artık merakını yenemiyordu. Kartı alıp odasına koştu. Sonunda yalnız kaldığında onu cebinden çıkarttı. "Bakacağım, ama güvenlikte olmak için sadece tek gözümle," diye düşündü ve karta baktı. Üzerinde şöyle yazılıydı:

Şimdi saat vuruyor, şimdi akrabanı vur,
Aile savaşı başladı.
Teyzeler ve amcalar, yeğenler ve kuzenler
Birbirlerini parçalıyor;

Kuzen kardeş torununu yok ediyor,
Önce bir, sonra bir düzine mezar kazıyor;
Kan bağı olmayanlar ve çocuklar düşüyor,
Üvey oğullar engel tanımıyor;
Orada kızlar, kahkahayla dörde doğranıyor,
Burada üvey kardeş ortadan biçiliyor;
Büyükbabaya balta, büyükanneye balta,
Kızkardeş ile bakıcısına çekiç;
Kardeş kardeşi, anneyi öldürüyor,
Yapılan her şey karşılık bekliyor.
Akrabaların bir değeri var,
Ama onlar yeryüzünde güvende değiller.
Saat vuruyor, matem çanını çalın,
Akrabalarınızı iyi gömün;
Her yerde saklanmalı ve beklemeli,
Ama içerde kalmalısınız,
Bağlar çok derindir,
En kötüsü uykuda gelen ihanettir.

Kral Gnuff, o kadar korktu ki gözleri karardı. Kendisini ʃal makinesinin önüne götüren tedbirsizliğinden ötürü pişman oldu. Ama artık çok geçti ve daha kötü bir şeyin olmaması için harekete geçmesi gerektiğini anladı. Kehanetin öneminden bir an bile kuşku duymadı: En yakın akrabalarının kendisi için bir tehlike oluşturduklarından epeydir şüpheleniyordu.

Doğruyu söylemek gerekirse, bütün bunların tam olarak burada anlattığımız gibi olup olmadığı bilinmemektedir. Ama ne olursa olsun, bundan sonra kötü, hatta dehşet verici şeyler olduğu kesin. Kral bütün ailesini öldürttü; sadece bir amca, Senander, bir duvar piyanosuymuş gibi yaparak son dakikada kaçmayı başardı. Ancak, bu onu kurtaramadı, kısa zaman sonra yakalandı ve kafası uçuruldu. Gnuff ölüm

fermanını vicdanı rahat bir şekilde imzalayabilmişti, çünkü amcası, Kral'a ihanet etmek üzereyken yakalanmıştı.

Birdenbire kimsesiz kalan Kral, yas tutmaya başladı. Artık kafası daha rahattı, ama üzülüyordu da, çünkü ne kötü ne de zalim biriydi. Kral'ın huzurlu yası uzun sürmedi, Gnuff'un aklına hiç tanımadığı akrabaları olabileceği geldi. Tebasından herkes birkaç kuşak uzaktan kuzeni olabilirdi. Bu yüzden bir süre onun bunun kafasını kestirtti, ama bu kafa kestirtmeler onu rahatlatmadı, çünkü tebası olmayan bir kral, kral olamazdı, hepsini birden öldüremezdi ya. Öylesine şüpheci bir hale geldi ki, kimse onu tahttan indiremesin diye kendisinin tahta perçinletilmesini buyurdu; zırhlı bir gecelikle uyudu ve sürekli olarak ne yapması gerektiğini düşündü. Sonunda sıradışı bir şey yaptı, bu öylesine sıradışı bir şeydi ki büyük olasılıkla bunu kendi kendine düşünmemişti. Bunun kendisine, bilge kılığında bir seyyar satıcı ya da seyyar satıcı kılığında bir bilge tarafından fısıldandığı söyleniyordu - bu konuda farklı rivayetler vardı. Şatonun hizmetkârları, Kral'ın geceleyin odasına aldığı maskeli birini gördüklerini söylüyorlardı. Gerçek şuydu ki bir gün Gnuff sarayın bütün mimarlarını, bütün uzman elektrologları, zırh levhacılarını ve ayarlayıcıları çağırtarak kendisini büyütmelerini, bütün ufukların ötesine erişecek şekilde büyütmelerini istedi. Buyruk hayret verici bir hızla yerine getirildi, çünkü Kral, Planlama Komisyonu'nun başına güvendiği celladını koymuştu. Elektrikçi ve mimar alayı şatoya teller ve makaralar taşımaya başladı; yeniden yapılan Kral sarayın bütününü kaplayıp aynı anda hem giyinme odasında, hem mahzende, hem binanın yan kısımlarında olduğunda, civardaki evlere doğru devam ettiler. İki yıl içinde Gnuff bütün kent merkezini kaplamıştı. Yeterince heybetli olmayan, bu yüzden de Kral'ın gözünde değerli olmayan evler yerle bir edildi; bunların yerine Gnuff'un Yük-

selteçleri olarak adlandırılan elektronik saraylar dikildi. Kral yavaş yavaş ama durdurulamaz bir biçimde yayılıyordu; çok katlı, sıkıca bağlanmış, kimlik kollarıyla zenginleştirilmiş olarak başkentin tamamını kaplayana dek yayıldı ve sınıra geldiğinde de durmadı. Ruh hali düzeldi. Hiçbir akrabası yoktu, artık ciladan da korkması gerekmiyordu, çünkü aynı anda her yerde olduğundan hiçbir yere adım atması gerekmiyordu. "Ben ülkeyim," dedi; haklıydı da, çünkü başkentte artık, meydanları ve binaları dizi dizi binalarla kaplayan kendisinden başka kimse yaşamıyordu; tabii kraliyet temizleyicileri, süpürücüleri ve bakıcıları dışında; bunlar Kral'ın binadan binaya uzanan düşüncelerine hizmet ediyorlardı. Böylece kent boyunca, kilometrelerce uzunluktaki elektrik akımında Kral Gnuff'un tatmini dolaşıyordu, çünkü zamansal ve fiziksel bir büyüklüğe sahip olmayı başarmıştı ve falın dediği gibi her yerde saklıydı, çünkü gerçekten de krallığın her yerindeydi. Titan-Kral'ın, akşamleyin hava kararırken yumuşak bir ışıkla lambalarını kırpıp hak ettiği uykuya dalışı çok güzel bir manzara oluşturuyordu. Ama bu unutuş karanlığı, gecenin ilk birkaç saatinden sonra yerini delice bir yanıp sönmeye bırakıyor, orada burada düzensiz ışıklar çakıyordu. Bunlar Kral'ın rüyalarıydı. Pencerelerin karanlığı aydınlanıp bütün sokaklar kâh kırmızı kâh mor ışık patlamalarıyla doluyor, binalar boyunca çalkantılı ışıklar akıyordu. Boş kaldırımlarda kendilerine yol açan bakıcılar, Majesteleri'nin kızmış tellerinin yanık kokusunu alıp ışıklarla dolu pencerelere göz atarak fısıldıyorlardı: "Eyvah! Gnuff kâbus görüyor - umarız bunun acısını bizden çıkartmaz!"

Çok çalıştığı bir günün gecesinde -Kral kendisini süslemek için yeni madalya türleri düşünüyordu-, rüyasında amcası Senander'in karanlıktan yararlanarak üzerinde siyah bir pelerinle gizlice başkente girdiğini, suikast düzenlemek

için kendisine yandaş arayarak sokaklarda dolaştığını gördü. Mahzenlerden bir sürü maskeli kentli çıktı, sayıları öyle çoktu ve Kral'ı öldürmek için öylesine hevesliydiler ki Gnuff titremeye başladı ve dehşet içinde uyandı. Sabah olmuştu bile, altın renkli güneş ışınları gökyüzündeki küçük beyaz bulutların üzerinde oynaşıyordu; bunun üzerine Gnuff kendi kendine, "Sadece bir rüya, başka bir şey değil!" dedi ve madalya tasarlama işine devam etti; bir gün önce yarattıkları, teraslarına ve balkonlarına iğnelenmişti. Gün boyu uzun uzun çalıştıktan sonra geceleyin yattığında uykuya dalar dalmaz bütün canlılığıyla ayaklanmayı gördü. Şöyle olmuştu: Rüyayı gördüğü ilk gece Gnuff tam olarak uyanamamıştı; suikast rüyasının kaynağı olan kent merkezindeki bölümü hiç uyanmamış, kâbusun pençesinde uyumayı sürdürmüştü ve uyanan kısmı bundan tamamen habersizdi. Bu arada Kral'ın hatırı sayılır bir kısmı, yani eski kent merkezi, amcanın ve kötü niyetlerinin bir hayal olduğundan habersiz, kâbusun aldatıcı etkisinde kalmayı sürdürdü. İkinci gece Gnuff, rüyasında amcasını, akrabalarını etrafına toplamış büyük bir hazırlık içinde gördü. Hepsi de dirilmiş, menteşelerinin üzerinde gıcırdayarak yürüyor, bedenlerinin büyük kısmı eksik olanlar bile Kral'a karşı kılıçlarını kaldırıyorlardı! Büyük bir ayaklanma vardı. Maskeli hainlerden oluşan kalabalık başkaldırı sözleri fısıldıyor, çatılarda ve mahzenlerde ihtilalin siyah bayraklarını dikiyorlardı; her yerde zehirler kaynatılıyor, baltalar bileniyor, bombalar yapılıyor, nefret edilen Gnuff'la savaşmak için hazırlıklar sürüyordu. Kral bir kez daha korktu, titreyerek uyandı ve Kraliyet Ağzı'nın Altın Kemer Yolu'nu kullanarak askerlerini yardıma çağırınayı ve onlara suikastçileri kılıçlarıyla şerit şerit doğratmayı düşündü, ama bunun hiçbir işe yaramayacağını çabucak anladı. Ne de olsa, askerler rüyasına giremezler ve orada gelişmekte olan suikasti bastıramaz-

lardı. Bir süre, sadece irade kuvvetiyle, rüyasında isyanı görmekte ısrar eden on kilometrekarelik kısmını uyandırmaya çalıştı - ama boşunaydı. Gerçi bunun boşuna olup olmadığını bilemezdi, çünkü uyanıkken suikasti göremiyordu; bu sadece uyku bastırdığında ortaya çıkıyordu.

Bilinçliyken isyancı kısımlarına giriş sağlayamıyordu, bu da beklenmedik bir şey değildi, ne de olsa gerçeklik rüyanın içine giremezdi, bunu ancak başka bir rüya yapabilirdi. Kral, bu durumda yapabileceği en iyi şeyin uykuya dalıp karşıt bir rüya görmek olduğunu anladı. Tabii ki, bu herhangi bir rüya olmayacaktı, Kral taraftarı, kendisine tamamen sadık, rüzgârda kraliyet bayraklarının dalgalandığı bir rüya olacaktı; bu kral taraftarı rüyayla ihanet kâbusunu silebilecekti.

Gnuff işe koyuldu, ama korkusu onu uyanık tuttu; kafasında küçük çakıl taşlarını saymaya başladı, sonunda bu onu yorgun düşürdü ve derin bir uykuya daldı. O zaman, amcasının önderliğindeki rüyanın kent merkezinde yerleşmekle kalmayıp, güçlü bombalar ve yok edici mayınlarla dolu silah depoları hayal etmeye başladığını gördü. Oysa kendisi, ne kadar uğraşırsa uğraşsın bir tek süvari bölüğünden fazlasını göremiyordu, onlar da, ata binmemişlerdi, disiplinsizdiler ve tek silahları tencere kapaklarıydı. "Bu işe yaramıyor," diye düşündü. "Yeniden, baştan başlamalıyım!" Bunun üzerine uyanmaya başladı, ancak bu yavaş ve zor oldu; sonunda iyice uyandı, ama üzerine dehşetli bir kuşku düştü. Gerçekten de gerçeğe dönmüş müydü, yoksa bu, uyanıklığa benzeyen başka bir rüya mıydı? Böylesine karmaşık bir durumda ne yapmalıydı? Uyumak mı, uyumamak mı? Soru buydu! Diyelim ki uyumamıştı, kendisini güvende hissediyordu, çünkü gerçek dünyasında suikast yoktu. Kimse ona zarar vermeyecekti: İhanet rüyası kendi kendine sona erecek ve sonunda egemenliği eski birliğine

kavuşacaktı. Çok iyi. Ah, ama uyanıkken güvende olduğu varsayımıyla karşıt bir rüya görmezse bu bir felakete yol açabilirdi, çünkü sözde uyanıklığı, diğeriyle, amca rüyasıyla birleşen başka bir rüya olabilirdi! Kral'ı öldürmek isteyenler, her an, iğrenç Senander'in önderliğinde onu tahtından ve hayatından etmek için o rüyadan, gerçekmiş gibi görünen bu rüyaya geçebilirlerdi!

"Doğru," diye düşündü, "beni ancak rüyamda tahttan edebilirler, yine de ihanet bütün kraliyet ruhumu ele geçirirse, dağlardan okyanuslara kadar bütün yönetimi eline alırsa ve eğer -ah, ne kadar korkunç bir düşünce- eğer ben bir daha uyanmak istemezsem, o zaman ne olacak?! O zaman gerçeklikle bağlantım sonsuza dek kesilecek ve amcam bana istediğini yapabilecek. Bana işkence edecek, beni aşağılayacak. Teyzelerimi hiç hesaba katmıyorum - onları çok iyi hatırlıyorum: Hiçbir zaman, ne olursa olsun, merhamet göstermezlerdi. Öyleler -hayır, daha doğrusu öyleydiler- hayır, bu korkunç rüyada yine öyleler! Her neyse, neden rüyalardan söz ediyorum? Bir rüya ancak dönülecek bir gerçeklik varsa olabilir (onlar beni rüyada tutmayı başarırlarsa, nasıl dönebilirim?); ya beni rüyadan başka bir şeyin olmadığı yerde, rüyanın tek gerçek olduğu yerde tutarlarsa, bu yüzden de artık rüya olmazsa... Korkunç! Bütün bunlar, tabii ki, o lanet olası büyüme yüzünden, zihnimin bu denli yayılmasından kaynaklanıyor - başıma gelenlere bak!"

Çaresizlik içinde, birşeyler yapmazsa yok olabileceğini, tek umudunun ruhunun derhal harekete geçirilmesi olduğunu anladı. "Uykudaymışım gibi davranmalıyım," dedi kendi kendine. "Rüyamda, bana adanmış, beni seven ve istekli bir teba, sonuna dek bana sadık, can verirken bile adımı sayıklayacak askerler ve bol bol silah görmeliyim. Bir mucize silah düşünmek de iyi bir fikir olabilir, çünkü rüyada her şey mümkündür: Akrabaları yok eden bir silahımız,

mesela amca-karşıtı toplarımız olsun. Bu şekilde her şeye karşı hazırlıklı olacağım ve rüyadan rüyaya sinsi bir şekilde ilerleyen bir ihanet baş gösterirse, onu bir tek darbede yok edeceğim!"

Kral Gnuff, varlığının bütün sokakları ve meydanlarıyla iç çekti, kendisini çok karmaşık bir iş beklediğinden hemen işe koyuldu - yani uyudu. Rüyasında, saçlarına kır düşmüş generallerin önderliğinde çelik zırhlı askerler saf tutacak, borazanlar ve davullar eşliğinde kalabalıklar tezahürat edecekti. Ama bütün gördüğü katran oldu. Hiçbir şey - sadece bildiğimiz, kapkara katran. Bununla ne yapabilirdi ki? Düşündü, düşündü, bu arada üzerine tuhaf bir rahatsızlık, bir baygınlık, artan bir korku çöktü ve birden şunu anladı: "Katran, isyan demek!!"

Her yeri titredi. Tahttan indirilişinin, devrilmesinin, ölümünün simgesiydi katran! O halde, diğer rüyadan bu rüyaya bir tünel açmış olan akraba kalabalığı gizlice ve sessizce ona doğru ilerliyordu bile - ve o, her an bir rüyadan diğerine kazılmış olan bu hain tuzağa düşebilirdi! Demek ki son kaçınılmazdı! Ölüm! Yok olma! Ama nereden? Nasıl? Hangi yönden?!

Kral'ın on bin binası alev aldı; madalyalarla, Büyüklük Haçı'nın kurdeleleriyle süslü kolları titredi; süsleri gecenin karanlığında ritmik bir şekilde oynaştı, işte Kral Gnuff, düşüşünün hayalî simgesiyle böyle mücadele ediyordu. Sonunda onu yendi, hiç var olmamışçasına, tamamen yok olana dek... Kral baktı - şimdi neredeydi? Gerçekte mi, yoksa başka bir hayalde mi? Gerçekteymiş gibi görünüyordu, ama bundan nasıl emin olabilirdi? Tabii ki, amca rüyasının şimdiye kadar bitmiş olması ve kesinlikle endişe etmesini gerektiren bir şey olmaması mümkündü. Ama bunu nasıl öğrenebilirdi? Bunun sadece ve sadece bir tek yolu vardı: İhtilalci kılığına giren rüya-casuslarının, egemenliği-

nin tamamını, varlığının krallığını durmadan taramaları. Kral'ın ruhu bir daha asla huzur tanımayacaktı, uçsuz bucaksız bilincinin gizli bir köşesinde uyumakta olan bir suikaste karşı her zaman tetikte olması gerekecekti! Devam et sevgili Kral, sadakat ve adanmışlık hayalleriyle ruhunu canlandır; düşünde sadakat yeminleri ve yasalara bağlılık sözleri gör; rüyalarla varlığının bütün vadilerine, derinliklerine ve uzak köşelerine saldır ki oralarda ne bir ihanet, ne de bir amca saklanabilsin! Sonra, Gnuff'un kulaklarını rüzgârda sallanan bayrakların o çok sevdiği sesi doldurdu, etrafta ne amcası, ne bir akrabası vardı, sadece sadakatle çevriliydi, kendisine bitip tükenmek bilmeyen adaklar, alkışlar ve övgüler sunuluyordu. Ayaklarının dibine atılan altın madalyaların çıkarttığı sesler duyuluyor, yontucular onun için abideler dikerken keskilerinden fırlayan kıvılcımlar görülüyordu. Kralın ruhu canlandı, çünkü bütün pencerelerine arınalar işlenmiş birer örtü asılıydı, toplar selam atışında bulunmak için dizilmişler, borazancılar bronzdan borazanlarını dudaklarına götürmüşlerdi. Ancak bütün bunlara daha yakından baktığında, nedense birşeylerin doğru gitmediğini gördü. Abideler kötü değildi, ama tam olarak da kendisine benzemiyorlardı; yüzün kıvrımlarında, kaş çatmasında kesinlikle amcasını andıran bir şey vardı. Bayraklar rüzgârda dalgalanıyordu - tamam ama, onların yanında pek fark edilmeyen o küçük kurdele, neredeyse siyahtı; siyah değilse de en azından kirliydi, ama temiz olmadığı kesindi. Bu neydi? Bir tür ima mı?!

Aman Yarabbi! Ama o örtüler - bazı yerleri eskimişti, neredeyse bütün tüyleri dökülmüştü ve Amca - Amca da geldi.... Hayır, bu olamazdı! "Geriye çekil! Geriye çekil! Uyan! Uyan!" diye düşündü. "Alarmı çal, uyanma zamanı, bu rüya bitsin!" diye bağırmak istiyordu, ama her şey yok olduğunda durum daha iyi değildi. Bir rüyadan diğerine, yeni

bir rüyaya, daha önceki rüya tarafından görülen bir rüyaya (ki o da daha önceki rüyada görülmüştü) geçmişti. İçindeki her şey ihanete dönüşmüştü, bu şimdi açıktı, her şey ihanet kokuyordu, bayraklar -birer eldiven gibi- ters yüz edilmiş, kraliyet renginden siyaha dönüşmüştü; madalyalar içlerinden iplik geçen vidalarla kopmuş boyunlar gibiydiler ve altın borazanlardan savaş nağmeleri yerine amcasının kahkahası, felaketi haber veren gökgürültüsü gibi alaycı bir kahkaha geliyordu. Kral çok yüksek bir sesle kükredi, askerlerini çağırdı - onu mızraklarıyla dürtsünlerdi ki uyansındı! Büyük bir feryatla, "Beni çimdikleyin! Beni çimdikleyin!" diye emrediyor ve "Gerçeklik!! Gerçeklik!!" diye bağırıyordu, ama bu hiçbir işe yaramadı. Bir kez daha ihanet dolu, kral düşmanı, kral katili rüyadan taht rüyasına geçmek için kendini zorladı; ama artık rüyaları fare gibi çoğalmıştı, her yere koşuşturuyorlardı, artık her bina kâbuslarla bir ötekini zehirliyordu, her yönde bir sürünme, bir gizlenme, bir sıvışma, bir tür dalavere yayılıyordu, tam olarak ne olduğunu bilmiyordu, ama çok kötü bir şey olduğu kesindi! Elektronik bina yüz katında da katran, isyan, ayaklanma ve yok olma rüyası görüyordu, her kimlik merkezinde bir grup akraba tuzak kuruyor, her amplifikatörde bir amca kesik kesik gülüyordu; temeller kendilerinden korkarak titrediler ve içlerinden yüz bin akraba, tahtı ele geçirmek isteyenler, annelerinin terk ettiği ilk çocuklar, öfkeli ihtilalciler bir arı sürüsü gibi çıktılar ve hiçbiri rüyası görülen bir yaratık mı yoksa rüya gören bir yaratık mı olduğunu, kimin rüyasında kimi ve neden gördüğünü ve bütün bunların ne anlama geldiğini bilmediği halde, hepsi de, istisnasız, onu tahttan indirmek, asmak, en yüksek çan kulesinden sallandırıp her çan sesiyle bir öldürüp bir hayata döndürmek, içini kurşunla doldurmak, başını kesmek için doğrudan Gnuff'a doğru gittiler. Henüz bir şey yapmamış olmalarının nedeni,

işe nereden başlayacakları konusunda görüş birliğine varamamış olmalarıydı. Böylece hayalet canavarlar seller gibi Kral'ın kafasına üşüştüler, sonunda fazla yüklenmeden ötürü bir alev fışkırdı. Artık hayalî değil, gerçek bir yangın Kral'ın pencerelerini altından alevlerle doldurdu ve Gnuff, artık bir yangından başka bir şeyle birbirine bağlı olmayan yüz bin ayrı rüyaya gömüldü - ve uzun, çok uzun bir zaman boyunca yandı...

DR. VLİPERDİYUS'UN SANATORYUMU

Her şey, dişime metal dolgu yapan o dişçinin suçuydu. Kendisine gülümsediğim gazete satıcısı kız beni robot zannetti. Bunu ancak metroda, gazeteyi açtığımda anladım. *Otomat Rehberi* adlı gazeteyi vermişti bana. O gazeteyi pek sevmem, elektrik karşıtı duygular beslediğimden değil, yanlış anlamayın, ama sadece sadık okurlarının zevkine hitap ediyor. İlk sayfa tamamen bilgisayarına âşık olan bir matematikçinin duygusal hikâyesine ayrılmıştı. Matematikçi, çarpım tablolarında hâlâ kendine hâkimdi, ama iş ileri derecedeki denklemlere gelince bilgisayarın düğmelerine tutkulu bir şekilde sarılıp tekrar tekrar, "Sevgilim! Seni asla bırakmayacağım!" demeye başlamıştı. İğrenerek sosyete bölümüne baktım; ama burada da soyunu devam ettirenlerin listesinden başka bir şey yoktu: Kim, kimle, nerede, ne zaman listesi. Edebiyat sütununda şu satırlarla başlayan bir şiir vardı:

Dişi robot kuyuya
Testisiyle gidiyor

Atılgan bir genç robot
Şimdi fişini uzatıyor;
Dişi robot onun bu cesur sunusuna
Kızararak yanıt veriyor,
Ve ona sepetinden
Güzel bir priz sunuyor.

Bu, tuhaf bir şekilde aklıma bildiğimi düşündüğüm ama yazarını bir türlü hatırlayamadığım bir şiiri getiriyor. Sayfada bundan başka devler konusunda uzman olan cüce bilginler, dirençten oluşan gremlinler ve insanlar hakkında pek de gülünç olmayan fıkralar vardı. Daha yarım saatlik yolum olduğundan, seri ilanları açtım - bildiğiniz gibi en kötü gazetede bile ilanları okumak ilginçtir. Ama burada da düş kırıklığına uğradım. Birisi özdevinimli kardeşini satmak istiyordu, diğeri astronotluk hakkında mektupla ders veriyordu, bir diğeri de "atomlarınız parçalanır" diye bir ilan vermişti. Gazeteyi atmak üzere katlarken, gözlerim bir kutunun içinde yer alan büyük bir ilana takıldı: DR. VLIPERDIYUS'UN SANATORYUMU - SİNİRSEL BOZUKLUKLAR VE AKIL HASTALIKLARI TEDAVİSİ.

Elektriksel delilik konusunun her zaman ilgimi çektiğini itiraf etmeliyim. Kendi kendime böyle bir sanatoryumu ziyaret etmenin yararlı olabileceğini düşündüm. Vliperdiyus'u şahsen tanımıyordum ama ismi bildikti: Profesör Tarantoga ondan söz etmişti. Aklıma bir fikir geldiğinde genelde hemen harekete geçerim.

Bu nedenle eve varır varmaz sanatoryuma telefon ettim. Dr. Vliperdiyus önce bir sürü randevusu olduğunu söyledi, ortak dostumuz Tarantoga'dan söz ettiğimde yumuşadı. Ertesi gün pazardı ve öğleden önce epey boş vaktim olduğundan, o gün için randevu aldım. Kahvaltıdan sonra arabayla şehre indim. Psikiyatri hastanesi, kentin küçük gölleriyle

ünlü bir semtinde, büyük bir parkın içinde yer alıyordu. Vliperdiyus'un beni odasında beklediğini söylediler. Binayı güneş ışığı dolduruyordu, çünkü duvarlar modern tarzda, alüminyum ve camdan yapılmıştı. Duvarlarda robotları oyun oynarken gösteren renkli panolar vardı. Bu hastanenin kasvetli olduğu söylenemezdi; görünmeyen odalardan müzik sesleri geliyordu; lobiden geçerken Çin yap-bozları, renkli albümler ve cesurca yapılmış çıplak bir robot heykeli gördüm.

Doktor büyük masasından kalkmadı, ama çok nazikti: Seyahat kitaplarının çoğunu okumuştu ve onları epey iyi biliyordu. Biraz eski moda olduğu doğruydu, sadece davranışları için geçerli değildi bu, çünkü eski bir Eniac* gibi tamamen yere tutturulmuştu. Demirden ayaklarını görünce şaşkınlığımı gizleyememiş olmalıyım ki gülerek şöyle dedi:

"Gördüğünüz gibi, işime ve hastalarıma o denli adanmış biriyim ki sanatoryumdan ayrılmaya gerek duymuyorum."

Psikiyatristlerin uzmanlıkları konusunda ne kadar hassas olduklarını, akıl hastalıklarını tuhaf ve ürkütücü bulan sıradan insanların bu tutumundan nasıl alındıklarını bildiğimden doktora isteğimi bildirirken dikkatli sözler kullandım. Doktor, tereddüt etti, yüzünü buruşturdu, anot potansiyelini yükseltti ve:

"Eğer arzu ettiğiniz buysa... ama bence hayal kırıklığına uğrayacaksınız. Bugünlerde çılgınca bağırıp çağıran robotlar yok, Bay Tichy, o günler tarih oldu. Bizim terapimiz modern. Geçen yüzyılın yöntemleri -ana boruyu yumuşatmak için tellerin kaynak yapılması, tıkaçlar ve diğer işkence aletlerinin kullanımı- artık tıp tarihine karışmıştır. Hmm... Bunu size en iyi şekilde nasıl gösterebiliriz? Belki parka gidip hastalarımızla kendiniz konuşabilirsiniz. Çok nazik ve kül-

(*) "Electronic numerical integrator and calculator", elektronik sayısal integratör ve hesaplayıcı - e.n.

türlülerdir. Küçük çaplı sapmalar karşısında -nasıl desem- bir tiksintiniz, mantıksız bir korkunuz yoktur umarım...?"

Olmadığı konusunda kendisine güvence verdim, bunun üzerine Vliperdiyus bana eşlik edemeyeceğinden ötürü özür dileyerek yolu tarif etti ve dönüşte yine uğramamı rica etti.

Merdivenlerden aşağıya indim, geniş verandaları geçip kendimi küçük çakıl taşlarıyla dolu bir yolda buldum. Etrafta çiçek tarhları ve görkemli palmiyelerle dolu bir park vardı. Daha ileride, bir havuzda küçük bir kuğu sürüsü yüzüyordu, hastalar onları besliyorlardı, neşeli renklere boyanmış sıralarda başka hastalar satranç oynuyor ya da sohbet ediyorlardı. Yavaşça yürümeye devam ettim, derken birisi bana ismimle seslendi. Arkamı döndüğümde hiç tanımadığım birini gördüm.

Elini uzatarak, "Tichy! Sen misin?" diye tekrarladı. Kim olduğunu hatırlamaya çalışarak elini sıktım.

"Beni tanımadın sanırım. Ben Prolaps'ım... *Kozmik Almanak* üzerinde çalışmıştım..."

"Ah, evet, tabii! Özür dilerim," diye mırıldandım. Tabii ki bu, neredeyse bütün kitaplarımı basan dürüst makine Prolaps'tı. Ona çok değer verirdim, gerçekten hatasız çalışırdı. Dostça koluma girdi ve gölgeli yolda birlikte yürümeye başladık. Işık ve gölge parçaları dostumun sakin yüzünde oynaşıyordu. Bir süre yeni kitaplar ve yayıncılık hakkında konuştuk; kendisini her zaman olduğu gibi gayet açık ve net bir şekilde dile getirdi, zekâ bakımından kesinlikle formundaydı. Onda hiçbir anormallik belirtisi görmedim. Ama küçük bir taraçaya geldiğimizde sesini mahrem bir şeyden söz ediyormuşçasına alçaltıp:

"Peki burada ne yapıyorsun? Senin yerine de mi başkasını koydular...?" diye sordu.

"Aslında, ben buraya kendi isteğimle geldim, çünkü..."

"Tabii! Ben de öyle!" diye sözümü kesti. "O olay olduğun-

da doğru polise gittim, ama hemen bunun bir işe yaramayacağını anladım. Dostlarım Vliperdiyus'u denememi önerdiler - benim vakamı tamamen farklı bir biçimde ele aldı! Bir araştırma yapıyor ve yakında bulunacağından eminim..."

"Özür dilerim, ne bulunacak?" diye sordum.

"Ne demek istiyorsun? Vücudum," dedi.

"Aha... evet..." diyerek birkaç kez başımı salladım, şaşırmamış görünmek için elimden geleni yaparak. Ama Prolaps hiçbir şey fark etmedi.

Birden kederli bir ifadeyle, "O günü ne kadar da iyi hatırlıyorum, Haziran'ın 26'sıydı," dedi. "Gazeteyi okumak için masaya oturduğumda benden madenî bir ses çıktı. Bu benim dikkatimi çekti, yani kim oturduğunda madenî bir ses çıkarır ki?! Bunun üzerine bacaklarımı elledim - tuhaf bir şekilde serttiler ve kollarım... onlar da aynıydı; kendime hafifçe vurdum ve birden bedenimin değiştirildiğini anladım! Alçağın biri sahtekârlık yapmıştı - evimin her yerini aradım, onu hiçbir yerde bulamadım, onu geceleyin çalmış olmalıydılar..."

"Neyi?"

"Söyledim ya! Bedenimi. Doğal bedenimi, BUNUN (tok sesler çıkana dek göğsüne vurdu) yapay olduğunu görebildiğinden eminim..."

"Ah, tabii ki! Düşünmüyordum... belli ki..."

"Senin de başına aynı şey gelmiş olabilir mi?" diye sordu umutla. Birden elimi kavrayarak yanında oturduğumuz taş masaya vurdu. Acıyla inledim. Hayal kırıklığına uğramış bir şekilde elimi bıraktı.

"Bağışla," diye mırıldandı. "Parladığını gördüğümü sanmıştım."

Kendisini, bedeni çalınmış bir insan olarak gördüğünü anlamıştım ve kendisiyle aynı dertten mustarip arkadaşlar arayan birçok hasta gibi, benim başıma da aynı şeyin gelmiş olmasını ümit ediyordu.

Acıyan elimi masanın altında ovuşturarak konuyu değiştirmeye çalıştım, ama o büyük bir zevk ve heyecanla eski bedeninin güzelliklerinden söz etmeye başlamıştı, uzun uzun güya daha önce alnına düşen sarı perçeminden, yanaklarının ipeksiliğinden, hatta akan burnundan söz etti. Ondan nasıl kurtulacağını bilemiyordum, çünkü kendimi gitgide daha rahatsız hissetmeye başlamıştım. Ama Prolaps, beni bu rahatsız durumdan kendisi kurtardı. Çünkü birden ayağa fırlayıp, "Ah, galiba orada!!" diye bağırdı ve bahçenin öbür köşesindeki birine doğru koşmaya başladı. Birisi arkamdan gelip, "Oturabilir miyim?" dediğinde düşüncelere dalmış bir şekilde hâlâ oturuyordum.

"Tabii, buyurun!" diye yanıtladım.

Yabancı oturup beni hipnotize etmek istercesine gözlerini kırpmadan bana dikti. Uzun bir süre, gitgide artan bir üzüntüyle yüzüme ve ellerime baktı. Sonunda gözlerimin içine öylesine sevecenlikle, aynı zamanda öylesine büyük bir tatminle baktı ki kafam karıştı. Ne yapacağımı bilemiyordum. Aramızdaki sessizlik arttı, sessizliği bozmaya çalıştım ama aklıma konuşmayı başlatacak bir tek cümle gelmiyordu; çünkü bakışları hem çok şey hem de pek az şey söylüyordu.

Sesinde dile getirilemez duygularla yumuşak bir şekilde, "Zavallı..." dedi, "Sana o kadar acıyorum ki..."

"Ama yoo, hayır... ben..." diye kekeledim. Gösterdiği bu aşırı duygudaşlıktan kurtulmamı sağlayacak sözler arıyordum.

"Konuşman gerekmiyor, her şeyi anlıyorum. Hayal edebileceğinden de daha iyi anlıyorum. Benim deli olduğumu düşündüğünü de biliyorum."

"Hiç de değil," diye itiraz etmeye çalıştım, ama sert bir hareketle sözlerimi kesti.

Soylu bir edayla, "Bir bakıma deliyim," dedi. "Tıpkı Galileo, Newton ve Giordano Bruno gibi. Görüşlerim mantıklı

olsalardı... hmmf! Ama duygular daha önemlidir. Sana ne kadar acıyorum, Evren'in kurbanı! Yaşamak ne kadar büyük bir ıstırap, ne kadar umutsuz bir kapan..."

Hiç olmazsa oradan ayrılmak için bir şey bulmuş olarak, çabucak, "Evet, hayat zor olabilir. Yine de, doğal bir olay olarak..."

"Aynen!" diye son sözlerimi yakaladı. "Doğal! Doğa'dan daha aşağılık bir şey var mı? Bilim adamları, filozoflar her zaman onu anlamaya çalışmışlardır, oysa tek yapmaları gereken onu yok etmek!"

Konunun böylesine radikal bir şekilde sunulması karşısında büyülenerek dayanamayıp, "Bütünüyle mi?" diye sordum.

"Bütünüyle!" dedi kesin bir şekilde. "Lütfen şuna bakar mısın..."

Dikkatli bir şekilde, sanki incelenmeyi hak eden bir tırtılmışçasına, tiksintiyle (tiksintisine hâkim olmaya çalışarak) elimi kaldırdı ve onu tuhaf bir türmüş gibi tutarak, sözlerine yavaşça ve vurguyla devam etti:

"Ne kadar sulu... ne kadar etli...yumuşak... Albümin! İiiyk, albümin... Bir süre için hareket eden bir pıhtı - düşünen bir peynir, trajik bir protein kazası, yürüyen bir çöplük..."

"Özür dilerim, ama..."

Sözlerimle hiç ilgilenmedi. Elimi masanın altına sakladım, o da artık ona dokunmaya tahammül edemiyormuşçasına bıraktı elimi; ama sonra avucunu başımın üzerine koydu. Eli inanılmaz ağırdı.

"Böyle bir şey nasıl mümkün olabilir! Böylesi bir şey yaratmak nasıl mümkün olabilir!" dedi tekrar tekrar. Başımın üzerindeki elinin ağırlığı giderek artıyordu, ama ses çıkaramadım. Demir parmağıyla burnumu ve kulaklarımı dürterek, "Bu düğmeler, bu delikler... karnabaharlar - ve bu sözüm ona akıllı bir yaratık olacak! Ayıp! Ayıp, diyorum!! Dört milyar yıl sonra BÖYLE bir şey ortaya çıkaran bir Doğa ne işe yarar?!"

Başımı itti, başım döndü ve gözlerimin önünde yıldızlar belirdi.

"Bana sadece bir milyar yıl verin ve neler yaratabileceğimi görün!!"

"Biyolojik evrimin kusurlu olduğu doğru," diye başladım, ama sözlerimi bitirmeme izin vermedi.

"Kusurlu mu?!" diye öfkeyle yanıtladı. "Hıh, saçmalık! Çöp! Tam bir beceriksiz yama! Bir şeyi iyi yapamıyorsan, hiç yapmamalısın!"

Çabucak, "Mazeretler öne sürmek istediğimden değil, ama Doğa'nın elindekilerle çalıştığını unutmayın. Başlangıçta var olan denizde..." dedim.

"Çöplük yüzüyordu!!" diye öyle bir kükredi ki ürktüm. "Öyle değil mi? Bir yıldız patladı, gezegenler oluştu ve başka hiçbir şey için kullanılamayacak olan tortularından, o et parçalarından ve artıklardan hayat oluştu! Yeter, daha fazla istemiyorum! Bu şişman güneşlerden, anlamsız galaksilerden, bu ruhu olan zamktan bıktım - yeter!"

"Yine de atomlar..." diye başladım, ama sözümü kesti. Hastane hademelerinin çimenlerin üzerinden bize doğru yürümeye başladıklarını görebiliyordum; arkadaşımın çığlıklarını işitmişlerdi.

"Atomların canı cehenneme!" diye gürledi. Hademeler onu iki kolundan kavradılar. Kendisini götürmelerine izin verdi, ama hâlâ bana bakıyordu, çünkü bir yengeç gibi geriye doğru yürüyordu. Bütün parkı inleten bir sesle:

"Tersine evrilmeliyiz! Duyuyor musun, seni soluk çorba!? Keşfetmek yerine, keşifleri unutmalısın, geride hiçbir şey kalmayana dek, gitgide daha çok şeyin üzerini örtmelisin, seni kemiklerin üzerine örtülmüş sulu çamur! İşte öyle, gerileme yoluyla ilerle! Geçersiz kıl! Geriye dön! Yok et! Kahrolsun Doğa! Defol Doğa! Defoool!"

Bağırışları hafifledi ve gitgide daha uzaktan gelmeye baş-

ladı. O güzel öğleden sonra sessizliği yeniden arıların vızıltısı ve çiçeklerin kokusuyla doldu. Dr. Vliperdiyus'un, artık bağırıp çağıran robotların kalmadığını söylerken abarttığını düşündüm. Yeni terapi yöntemlerinin her zaman işe yaramadıkları belliydi. Ama az önce yaşadıklarım, Doğa hakkında duyduğum o radikal savlar, elimdeki birkaç yaraya ve kafamdaki yumruya değmişti. Sonradan, daha önce uyumlu Fourier dizisinin analizcisi olan bu robotun, kendi varoluş teorisini oluşturduğunu öğrendim. Buna göre uygarlıkların keşifleri birikip günün birinde öyle bir noktaya gelecekti ki yapılacak tek şey bu keşifleri teker teker unutmak olacaktı. Çünkü bilimin işinin tamamlanmasıyla sadece uygarlıklara değil, Evren'e bile yer kalmayacaktı. İlerleme tamamen yok olacak ve döngü en baştan başlayacaktı. Robot kendini bu gelişim sürecinin, keşiflerin unutulduğu bu ikinci evrenin peygamberi olarak görüyordu. Dostlarıyla akrabalarından sonra tanımadığı kimseleri de parçalamaya başladığında ailesinin isteğiyle Vliperdiyus'un sanatoryumuna konmuştu.

Taraçadan ayrılıp bir süre kuğuları seyrettim. Yanımda onlara metalden tel parçaları atan bir deli vardı. Ona kuğuların bunu yemediklerini söyledim.

Yaptığını sürdürerek, "Yiyip yememeleri beni ilgilendirmiyor," diye yanıtladı.

"Ama boğazlarına takılabilir, o zaman çok yazık olur," dedim.

"Boğazlarına takılmaz, çünkü tel dibe çöküyor. Sudan daha ağır," diye açıkladı ikna edici bir sesle.

"O zaman neden atıyorsun?"

"Kuğuları beslemeyi severim."

Bu durumda söylenecek bir şey kalmamıştı. Havuzun başından ayrıldıktan sonra konuşmaya başladık. Sonradan öğrendiğime göre, hiçliğin ontolojisini yaratan ve Leontinoi'li Gorgias'ın işini devam ettiren ünlü filozof Profesör Urlip'le

konuşuyordum. Profesör bana uzun uzun kuramındaki son gelişmeleri anlattı. Ona göre hiçbir şey yoktu, kendisi bile yoktu. Varlığın hiçliği kusursuz bir biçimde tamdı. Şunun ya da bunun görünür varlığının hiçbir anlam ve önemi yoktu, çünkü Ockham'ın usturasına* uygun olarak sav şöyleydi: Gerçeklik, varmış gibi görünebilir; rüyalar da böyledir. Ama gerçekliğin hipotezi gereksizdir. O halde rüya da vardır. Ama bir rüya, rüyayı gören birini gerektirir. Rüya gören birinin koyutlanması da gereksiz bir hipotezdir, çünkü bazen bir rüyada başka bir rüya da görülebilir. Böylece her şey daha sonraki rüya tarafından görülür ve bu sonsuza dek böyle sürer. Savın ana noktası şudur: Her rüya kendisinden öncekinden daha az gerçek olduğundan (bir rüya gerçekliğe doğrudan temas eder, rüyanın içinde görülen bir rüya ise aradaki rüya aracılığıyla dolaylı olarak temas eder, üçüncüsü de iki rüya aracılığıyla ve böyle sürüp gider) bu dizinin en üst sınırı sıfıra eşittir. *Ergo*, son çözümlemede kimse rüya görmemektedir ve sıfır rüya görülür, *ergo* sadece hiçlik vardır, yani hiçbir şey yoktur. Kanıtın inceliği ve kesinliği karşısında hayran kaldım. Anlamadığım tek şey Profesör Urlip'in burada ne işi olduğuydu. Sonunda zavallı filozofun epey delirmiş olduğunu anladım - bunu bana kendisi söyledi. Deliliği, artık kendi öğretisine inanmamasından kaynaklanıyordu, hatta dediğine göre zaman zaman kendisine bazı şeyler var gibi geliyormuş. Dr. Vliperdiyus onu bu kuruntudan kurtaracaktı.

Sonra koğuşları ziyaret ettim. On emri sayamayan, bunaklıktan mustarip bir Eski Ahit bilgisayarıyla tanıştırıldım. Saplantılı robotların tedavi edildiği elektrastenikler koğuşuna da gittim - hastalardan biri, etrafta bulduğu aletlerle sürekli kendi vidalarını söküyordu, sakladığı aletler tekrar tekrar kendisinden alınıyordu.

(*) Ockhamlı William'ın "şeyler zorunlu olmadıkça çoğaltılamaz" biçimindeki ilkesi - e.n.

Astronomik bir gözlemevinde kullanılan ve otuz yıl boyunca yıldızları gözlemleyen bir elektronik beyin, kendisinin Sigma Ceti olduğunu sanıyor, etrafındakileri her an bir Süpernova gibi patlamakla tehdit ediyordu. Bu tabii onun hesaplarına göre böyleydi. Bilinçlilikten bıkan ve kendisini elektrikli bir merdane olarak yeniden yapmaları için yalvaran biri vardı. Manik hastalar daha neşeliydiler: Bir grup hasta demir yatakların yanında oturmuş yatakların yaylarını harp gibi çalarak, "Yoktur bizim anamız babamız, çünkü biz otomatlarız," diye şarkı söylüyorlardı.

Bana etrafı gösteren Vliperdiyus'un asistanı, kısa bir süre önce sanatoryumda, Siberitler düzenini kurmak isteyen bir papaz-robot olduğunu, ancak şok tedavileriyle epey düzelip çok geçmeden gerçek işi olan muhasebeciliğe döndüğünü anlattı. Genç asistanla birlikte dönerken, koridorda ardından ağır bir el arabası çekmekte olan bir hasta gördüm. Her yanı iplerle bağlıydı.

"Çekiciniz yok, değil mi?" diye sordu.

"Hayır."

"Ne yazık. Başım ağrıyor."

Onunla konuşmaya başladım. Hastalık hastası bir robottu. Gıcırdayan el arabasında yedek parçalar taşıyordu. On dakika içinde, fırtına olduğunda sırtının feci şekilde ağrıdığını, televizyon seyrederken her yanının iğnelendiğini ve birisi yanında bir kedi okşarsa gözlerinin önünde siyah noktalar belirdiğini öğrendim. Konuşma gitgide monotonlaştı, bunun üzerine onu çabucak bıraktım ve Müdür'ün odasına doğru ilerledim. Ancak Müdür meşguldu, bu yüzden sekreterine kendisine saygılarımı iletmesini söyledim ve eve gittim.

Av

Liman Kontrol'den sinir içinde ayrıldı. Sanki bütün bunlar onun başına gelmek zorundaydı, onun! Mal sahibi nakliyatı yapmamıştı işte, o kadar. Kontrol'dekiler de bir şey bilmiyordu. Gerçi bir telgraf gelmişti: 72 SAAT GECİKME - CEZA BEDELİ HESABINIZA YATIRILDI. Başka da bir şey yoktu. Ticaret müdürünün ofisinde de bir şey elde edemedi. Liman kalabalıktı ve ceza bedeli Kontrol'ü tatmin etmiyordu. Park ücreti, gecikme cezası, bütün bunlar tamam ama, Sayın Kaptan, daha fazla sorun çıkarmadan geminizi alıp limandan çıksanız daha iyi olmaz mı? Motorları durduruverin, yakıt masrafı etmemiş olursunuz, sonra üç gün bekleyip geri dönün. Bunun size ne zararı olur? Mal sahibinin beceriksizliği yüzünden üç gün Ay'ın çevresinde dönmek! Pirx verecek yanıt bulamıyordu, ama sonra anlaşmayı hatırladı. İşçi sendikasının uzayda kalma konusunda getirdiği kuralları saymaya başlayınca duraksadılar. Aslına bakarsanız, bu Sessiz Güneş Yılı değildi. Radyasyon azımsanmayacak düzeylere erişmişti. Bu yüzden manevra yapması, Ay'ın arkasında kalması, yakıt harcayarak Güneş'le saklambaç oy-

naması gerekiyordu. Peki bütün bunları kim ödeyecekti? Mal sahibi değil herhalde. Kim o halde? Kontrol mü? Beyler, yetmiş milyon kilovatlık bir reaktörle gemiyi on dakika boyunca tam gaz çalıştırınanın maliyeti hakkında bir fikriniz var mı?! Sonunda limanda kalmak için izin alabildi, ama sadece yetmiş iki saat ve o kahrolası kargoyu yüklemek için gereken dört saat için. Ona iyilik ettiklerini sanırdınız. Sanki *onun* kabahatiymiş gibi. Oysa kendisi tam vaktinde gelmişti, üstelik doğrudan Mars'tan da gelmemişti - ya sahibi...

Bütün bunlar yüzünden Pirx nerede olduğunu tamamıyla unuttu ve dışarı çıkarken kapı kolunu o kadar sert itti ki tavana kadar sıçradı. Utanarak etrafına bakındı, ama kimsecikler yoktu. Luna tamamen boşalmış gibiydi. Gerçi büyük çalışma birkaç yüz kilometre kuzeyde gerçekleşiyordu, Hipatya ile Toricelli arasında. Daha birkaç ay önce burayı dolduran mühendisler ve teknisyenler, inşaat alanına yollanmıştı bile. BM'nin büyük projesi, Luna 2, dünyadan giderek daha çok insan topluyordu. "Hiç olmazsa bu sefer oda bulmakta zorlanmam," diye düşündü, yeraltı kentinin en alt katına doğru gitmek üzere asansöre binerken. Floresan ışıkları soğuk bir günışığı yaratıyordu. İkili ışıkların sadece bir teki yanıyordu. Tasarruf! Cam bir kapıyı iterek küçük bir lobiye girdi. Evet, odaları vardı! İstediğin kadar oda. Daha çok bir el çantasını andıran bavulunu görevliye bıraktı, Tyndall'ın ana boruyu tamir ettirip ettirmediğini merak ediyordu. Mars'tan beri kahrolası boru bir Ortaçağ topu gibi davranıyordu! Aslında o işe kendi bakmalıydı, sahibinin gözü falan... Ama asansörle tekrar on iki katı çıkmaya üşeniyordu, zaten şimdiye kadar çoktan paydos etmiş olmalılardı. Büyük ihtimalle hava alanındaki dükkânda oturup son çıkan albümleri dinliyorlardı. Nereye gittiğini bilmeden yürüdü; otel restoranı boştu, kapanmış gibiydi, ama masa-

nın gerisinde kızıl saçlı bir kız oturmuş kitap okuyordu. Yoksa uyuya mı kalmıştı? Sigarası mermerin üstünde külden bir silindire dönüşüyordu da... Pirx kendine bir yer seçti, saatini yerel saate göre ayarladı ve birden vakit geç oldu: Gecenin onu. Gemide, daha birkaç dakika önce, öğlendi. Bu ani zaman sıçramalarıyla dolu sonsuz dönüş, hâlâ başlangıçtaki, uçmayı ilk öğrendiği sıralardaki kadar yorucuydu. Artık akşam yemeği olan öğle yemeğini yedi, ardından da çorbadan daha ılık gelen sodayı içti. Gerçek bir Aylı gibi uyuşuk ve asık suratlı olan garson, hesabı yanlış çıkardı, üstelik bundan kendi adına bir çıkarı da yoktu - kötüye işaret. Pirx ona Dünya'da bir tatil yapmasını önerdikten sonra masadaki kızı uyandırmamak için sessizce çıktı. Anahtarını alarak odasına gitti. Oda numarasına daha bakmamıştı ve sayıyı görünce şaşırdı: 173. Bundan yıllar önce, "o tarafa" ilk uçtuğu zaman kaldığı odaydı. Ama kapıyı açtıktan sonra bunun farklı bir oda olduğuna ya da ciddi bir şekilde değiştirildiğine karar verdi. Hayır, yanılmış olmalıydı, diğeri daha büyüktü. Bütün lambaları açtı, karanlıktan bıkmıştı, gardroba baktı, küçük yazı masasının çekmecesini açtı, ama çantalarını boşaltınadı, sadece pijamalarını yatağa atıp diş fırçasıyla macununu lavaboya yerleştirdi. Ellerini yıkadı - su, her zamanki gibi, aşırı soğuktu, donmadığına şaşmalı. Sıcak su musluğunu açtı - sadece birkaç damla. Şikâyet etmek için telefona davrandı, ama sonra vazgeçti, bir faydası olmayacaktı. Bu bir skandaldı tabii - Ay'da gereken her şey var, ama otel odanızda hâlâ sıcak su akmıyor! Radyoyu denedi. Akşam kapanışı - Ay haberleri. Dinlemiyordu bile, mal sahibine telgraf gönderıneyi düşünüyordu. Masrafları yazacaktı tabii. Ama hayır, bu bir işe yaramazdı. Astronotların romantik günleri geride kalmıştı! Artık, gemisine kargo yükleyenlere tümüyle bağımlı birer kamyon şoföründen farksızdılar. Kargo, sigorta, gecikme cezası.... Radyo

birşeyler mırıldanıyordu. Dur hele - neydi o? ... Yatağın üzerinden uzandı ve aletin düğmesini oynattı. Spikerin yumuşak bariton sesi odayı doldurdu:

"...büyük ihtimalle Leonid sürüsünün sonuncusu. Meteorlar yalnızca bir apartman binasına doğrudan çarptı ve binanın yalıtımı zarar gördü. Raslantı eseri apartman sakinleri işlerindeydiler. Depoları koruyan kalkanı delen biri hariç diğer göktaşları fazla hasara yol açmadı. Muhabirimizin bildirdiğine göre, inşaat alanındaki işler için tasarlanmış altı evrensel otomat tümüyle yok oldu. Ayrıca yüksek gerilim hattı zarar gördü ve telefon bağlantısı kesildi, ancak üç saat içinde onarıldı. Şimdi önemli haberleri tekrar ediyoruz. Bugün, Pan-Afrika kongresinde ..."

Radyoyu kapatıp oturdu. Göktaşları? Bir "sürü"? Aslında evet, Leonidlerin gelmesi bekleniyordu, ama tahminler - o meteoroloji uzmanları bir işi beceremiyorlardı, tıpkı Dünya'daki hava durumu haberleri gibi... İnşaat alanı - kuzeydeki olmalı. Ama ne fark eder, atmosfer atmosferdir ve burada olmaması rahatsızlık verici. Alt tarafı altı otomat. Hiç olmazsa kimseye bir şey olmamış. Yine de kötü bir olay, bir kalkan delinmiş. Evet, o tasarıncı en azından....

Çok yorgundu. Zaman duygusunu tamamen yitirmişti. Mars ile Dünya arasında bir Salı gününü kaybetmiş olmalıydılar. Pazartesi'den sonra birden Çarşamba olmuştu, bu da arada bir gece kaybetmiş oldukları anlamına geliyordu. "Biraz daha uyusam iyi olacak," dedi kendi kendine, ayağa kalktı ve hiç düşünmeden küçük banyoya doğru yürüdü, ama buz gibi suyu hatırlayınca titredi, şöyle bir yüzünü yıkayıp hemen yattı. Bu yatak gemideki ranzanın yanından bile geçemezdi. Eli kendiliğinden yorganı bağlamak için kemer tokasını aradı, bulamayınca hafifçe gülümsedi; ne de olsa bir oteldeydi, ani bir yerçekimi kaybı tehlikesi yoktu... Son düşüncesi bu oldu. Gözlerini açtığında nerede olduğu-

nu çıkaramadı. Etraf zifiri karanlıktı. İçinden, "Tyndall!" diye bağırmak geldi ve birden -sebepsizce- Tyndall'ın bir keresinde kabinden korku içinde ve sadece pijamasının altıyla fırlayıp nöbetteki adama ümitsizce "Sen! Tanrı aşkına! Çabuk söyle bana, benim isimim ne?!" diye bağırışını anımsadı. Zavallı zil zurna sarhoştu, hayalî bir hakareti düşünerek bir şişe rom içmişti. Pirx, dolaylı bir yoldan da olsa gerçekliğe döndü. Kalktı, ışığı açtı, duş almaya gitti, ama sonra suyun soğuk olduğunu hatırladı ve denemek için suyu birazcık açtı - ılık; iç geçirdi, çünkü sıcak bir banyoyu özlemişti, ama bir iki dakika sonra, yüzünü ve gövdesini okşayan buharla birlikte ıslık çalmaya başladı.

Tam temiz bir gömleği üzerine geçiriyordu ki hoparlörden -odada böyle bir şey olduğunu bilmiyordu bile- pes bir ses geldi:

"Dikkat! Dikkat! Bu önemli bir duyurudur. Askerî eğitim görmüş olan bütün erkeklerin derhal Liman Kontrol, oda 318'e gelip Komodor-Mühendis Akanyan'a durumlarını bildirmeleri rica olunur. Tekrar ediyoruz. Dikkat, dikkat..." Pirx öyle şaşırdı ki, bir süre sadece çorapları ve gömleğiyle öylece kaldı. Bu da nesiydi? 1 Nisan şakası mı? Askerî eğitim? Belki de hâlâ uyuyordu. Ama gömleği tamamen geçirmek için kollarını kaldırdığında elini masanın kenarına çarptı ve kalbi daha da hızlı atmaya başladı. Hayır, rüya değildi. O halde neydi? İşgal mi? Marslılar Ay'ı ele mi geçiriyordu? Ne büyük saçmalıktı! Ne olursa olsun, gitmek zorundaydı ...

Ama pantalonunu giyerken bir şey ona, "Evet, bunun olması gerekirdi çünkü *sen* buradasın. Bu senin şansın, dostum, sen bela getirirsin..." diye fısıldadı. Odadan ayrılırken saati sekizi gösteriyordu. Bir yerde durup neler olup bittiğini öğrenmek istiyordu, ama koridor da yürüyen merdiven de boştu, sanki çoktan harekete geçilmişti de herkes bil-

mem neredeki cephede koşuşturuyordu.... Zaten hızlı gittikleri halde merdivenleri koşarak çıktı, sanki cesaretini gösterme fırsatını kaçıracakmış gibi acele ediyordu. Tepede gazete satan parlak ışıklı bir gazete bayii görünce soru sormak için koştu, ama içerisi boştu. Gazeteler makineyle satılıyordu. Bir paket sigara ve bir günlük gazete aldı, adımlarını yavaşlatmadan göz gezdirdi gazeteye; göktaşı felaketi haberi dışında bir şey yoktu. Yoksa o muydu? Ama neden askerî eğitim? Bu imkânsızdı! Uzun bir koridordan Liman Kontrol'e doğru ilerledi. Nihayet insanlar gördü. Birisi 318 numaralı odaya giriyor, koridorun diğer ucundan da bir başkası geliyordu.

"Artık hiçbir şey öğrenemem, çok geç kaldım," diye düşündü, ceketini düzeltti ve içeri girdi. Küçük, üç pencereli bir odaydı; arkalarında yapay bir ay manzarası parlıyordu, çirkin bir sıcak civa rengi. Yamuk odanın dar kısmında duran iki masanın önü sandalyelerle doldurulmuştu; her biri başka başka olduğuna göre herhalde kısa zaman içinde toplanıp getirilmişlerdi. İçeride on dört-on beş kişi vardı, çoğunluğu orta yaşlı adamlardı, bir de deniz harp okulundan birkaç çocuk. Herkesten ayrı oturan bir de yaşlı komodor vardı - sandalyelerin geri kalanı boştu. Pirx öğrencilerden birinin yanına oturdu, çocuk hemen altı arkadaşıyla birlikte "bu taraftaki" stajlarına başlamak için geçen gün geldiklerini, ellerine pire adı verilen küçük bir araç verdiklerini, bu araca üç kişi zor sığdığı için geri kalanların beklemek zorunda kaldığını, bu işin de öyle birden ortaya çıktığını anlatmaya koyuldu. Sayın Kaptan'ın bir bilgisi var mıydı acaba... ? Ama Kaptan Bey'in kendisi de bir şey bilmiyordu. Orada oturanların yüzlerine bakılırsa duyuru onları da şaşırtmıştı - herhalde hepsi otelden gelmişti. Kendini tanıtması gerektiği aklına gelen öğrenci birkaç jimnastik hareketi yapmaya başladı, neredeyse sandalyesini deviriyordu. Pirx onu arka-

sından yakaladı, o anda kapı açıldı ve içeriye kısa boylu, şakakları ağarmaya başlayan koyu renk saçlı bir adam girdi. Yüzü tıraşlıydı, ama kirli sakalından ötürü yanakları mavimsiydi, kalın kaşları ve küçük çakır gözleri vardı. Tek kelime etmeden sandalyelerin arasından geçti, masanın arkasında tavana yakın bir yerden "o taraf"a ait 1/1,000,000 ölçeğinde bir harita açtı. Güçlü, etli burnunu elinin tersiyle ovaladı ve hemen konuya girdi:

"Beyler, adım Akanyan. Luna 1 ve Luna 2'nin ortak başkanları tarafından Kreo'yu etkisiz hale getirmek icin geçici olarak görevlendirildim."

Dinleyenler arasında hafif bir kıpırdanma oldu, ama Pirx hâlâ hiçbir şey anlamamıştı - Kreo'nun ne olduğunu bile bilmiyordu.

"Aranızdan radyodaki duyuruyu duymuş olanlar biliyordur," dedi Akanyan elindeki cetveli Hipatya ile Alfraganus'un bulunduğu yere doğru uzatarak, "dün bir meteor sürüsü düştü. Yol açtıkları zararın ayrıntılarına girmeyeceğiz, ama bir tanesi var ki -aralarından en büyüğü olabilirdepo üniteleri B7 ve R7 üzerindeki koruyucu kalkanı yok etti. İkincisinde Dünya'dan daha dört önce getirilmiş olan bir Kreo bölüğü vardı. Haberlerde hepsinin yok olduğu söylendi. Beyler, aslında öyle olmadı."

Pirx'in yanında duran öğrenci kulakları kızarmış dinliyordu, ağzı bile açıktı, sanki tek kelimeyi kaçırmak istemiyormuş gibiydi; Akanyan devam etti:

"Robotların beşi çöken çatının altında ezildi, ama altıncısı kurtuldu. Daha doğrusu - hasar gördü. Böyle düşünmemizin nedeni, kendini depo ünitesinin harabesinden kurtarır kurtarmaz, şey gibi davranmaya... bir..."

Akanyan uygun kelimeyi bulamadı ve cümlesini bitirmeden devam etti:

"Depo üniteleri acil iniş alanından beş mil ötede yer alı-

yor. Felaketten hemen sonra bir kurtarma operasyonuna başlandı, ilk iş olarak da yıkık binalar altında kalan olmuş mu diye personel kontrol edildi. Bu iş yaklaşık bir saat sürdü; ancak bu arada çarpışma sonucu merkezî kontrol binalarının kalkanları hasar görmüştü ve iş gece yarısına kadar uzadı. Saat bir sularında, bütün inşaata enerji sağlayan ana kablodaki hasarın ve telefon kesintisinin meteorlar yüzünden olmadığı anlaşıldı. Kablolar lazer ışınları tarafından kesilmişti."

Pirx gözlerini kırpıştırdı. Bir tür oyunda yer alıyormuş gibi karşı konulmaz bir hisse kapıldı. Böyle şeyler olmazdı işte. Lazermiş! Hazır başlamışken bir de Marslı casus ekleyin bari. Ama bu komodor-mühendis aptalca bir şaka için otel konuklarını sabahın köründe uyandıracak birine benzemiyordu.

"Önce telefon hatları onarıldı," dedi Akanyan. "Ama bu arada kabloların kesildiği bölgeye giden kurtarma ekibinden küçük bir aracın Luna'daki üsle telsiz bağlantısı koptu. Sabah üçten sonra bu araca lazerle saldırıldığı ve aldığı darbeler sonucu alevler içinde olduğunu haber aldık. Sürücüyle yardımcısı öldüler, ama mürettebattan iki kişi -bereket versin dışarı çıkıp hattı tamir etmek üzere oldukları için kıyafetlerini giymişlerdi- tam zamanında atlayıp kurtulmayı başardılar ve çöle, Mare Tranquillitatis'e, saklandılar, işte buraya..." Akanyan cetveliyle, Dinginlik Denizi'nde küçük Arago kraterinden yaklaşık dört yüz kilometre ötedeki bir noktayı gösterdi. "Bildiğim kadarıyla ikisi de saldırganı göremedi. Bir anda çok güçlü sıcak bir rüzgâr hissettiler ve araç alev aldı. Sıkıştırılmış gaz tankları patlamadan önce atlamayı başardılar; atmosferin olmaması sayesinde kurtuldular, çünkü sadece araçta bulunan oksijenle birleşen yakıt patlayabildi. Bu kimselerden biri anlaşılamayan nedenlerden ötürü öldü. Diğeriyse, yaklaşık yüz kırk kilometrelik

bir yolu kat ederek inşaat alanına dönmeyi başardı, ancak koştuğu için giysisindeki hava tükendi ve oksijensiz kaldı - neyse ki bulundu ve şu an hastanede. Olanlar hakkındaki bilgimiz tümüyle onun anlattıklarına dayanıyor ve kanıtlanması gerekiyor."

Odaya ölüm sessizliği hâkimdi. Pirx de artık bütün bunların neye varacağını anlıyordu, ama hâlâ inanmıyordu, inanmak istemiyordu...

"Şüphesiz tahmin etmişsinizdir, beyler," diye kontrollü bir sesle devam etti koyu saçlı adam, yüzü Ay'ın parlak civa yüzeyi karşısında kömür gibi kara görünüyordu, "telefon kabloları ile yüksek gerilim hattını kesen ve ulaşım aracına saldıran, çöken binadan kurtulan tek Kreo'muz. Onun hakkında pek az bilgimiz var, seri üretimine bir ay önce başlanmıştı. Kreo'nun tasarımcılarından mühendis Klarner'in, bugün benimle gelip sizlere bu modelin neler yapabildiği ve nasıl etkisiz hale getirilebileceği konusunda bilgi vermesi gerekiyordu ..." Pirx'in yanındaki öğrenci hafifçe inledi. Korkunun izini bile taşımayan, saf bir heyecan belirtisiydi bu. Delikanlı, kaptanın hoşnutsuz bakışının farkında bile değildi. Aslında odadakiler, komodor-mühendisin sesinden başka bir şeyi ne fark ediyor ne de işitiyorlardı.

"Entelektronik uzmanı olmadığım için Kreo hakkında size fazla bir şey söyleyemeyeceğim. Ama aranızda, yanılmıyorsam, Dr. McCork adında biri var. Kendisi burada mı?"

Zayıf, gözlüklü bir adam ayağa kalktı. "Evet. Kreo'ların tasarımına katılmadım, ben yalnızca Amerikan modeline benzeyen, ama onun tıpatıp aynısı olmayan İngiliz modelini biliyorum. Ama farklar o kadar da önemli değil. Yardımcı olabilirim..."

"Harika. Doktor, buraya gelebilir misiniz? Ben öncelikle içinde bulunduğumuz durumu anlatayım: Kreo burada bir yerde..." Akanyan cetvelinin ucuyla Dinginlik Denizi'nin

bir kenarı etrafında bir daire çizdi. "Bu da, inşaat alanından otuz ile seksen kilometre arasında bir uzaklıkta olduğu anlamına gelir. Olağanüstü zor koşullarda, aşırı sıcaklıklarda, çökme olasılığının yüksek olduğu yerlerde maden çalışması yapmak üzere tasarlanmıştı, bu nedenle bu modeller büyük bir gövdeye ve kalın bir zırha sahip... Ama Dr. McCork sizi bu konuda bilgilendirecek. Onu etkisiz hale getirmek için elimizde bulunan imkânlara gelince: Ay üslerinin merkezleri bize dinamit ve oksilikit gibi bir miktar patlayıcı, bundan başka el ve kazı lazerleri sağladı - tabii ki, ne patlayıcılar ne de lazerler savaş için üretildi. Kreo'yu yok etmeye çalışan birliklerin ulaşım için hafif ve orta menzilli araçları olacak, bunların ikisinde hafif anti-meteorit zırhlar mevcut. Yalnız bu tür zırhlar bir kilometre uzaklıktan gelen bir lazer darbesine dayanabilir. Gerçi bu veri, atmosferin enerji emme katsayısının önemli bir etken olduğu Dünya için geçerli. Burada atmosferimiz yok, bu yüzden de o iki ulaşım aracı diğerlerine kıyasla sadece biraz daha dayanıklı olacak. Ayrıca çok miktarda giysi alıyoruz, ve, maalesef, hepsi bu kadar. Öğleye doğru Sovyet sektöründen üç kişi kapasiteli bir 'pire' gelecek; kısa uçuşlarda dört kişi alabilir, bununla Kreo'nun bulunduğu bölgeye adam taşıyabiliriz. Şimdi beyler, üzerine isimlerinizi ve uzmanlık alanlarınızı yazmanız için bir kâğıt dolaştıracağım. Bu arada, Dr. McCork'tan bize Kreo hakkında bilgi vermesini rica edeceğim... En önemli şey, sanırım, onun zayıf noktasını bilmek..."

McCork şimdi Akanyan'ın yanında duruyordu. Pirx'in ilk düşündüğünden daha sıskaydı; kepçe kulakları, üçgenimsi kafası, neredeyse görünmez kaşları, belirsiz renkte saçları vardı, ama hepsi birleşince nedense sevimli bir adam oluyordu.

Konuşmadan önce, sanki ona engel olacakmış gibi, tel çerçeveli gözlüğünü çıkarıp masanın üstüne koydu.

"Böyle bir şeyin olacağına ihtimal verdiğimizi söylemek yalan olurdu. Ama bir sibernistin, matematiğin yanı sıra biraz sağduyuya da ihtiyacı vardır. Bu nedenle de kendi modelimizi henüz seri üretime sokmamaya karar verdik. Bizim laboratuvar deneylerimize göre, Mefisto mükemmel çalışıyor - bizim modelimizin adı bu. Kreo'nun fren ve harekete geçme mekanizmasının daha iyi olması gerekiyordu. En azından okuduklarıma dayanarak ben öyle düşünüyordum - artık o kadar emin değilim. Adının mitelojik çağrışımları var, ama aslında sadece bir kısaltma: Kendinden-programlı Rasemik Elektronik Otomat. Rasemik, çünkü beyninin yapımında hem sağa hem de sola döndürücü monopolimer kristaller kullandık. Ama sanırım bunun şu an bir önemi yok. Madencilik işleri için lazerle donatılmış bir otomat bu, mor lazerle; akımı iletmek için gereken enerji soğuk zincirleme reaksiyon ilkesine dayanan bir mikropille sağlanıyor, bu nedenle Kreo -yanılmıyorsam- kırk beş bin kilovata varan ışınlar saçabiliyor."

"Ne kadar süre?" diye sordu biri.

"Bizim görüşümüze göre - sonsuza kadar," diye hemen yanıtladı zayıf bilim adamı. "En azından yıllarca. Bu Kreo'ya tam olarak ne oldu? Basitçe söylemek gerekirse, bence başından darbe aldı. Darbe son derece güçlü olmalıydı, ama zaten çöken bir bina bile burada krom-nikel bir kafatasına zarar vermeye yeter. O halde ne oldu? Biz hiç böyle deneyler yapmadık, maliyeti yüksek olurdu," McCork beklenmedik bir şekilde gülümseyerek küçük düzgün dişlerini gösterdi, "ama genelde, küçük, yani nispeten basit bir beynin ya da sıradan bir bilgisayarın belli bir yerinden aldığı sert bir darbenin, işlevlerinin tamamen durmasına yol açacağı bilinir. Ancak tasarımlarımızda, işlemlerini taklit ettiğimiz insan beynine yaklaştıkça, böylesi karmaşık bir beynin kısmen hasar görmüş bile olsa işlem yapma olasılığı art-

maktadır. Bir hayvan beyni -sözgelimi kedininki- uyarılınca saldırgan bir öfke biçiminde kendini gösteren bir saldırı tepkisi yaratan merkezlere sahiptir. Kreo'nun beyni farklı yapıldı, yine de değişik biçimlerde yönlendirilebilecek genel bir dürtüye, belli bir hareket potansiyeline sahip. Sanırım o dürtü merkezi ile önceden başlatılmış bir yıkım programı arasında bir kısa devre oldu. Tabii ben aşırı basitleştirilmiş terimlerle konuşuyorum."

Biraz önceki ses yine, "Peki niye yıkım?" diye sordu.

"Bu, madencilik işlemleri için tasarlanmış bir otomattır," dedi Dr. McCork. "Görevi, katmanları ya da birikintileri kazmak, kayaları oymak, özellikle sert mineralleri ezmek, daha kapsamlı konuşursak bütünlüğe sahip maddeyi parçalamaktır, tabii her zaman ve her yerde olmamak kaydıyla. Ama aldığı darbeden ötürü böylesi bir genelleme oluştu. Neyse, benim varsayımım tamamen yanlış olabilir. Sorunun bütünüyle kuramsal olan bu yönü daha sonra ele alınabilir, iş iyice anlaşıldıktan sonra... Şu anda bizim, Kreo'nun neler yapabildiğini anlamamız daha önemlidir. Saatte elli kilometreye varan bir hızla hemen hemen her türlü ortamda hareket edebilir. Hiçbir yağlama yeri yok, bütün aşınma yüzeyleri teflonla çalışıyor. Süspansiyonları manyetik, zırhı tabanca veya tüfek mermisiyle delinemez, gerçi bu konuda hiç test yapmadık ama zannedersem bir tanksavar... Ama bizde onlardan yok, değil mi?"

Akanyan, başını hayır anlamında salladı. Kendine geri verilen listeyi alıp okudu, isimlerin yanına ufak notlar düşerek.

"Büyük bir patlama onu yok edecektir," diye sakince devam etti McCork, gayet sıradan bir şeyden söz ediyormuş gibi. "Ama önce patlayıcıyı yakınına götürmeniz gerekir, korkarım bu o kadar kolay olmayacak."

Dinleyicilerden biri, "Lazeri tam olarak nerde? Kafasında mı?" diye sordu.

"Aslında kafası yok, sadece bir tür kabarıklık, omuzlarının arasında bir yükseltisi var. Bu, onun düşen kayalara karşı dayanıklılığını pekiştirmek içindi. Kreo'nun boyu iki yüz yirmi santimetre, bu nedenle yerden yaklaşık iki metre yukarıdan ateş ediyor; lazerin namlusu açılıp kapanan bir kapak tarafından korunuyor; vücut sabitken otuz derecelik bir açıdan ateş edebilir, bütün vücut dönünce daha da büyük bir alanı tarayabiliyor. Lazerin maksimum gücü kırk beş bin kilovat. Her uzman bunun epey güçlü olduğunu bilir; birkaç santim kalınlığındaki çelik bir levhayı kolayca delebilir..."

"Hangi mesafeden?"

"Bu mor lazer, bu nedenle hedeften sapma olasılığı çok düşük... Menzili aşağı yukarı görüş alanıyla sınırlı olacaktır; burada bir düzlemde ufuk iki kilometre mesafede olduğu için, ateş menzili en az iki kilometre olacaktır."

"Bundan altı kat güçlü özel madencilik lazerlimiz olacak," diye ekledi Akanyan.

McCork gülümseyerek, "Ama bu, Amerikalılar'ın *overkill** dediklerinden başka bir şey değil," diye cevapladı. "Böyle bir güç, Kreo'nun lazeriyle karşı karşıya kalındığında hiçbir üstünlük sağlamaz..."

Birisi otomatı bir uzay gemisinden yok etmenin mümkün olup olmayacağını sordu. McCork bu konuda bilgisi olmadığını söyledi; Akanyan bu arada elindeki listeye bakıp:

"Aramızda birinci sınıf bir kaptan var. Pirx... bu konuda yorum yapmak ister misiniz?" dedi.

Pirx ayağa kalktı.

"Kuramsal olarak, benim gemim Cuivier gibi orta tonajlı, yani on altı bin ton sabit ağırlığı olan bir araç kesinlikle bu Kreo'yu yok edebilir, tabii onun menziline girerse. Egzost

(*) *İng.* Bir ülkenin silah stoğunun, belli bir ülkenin nüfusunu birkaç kez öldürebilecek kadar yüklü olması - e.n.

dumanlarının sıcaklığı dokuz yüz metrelik bir mesafe boyunca altı bin derecenin üstündedir. Bu zannedersem yeterli olur...?"

McCork evet anlamında başını salladı.

Pirx, "Ama bu sadece bir spekülasyon," diye devam etti. "Aracın bir şekilde uygun konuma getirilmesi gerekir ve Kreo gibi insandan pek de büyük olmayan bir hedef kolayca menzilinden çıkabilir, tabii önce haraketsiz hale getirilmezse. Bir gezegenin yüzeyine yakın, çekim alanının içinde hareket eden bir aracın yatay hızı epey küçüktür; ani takip manevraları söz konusu olamaz. O halde geriye kalan tek ihtimal, küçük birimler kullanmak olur, Ay'ın kendi filosu gibi. Ancak o zaman yeterince sıcaklık olmaz, bu yüzden belki de böyle bir aracı bombalamak için kullansanız.... Ama bombalamak için, gözcüler, menzil saptayıcılar gibi özel aletlere ihtiyaç var, bunlar da Luna'da yok. Hayır, bu seçeneği bir yana bırakabiliriz. Tabii ki böyle küçük makineleri kullanmamız gerekecek, hatta buna mecburuz, ama sadece bilgi edinmek, yani otomatın yerini saptamak için."

Tam yerine oturmak üzereydi ki aklına yeni bir fikir geldi.

"Tamam!" dedi. "Atlama kılıfları. Onları kullanabilirsiniz. Yani - onları kullanmayı bilen insanlara ihtiyacımız var."

"Hani şu omza takılan küçük roketlerden mi söz ediyorsunuz?" diye sordu McCork.

"Evet. Onlarla atlamak, hatta hareket etmeden yatay olarak kaymak mümkün; modeline ve türüne göre, birkaç dakikaya varan bir süre boyunca elli ile dört yüz metre arasında değişen bir yükseklikte kalmak mümkün..."

Akanyan ayağa kalktı.

"Bu önemli olabilir. Aramızda kim bu tip aletlerin kullanımında eğitim gördü?"

İki kişi el kaldırdı. Sonra bir üçüncüsü.

Akanyan, "Yalnız üç kişi mi?" dedi. Soruyu yeni anlayan

Pirx'in de elini kaldırdığını görünce "Ah, sen de mi?" diye ekledi. "Dört kişi eder. Pek fazla değil... Bir de yer ekibine sorarız. Beyler! Herhalde söylememe gerek yok, bu tamamen gönüllü bir iş. Bunu aslında baştan söylemem gerekirdi. Aranızda kim bu operasyonda yer almak ister?"

Hafif bir gürültü oldu, çünkü odadaki herkes ayağa kalkıyordu.

"Size Kontrol adına teşekkür ediyorum," dedi Akanyan. "Bu iyi... On yedi gönüllümüz var. Ay filosundan üç birim bize destek olacak, ayrıca on sürücü ve radyo operatörü ulaşım araçlarını kullanmak için emrimizde olacak. Hepinizden burada kalmanızı rica edeceğim..." Sonra McCork'la Pirx'e dönerek, "Sizler, lütfen benimle Kontrol'a gelin..." dedi.

Akşam dört sularında Pirx büyük bir ulaşım aracının kabininde, şiddetli hareketlerinden sarsılarak oturuyordu. Tam takım giyinmişti, kaskı ilk alarm sesiyle takılmak üzere dizinde duruyordu; göğsündeyse dipçiği acımasızca tenine batan ağır bir lazer asılıydı; sol elinde bir harita vardı; sağ eliyle de, Dinginlik Denizi'nin yıkıntılar saçılmış yollarında kayıklar gibi alçalıp yükselen diğer ulaşım araçlarının oluşturduğu uzun kuyruğu gözlemek için kullandığı periskobu döndürüyordu. Güneş ışığıyla alev alev yanan bu çöl "deniz", bir ufuktan diğerine kapkara bir boşluk olarak uzanmaktaydı. Pirx raporlar aldı ve onları iletti, Luna 1'le irtibat kurdu, diğer araçlardaki görevlilerle, siyah gökyüzünde, yıldızların arasında ara sıra mikroskobik egzost alevleri görünen keşif modüllerinin pilotlarıyla konuştu, ama bütün bunlar olup biterken zaman zaman epey karmaşık, aptalca bir rüya gördüğü duygusuna kapılmaktan kendini alamıyordu.

Her şey artan bir hızla gelişiyordu. İnşaat merkezi yetkililerin bir tür paniğe yenik düşmüş olduğunu hisseden tek

kişi kendisi değildi. Gerçekten de yarım akıllı bir otomat tek başına ne yapabilirdi ki? Elinde bir lazer silahı bile olsa? Öğleyin yapılan ikinci "zirve"de, ağır silahlar (en iyisi roket atıcılar olacaktı), hatta belki de atom misilleri getirtmek üzere onay almak için BM'ye, en azından Güvenlik Konseyi'ne başvurulması gündeme geldiğinde Pirx, kendisi gibi düşünenlerle birlikte, bunu yaptıkları takdirde hiçbir şey elde edemedikleri gibi bütün Dünya'nın önünde aptal durumuna düşeceklerini söyleyerek itiraz etti. Ayrıca, uluslararası bir topluluğun böylesi bir karara varabilmesi için günlerce, hatta haftalarca beklemeleri gerekecekti, bu arada "çılgın robot" kim bilir nerelere giderdi, Ay'ın yüzeyindeki gediklere saklandıktan sonra da Dünya'daki bütün topları kullansanız ona erişemezdiniz; bu yüzden kararlı bir şekilde ve gecikmeden harekete geçmek gerekliydi. Bundan sonra en büyük sorun, Ay'la ilgili girişimlerde her zaman zayıf bir nokta olan iletişim olacaktı. İletişimi kolaylaştırmak üzere tasarlanmış, sinyal olarak mikro patlamaları kullanan sismik telgraftan, "Truvalı" istasyon uydularına kadar üç bin farklı tasarı vardı. Bu uydular geçen yıl yörüngeye konmuşlardı - hiçbir yararları olmamıştı. Sorun, Dünya'daki eski pre-sputnik televizyon verici hatlarına çok benzeyen ultra-kısadalga aktarıcılarla çözülüyordu. Bu, aslında uyduyla iletişimden çok daha güvenilirdi, çünkü mühendisler hâlâ yörünge istasyonlarının güneş fırtınalarından etkilenmesini önleyecek bir yol bulamamışlardı. Güneşin etkinliklerindeki her bir sıçrama, elektrik yüklü yüksek enerji parçacıklarından oluşan bir "hortum"a yol açıyor, bu da bağlantı kurmayı zorlaştıran bir statik üretiyordu, bu durum bazen birkaç gün sürüyordu. Şu anda da bu güneş hortumlarından biri vardı, bu yüzden Luna 1 ile İnşaat arasındaki mesajlar yerdeki aktarıcılarla iletiliyordu ve Kreo Operasyonu'nun başarısı -en azından büyük ölçüde- "asi"nin, çöldeki Luna

Kenti'ni inşaat alanının yakınlarındaki kozmodromdan ayıran kırk beş aktarıcıyı yok etmeyi kafasına koymamasına bağlıydı. Tabii ki, otomatın o çevrede gezindiğini varsayarak bu söyleniyordu. Ne de olsa tam bir hareket özgürlüğüne sahipti, ne yakıta ne de enerjiye ihtiyacı vardı, o denli kendi kendine yeterliydi ki mühendislerin birçoğu ilk kez olarak yaptıkları makinenin -bir sonraki adımının ne olacağını kimsenin bilemeyeceği makinenin- ne kadar kusursuz olduğunun bilincine varmışlardı. Ay ile Dünya arasında doğrudan bağlantı kurulduktan sonra şafakla birlikte Kontrol ile Sibertronik arasındaki görüşmeler başladı, Kreo'nun tasarımcıları da katılıyordu görüşmeye; ama saatler süren görüşmelerde kısa boylu Dr. McCork'un daha önce söylemediği hiçbir şey öğrenilmemişti. Otomatın taktiklerini tahmin edebilmek için uzmanları dev bir hesap makinesi kullanmaya ikna etmeye çalışanlar sadece meslekten olmayanlardı. Kreo akıllı mıydı? Eh, evet, kendince! Makinenin o "gereksiz" -ve şu anda çok tehlikeli olan- "bilgisi" operasyona katılan birçok kişiyi öfkelendiriyordu; mühendislerin sadece madencilik işleri için tasarlanmış bir makineye neden böylesine çok özgürlük ve özerklik verdiğini anlayamıyorlardı. McCork sakince bu "intelelektronik fazlalığın" -teknolojik gelişmenin mevcut aşamasında- bütün geleneksel makinelerde ve motorlarda genel olarak var olan artı güçle aynı şey olduğunu açıkladı: Bu, aletin işlevlerinde güvenliği ve güvenilebilirliği artırmak üzere acil durumlar için konulan bir reservdi. İster mekanik, ister bilgisel olsun, bir makinenin karşı karşıya kalabileceği bütün durumları önceden bilmek imkânsızdı. Bu yüzden kimse Kreo'nun ne yapacağını bilemezdi. Tabii ki, gerek buradaki gerekse de Dünya'daki uzmanlar, telgrafla düşüncelerini bildirmişlerdi; tek sorun bu düşüncelerin taban tabana zıt olmasıydı. Bazıları Kreo'nun, aktarıcılar ve yüksek gerilim

hatları gibi "yapay" nesneleri yok etmeye çalışacağına inanıyorlardı; bazılarıysa, ister bir Ay kayası, ister insanlarla dolu bir ulaşım aracı olsun, önüne çıkan her şeye ateş ederek enerji harcayacağını düşünüyorlardı. İlk düşünceyi savunanlar onu yok etmek için derhal saldırılmasından yanaydı, diğerleriyse bekleyip-görelim stratejisini savunuyorlardı. İki tarafın birleştiği tek nokta, makinenin hareketlerinin kesinlikle izlenmesi gerektiğiydi.

Sabahın ilk saatlerinden itibaren on iki küçük birimden oluşan Ay filosu Dinginlik Denizi'nde devriye gezmiş, kozmodromdaki merkezle sürekli irtibat halinde olan inşaat alanını koruyan gruba raporlar yollamıştı. Aşınmalar, çatlaklar ve yarı gömülü haldeki yarıklarla, küçük kraterlerin girintileriyle kaplı dev bir kaya çölünde küçücük bir metal olan Kreo'yu bulmak kolay bir iş değildi. Keşke bu raporlar hiç olmazsa olumsuz olsalardı! Ama devriye gezen görevliler, yerdeki personele, "çılgın makine"nin görüldüğü haberini iletmişler, sonradan görülenin sıradışı bir kaya oluşumu ya da güneş ışınlarında parıldayan lav parçaları olduğu ortaya çıkmıştı; demir indüksiyonlu alıcılarla radar kullanılması bile işe yaramamıştı, Ay'daki ilk keşif ve kolonizasyon çalışmalarında Ay'ın kayalık yüzeyinde metal kaplar, ısı fitilleri ya da buna benzer birçok madenî artık kalmıştı, şimdi bunlar dedektörlerin ikide bir alarm vermesine neden oluyordu. Öyle ki operasyon yetkilileri, Kreo'nun sonunda bir şeye saldırıp kendini göstermesini istemeye başladılar. Oysa varlığını en son elektrik tamir ekibine ait küçük bir ulaşım aracına saldırdığında göstermişti. O zamandan beri, Ay'ın toprağı açılıp onu olduğu gibi yutmuş gibiydi. Ama herkes oturup beklemenin söz konusu olmadığını düşünüyordu, özellikle de İnşaat'ın enerji kaynağını yeniden kazanması gerektiği için... On bin kilometre karelik bir alanı kaplayan operasyon, kuzeyden ve güneyden olmak üzere birbirlerine ters is-

tikametlerden yaklaşan iki araç dizisiyle söz konusu alanı birleştiriyordu. İnşaat'tan gelen araçların başında şef teknolojist Strzibor bulunuyordu, Luna kozmodromundan da ikinci araç dizisi çıkıyordu; Başkan'la (Komodor Kaptan Pleydar) birlikte çalışıp iki taraf arasında koordinasyon sağlama işi de Pirx'e düşmüştü. Pirx, her an Kreo'nun yanından geçebileceklerini biliyordu; örneğin o derin inşaat çukurlarından birinde saklanmış, ya da göz alıcı Ay kumuyla kendini kamufle etmiş olabilirdi ve onun farkına bile varmayabilirlerdi; "entelektronist-danışman" olarak kendisiyle birlikte araçta olan McCork da aynı görüşteydi.

Araç dehşet verici bir hızla yol almaya başladı, pilotun dediği kadar vardı, "bir süre sonra gözleriniz yuvalarından uğrayabilir" demişti sessizce. Şimdi Dinginlik Denizi'nin doğu kısmında, otomatın bulunma olasılığının en yüksek olduğu bölgeden yarım saatten az bir uzaklıktaydılar. Önceden belirlenmiş olan sınırı geçtikten sonra, beklenmedik bir çarpma ya da yangın olasılığında aracı derhal terk edebilmeleri için hepsinin başlıklarını giymeleri gerekiyordu.

Araç bir savaş makinesine dönüşmüştü; teknik görevliler kubbeyi andıran taretine çok güçlü bir madencilik lazeri koymuşlardı, ama alet pek de isabetli değildi. Pirx, bunun Kreo'ya karşı tamamen yararsız olduğunu düşünüyordu. Kreo'nun fotoelektrik gözleri doğrudan lazere bağlı olduğundan otomatik bir gözlemcisi vardı ve görüş alanının merkezindeki herhangi bir şeye anında ateş edebilirdi. Oysa kendi gözlemcileri oldukça eskiydi, büyük olasılıkla eski bir kosmonotik uzak-ölçerden alınmıştı; onu test etmişlerdi, yani Luna'dan ayrılmadan önce ufuktaki bazı kayalara ateş etmişlerdi. Kayalar büyüktü, onlarla aralarındaki mesafe bir milden uzun değildi ve buna rağmen hedeflerini ancak dördüncü atışta vurabilmişlerdi. Daha da kötüsü, burada Ay koşulları söz konusuydu: Bir lazer ışığı ancak, Dün-

ya'daki atmosfer gibi yayıcı bir ortamda parlak bir çizgi olarak görülebilirdi; ama boş uzayda, bir ışık huzmesi ne kadar güçlü olursa olsun, maddesel bir engele çarpana dek görülmezdi. Bu yüzden Dünya'da, gözle görülebilen uçuş hattı sayesinde, bir lazere hedef almak kolaydı. Gözlemcisi olmadan Ay'da bir lazerin hiçbir pratik değeri yoktu. Pirx bunu McCork'tan saklamadı, ama varsayılan tehlike alanına varmalarına birkaç dakika kala söyledi.

Mühendis, "Bunu hiç düşünmemiştim," dedi ve gülümseyerek şöyle ekledi:

"Neden bana söyledin?"

"Seni yanılsamalardan kurtarmak için," diye yanıt verdi Pirx, gözlerini periskobunun deliğinden ayırmadan. Deliklerin kenarı süngerle kaplıydı, ama (eğer buradan sağ çıkarsa) çok uzun bir süre gözlerinin morluğunun devam edeceğinden emindi. "Ayrıca, arkadaki şeyleri neden taşıdığımızı açıklamak için."

McCork, "Silindirler mi?" diye sordu. "Onları depodan çıkarttığını gördüm. İçlerinde ne var?"

"Amonyak, klor ve bazı hidrokarbonlar. İhtiyacımız olabileceğini düşündüm..." dedi Pirx.

Mühendis, "Bir gaz koruyucusu mu?" diye atıldı.

"Hayır, ben daha çok hedef almakta kullanmayı düşünüyordum. Madem atmosfer yok, biz de bir atmosfer, en azından geçici bir atmosfer yaratırız..."

"Korkarım buna zamanımız olmayacak."

"Belki de olmaz... Sadece ne olur ne olmaz diye getirdim. Deli bir düşmana karşı delice tedbirler almak en iyisi..."

Sustular, çünkü araç bir sarhoş gibi sallanmaya başlamıştı; dengeleyiciler, içlerindeki yağ her an kaynamaya başlayacakmış gibi gıcırdıyordu. Sivri kayalarla dolu bir yüzeye çarptılar. Karşılarındaki yokuş, süngertaşlarıyla bembeyaz parlıyordu.

Pirx, biraz nefes alabildiğinde, "Beni en çok endişelendiren ne biliyor musun?" dedi, tuhaf bir şekilde konuşkanlaşmıştı. "Kreo değil - hayır, hiç değil... İnşaat'tan gelen o ulaşım araçları. Onlardan biri bizi Kreo sanıp lazeriyle üzerimize ateş etmeye başlarsa, burası epey şenlenecek."

Mühendis, "Görüyorum ki her şeyi düşünmüşsün," diye mırıldandı. Telsizin başında duran çocuk koltuğuna yaslandı ve Pirx'e zar zor okunan eciş büçüş bir telgraf uzattı.

Pirx, "Yirminci aktarıcının bulunduğu tehlike alanına girdik, şimdiye kadar bir şey görmedik, stop, Strzibor, telgrafın sonu," diye yüksek sesle okudu. "Birazdan başlıklarımızı da takmamız gerekecek..."

Araç bir yokuşu tırmanırken biraz yavaşladı. Pirx, solundaki komşusunu artık göremediğini fark etti - sadece sağdaki ulaşım aracı koyu bir leke gibi yukarıya doğru hareket ediyordu. Telsizle soldaki aracın yukarı kaldırılmasını emretti, ama hiçbir yanıt gelmedi.

Sakince, "Ayrılmaya başladık," dedi. "Bunun olacağını düşünmüştüm. Anteni biraz daha kaldıramaz mıyız? Hayır mı? Çok kötü."

Artık hafif bir yokuşun tepesindeydiler. Ufukta, iki yüz kilometreden daha yakın bir yerde, Toricelli kraterinin testere dişlerini andıran anahatları güneşte tamamen ortaya çıkmış, göğün siyah arka planı üzerinde keskin bir şekilde görünüyordu. Dinginlik Denizi'nin ovaları artık tamamen geride kalmıştı. Derin tektonik yarıklar göründü, her yandan kalıntıların altındaki donmuş magma parçaları çıkıyor, araç bunların üzerinden güçlükle ilerliyordu, önce dalgaların üzerindeki bir sandal gibi yükseliyor, sonra bilinmeyen bir boşluğa dalarmışçasına hızla aşağı iniyordu. Pirx, bir sonraki aktarıcının direğini gördü, dizlerine bastırmış olduğu selüloit haritaya bir göz attı ve herkese başlıklarını takmalarını emretti. Bundan böyle, sadece içerideki telefon

aracılığıyla birbirleriyle iletişim kurabileceklerdi. Araç öncekinden daha büyük bir şiddetle sarsıldı - Pirx'in başı, başlığının içinde, boş bir kabuğun içindeki bir ceviz parçası gibi sallandı.

Alçak yere inerlerken Toricelli'nin dişleri gözden yitti, daha yakınlardaki yükseltiler onu kapatmıştı; hemen hemen aynı anda sağ taraftaki komşularını kaybettiler. Birkaç dakika boyunca çağrı sinyalini duydular, daha sonra bu ses, dalgaların kaya tabakalarından sekmesiyle tamamen yok oldu ve etraf sessizleşti. Başında başlık varken periskoptan bakmak epey zordu, Pirx ya periskobun deliğini ya da başlığının camını kıracağını düşündü. Gözlerini görüş alanında tutabilmek için elinden geleni yapıyordu, ama kayalarla dolu arazide giden aracın her sallanışında görüş alanı da olduğu gibi kayıyordu. Kapkara gölgeler ve taşların göz kamaştırıcı parlaklıktaki yüzeyleri gözlerini sersem etmişti. Birden, göğün uzak bir köşesinde küçük bir turuncu alev göründü, titredi, küçüldü ve yok oldu. Biraz daha kuvvetli olan ikinci bir flaş patladı. Pirx, "Dikkat! Patlamalar görüyorum!" diye bağırdı, periskobunun kolunu çevirdi ve cismin açısını okudu.

"Rotamızı değiştiriyoruz!" diye bağırdı. "Kırkyedi nokta sekiz, tam hız ileri!"

Verdiği emir aslında kozmik bir araç içindi, ama pilot ne demek istediğini anladı; araç düpedüz kendi etrafında dönüp ileriye doğru hareket ettiğinde vidalarına kadar sarsıldı. Pirx yerinden kalktı, oturduğu yer sallandıkça başı göz deliğinden uzaklaşıyordu. Bir başka patlama, bu kez kırmızı-mor, yelpaze şeklinde bir alev. Ama bu flaşların ya da patlamaların kaynağı görüş alanının ötesindeydi, tırmanmakta oldukları tepe onu kapatıyordu.

Pirx, "Dikkat!" dedi. "Herkes lazerini hazırlasın! Dr. McCork, lütfen kapıya gidin. Ben söylediğimde ya da bir

yere çarparsak, kapıyı açacaksınız! Pilot! Hızı azalt!..."

Aracın tırınandığı yükseklik, yarısı kalıntılara gömülü bir ay canavarının gövdesi gibi yükseliyordu; kaya, gerçekten de o kadar düzgündü ki cilalanmış bir iskelete ya da dev bir kafatasına benziyordu; Pirx pilota tepeye çıkmasını emretti. Tekerlekler çıtırdamaya başlamıştı, sanki cam bir yüzey üzerine çelik sürtülüyor gibiydi. Pirx, "Dur!" diye bağırdı ve aniden durdurulan taşıt kayaya dalıp sallandı, dengeleyiciler gerginlikten gıcırdadı ve sonra taşıt durdu.

Pirx, iki tarafı dalga dalga yayılan eski magma akıntılarının birikintileriyle kapanmış sığ havuza baktı; geniş çukurun üçte ikisi parlayan güneşin altında uzanıyordu, geri kalanı ise kapkara bir örtünün altındaydı. O kadifemsi karanlıkta, araçlardan birinin yırtılıp açılan iskeleti, yakut kırınızısı tuhaf bir mücevher gibi parlıyordu. Bunu Pirx'ten başka sadece pilot gördü, çünkü pencerelerin zırhlı perdeleri indirilmişti. Doğrusu, Pirx ne yapması gerektiğini bilmiyordu. "Bir araç," diye düşündü. "Güneyden mi geliyor? O zaman İnşaat grubundan. Ama onu bu hale getiren ne, Kreo mu? Ben de bir aptal gibi karşısına geçmiş bakıyoruın - saklanmamız gerek. Ama diğer ulaşım araçları nerede? Onlarınki ve beninki?"

Telsizci, "Bir şey aldım!" diye bağırdı. Herkes sinyalleri başlıklarının altından dinleyebilsin diye alıcısını içeriye bağladı.

"Aksimo-taşınabilir yamaç! Kapsüllü bir duvar - karadan yanıt gerekmiyor - giriş açısı - ınultikristalin metamorfozu..." Sözcükler Pirx'in kulaklıklarını doldurdu, hiçbir vurgusu olmadan, tekdüze bir sesle okumuştu bunları telsizci.

"Bu o," diye bağırdı. "Kreo! Merhaba, telsiz! Onu kaydet, çabuk! Yerini saptamalıyız! Tanrı aşkına! Hâlâ yollarken!" Öyle çok bağırıyordu ki başlığının kapalı alanında yükselen bağrışları onu neredeyse sağır edecekti; telsizcinin şaşkınlı-

ğını yenmesini beklemeden başını eğip taretin tepesine sıçradı, gözlerini gözlemciye yerleştirip ağır lazerin kabzasını taretle birlikte çevirmeye başladı. O arada, başlığının içindeki o alçak, neredeyse üzgün ses konuşmaya devam ediyordu:

"Şiddetli akromatizm yapışkanlığı - sürekli eklemeler olmadan soyulmamış parçalar," sonra bu anlamsız gevelemeler zayıflar gibi oldu.

"Kahretsin, nerede bu!"

Pirx gözlerini gözlemciden ayırmadan hafif bir tıkırtı duydu - McCork öne koşmuş, telsizciyi kenara itmişti ve bir itişme sesi duyuldu...

Aniden kulaklıklarında sibernetikçinin sakin sesini duydu:

"Azimut 39.9... 40.0...40.1...40.2..."

"Hareket ediyor!" dedi Pirx. Taretin zor bir hareketle döndürülmesi gerekiyordu, onu o kadar sert bir şekilde çevirdi ki neredeyse kolu çıkıyordu. Sayılar yavaş yavaş oynuyordu. Kırmızı çizgi kırk işaretini geçmişti.

Birden Kreo'nun sesi uzun bir çığlığa dönüştü ve kesildi. Aynı anda Pirx tetiğe bastı ve yarım kilometre aşağıda, tam ışıkla gölge arasındaki çizgide, kayalardan biri güneşten daha parlak alevler saçmaya başladı.

Kalın eldivenlerle kabzayı sağlam bir şekilde tutmak neredeyse imkânsızdı. Kör edici alev, çukurun dibindeki karanlığa daldı, hafifçe parlayan kalıntının birkaç metre ötesinde durdu ve -etrafa sivri yanık parçalar savurarak- iki kez kıvılcımlar saçtı ve yana doğru bir hat kesti. Kulaklıklarından birtakım sesler geliyordu, ama Pirx aldırmadı, o korkunç ve ince alev hattını izledi, sonra hat, bir taş sütundan dağılan binlerce taş gibi ayrıldı. Pirx'in önünde kızıl daireler dönüyordu, ama girdabın içinde bir toplu iğne başından daha küçük, parlak mavi bir göz gördü. Karanlığın en dibinde, ateş ettiği yerde değil, yana doğru bir yerde açılmıştı ve lazerin

kabzasını döndürmeye fırsat bulamadan taşıtın hemen yanındaki bir kaya, sıvı bir güneş gibi patladı.

"Geriye!" diye bağırdı refleks sonucu eğilerek, bu yüzden hiçbir şey göremedi; zaten baksaydı bile, kâh siyah kâh altın rengine dönüşen, yavaş yavaş sönmekte olan o kızıl dairelerden başka bir şey görmeyecekti.

Araç gürledi. Öylesine büyük bir şiddetle kalkmışlardı ki, Pirx aracın en dibine düştü, sonra öne fırlayıp çocukla telsizcinin dizlerinin arasına düştü. Silindirleri zırhlı duvarlara sıkı sıkı bağlamış oldukları halde epey gürültü çıkarıyorlardı. Hızla geriye doğru hareket ediyorlardı ve aracın altında korkunç bir çatırtı vardı, sallandılar, yan yattılar, bir an için araç geriye doğru takla atacak gibi oldu... Delicesine gaza, frene, debriyaja basan pilot, sonunda çılgın aracı kontrol altına aldı, araç derinden sarsıldı ve durdu.

Yerden kalkan Pirx, "Kalkanımız yerinde mi?" diye sordu. "Neyse ki lastikten," diye düşündü.

"Yerinde!"

"Epey yaklaşmıştık," dedi tamamen farklı bir sesle. Ayağa kalkmıştı. Hayal kırıklığını yansıtan yumuşak bir sesle, "Yakalamama çok az kalmıştı..." diye ekledi.

McCork yerine döndü.

Yeniden periskobun başına dönmüş olan Pirx, "Doktor, iyiydiniz, teşekkür ederim!" dedi. "Selam pilot, geldiğimiz yoldan dönelim. Orada küçük tepeler var, bir tür kemer -tamam, doğru!- onların arasındaki gölgeliğe sür ve orada dur..."

Araç yavaşça, adeta abartılı bir tedbirlilikle, yarı yarıya kumlara gömülmüş kaya parçalarının arasına ilerledi ve onu görünmez kılan gölgelerinde durdu.

Pirx neredeyse neşeli bir şekilde, "Harika!" dedi. "Şimdi yeniden biraz araştırma yapmak için benimle gelecek iki adama ihtiyacım var..."

McCork, çocukla aynı anda elini kaldırdı.

"İyi!" Sonra diğerlerine dönerek, "Şimdi sizler burada kalacaksınız. Gölgenin altından bir yere kıpırdamayın, Kreo doğrudan üzerinize gelse bile - sessizce oturun. Taşıtın içine girerse kendinizi savunmanız gerekecek, lazeriniz var - ama sanırım buna gerek kalmayacak... Sen," dedi pilota, "gaz silindirlerini duvardan indirmesi için bu delikanlıya yardım et, ve sen -bunu telsizciye söylüyordu- Luna'yı, kozmodromu, İnşaat'ı, devriyeleri ara ve ilk yanıt veren kişiye *onun,* büyük bir ihtimalle İnşaat'a ait olan bir ulaşım aracını yok ettiğini ve bizim araçtan üç kişinin onu bulmaya gittiklerini söyle. Kimsenin lazerleriyle gelip deliler gibi ateş etmesini falan istemiyorum... Şimdi gidelim!"

Her biri sadece birer silindir taşıyabildiğinden, yanlarına dört silindir aldılar. Pirx arkadaşlarını, "kafatası"nın tepesine değil, biraz ötesine, küçük, alçak bir koyağın görüldüğü yere götürdü. Gidebildikleri kadar ileriye gittiler, silindirleri geniş bir kayanın yanında yere koydular ve Pirx, pilota geri dönmesini emretti. Kendisi, kayanın yüzeyinden diğer tarafa baktı ve dürbününü çukurun içine yöneltti. McCork ile çocuk yanına çömeldi. Uzun bir süre sonra,

"Onu göremiyorum. Doktor, Kreo'nun söylediği şeyin bir anlamı var mıydı?" dedi.

"Sanmam. Arka arkaya sıralanmış sözcükler - şizofreni gibi bir şey..."

"Yıkıntı gidiyor," dedi Pirx.

"Neden ateş ettin?" diye sordu McCork. "İçinde insanlar olabilirdi."

"Kimse yoktu."

Pirx, dürbününü milim milim oynatarak, güneşle aydınlanan alandaki her kıvrımı, her deliği inceledi.

"Atlayacak vakitleri olmadı."

"Bunu nereden biliyorsun?"

"Çünkü aracı ikiye bölmüş. Hâlâ görülebiliyor. Ona çarp-

mış olmalılar. Birkaç düzine metreden çarpmış. Ayrıca iki mandal da kapalı. Hayır," diye ekledi birkaç saniye sonra, "dışarda değil. Büyük olasılıkla kaçma fırsatı da olmadı... Onu dışarı çıkartmaya çalışacağız."

Eğilerek ağır bir silindiri kayanın üzerine kaldırdı ve onu önüne yerleştirerek dişlerinin arasından mırıldandı:

"Tam bir kovboy-Kızılderili durumu, her zaman hayalini kurduğum şey..."

Silindir kaydı; Pirx onu subaplarından kaldırdı ve taşların üzerine dümdüz yatarak şöyle dedi:

"Eğer mavi bir ışık görürseniz hemen ateş edin, bu onun lazer gözü..."

Var gücüyle, önce yavaş yavaş sonra gitgide artan bir hızla tepeden aşağıya yuvarlanmaya başlayan silindiri itti. Üçü birden nişan aldılar, iki yüz metre kadar ilerleyen silindir şimdi daha yavaş yuvarlanıyordu, çünkü tepenin eğimi azalmıştı. Birkaç kez, çıkıntı oluşturan kayalar onu durduracakmış gibi oldu, ama onların üzerinden yuvarlanıp geçti, gitgide küçülüyordu, çukurun dibine yaklaştığında donuk bir şekilde parlayan bir nokta haline gelmişti.

Hayal kırıklığına uğrayan Pirx, "Hiçbir şey yok mu?" diye sordu. "Ya benim düşündüğümden daha akıllı, ya da onunla ilgilenmiyor, ya da..."

Sözlerini bitirmedi. Altlarındaki bayırda kör edici bir flaş çaktı. Alev hemencecik ağır, kahverengimsi sarı bir buluta dönüştü, ortasında için için yanan bir alev parlıyordu ve kenarları kaya çıkıntılarının arasına yayıldı.

Pirx, "Klor..." dedi. "Neden ateş etmediniz? Hiçbir şey görmediniz mi?"

Çocukla McCork bir ağızdan, "Hayır," diye yanıt verdiler.

"Lanet olasıca! Bir çatlağa saklandı ya da yan taraftan ateş ediyor. Artık bunun işe yarayacağından emin değilim, ama deneyelim..."

İkinci silindiri aldı ve birincinin ardından yuvarladı.

Önce o da diğeri gibi yuvarlandı, ama yokuşun yarısında kenara yuvarlanıp durdu. Pirx ona bakmıyordu - dikkati Kreo'nun bir yerlerinde saklanmış olduğu karanlığın üçgen kısmında yoğunlaşmıştı. Saniyeler yavaş geçiyordu. Birden, çukur dört bir yana dağılan bir patlamayla yarıldı. Pirx, otomatın saklandığı yeri belirleyemedi, ama ateş hattını, daha doğrusu ateş hattının bir kısmını gördü, çünkü ışınlar, ilk gaz bulutunun kalıntılarından geçtiği sırada, yanan, güneş parlaklığında bir iplik halini almıştı. Hemen solmaya başlayan o parlak izi takip etti, gözleri karanlığa alışır alışmaz da tetiği çekti. Belli ki McCork da aynı anda aynı şeyi yapmıştı ve bir an sonra çocuk da onlara katıldı. Çukurun siyah tabanı üç güneş huzmesiyle doldu ve aynı anda sanki dev, alevden bir kapı hemen önlerinde büyük bir gürültüyle kapatıldı - onları koruyan büyük kaya parçası olduğu gibi sarsıldı, kenardan kavurucu gökkuşakları püskürdü, giysileri ve başlıkları yanan kuvars lekeleriyle doldu ve bunlar anında mikroskobik gözyaşı damlalarına dönüşüp dondular. Şimdi kayanın gölgesinde dümdüz yatıyorlardı, bu arada başlarının üzerinde iki patlama daha oldu, kayanın yüzeyi anında soğumaya başlayan şeffaf kabarcıklarla doldu.

Pirx başını kaldırmadan, "Herkes iyi mi?" diye sordu.

"Evet!", "Ben de !" diye yanıtlar geldi.

Pirx çocuğa, "Araca git ve telsizciye herkesi aramasını söyle, çünkü o burada, elimizde ve onu mümkün olduğu kadar uzun bir süre burada tutmaya çalışacağız." Bunun üzerine çocuk geriye doğru süründü ve taşıtın durmakta olduğu yöne doğru eğilerek koştu.

"İki silindirimiz kaldı, adam başına bir tane. Doktor, şimdi seninle yer değiştirelim. Lütfen dikkatli ol ve başını aşağıda tut, zaten başımıza doğru ateş etti..."

Pirx bu sözleri söyledikten sonra, bir silindiri havaya kal-

dırdı ve büyük taş parçalarının oluşturduğu gölgeden yararlanarak mümkün olduğu kadar hızla ilerledi. İki yüz adım kadar ötede, bir magma birikintisinin yarığında dinlendiler. Ulaşım aracından dönen çocuk, önce onları bulamadı. Sanki bir mil koşmuş gibi soluk soluğaydı.

Pirx, "Yavaş, sakin ol!" dedi. "Ee, ne var?"

"Bağlantı kuruldu..." Çocuk Pirx'in yanına çömeldi, Pirx başlığının camından onun gözlerini kırpıştığını görebiliyordu. "O araçta, o yıkılan araçta... İnşaat'tan dört kişi vardı. İkincisi dışarı çekilmiş olmalı, çünkü lazeri geride kalmış... diğerleri de diğer tarafa gitmiş olmalılar, bir şey görmedim..." Pirx, "Bu kadarını ben de tahmin etmiştim," der gibi başını salladı.

"Başka? Grubumuz nerede?"

"Neredeyse hepsi - buradan yirmi mil uzaklıktalar, orada yanlış bir alarm olmuş, bir roket devriyesi Kreo'yu gördüğünü söyleyip herkesi oraya çekmiş. Üç araç da yanıt vermiyor."

"Ne zaman gelecekler?"

Çocuk utanmış bir şekilde, "Şu anda sadece sinyal alabiliyoruz..." dedi.

"Sadece alabiliyor muyuz? Ne demek istiyorsun?"

"Telsizci, ya vericiye bir şey olduğunu ya da burada verici çalışmadığını söylüyor. Bunu anlamak için park ettiğimiz yeri değiştirip değiştiremeyeceğimizi soruyor..."

Pirx, "Gerekiyorsa değiştirsin," diye yanıtladı. "Lütfen bu şekilde koşmayı da kes! Ayağını nereye bastığına dikkat et!"

Ama diğeri bunu duymamış olmalıydı, çünkü yine koşarak geriye dönüyordu.

Pirx, "Eğer bağlantı kurmayı başarabilirsek en iyi ihtimalle yarım saatte burada olurlar," dedi. McCork bir şey demedi. Pirx bir sonraki hareketlerinin ne olacağını düşündü. Beklesinler miydi, beklemesinler miydi? Çukurun etrafına

ulaşım araçlarıyla saldırmak büyük bir ihtimalle başarılı bir sonuç verirdi, ama tabii kayıp verirlerdi. Kreo'ya kıyasla kendi araçları büyük hedefler oluşturuyorlardı, yavaştılar ve hep birlikte saldırınaları gerekiyordu, çünkü ikili bir karşılaşma, İnşaat'tan gelen o aracın başına gelenlerle sonuçlanabilirdi. Kreo'yu ışıklı alana çekebilmek için bir tuzak düşünmeye çalıştı. İçinde insan olmayan uzaktan kumandalı bir ulaşım aracını yem olarak kullanarak otomatı başka bir yerden, mesela yukarıdan vurmak mümkün olsaydı...

Aslında kimseyi beklemesi gerekmediğini düşündü, elinde zaten bir ulaşım aracı vardı. Ama plan bir türlü kafasında netleşmiyordu. Bir aracı böyle gözü kapalı yollamanın bir yararı olmazdı. *O,* aracı paramparça ederdi ve bunu yapmak için kıpırdaması bile gerekmezdi. Durmakta olduğu gölgeli bölgenin kendisine büyük avantaj sağladığının bilincinde olabilir miydi? Ama o, bütün taktikleriyle savaş için yaratılmış bir makine değildi ki... Çılgınlığında yöntem vardı, evet, ama ne yöntemi? Kayalık bir uçurumun dibinde, yoğun, soğuk gölgesinde eğilip oturdular. Birden Pirx, tam bir ahmak gibi hareket etmekte olduğunu düşündü. Kreo'nun yerinde olsa ne yapardı? Birden tehlike sezdi, çünkü onun yerinde olsa saldıracağından emindi. Pasif bir şekilde birşeyler olmasını beklemek hiçbir şey kazandırmazdı. Öyleyse, *o,* kendilerine doğru geliyor olabilir miydi? Hatta o anda? Sürekli karanlığın örtüsü altında ilerleyip batıdaki sarp kayalıklara varmak mümkündü; oralarda öyle çok sayıda dev kaya, öyle çok lav çatlağı vardı ki o labirentte kim bilir ne kadar uzun süre saklanılırdı...

Pirx Kreo'nun aynen bu yolu izleyeceğinden emindi, onu her an beklemeleri gerekiyordu.

Ayağa fırlayarak çabucak, "Doktor, korkarım bize aniden saldıracak," dedi. "Sen ne düşünüyorsun?"

McCork, "Gizlice mi sokulacağını düşünüyorsun?" diye

sordu ve gülümsedi. "Bu benim de aklıma geldi. Evet, hatta bu mantıklı, ama acaba o mantıklı bir şekilde mi hareket edecek? Önemli olan da bu..."

Pirx, "Bir kez daha deneyeceğiz," diye mırıldandı. "Bu silindirleri tepeden aşağıya yuvarlayıp ne yapacağını görmeliyiz..."

"Anlıyorum. Şimdi mi?.."

"Evet, dikkatli ol!"

Silindirleri tepenin üzerine çektiler ve çukurun dibinden görünmemek için ellerinden geleni yaparak, iki metal silindiri de aynı anda ittiler. Ne yazık ki hava olmadığından onların yuvarlanıp yuvarlanmadığını ya da nereye yuvarlandığını duyamıyorlardı. Pirx kararını verdi, kendini, sanki başında çelikten bir küre ya da vücudunu örten üç katlı kalın bir giysi yokmuş gibi çıplak hissederek yamyassı bir halde kayaya yattı ve dikkatlice başını dışarı çıkardı.

Aşağıda hiçbir şey değişmemişti. Sadece makinenin hurdası artık görünmez olmuştu, çünkü soğuyan parçaları etrafını çevreleyen karanlığa karışmıştı. Gölge de aynı alanı kaplıyordu, düzensiz, uzun bir üçgen şeklindeydi, tabanı kayaların batıdaki en yüksek uçurumlarından çıkıyordu. Silindirlerden biri, taşlardan birine çarpmış, birkaç yüz metre aşağılarında durmuştu. Diğeri hâlâ yuvarlanıyordu, yavaşlıyor, küçülüyordu... sonunda durdu. Daha sonra hiçbir şey olmaması Pirx'in hiç hoşuna gitmedi. "Aptal değil," diye düşündü. "Burnunun dibine sokulan bir hedefe ateş etmiyor." Kreo'nun on dakika önce lazer gözünün flaşıyla kendini ele verdiği yeri bulmaya çalıştı, ama bu çok zordu.

"Belki artık orada değildir," diye düşündü. "Belki kuzeye doğru çekiliyordur; ya da çukurun dibinde paralel olarak ya da manyetik yolun yarıklarından birinde ilerliyordur... Tepelere, o labirente gidecek olursa, onu tamamen kaybederiz..."

Yavaşça, el yordamıyla, lazerinin sapını kaldırdı ve kasla-

rını gevşetti. "Dr. McCork!" dedi. "Buraya gelebilir misin?"

Doktor yanına geldiğinde,

"İki silindiri görüyor musun? Biri tam altımızda, önde, diğeri daha ileride..."

"Görüyorum."

"Önce yakındakine, sonra da diğerine ateş et, mesela kırk saniye arayla... Ama buradan değil!" diye çabucak ekledi. "Daha iyi bir yer bulman gerek. Ah!" Eliyle işaret etti. "*Orası*, şu çukurun içi fena bir yer değil. Ateş ettikten sonra derhal sürünerek oradan çık. Tamam mı?"

McCork hiç soru sormadı, derhal harekete geçti, sürünerek belirtilen yöne gitti. Pirx sabırsız bir şekilde bekledi. Eğer *o* biraz olsun insana benziyorsa, meraklı olması gerekirdi. Her akıllı yaratık meraklıydı - ve anlaşılmaz bir şey gerçekleştiğinde merak onu harekete geçmeye iterdi... Pirx artık doktoru göremiyordu. Kendisini McCork'un ateş etmesiyle patlayacak olan silindirlere bakmamaya zorladı; bütün dikkatini gölgelik alanla kaya arasında, güneş ışığının aydınlattığı yıkıntıda topladı. Dürbününü gözlerine dayayıp lav akıntısının olduğu bölgeye baktı. Merceklerin önünde yavaş yavaş tuhaf şekiller oluştu, soyut heykeller yapan bir heykeltraşın işliğindeki şekilleri andırıyorlardı: Vida gibi burulmuş obeliskler, üzerinde yılankavi çatlaklar olan tabakalar. Parlak düzlüklerle çapraz gölgelerin karışımı gözlerini rahatsız etti. Görüş alanının en ucunda, yamacın çok aşağılarında, giderek büyüyen bir ışık vardı. Uzun bir aradan sonra ikincisi patladı. Sessizlik. Duyduğu tek ses, güneşin, içinden geçerek kafatasına erişmeye çalıştığı başlığının içindeki nabzının sesiydi. Dürbünü, birbiri içine geçmiş karmaşık kütlelerin olduğu yöne çevirdi.

Bir şey kıpırdadı. Pirx dondu. Dev bir baltanın keskin ağzına benzeyen bir kütüğün sivri kenarının üst tarafından bir şekil çıktı, yarıküre şeklindeydi, koyu renkli bir kayaya ben-

ziyordu, ama kolları vardı ve bu kollar kayayı iki tarafından kaldırdı. Şimdi onu -üst kısmını- görebiliyordu. Başsız görünmüyordu, Afrikalı bir büyücününki gibi doğaüstü bir maske takmış birinin yüzüne benziyordu, yüzü, boynu ve göğsü kaplayan bir maske, ama düzleştiği yerde canavarımsı bir görüntü veriyordu... Sağ elinin dirseğiyle lazerinin kabzasına dokundu, ama ateş etmeyi aklından bile geçirmiyordu. Çok riskli olurdu. Böyle bir mesafeden, zayıf bir silahla hedefi tutturma olasılığı çok düşüktü. Öbürü, kıpırdamadan, omzunun üzerinden azıcık çıkmakta olan kafasıyla, yokuş aşağı kayan, çaresizce uzaya uzanan iki gaz bulutunun kalıntılarını inceliyor gibiydi. Bu epey sürdü. Ne olduğunu bilmiyor, ne yapacağından emin değilmiş gibi görünüyordu. Pirx'in anlamakta hiç zorlanmadığı bu tereddütte, bu kararsızlıkta öylesine âşinâ, öylesine insanca bir şey vardı ki boğazında bir düğümlenme hissetti. Ben onun yerinde olsaydım ne yapardım, ne düşünürdüm? Benim daha önce ateş ettiğim nesnelere ateş eden birisi... o artık bir hasım, bir düşman olamaz, ancak bir tür müttefik olur. Ama tabii ki bir müttefiğim olmadığını çok iyi bilirdim. Ah, ama ya o benim gibi bir varlıksa?

Diğeri kıpırdandı. Hareketleri akıcı ve olağanüstü hızlıydı. Birden, dik kayanın üzerinde olduğu gibi göründü, sanki hâlâ gizemli patlamaların nedenini arıyordu. Sonra arkasını döndü, aşağı atladı, hafifçe öne doğru eğilerek koşmaya başladı - zaman zaman Pirx'in görüş alanından çıkıyordu, ama bu hiçbir zaman birkaç saniyeden uzun sürmedi, her seferinde yeniden güneş ışığına çıkarak magma labirentin çıkıntılarında görünüyordu. Bütün o süre boyunca çukurun dibinde koştuğu halde bu şekilde Pirx'e yaklaştı. Şimdi aralarında sadece çukurun yüksekliği vardı ve Pirx ateş edip etmemekte tereddüt etti. Ama öbürü, dar ışık şeritlerinden geçip yeniden karanlığa gömüldü - kayalarla yıkıntılar arasında sürekli yön değiştirmesi gerektiğinden, koşan bir adam

gibi dengesini sağlamaya çalışan kollarının nerede olduğunu, başsız gövdesinin bir dahaki sefere nereden görüneceğini, ne zaman parlayıp ne zaman gözden kaybolacağını kestirmek imkânsızdı. Birden, yıkıntılar mozaiğinin üzerinde bir şimşek çaktı, Kreo'nun koşmakta olduğu kayaların arasından kıvılcımlar çıktı. Kim ateş etmişti? Pirx McCork'u göremiyordu, ama ateş karşı taraftan gelmişti - çocuk da olamazdı; o domuz burunlu oğlan, o salak! Öfkeyle küfretti ona; çünkü yaptığı, doğal olarak, hiçbir işe yaramamıştı - metal kubbe bir an daha kıpırdadı, sonra iyice yok oldu.

"Üstüne üstlük onu arkadan vurmaya çalıştı!" diye düşündü Pirx kızarak, bu sitemin ne kadar saçma olduğunu düşünmeden. Kreo karşılık olarak ateş etmemişti. Neden? Onu görmeye çalıştı - faydasızdı. Yokuştaki çıkıntı mı engelliyordu? Bu kesinlikle mümkündü... Bu da artık rahatça hareket edebileceği anlamına geliyordu... Pirx, artık hiçbir şeyin aşağıdan kendisini seyretmediğini görerek kayadaki yarıktan çıktı. Hafifçe eğilmiş bir halde, kayanın kenarı boyunca koştu; bir siperdeymişçesine yüzü koyun, bacakları iyice açık bir halde, kayaya yandan yaslanarak yatmış olan çocuğu geçti - onun dışarı doğru çıkan, üzerine tam oturmamış kıyafetinden ötürü daha da büyük görünen poposuna bir tekme atmak için anlaşılmaz bir istek duydu. Yavaşladı, ama sadece, "Sakın ateş etmeyesin, beni duyuyor musun?! Çek o lazeri!" diye bağırmak için.

Çocuk hayretler içinde etrafına bakınmaya başladı, çünkü kulaklıklarından gelen ses, Pirx'in bulunduğu yer hakkında hiçbir işaret vermiyordu - Pirx, çoktan koşarak uzaklaşmaya başlamıştı bile, zaten değerli olan zamanını boşa harcamaktan korkarak acele ediyordu. Sonunda çukurun dibini olduğu gibi gösteren bir açıklığa geldi.

Bu tektonik bir çukurdu, öyle yaşlıydı ki kenarları çökmüş, sivriliğini kaybetmişti ve erozyonun genişlettiği bir dağ

çukuruna benziyordu. Tereddüt etti. Kreo'yu görmedi, ama zaten bulunduğu yerden onu görmesi herhalde imkânsızdı. Bunun üzerine elinde ateş etmeye hazır lazeriyle çukura girmeye cesaret etti; yaptığının delice bir şey olduğunun farkındaydı, ama onu iten şeye karşı koyamıyordu; kendi kendine, sadece bakmak istediğini, çıkıntının son kısmını ve altındaki yıkıntının tümünü görebileceği bir yere gelir gelmez duracağını söyledi; belki de, hâlâ öne doğru eğilmiş olarak, çakıl taşları çizmelerinin altında kayarken koştuğu sırada bile, buna gerçekten inanmıştı. Ama o anda hiçbir şey düşünemiyordu. Ay'daydı, bu yüzden zar zor on beş kilo geliyordu, buna rağmen açı arttıkça, attığı her adımda sekiz metre sıçrıyordu, o da elinden geldiğince bunu engellemeye çalışıyordu; yokuşun yarısını geçmişti bile; çukur dar bir geçitte son buldu - orada, güneşin altında, ilk büyük lav birikintileri duruyordu; uzak kenarı siyahtı, güneyi, bir metre kadar aşağısı ise parlak. "Bu sefer içine girebildim," diye düşündü. Buradan eğilip Kreo'nun bulunduğu yere rahatça dokunmak mümkündü. Çabucak sağına ve soluna baktı. Yalnızdı; üzerinde bütün yüksekliğiyle yokuş uzanıyordu, siyah göğe karşı kızıl bir yamaç. Daha önce, kayaların arasındaki dar yerlere kuşbakışı bakabiliyordu, ama şimdi yakınlardaki büyük taşlar, o çatlaklar labirentini görmesini engelliyordu. "İyi değil," diye düşündü. "En iyisi geri döneyim." Ama nedense geriye dönmeyeceğini biliyordu.

Orada öylece duramazdı. Birkaç adım aşağıda, tek başına duran bir magma kütlesi vardı; belli ki bu, bir zamanlar Toricelli'nin ayağındaki sarp ve kayalık büyük uçurumdan fışkıran akkorun uzun dilinin ucuydu ve bu çukura akmıştı. Saklanmak için çok uygun bir yerdi. Bir sıçrayışta ulaştı oraya, ama bu uzun Ay atlayışından, bir rüyadaymış gibi, yavaş çekim bir filmi andıran bu uçuştan hiç hoşlanmadı; buna asla alışamazdı. Açılı kayanın arkasında çömelip üzerinden baktı-

ğında Kreo'yu gördü: İki sivri kaya kulesi arasından çıkmış, metal omuzuyla sıyırdığı bir üçüncüsünün etrafından dönerek durmuştu. Pirx ona yandan bakıyordu, bu yüzden sadece kısmen aydınlanmıştı, sadece sağ kolu iyi yağlanmış bir makine parçası gibi parlıyordu - bedeninin geri kalan kısmı gölgeler içindeydi. Lazerini tam gözüne kaldırmıştı ki diğeri aniden bunu hissetmişçesine yok oldu. Hâlâ orada olabilir miydi, ne de olsa daha yeni girmişti gölgeye? O gölgeye ateş etmeli miydi? Nişan aldı, ama tetiğe dokunmadı. Kaslarını gevşetti. Bekledi. Kreo'dan hiçbir iz yoktu. Hemen altında, korkunç bir labirent gibi uzanan yıkıntılar vardı, orada saatlerce saklambaç oynanabilirdi - lav akıntılarının geometrik dağılımı korkunç şekiller oluşturuyordu. "Nerede?" diye düşündü. "Keşke birşeyler işitebilsem, ama bu lanet olası havasız yer, kâbus gibi... Oraya gidip onu avlayabilirim. Hayır, böyle bir şey yapmayacağım, ne de olsa deli olan *o*... Yine de her şeyi hesaba katmak gerek - lavların uzandığı yer on iki metreden fazla değil, bu Dünya'da iki sıçrayış demek; onun altındaki gölgede beni göremez ve boylu boyunca ilerleyebilirim, kaya her zaman arkamı korur, ne de olsa er geç onu görebileceğim bir yere yürüyecektir..." Taştan labirentte hiçbir şey değişmedi. Dünya'da olsa şimdiye kadar güneş epey yer değiştirmiş olurdu, ama burada Ay günü egemendi, güneş sanki hep aynı yerde durup yakın yıldızların görünmesine engel oluyordu, turuncu bir ışığın delip geçtiği kapkara bir boşlukla sarılıydı. Pirx kayanın arkasından vücudunun yarısını çıkararak eğildi. Hiçbir şey. Bu durum canını sıkmaya başlamıştı. Diğerleri neden gelmiyorlardı? Şimdiye kadar telsiz bağlantısının kurulmamış olması imkânsızdı... Ama belki de, onu yıkıntıların arasından çıkartmaya çalışıyorlardı... Kolundaki kalın camın altındaki saate bakınca şaşırdı - McCork'la son kez konuştuğundan beri sadece on üç dakika geçmişti.

Tam yerinden ayrılmaya hazırlanıyordu ki iki beklenme-

dik şey, aynı anda oldu. Çukuru doğu yönünde kapatan iki magma seti arasındaki taş kemerin arasından birbirini izleyen araçları gördü. Hâlâ uzaktaydılar, büyük bir ihtimalle bir kilometreden fazla; bir toz bulutu gibi, tam gaz ilerliyorlardı. Aynı anda, sarp kayalıkların kenarından metal eldivenleri dışında insanınkine benzeyen iki büyük el göründü ve aniden Kreo çıkageldi - öylesine çabuk olmuştu ki, Pirx geri çekilmeye vakit bulamamıştı. Aralarında on metre ya vardı ya yoktu. Pirx, kuvvetli omuzların arasında baş görevi gören dev çıkıntıyı gördü. Üzerinde, birbirinden uzakta duran, göz gibi hareketsiz iki karanlık optik delik vardı. Bunların arasında, o sırada kapalı olan üçüncü göz, o korkunç lazer gözü bulunuyordu. Gerçi Pirx de elinde bir lazer tutuyordu, ama makinenin refleksleri kendisininkiyle kıyaslanamayacak kadar hızlıydı, ayrıca Pirx silahını kaldırmaya bile yeltenmemişti - güneşin altında, bacakları bükülü, tam atlayacakken aniden *onu* gördüğü haliyle donup kalmıştı, birbirlerine baktılar: Bir adam heykeli ile bir makine heykeli, ikisi de metalle kaplı. Sonra Pirx'in önündeki bütün alanı korkunç bir ışık doldurdu; ısı patlamasıyla itilen Pirx geriye doğru düştü. Düşerken bilincini kaybetmedi, o kısacık anda hissettiği tek şey şaşkınlıktı, çünkü ateş edenin Kreo olmadığına yemin edebilirdi, son ana kadar onun lazer gözünün karanlık, kapalı olduğunu görmüştü.

Sırt üstü düştü, çünkü ışıklar dinmişti - ama ona nişan alındığı kesindi, çünkü korkunç flaş bir an sonra yeniden patladı ve onu önden koruyan sivri taşın bir kısmını götürdü; saçılırken göz kamaştıran bir örümcek ağına dönüşen erimiş mineral damlaları püskürttü. Ama sadece, boyuna nişan aldıkları, kendisi de yatıyor olduğu için kurtulmuştu - bu ilk araçtı, lazerle ateş ediyorlardı. Yana döndüğünde bronzdan dökümlenmişçesine hareketsiz duran Kreo'nun sırtını gördü, iki mor patlama oldu. O uzaklıktan bile, en

öndeki ulaşım aracının, silindirleri ve tekerleğiyle birlikte tamamen ters döndüğü görülebiliyordu; yanan gazlar ve toz öyle bir duman oluşturdu ki önünü göremeyen ikinci araç ateş edemedi. İki buçuk metrelik dev yavaşça, hâlâ silahına yapışmış bir halde yüzü koyun yatan adama baktı, sonra döndü, geldiği yerden sıçramaya hazır bir şekilde dizlerini hafifçe kırdı, ama Pirx, beceriksizce ona ateş etti - niyeti sadece bacaklarını kırmaktı, ama tetiği çekerken dirseği titredi ve alevden bir bıçak, devi baştan aşağı sardı, öyle ki parlak parçalar halinde yıkıntı tarlasına döküldü.

Darbe alan aracın mürettebatı yaralanmadan, hatta yanık bile almadan kurtuldu ve Pirx -çok sonradan- onların gerçekten de kendisine ateş ettiklerini öğrendi, çünkü karanlık kayaların arasındaki Kreo'yu hiç görmemişlerdi. Acemi nişancı, gördüğü şeyin, bir alüminyum giysisinin açık rengini taşıdığını bile fark etmemişti. Pirx, bir sonraki ateşten sağ çıkmayacağından emindi. Kreo onu kurtarmıştı - ama acaba bunun bilincinde miydi? O son dakikaları defalarca düşündü ve her defasında Kreo'nun, uzun menzilli ateşin asıl hedefinin kim olduğunu bilecek bir yerde durduğuna olan inancı arttı. Bu, onun kendisini kurtarınayı arzuladığı anlamına mı geliyordu? Buna kimse cevap vereınezdi. Entelektronistler olaya "raslantı" deyip geçti - ama hiçbiri bu düşünceyi bir kanıtla destekleyeınedi. Böyle bir şey daha önce hiç olmamıştı, literatürde böyle bir olay geçmiyordu. Herkes Pirx'in gerekeni yaptığını düşünüyordu - ama Pirx tatmin olmamıştı. Ölümle burun buruna gelip hayatta kaldığı o kısa olay uzun yıllar boyunca belleğine kazınmış olarak kaldı, gerçeği hiçbir zaman öğrenemeyecekti - en acı olanı da, kendi kurtarıcısını sinsice, arkadan vurarak öldürdüğünü bilmekti.

MASKE

Başlangıçta karanlık, soğuk alev ve dinmek bilmeyen gökgürültüsü vardı; uzun kıvılcımlar halinde yanımdan geçen kömür karası çengeller, parçalanmış çengeller ve uzun bir burnu andıran düz kafalarıyla sürünerek ben olan şeye değen metal yılanlar vardı ve bu dokunuşların her biri, şimşek gibi bir sarsılmaya neden olarak neredeyse zevk veriyordu.

Yuvarlak pencerelerin ardındaki gözler beni izliyordu, sonsuz derinlikte, kıpırdamayan gözler; sonra geri çekildiler, ama belki de hareket eden bendim, bir sonraki gözlem dairesine girmiştim ve bu, uyuşukluk, saygı ve korku uyandırıyordu. Sırt üstü yaptığım bu yolculuk belirsiz bir süre boyunca devam etti, ilerledikçe ben olan şey çoğaldı ve sınırlarını keşfederek kendini tanımaya başladı, ama onun biçimini tamamen ne zaman anlayabildiğimi, terk etmiş olduğum yerleri tam olarak ne zaman kavrayabildiğimi bilmiyorum. Orada dünya başladı, gök gürlemeleriyle, alevlerle, karanlıkla; sonra hareket son buldu ve bana beni uzatan eklemli uzuvlar hafifçe havaya kalkarak ben olan şeyi kıs-

kaçlı ellere bıraktı, kenarları kıvılcımlarla kaplı düz ağızlara sundu ve yok oldu, ben olan şey kıpırtısız bir biçimde yattı, gerçi artık kendi kendine hareket edebilirdi, ama henüz zamanımın gelmediğinin farkındaydım ve bu hissiz eğimde - çünkü ben, o, eğik bir yüzeyin üzerinde yatıyordu- son bir akım dalgası, nefessiz son ayinler, titreyen bir öpücük beni gerdi; bu, hemen kalkıp ışıksız yuvarlak deliğe sürünmek için bir işaretti ve artık hiçbir zorlamaya ihtiyaç duymaksızın, taşsı bir rahatlamayla üzerlerinde dinleneceğim soğuk, pürüzsüz, içbükey levhalara dokundum. Ama belki de bunların hepsi bir rüyaydı.

Nasıl uyandığımı bilmiyorum. Anlaşılmaz hışırtılar ve serin bir loşluk hatırlıyorum, ben de bunun içindeydim; dünyanın onun önünde rengârenk açıldığını, eşikten geçtiği sırada adımımda ne kadar merak olduğunu hatırlıyorum. Dikey bedenlerin renkli karmaşası güçlü bir ışıkla aydınlanıyordu, kürelerini gördüm, suyun parlaklaştırdığı küçük düğmeleri kendi yönlerinde döndürüyorlardı; uğultu kesildi ve bunu izleyen sessizlikte ben olan şey bir adım daha attı.

Bundan sonra, işitilmeyen ama hissedilen bir sesle, içimdeki narin bir ip koptu ve artık bir dişi olan ben, cinsiyetin içime akışını o denli şiddetli bir şekilde hissettim ki onun başı döndü ve gözlerimi kapattım. Gözlerim kapalı öylece dururken her yanımdan sözcükler gelmeye başladı, çünkü o, cinsiyetle birlikte dili de almıştı. Gözlerimi açıp gülümsedim, ileri doğru hareket ettim ve onun giysisi benimle birlikte hareket etti; ağırbaşlı, soylu bir edayla yürüdüm, üzerimde kabarık eteğimle, nereye gittiğimi bilmeden yürüdüm, çünkü saray balosundaydım ve onun az önceki hatasını, başları küreler gözleri de ıslak düğmeler olarak algılayışımı anımsayınca epey eğlendim, bu nedenle gülümsedim, ama bu gülüş sadece kendimeydi. Keskinleşen kulaklarım uzakları işitti, böylelikle saraydakilerin benle ilgili fı-

sıltılarını, beylerin saklamaya çalıştıkları iç çekişleri, hanımların nefes alışlarındaki kıskançlığı ve "Kont hazretleri, bu genç kadın kim?" deyişlerini duydum. Sonra, tavandaki ağlarından gül yaprakları sarkan kristal örümceklerin altından yürüyerek dev bir salonu geçtim, zengin dul kadınların boyalı yüzlerinden akan hoşnutsuzlukta, esmer lordların şehvet dolu gözlerinde kendime baktım.

Kemerli tavanlardan parke döşemelere kadar inen camlardan gece giriyordu büyüyerek; bahçede kadehler parıldıyordu ve iki pencere arasındaki bir kameriyede, mermerden bir heykelin ayağının dibinde, diğerlerinden daha kısa boylu bir adam duruyordu, etrafı siyah-yeşil çizgili giysiler giymiş saray mensuplarıyla çevrilmişti, sanki ona doğru kapanmak ister gibiydiler, ama hiçbiri boş dairenin içine adım atmıyordu ve bu kişi ben yaklaşırken bana doğru bakınadı bile. Yanından geçerken durdum, o bana doğru bakmadığı halde parmaklarının uçlarıyla çember eteğimi topladım ve önünde eğilip selam verirmişçesine gözlerimi indirdim, ama baktığım sadece kendi ince, beyaz ellerimdi. Bu beyazlığın nedenini bilmiyordum, gök mavisi eteğimin yanında bu beyazlık korkutucuydu. Ama saray mensuplarıyla çevrili o kısa boylu lord ya da soylu, arkasında yarım zırhlı bir şövalye duran, sarı saçlı başı açık, elinde oyuncak kadar küçük bir kama tutan o adam, sıkıntı dolu bir sesle kendi kendine birşeyler söyledi ve bana bakmaya tenezzül etmedi. Bense, selam vermeden, esmer yüzünü unutmamak için ona bir an öfkeyle baktım; sarkık dudaklarının kenarındaki küçük beyaz yara yüzüne bıkkın bir ifade veriyordu ve ben gözlerimi o ağza dikerek topuğumun üzerinde döndüm, etek hışırdadı ve yanından geçip gittim. Ancak o zaman bana baktı ve ben ensemde o kaçamak, soğuk, bir anlık bakışı hissettim, sanki yanağında görünmez bir tüfek vardı da boynuma, o altın buklelerin arasına nişan almıştı; bu, ikinci

başlangıçtı. Geriye dönmek istemiyordum, ama döndüm ve iki elimle eteğimi kaldırarak yerlere kadar eğildim, sert kumaşın arasından kayıp yerin içine girmek istiyordum adeta, çünkü o kraldı. Sonra yavaşça doğruldum, nasıl olup da bunu bu kadar iyi ve bu kadar kesin bir biçimde bildiğimi merak ettim; uygunsuz birşeyler yapmak istiyordum, çünkü bilmeme olanak olmayan bir şeyi kesin bir şekilde biliyorsam rüyada olmam gerekirdi, rüyada yaptıklarının kime ne zararı olabilirdi ki - mesela birinin burnunu çekmenin? Biraz korktum, çünkü bunu yapamadım, sanki içimde görünmez bir engel vardı. Ne yaptığımın farkında olmadan öylece yürüdüm, gerçeklik de rüya da inandırıcıydı, aynı anda içime bilgi akıyordu, tıpkı sahile vuran dalgalar gibi, her dalga ardında yeni bir bilgi, rütbeler ve unvanlar bırakıyordu, tıpkı kenarlarına işlenmiş dantel parçaları gibi; koridorun ortasına geldiğimde, tavandan alevler içindeki bir gemi gibi sarkan parlak bir şamdanın altından yürürken, yıpranmışlıkları ve acıları titizlikle saklanmış bütün hanımların adlarını biliyordum.

Artık öyle çok şey biliyordum ki, tıpkı uykudan uyanıp hâlâ gördüğü kâbusu bütün canlılığıyla anımsayan biri gibi; benim için hâlâ erişilmez olan o iki şey ise, iki karanlık gölge gibi zihnimdeydi: Geçmişim ve şimdim. Çünkü kendim hakkında hâlâ hiçbir şey bilmiyordum. Oysa, pahalı giysilerle gizlenmiş çıplaklığımı bütünüyle hissediyordum, göğüslerim, karnım, bacaklarımın üst kısımları, boynum, omuzların, görünmeyen ayaklar... Göğüslerimin arasında bir ateş böceği gibi parlayan altın üzerine kakılmış topazı, yüzümdeki o hiçbir şey elevermeyen ifadeyi hissedebiliyordum, belirsiz bir ifade olmalıydı, çünkü beni gören herkes gülümsediğimi düşünüyordu, oysa biri ağzıma, gözlerime, kaşlarıma daha yakından bakacak olsa orada hiçbir eğlence ifadesi olmadığını, eğleniyor gibi görünmeye bile çalışmadı-

ğımı görüp gözlerime bir kez daha bakardı, ama gözlerim bütünüyle dingindi, o da yanaklarıma bakardı, çenemde gülümseyişin izlerini arardı, ama yüzümde uçarı gamzeler yoktu, yanaklarım pürüzsüz ve beyaz, çenem gergin, sessiz, ciddi, boynum kadar kusursuzdu ve hiçbir şeyi açık etmiyordu. Sonra bana bakan kişi, neden gülümsediğimi düşünmüş olduğunu merak ederek rahatsız olur, kuşkularının ve güzelliğimin şaşkınlığı içinde kalabalığın arasına karışır ya da kendisini o hareketin arkasına saklama umuduyla önümde yerlere kadar eğilirdi.

Ama hâlâ bilmediğim iki şey vardı, belirsiz bir biçimde olsa da çok önemli olduklarını fark ettiğim iki şey. Yanından geçerken Kral'ın beni neden görmezlikten geldiğini, güzelliğimden ne korktuğu ne de onu arzuladığı halde neden gözlerime bakmayı reddettiğini anlamamıştım. Aslında onun için çok değerli olduğumu hissetmiştim, ama anlaşılmaz bir şekilde sanki ona bir yararım yokmuş gibiydi; sanki onun için, bu parlak salona ait olmayan biriydim, bronz arımaların arasına rengârenk desenlerle döşenmiş cilalı parkelerin üzerinde dans etmek için yaratılmış biri değildim; ama yanından geçerken, yüzünde isteğini anlayabileceğim hiçbir düşünce belirmemişti, o ani ve tesadüfî bakışıyla ardımdan bana baktığında bile, anlamıştım ki o solgun gözleri aslında bana bakmıyordu, o gözler ki kara gözlüklerin arkasına saklanmalıydılar, çünkü, soylu yüzünün tersine, bakışlarında hiçbir ifade yoktu ve bir kâsenin dibinde kalan kirli su gibiydiler. Hayır, gözleri uzun zaman önce atılmış bir şey gibiydi, gün ışığına dayanamadıklarından saklanmaları gerekiyordu.

Ama benden ne istiyor olabilirdi? Ne? Bunun üzerinde düşünemedim, çünkü ilgimi başka bir şey çekti. Ben buradaki herkesi tanıyordum, ama kimse beni tanımıyordu. Belki bir tek o, sadece o: Kral. Parmaklarının ucunda kendime

ait bilgiye de sahiptim, salonun dörtte üçünü geçmişken yavaşladım, tuhaf duygular doldu içime; uyuşmuş yüzlerin, kır düşmüş gümüş bıyıklı yüzlerin, pudraların altında terleyen şişik kırmızı yüzlerin, kurdelelerin, madalyaların ve örgülü püsküllerin arasında bir yol açıldı, bakışlar eşliğinde bir kraliçe gibi yürüyebileyim diye - ama nereye yürüyordum böyle?

Kime yürüyordum?

Ben kimdim? Düşünceler birbirini izledi, o an kendi durumumla bu kibar kalabalık arasındaki uyumsuzluğu anladım, çünkü her birinin bir geçmişi, bir ailesi, şöyle ya da böyle nişanları, entrikalar ve ihanetler yoluyla kazanılmış bir asillikleri vardı, her biri, kendi kişisel geçmişini çölde giden bir atlının ardında bıraktığı toz dumanı gibi peşi sıra taşıyor, iğrenç gururuyla kabaran göğsünü gere gere gösteriş yapıyordu. Oysa ben o kadar uzaklardan gelmiştim ki sanki bir değil, birçok geçmişim vardı, onlar benim yaşamımı ancak kendi adetlerine, bildiğim bu yabancı dile parça parça tercüme edildiğinde anlayabilirlerdi, bu yüzden beni ancak yaklaşık olarak kavrayabilirlerdi ve seçilen her adla onlar için farklı bir kişi olurdum. Peki kendim için de öyle mi olurdum? Hayır... yine de, hemen hemen öyle; salonun girişinde, tıpkı kabaran suların sağlam bentleri kırarak çorak topraklara akması gibi içimi dolduran bilgiden başka hiçbir şey bilmiyordum. Bu bilginin ötesinde mantık yürütüyordum, aynı anda birçok şey olmak mümkün müydü? Terk edilmiş geçmişlerin çoğulluğundan gelmek? Belleğin zehirli otlarından çıkartılan mantığın, bana bunun mümkün olmadığını, tek bir geçmişim olması gerektiğini söyledi ve eğer ben Kont Tleniks'in kızı Mürebbiye Zoroennay'sam, Valandiyan kabilesi tarafından uzaklardaki Langodotlar krallığında öksüz bırakılan küçük Virginia isem, eğer gerçeklikle kurguyu birbirinden ayıramıyorsam, o halde rüya-

da olmam gerekmez miydi? Ama şimdi bir yerlerde orkestra çalmaya başlamış, balo hareketlenmişti - bu uyanıştan uyanırken insan kendisini daha gerçek bir gerçekliğe nasıl inandırılabilirdi?

Artık rahatsız edici bir şaşkınlık içinde, her adımıma dikkat ederek ilerliyordum, çünkü "vertigo" adını verdiğim baş dönmesi geri gelmişti. Yine de soylu yürüyüşümden bir an bile vazgeçmedim, bunun için çok büyük bir çaba sarf ediyordum, ama kimselere fark ettirmeden, fark edilmemekten güç alarak sonunda uzaktan bir yerlerden, bir adamın gözlerinden yardım geldiğini hissettim, yarı açık bir pencerenin alçak pervazına oturmuştu, pencerenin üzerindeki ipek perde tuhaf bir pelerin gibi omuzlarına dökülüyordu; perdenin üzerine, pençelerinin arasında zehirli elmaları andıran cennetten çıkma toplar ve asalar taşıyan kırmızı yeleli, başları taçlı, korkunç derecede yaşlı aslanlar işlenmişti. Perdedeki aslanların süslediği siyah giysiler giymiş bu adamın üzerindekiler, zengin görünüşlü olmakla birlikte yapaylıktan, lordlara özgü düzensizlikten uzak, doğal bir rahatlığı yansıtıyordu; ne züppe ne de şıklık düşkünü, ne saray mensubu ne de dalkavuk olan, pek yaşlı sayılmayacak bu yabancı, uğultunun içinde çekildiği köşeden bana baktı - o da en az benim kadar yalnızdı. Etrafınızda, tarot eşlerinin gözleri önünde bükülmüş banknotlarla sigaralarını yakan, havuzdaki kuğulara fıstık atar gibi yeşil kumaşın üzerine altın paralar atan, ünleri yaptıkları her şeyi onurlu kıldığından kendileri için hiçbir davranışın aptalca ya da onursuzca olmayacağı kişiler vardı. Adam kesinlikle bu salona ait değildi ve üzerinde kraliyet aslanları olan ipek perdenin omzuna dökülüp yüzüne mor kraliyet rengini yansıtması karşısındaki kasıtsız görünen hürmeti, aslında alayların en incesini taşımaktaydı. Artık genç değildi, ama kısarak baktığı koyu gözlerinde olanca canlılığıyla gençliği

yansıyordu ve kendisiyle konuşmakta olan, çok yemek yemiş uysal bir köpeğe benzeyen ufak tefek, şişman, kel kafalı adamı dinliyordu, belki de dinlemiyordu. Oturan adam ayağa kalktığında, perde sahte, atılmış değersiz bir şey gibi kolundan kaydı ve o an gözlerimiz karşılaştı, ama ben gözlerimi onunkilerden kaçırdım. Yemin ederim. Buna karşın yüzü, sanki birden kör olmuşum gibi, gözlerimin önünden gitmedi ve hiçbir şey duyamaz oldum, öyle ki -bir an için- orkestra yerine kendi kalp atışlarımı duydum. Ama yanılıyor da olabilirim.

Yüzünün çok sıradan olduğu konusunda sizi temin edebilirim. Hatta yüz hatlarında, zekânın bir göstergesi olan gösterişsiz yakışıklılığın bakışımsızlığı vardı, ama her şeyi kavrayabildiği ve biraz da kendisine zarar verdiği için parlak zekâsından usanmış olmalıydı; hiç kuşku yok ki birçok gece kendinden nefret ediyordu, bunun kendisi için bir yük olduğu belliydi; bazı zamanlar, sanki bir ayrıcalık ya da yetenekten çok bir tür sakatlıkmışçasına zekâsından kurtulmak istiyordu; özellikle yalnız olduğunda, bitmek bilmeyen düşünceler ona işkence ediyor olmalıyclılar, yalnızlık onun için her yerdeydi, burada da. Sanki terziyi sürekli uyarıp yönlendirmiş gibi, modaya uygun olarak kesilmiş olduğu halde üzerine yapışmayan güzel giysilerinin altındaki bedeni, beni onun çıplaklığını düşünmeye itti.

Epey dokunaklı olmalıydı, çıplaklığı; erkeksiliğin görkeminden uzak, nc atletik ne de kaslı, ne o yılankavi kıvrımlar, düğümler, ne de o güçlü adaleler, hâlâ çiftleşme arzusuyla yanıp tutuşan ihtiyar kadınların iştahını kabartacak bütün o özelliklerden yoksun bir çıplaklık. O erkeksi güzelliği bir tek yüzünde taşıyordu, ağzının kenarındaki o deha kıvrımında, kaşlarındaki o kızgın sabırsızlıkta, bir kesme işareti gibi kaşlarını ayıran o çizgide, kendi gülünçlüğünü hissettiği yağla parlayan güçlü burnunda. Ah, yakışıklı

bir erkek değildi, çirkinliği bile kışkırtıcı değildi, sadece farklıydı ve gözlerimiz karşılaştığında içim uyuşmasaydı kesinlikle yürüyüp giderdim.

Doğru, eğer böyle yapsaydım, o çekicilik bölgesinden uzaklaşmış olsaydım, merhametli Kral, mühürlü yüzüğünün bir hareketiyle, gözbebekleri iğneleri andıran solmuş gözlerinin bir yan bakışıyla, hemen benimle ilgilenirdi ve ben geri dönerdim. Ama o zamanda ve orada bunu bilmemin imkânı yoktu, o bakışların tesadüfen karşılaşmasının, yani iki varlığın iris tabakasındaki siyah deliklerin -ne de olsa gözbebekleri kafatasının deliklerindeki yuvarlak organlarda kıpraşan deliklerdir- bir an için karşılaşmasının önceden belirlenmiş bir durum olduğunu anlamamıştım, bunu nasıl bilebilirdim ki?

Ayağa kalkıp komedinin sona erdiğini belirtircesine perdenin sarkan püskülünü kolundan atarak bana doğru geldiğinde yoluma devam etmek üzereydim. İki adım atıp durdu, bir tek anlama yorulabilecek o davranışın ne kadar uygunsuz olduğunun, bandoyu izleyen bir ahmak gibi tanımadığı bir güzelin ardından yürümenin ne kadar saçma görüneceğinin farkına vararak öylece kaldı; sonra ben bir elimi kapayıp diğer elimle yelpazemin küçük ilmeğini bileğimden kaydırdım, yere düşsün diye. Bunun üzerine o da derhal...

Yelpazenin sedef sapının üzerinden birbirimize baktık, şimdi birbirimize çok yakındık. Müthiş ve ürkütücü bir andı, boğazıma saplanan ölümcül ağrı konuşmamı engelledi; boğazımdan sadece tuhaf bir ses çıkacağını hissederek ona başımı salladım ve bu hareketim, bana bakmayan Kral'ın önünde selamımı bitirmediğim zaman yaptığımın aynısıydı.

Karşılık olarak bana başını sallamadı, içinde olup bitenlerden ötürü fazlasıyla şaşırmış bir haldeydi, çünkü kendisi de bunu beklemiyordu. Biliyorum, çünkü daha sonra bana söyledi, ama söylememiş olsaydı da bilirdim.

Bir şey söylemek istiyordu, o an oynamakta olduğu aptal rolüne son vermek istemiyordu ve ben bunu biliyordum.

"Hanımefendi," dedi boğazını temizleyerek, "Yelpazeniz..."

Artık yine kontrolüm altındaydı. Kendim de.

"Bayım," dedim, biraz boğuk bir sesle, ama o bunun benim normal sesim olduğunu düşünebilirdi, gerçekten de o ana kadar sesimi hiç duymamıştı, "onu yeniden mi düşürmeliyim?"

Gülümsedim, ah, ama bu gülümseme ne baştan çıkarıcı, ne çekici, ne de mutluydu. Gülümsememin nedeni yüzümün kızardığını hissetmiş olmamdı. Bu kızarına bana ait değildi, yanaklarıma yayıldı, yüzümü sardı, kulak memelerimi pembeleştirdiğini hissettim, ama utanmış ya da heyecanlanmış değildim, tanımadığım bu adam karşısında büyülenmiş falan da değildim, ne de olsa diğer birçoğu arasından sadece biriydi, saray erkânı içinde kaybolmuş biri - dahası da var: Benim o yüz kızarmasıyla hiçbir ilgim yoktu, salonun girişinde, ayna gibi parlayan yere attığım ilk adımda içime dolan bilginin geldiği kaynaktan geliyordu - yüz kızarması saraylı olmanın bir gereği gibiydi, tıpkı yelpaze, tel çemberli etek, topazlar ve saç tuvaletleri gibi. Bu yüzden yüz kızarmasını önemsiz kılmak, onun çıkarabileceği yanlış sonuçları bertaraf etmek için gülümsedim - ona değil, neşe ile alay arasındaki sınırı sonuna kadar zorlayarak gülümsedim ve o sessiz bir kahkaha patlattı, kahkahası sanki kendi içine yönelmişti, gülmenin kesinlikle yasak olduğunu bilen, bu yüzden de kendini tutamayan bir çocuğun kahkahasına benziyordu. Bunu yaparken anında gençleşti.

Ansızın, yeni bir düşünceyle ciddileşmişçesine, "Bana bir dakika verirseniz, belki sözlerinize akıllıca bir yanıt verebilirim. Ama kural olarak, iyi fikirler aklıma sadece merdivenlerde gelir," dedi.

"Demek yaratıcılıktan bu denli yoksunsunuz...?" dedim,

yüzümü ve kulaklarımı kontrol etmeye çalışarak. Çünkü hâlâ süren bu kızarına beni kızdırmaya başlamıştı, özgürlüğüm karşısında bir tehdit oluşturuyordu ve bu -anlamıştım ki- Kral'ın beni kaderime terk etme amacının bir parçasıydı.

"Belki de, 'Bunun çaresi yok mu?' diye eklemeliyim. Siz de buna 'Hayır', der, 'kusursuzluğu Mutlak'ın varlığını olumlayan bir güzelliğin karşısında, yok' diye yanıt verirsiniz. Bundan sonra orkestra başlar, ikimiz de yeniden ağırbaşlılığımıza döner, büyük bir incelikle konuşmayı daha sıradan bir saray konuşmasına dönüştürürüz. Ancak siz bu alanda biraz rahatsız göründüğünüzden, belki de hazırcevaplığa kalkışmasak daha iyi olacak..."

Bu sözlerim üzerine artık benden gerçekten korkuyordu, söyleyecek hiçbir şey bulamamıştı. Bakışlarını büyük bir ciddiyet kapladı, sanki kiliseyle orman arasında bir fırtınada, ya da sonunda hiçbir şeyin olmadığı bir yerde duruyorduk.

Gergin bir sesle, "Kimsin sen?" diye sordu. Artık hiçbir hafiflik, hiçbir yapmacık kalmamıştı, sadece benden korkuyordu. Bense ondan hiç korkmuyordum, hem de hiç; aslında tehlikeyi hissetmem gerekiyordu, çünkü gözenekli cildini, asi, diken diken kaşlarını, kulaklarının geniş yuvarlaklığını hissedebiliyordum, bunların hepsi içimde o zamana dek saklı olan beklentimle birleşiyordu, sanki şimdiye kadar içimde onun basılmamış bir negatifini taşıyorduın, o da şimdi gelip onu doldurmuştu. Yine de, o benim kaderim bile olsa, ondan hiç korkmuyordum. Ne kendimden ne de ondan korkuyordum, ama o bağın içsel, hareketsiz gücünden ötürü tüylerim diken diken oluyordu - bir insanın titremesi değildi benimki, akrebi ve yelkovanıyla saat başını vurmak için hareket ettiğinde hâlâ sessiz olduğu halde titreyen bir saat gibiydi. O titremeyi kimse göremezdi.

Çok sakin bir şekilde, "Sana yavaş yavaş anlatacağım,"

diye yanıtladım. Kişinin hasta ve zayıf birini neşelendirmek için yaptığı gibi hafifçe gülümseyip yelpazemi açtım.

"Bir kadeh şarap içeceğim. Ya sen?"

Başını salladı, kendisine çok yabancı olan ve pek ayak uyduramadığı, rahatsız bulduğu bir tarzda davranmaya çalışıyordu; inci tanelerini andıran cilanın damla damla aktığı parkenin üzerinden, mumların bıraktığı isin arasından, sıra sıra dizilmiş inci beyazı hizmetkârların kadehlere içki doldurduğu köşeye doğru omuz omuza yürüdük.

O akşam ona kim olduğumu söylemedim, ona yalan söylemek istemediğimden ve kendim de gerçeği bilmediğimden. Hakikat kendisiyle çelişemez ve ben bir mürebbiye, bir kontes ve bir öksüzdüm, bütün bu soyağaçları içimde dönüyordu, hangisini kabul edersem gerçek o olacaktı; artık hakikatin benim seçimim ve arzumla belirlenebileceğini, ben herhangi birini dile getirdiğimde sözü edilmemiş diğer imgelerin uçup gideceğini anlamıştım. Ama bu olasılıkların arasında kararsız kalmayı sürdürdüm, çünkü bunlarda kaçamak bir anı var gibiydi - ben, kendisi için endişelenen akrabalarından kaçmış, belleğini yitirmiş kararsız bir kişi olabilir miydim? Onunla konuşurken şöyle düşündüm: Eğer ben deli bir kadın olsaydım, her şey iyi bir şekilde sonuçlanırdı. Kişi, bir rüyadan kurtulabildiği gibi, delilikten de kendini kurtarabilirdi - her iki durumda da umut vardı.

Geç saatlerde -bütün o süre boyunca yanımdan hiç ayrılmamıştı- odasına çekilmeden önce bir anlığına Majesteleri'nin yanından geçtiğimizde, Kral'ın bizim tarafımıza bakmaya tenezzül bile etmediğini hissettim, bu korkunç bir keşifti. Arrhodes'in yanındaki davranışlarımı gözlemlemeye gerek görmüyordu, belli ki *bu* gereksizdi, sanki hiç kuşku duyamayacağı bir biçimde bana tamamen güvenebileceğini biliyordu, son nefeslerine kadar işlerini yapmaya çalışan kiralık katillere güvenir gibi, çünkü kaderleri işverenlerinin

elindedir. Oysa Kral'ın ilgisizliği kuşkularımı gidermeliydi; benim olduğum yöne bakmadığına göre onun için hiçbir şey ifade etmiyordum, yine de içimdeki ısrarlı zulüm hissi deliliğin ağır basmasına neden oldu. Bu yüzden melek güzelliğinde deli bir kadın gibi, Arrhodes'in şerefine kadeh kaldırarak kahkaha attım; Kral'ın, ölen annesine, bu bilge adama bir zarar gelirse bunun kendi seçiminden ötürü olacağına dair söz vermesine rağmen herkesten çok küçüksediği Arrhodes'in şerefine. Bunu bana dans ederken birisi mi söylemişti yoksa kendim mi öğrenmiştim bilmiyorum, çünkü gece uzun ve gürültülüydü, kalabalık bizi sürekli birbirimizden ayırıyordu, buna karşın biz raslantı eseri birbirimizi buluyorduk, sanki oradaki herkes aynı fesadın parçasıydı - bunun bir yanılsama olduğu kesindi, mekanik bir biçimde dans eden bir mankenler kalabalığıyla sarılı olmamız mümkün değildi. Yaşlı erkeklerle, güzelliğimi kıskanan genç hanımlarla konuştum, sözlerindeki aptallıktan midem bulanarak; kimi iyi kimi kötü huylu kimselerdi; o işe yaramaz ihtiyarları, o asık suratlı genç hanımları öylesine büyük bir rahatlıkla ezip geçtim ki onlar için üzülmeye başladım. Parlak nüktelerimle bir zekâ timsaliydim, gözlerim baş döndürücü hazırcevaplığımdan ötürü alev alev yanıyordu - artan endişemde Arrhodes'i kurtarmak için seve seve kuş beyinli rolü oynayabilirdim, ama yapamadığım tek şey buydu. Ne yazık ki o kadar becerikli değildim. O halde zekâm (ki zekâ bütünlük anlamına geliyordu) bir yalana mı tâbiydi? Dans sırasında, *minuet*'nin dönüşlerini yaparken kendimi bu tür düşüncelere verdim; o sırada, ince bedeni ve siyah giysileriyle, taçlı aslanların süslediği mor perdeye dayanmış olan Arrhodes, dans etmiyor, beni seyrediyordu. Kral gitti ve kısa bir süre sonra biz de ayrıldık; bir şey söylemesine, bir şey sormasına izin vermedim, denedi ve önce dudaklarımla, sonra da sadece yelpazemi kapatarak "Hayır," deyişim karşı-

sında yüzü soldu. Nerede yaşadığım, oraya varıp varmadığım, gözlerimi ne yana çevireceğim konusunda hiçbir fikrim olmaksızın dışarıya çıktım; tek bildiğim bunların benim elimde olmadığıydı, çabaladım, ama boşunaydı - bunu nasıl açıklayabilirim? Herkes bilir ki göz yuvalarını kafatasının içine bakacak şekilde çevirmek imkânsızdır.

Beni sarayın kapısına kadar geçirmesine izin verdim, sürekli yanan katran kazanlarının ötesindeki bahçe sanki kömürden oyulmuş gibiydi; soğuk havada, uzak, insan dışı bir kahkaha vardı, Güney'in efendilerinin pınarlarından inciler akıyordu sanki - ya da çiçek tarhlarının üzerinde bembeyaz hayaletler gibi asılı duran konuşan heykellerdi bunlar, kraliyet bülbülleri de şarkı söylüyorlardı, ama kimse onları dinlemiyordu, seranın yakınlarında bir tanesi, dalına konmuş, ayın halesinin önünde büyük bir karaltı oluşturuyordu - ne mükemmel bir manzara! Çakıl taşları ayaklarımızın altında oynaşıyor, ıslak yaprakların arasından parmaklığın altın kaplamalı sivri uçları çıkıyordu.

Sert ve kararlı bir şekilde elimi kavradı, ben de hemen çekmedim, Majesteleri'nin askerlerinin ceketlerindeki beyaz çizgiler parıldadı, biri arabamı çağırdı, atlar toynaklarını yere vurdular, mor fenerlerin ışığında bir faytonun kapısı ışıldadı, aşağıya bir basamak sarkıtıldı. Bu bir rüya olamazdı.

"Ne zaman ve nerede?" diye sordu.

"Hiçbir zaman ve hiçbir yerde demek daha iyi olacak," dedim, basit gerçeğimi dile getirerek; çabucak ve çaresiz bir şekilde, "Seninle oynamıyorum, harika filozofum, kendi içine bak, sana iyi bir öğüt verdiğimi göreceksin," diye ekledim.

Ama eklemeyi düşündüğüm asıl sözleri dile getiremedim. Tuhaftır ama, her şeyi düşünebildiğim halde sesimi bulamıyor, o sözcüklere erişemiyordum. Boğazıma bir şey düğümlenmişti, bir dilsizlik, sanki bir anahtar dönmüş, aramızda bir sürgü kapanmıştı.

Başı önüne eğik, yumuşak bir sesle, "Çok geç," dedi. "Gerçekten çok geç."

"Kraliyet bahçeleri sabahtan öğlen borusuna kadar açık olacak," dedim; bir ayağım arabanın basamağındaydı. "Orada, çürümüş bir meşe ağacının yanında, içinde kuğular olan bir havuz var. Yarın öğlen tam on ikide ya da ağacın kovuğunda yanıtını bulacaksın. Şimdi tek dileğim, bir mucize olup karşılaşmamızı unutmandır. Nasıl yapılacağını bilsem, bunun için dua ederdim."

Bu koşullarda söylenecek en uygunsuz ve bayağı sözlerdi bunlar, ama bu ölümcül bayağılıktan kurtulmamın hiçbir yolu yoktu; fayton hareket etmeye başladıktan sonra, söylediklerimi, bende uyandırdığı duygulardan korktuğum biçiminde yorumlayabileceğinin farkına vardım. Bu doğruydu: Bende uyandırdığı duygulardan korkuyordum, ancak bunun sevgiyle hiçbir ilgisi yoktu, sadece *söyleyebildiklerimi* söylemiştim, tıpkı karanlıkta, bir bataklıkta, kişinin bir sonraki adımın kendisini derin sulara gömmemesi için adımını dikkatli bir şekilde atması gibi... Ben de sözcüklerle yolumu arıyordum, nefesimle ne söyleyebileceğimi -ve ne söylememem gerektiğini- sınıyordum.

Ama o bunu bilemezdi. Nefesimiz kesilmiş bir biçimde, tutkuya benzer bir heyecanla, çaresizce ayrıldık; çünkü bu, bizim mahvımızın başlangıcıydı. Ama ben, bütün zarafetim ve tatlığımla, onun kaderi olduğumu, bunun kaçınılmaz bir mahvoluş anlamına gelen korkunç bir kader olduğunu anladım.

Faytonun içi boştu - faytoncunun giysisinin koluna dikilmiş olması gereken kuşağı aradım, ama orada değildi. Faytonun pencereleri de yoktu - acaba siyah camla mı kaplıydılar? İçerisi zifirî karanlıktı, sanki geceden değil de yokluğun kendisinden gelen bir karanlıktı bu. Bu ışığın yokluğu değil, boşluktu. Uzun tüylü kadifeyle kaplı duvarlarda eli-

mi gezdirdim, ama ne bir pencere çerçevesi ne de bir kapı kolu buldum. Önüm, üstüm, her yanım o yumuşak, doldurulmuş yüzeylerle kaplıydı, tavan şaşılacak biçimde alçaktı, sanki bir faytonun içinde değildim de, yan yatmış bir sandığın içine kapatılmıştım, ne atların ayak seslerini ne de dönen tekerleklerin bildik gürültüsünü duyuyordum. Karanlık, sessizlik, hiçlik. Sonra kendime döndüm, kendim, o zamana dek olup biten her şeyden daha karanlık ve daha meşum bir muammaydı benim için. Her şeyi hatırlıyordum. Bunun bu şekilde olması gerektiğini düşünüyorum, durumu başka bir şekilde düzenlemek imkânsız olurdu, bu nedenle, cinsiyetsiz ve tamamen yabancı olarak uyandığım o ilk uyanışı anımsadım, bu sanki kötü bir metamorfoz rüyasını hatırlamak gibiydi. Salonun kapısında, şimdiki gerçekliğe uyanışımı hatırladım, o oymalı kapıların hafifçe gıcırdayarak açılışını, hizmet etme gayretiyle kibar bir kuklaya benzeyen -balmumundan yapılmış yaşayan bir cesedi andıran- hizmetkârın yüzündeki maskeyi bile hatırlıyordum. Bunların hepsi kafamda ahenkli bir bütün oluşturuyordu ve hâlâ kapıların ne olduğunu, bir balonun ne olduğunu ve ben olduğum bu şeyin ne olduğunu bilmediğim zamana dönebiliyordum. Özellikle de, daha o zamandan yarısı sözcüklerde toplanan, kişisel olmayan ve nötr haldeki ilk düşüncelerimi hatırlıyordum - bu, tüylerimi diken diken etti, sapkınca bir gizem vardı bunda. Ben olan şey ayakta duruyordu, o olan ben görmüştü, içeri girmişti -bunlar, salonun açık kapısından dışarıya taşan aydınlığın göz bebeklerime çarpmasından önce kullandığım kalıplardı- her şeyin nedeni o parlaklık olmalıydı, başka ne olabilirdi ki?- o parlaklık içimdeki sürgüleri, çengelleri açıp bütün varlığını ani bir ziyaretin acısıyla, sözlerin insancıllığıyla, zarif hareketlerle, kadınlığın büyüleyiciliğiyle ve yüzlerin anısıyla doldurmuştu, bu yüzler arasında en belirgini -Kral'ın asık yüzü değil-

o adamın yüzüydü. Bunu bana kimse hiçbir zaman açıklayamayacak olsa da, Kral'ın önünde yanlışlıkla durduğumu çok kesin olarak biliyordum - bu bir hataydı, beni bekleyen kader ile o kaderin aracı arasındaki bir karışıklıktı. Bir hataydı - ama hataya meydan veren bir kader, nasıl bir kaderdi? Gerçek bir kader değildi. O halde hâlâ kendimi kurtarma olasılığım olabilir miydi?

Şimdi kusursuz bir soyutlanmışlık içindeydim, beni korkutmuyordu bu, tersine bu durumu rahat buluyordum, çünkü bu yalnızlıkta düşünebilir, yoğunlaşabilirdim; şimdi, tıpkı eski bir odadaki tanıdık eşyalar gibi kolaylıkla erişebileceğim, sıkı bir düzene oturmuş anılarımı araştırarak kendimi tanımayı istediğimde ve sorular sorduğumda, o gece olup biten her şeyi gördüm - ama her şey ancak sarayın salonunun eşiğine kadar açık ve netti. Ondan öncesi - evet, kesinlikle. Neredeydim -neredeydi?!- ondan önce? Nereden gelmiştim? Çok kesin ve basit bir düşünce, bana pek de iyi olmadığımı, tıpkı inanılmaz maceralarla dolu egzotik bir seyahatten dönmüş biri gibi, bir hastalığı atlatmakta olduğumu söyledi. Kitaplara ve aşk romanlarına meraklı, hayalperest ve ilginç alışkanlıkları olan, bu vahşi dünya için fazlasıyla hassas, genç ve çok zarif bir genç bayan olarak türlü sanrılardan mustarip biri olduğumu söyledi bana, belki de bir isteri krizi anında o metal cehennemlerden geçtiğimi görmüştüm, kuşkusuz o sırada üzeri gölgelikli, dantelli çarşaflar serili bir yatağın üzerinde yatmaktaydım, evet, belki de o varlığa geliş sanrıları bile beni yakan ateşin bir ürünüydü, odayı, uyandığımda korkmamamı ve üzerime eğilen şekillerde sevenlerimi tanımamı sağlayacak kadar aydınlatan mumun ışığında gördüğüm sanrılar. Ne kadar hoş bir yalan! Sanrılar görüyordum, öyle değil mi? Ve bunlar biricik belleğimin berrak ırmağına gömülerek ikiye bölünmüşlerdi. Bölünmüş bir bellek...? Çünkü o soruyla birlikte, içimde

yanıtları vermek üzere hazır bekleyen bir koro duydum: Mürebbiye, Tleniks, Angelita. Bu neydi peki? Bütün bu sözcükler bende hazır bulunuyordu, bana verilmişlerdi ve her biriyle birlikte onlara uygun görüntüler gelmişti; ah, bir de onları birbirine bağlayan zincirler olsaydı! Ama onların birlikteliği, bir ağacın dağınık köklerinin birlikteliği gibiydi; zorunluluk gereği tek, doğası gereği biricik olan ben, bir zamanlar, küçük suların bir nehrin akıntısına karışıp birleşmeleri gibi birleşen dalların çoğulluğu olabilir miydim? Ama kendi kendime, böyle bir şeyin imkânsız olduğunu söyledim. İmkânsız. Bundan emindim. Bu bölünmüş haliyle hayatıma baktım: Salonun eşiğine kadar farklı iplerden dokunmuş gibi görünüyordu, ama eşikten sonrası tekti. Hayatımın ilk kesitine ait manzaralar birbirine koşut olarak akıyor, birbirlerini yalanlıyorlardı. Mürebbiye: Bir kule, karanlık granit kayalar, bir asma köprü, geceleyin gelen haykırışlar, bakır bir kaptaki kan, kasapları andıran şövalyeler, baltalı kargıların paslı başları, puslu, buğulu pervazla yatağın oymalı başlığı arasındaki yarı kör bir aynada yansıyan küçük soluk yüzüm - gelmiş olduğum yer burası mıydı?

Ama Angelita olarak, Güney'in bayıltıcı sıcağında büyümüştüm ve o yöne baktığımda, beyaz sırtlarında güneşin parladığı duvarlar, kurumuş palmiyeler, yanlarında, pul pul köklerine köpüklü idrarlarını bırakan vahşi, tüylü sokak köpekleri, yapışkan bir tatlılığa sahip hurmalarla dolu sepetler, yeşil cüppeli hekimler ve kentin körfezine inen taş merdivenler gördüm; bütün duvarlar ısının geldiği yönün tersine dönüktü; kurutulmak üzere bırakılmış, gübre yığınlarını andıran sararmış üzüm yığınları ve yine yüzüm, bu kez aynada değil, suda yansıyan yüzüm, gümüş bir testiden -eskiliğinden ötürü kararmış gümüş bir testiden- akan su. O testiyi taşıyışımı ve içinde ağırlığıyla hareket eden suyun elimi ıslatışını bile hatırlıyordum.

Peki ya, cinsiyetsiz benliğim ve onun sırt üstü yolculuğu, kıvrımlı metal yılanların ellerime, ayaklarıma, alnıma kondurdukları öpücükler? O dehşet artık tamamen solmuştu, tıpkı sözcüklere dökülemeyen kötü bir rüya gibi, en zorlu çabalarımla bile onu zar zor hatırlıyordum. Hayır, aynı anda ya da art arda birbirinden bu kadar zıt yaşamlar yaşamış olmam imkânsızdı! Öyleyse kesin olan neydi? Güzeldim. O adamın canlı bir aynayı andıran yüzündeki aksimi gördüğümde içimde hem zafer hem de çaresizlik duyguları yükseldi, çünkü hatlarımın kusursuzluğu o kadar mutlaktı ki hangi deliliği yaparsam yapayım, istersem ağzımda köpüklü salyalarla uluyayım, istersem çiğ et kemireyim, güzellik yüzümü terk etmiyordu - peki neden sadece "ben" olarak değil de, "benim yüzüm" olarak düşünüyordum? Ben, yüzü ve vücuduyla barışık ve uyumlu olmayan biri miydim? Büyü yapmaya hazır bir büyücü, bir Medea mıydım? Benim için bu büyük bir saçmalık, gülünç bir şeydi. Aklımın, asilliği elinden alınmış başıboş bir şövalyenin elindeki çok kullanılmış bir kılıç gibi iş görmesi bile, her konuyu hiç tereddütsüz ikiye biçebilmem, aklımın bu kararlı işleyişi bile, kesinliğinde biraz fazla soğuk, fazla sakin görünüyordu, çünkü onun ötesinde korku vardı -tıpkı aşkın, her yerde birden var olan, yine de ayrı olan bir şey gibi-, bu yüzden kendi düşüncelerimi bile kuşkuyla karşılıyordum. Ama yüzüme de aklıma da güvenemiyorsam, korkumu ve kuşkumu nerede saklayacaktım, değil mi ki insan ruh ile beden dışında bir hiçtir? Bu, aklımı karıştırıyordu.

Geçmiş yaşamlarımın dağınık kökleri, bana önemli olan hiçbir şey söylemiyordu, bunlar üzerine düşünmek parlak görüntülerin açığa çıkmasını sağlıyordu yalnızca, kâh Kuzeyli Mürebbiye, kâh kızgın güneşli yerlerde büyüyen Angelita, kâh Minyon olarak, her seferinde, başka bir ismi, başka bir hayatı olan, başka bir göğün altında yaşayan, baş-

ka bir soydan gelen, başka bir insandım. Burada hiçbir şeyin öncesi yoktu. Güney'in toprakları geliyordu sürekli gözümün önüne, göz alıcı parlaklıkta bir göğün altında tezat renklerle ve tatlılıklarla dolu olarak; çarşaflı annelerinin kemikli dizlerinde sessizce yatan, gözleri cerahatli, yarı kör ve şişik karınlı çocuklar ve o uyuz köpekler olmasa, palmiyelerle süslü o kıyıyı fazlasıyla rahat ve bir yalan kadar boş bulurdum. Ve Mürebbiye'nin Kuzey'i... Tepeleri karlarla kaplı dağları, kurşunî renklerle çalkalanan göğü, kışın rüzgârın karda bıraktığı eğri büğrü şekilleri, beyaz dillerini taşlara sürüyerek kale mazgallarından giren, payandaları, hendekleri yalayan şekilleri, asma köprünün sarı göz yaşlarını andıran paslı zincirleri... Yazları hendeğin suyu, kuzu derisini andıran bir küf tabakasıyla kaplı olurdu, bunların hepsini o kadar iyi hatırlıyordum ki!

Bir de üçüncü var oluşum vardı: Büyük, serin, düzenli bahçeler, ellerinde makaslarıyla bahçıvanlar, tazı sürüleri, soytarının tahtın basamaklarında uzanan Büyük Danimarkalısı - nefes alırken kaburgalarının oynamasıyla bozulan mutlak bir uyku halindeki dünya yorgunu heykel... sarıya çalan ilgisiz gözlerinde küçük şekillerin parladığını düşünürdünüz. Bu şekillerin ne anlama geldiğini bilmiyordum, ama bir zamanlar bildiğimden emindim. Ağzımda çiğnediğim otların tadına kadar her şeyini bu kadar iyi hatırladığım o geçmişe daldığımda, küçülen bebek patiklerime ya da gümüş ipliklerle işlenmiş ilk uzun elbiseme dönmemem gerektiğini hissettim, sanki çocukluğumda bile bir ihanet gizliymiş gibi. Bu yüzden katlanılmaz zalimlikte bir anıyı getirdim aklıma - yüzün yukarı dönük haldeki cansız yolculuğu, çıplak bedenime çarpan metallerin uyuşturucu dokunuşlarını, sanki bedenim henüz bir yüreği, bir dili olmadığından çalamayan bir çanmışçasına metallerin dokunuşuyla çınlayan çıplaklığımı. Yine de elimdeki tek şey bu

inanılmazlıktı, bu kâbusun bana böylesi bir ısrarla sarılmasına artık şaşmıyordum, çünkü onun kâbus olduğuna karar vermiştim. Bunun kesinliğinden emin olmak için parmaklarımın ucuyla kollarımın yumuşak kısımlarına, göğüslerime dokundum; şüphesiz bir tacizdi bu ve ben titreyerek ona boyun eğdim, sanki başımı geriye atmış, canlandırıcı yağmurun buz gibi akıntısına çıkmıştım.

Sorularıma hiçbir yanıt bulamayarak, kendim olan ve olmayan uçurumdan çekildim. Tek olan benliğime döndüm. Kral, geceki balo, salon ve o adam. O adam için yaratılmıştım, o da benim için yaratılmıştı, bunu biliyordum, ama yine korkuyla; hayır, bu korku değildi, kaderin, kaçınılmazın, anlaşılmazın demir varlığıydı; tıpkı bir ölüm haberi gibi reddedilemez, görmezden gelinemez, kendisinden kaçılamaz bir bilgi olan bu kaçınılmazlıktı içine gömüldüğüm o ürpertici var oluş - yok olunabilirdi, ama *bir tek o şekilde*. Buna dayanamayarak, "baba, anne, kardeş, arkadaşlar, dostlar ve akrabalar" diye sayıkladım - bu sözcükleri ne kadar iyi anlıyordum, canlı simalar göründü, tanıdığım simalar, bunları kendi önümde kabul etmem gerekiyordu, evet ama insanın dört annesi ve bir o kadar da babası olamazdı, öyleyse, bu yine delilik miydi? Böylesine aptalca ve böylesine inatçı?

Aritmetiğe başvurdum: Bir bir daha iki eder, bir babayla bir anneden bir çocuk çıkar, sen o çocuktun, sen bir çocuğun anılarına sahipsin...

Kendi kendime, ya deliydim ya da hâlâ deliyim, dedim, aklım bir akıl olarak tam bir tutukluk içindeydi. Ne balo, ne şato, ne Kral, ne de ebedî uyum yasalarına tâbi bir varlığa dönüşme vardı. Bir pişmanlık yarası, güzelliğimden de ayrılma düşüncesi karşısında bir direniş hissettim. Birbirinden farklı öğelerle kendime ait bir şey kuramazdım, meğer ki mevcut tasarımda içine sızabileceğim bir çatlak, bir tutarsızlık bulabileyim ve böylece yapıyı açıp özüne inebileyim. Her

şey gerçekten de olması gerektiği şekilde mi gerçekleşmişti? Eğer ben Kral'ın malı idiysem, o zaman bunu nasıl bilebilirdim ki? Geceleyin bunu düşünmem bile yasak olmalıydı. O her şeyin arkasında idiyse, o zaman neden onun önünde eğilmeyi istemiş, ama ilk önce bunu yapmamıştım? Eğer hazırlıklar hatasız idiyse, neden hatırlamamam gereken şeyler hatırlamıştım? Çünkü, tabii ki, hatırlayabileceğim tek şey bir kızın ve bir çocuğun geçmişi olsaydı, kadere başkaldırma arzusu uyandıran o kararsızlığın ıstırabına düşmezdim. Hiç olmazsa arkamdaki o anı, öpücüklerle alevlenen hareketsiz ve dilsiz çıplaklığımın canlılığını silmelilerdi, ama o da gerçekleşmişti ve şimdi benimle birlikteydi. Tasarımda ve tasarımın gerçekleşmesinde bir hata olabilir miydi? Bilmece ya da kötü bir rüya sandıklarım, dikkatsiz birer hata, birer ihmal, birer çatlak mıydı? Ama öyle olsaydı, umut etmek için bir nedenim olurdu. Beklemek için. Olayların gelişmesini, daha çok tutarsızlığın birikmesini beklemek ve bunlardan, Kral'a karşı, kendime karşı ya da kim olursa olsun, bana zorla dayatılan kadere karşı kullanacağım bir kılıç yapmak için beklemek. Öyleyse, büyüye boyun eğ, ona dayan, sabahleyin ilk iş olarak randevuna git... ve nedenini ya da nasılını bilmeden, *bunu* yapmaktan beni hiçbir şeyin alıkoyamayacağını, tersine, her şeyin beni kesin olarak bu yöne yönelteceğini biliyordum. Şimdi ve burada, etrafımdaki her şey çok ilkeldi, evet, duvarlar, önce parmaklara yumuşak bir şekilde teslim olan esnek döşemeler ve altlarımdaki çelik ya da taştan engel, bilmiyordum, ama o rahat yumuşaklığı tırnaklarımla koparabilirdim, ayağa kalktım, başım tavanın içbükey kıvrımına değdi. Etrafımda ve üstümde bu vardı, ama içeride - ben, tek başıma?

Kendimi anlamaktaki bu yetersizliğimi inceleyip açığa çıkarmayı sürdürdüm ve birçok düşünce aynı anda, birbiri üzerine kafama üşüştüğünden, kendi yargılarıma güvenip

güvenmemem gerektiği konusunda emin olamadım, berrak bir kehribara gömülü bir böcek gibi, *obnubilatio lucida*'ma* hapsolmuş boğulmakta olan deli bir kadın olarak şu çok doğal olurdu ki...

Bir dakika. Bu kadar üstün bir sözcük dağarcığı, bu terimler, hem de Latince olarak, mantıklı cümleler, kıyasla muhakeme etme, erkeklerin gönlünü yakan güzellikte bir genç kıza uymayan bu ifade düzgünlüğü nereden gelmişti? Cinsellik konusunda bu korkunç bezginlik, soğuk küçükseme, o mesafelilik, evet, büyük bir olasılıkla bana şimdiden âşık olmuştu, belki de benim için deli oluyordu, beni görmesi, sesimi duyması, parmaklarıma dokunması gerekiyordu, oysa ben onun tutkusunu oyun gibi görüyordum. Bu, şaşırtıcı, çelişkili, asinkategorematik değil miydi? Her şey sadece hayalimin ürünü olabilir miydi, buradaki nihaî gerçek, sayısız yılların deneyimlerine dolanmış yaşlı, duygusuz bir beyin olabilir miydi? Belki de keskin bir zekâ benim tek gerçek geçmişimdi, belki de ben mantıktan doğmuştum ve o mantık benim tek gerçek soyağacımı oluşturuyordu...

Buna inanmadım. Ben suçsuzdum, evet, ama aynı zamanda suçla doluydum. Şimdime karışan o eski geçmişimin izlerinde, küçük bir kız olarak suçsuzdum, kasvetli ve gri-beyaz kışlarda ve sarayların boğucu zorunluluklarında sessiz bir yeniyetme olarak ve bugün, Kral'la olup bitenlerde de suçsuzdum, çünkü olduğumdan başka bir şey olamazdım; suçum -korkunç suçum- sadece, bütün bunları çok iyi bilmem ve bunları sahte, yalan olarak değerlendirmemdi ve gizemimin köküne inmek istediğimde o inişi gerçekleştirmekten korktum ve yoluma çıkan görünmez duvarlardan ötürü utanç dolu bir minnettarhk duydum. Öyleyse lekeli ve dürüst bir ruhum vardı, başka neyim vardı, başka ne kal-

---

(*) *Lat.* "Parlak karanlık" - e.n.

mıştı, ah evet, hâlâ bir şey daha vardı: Bedenim; ona dokunmaya başladım, o karanlıkta onu usta bir dedektifin suç mahalini incelemesi gibi inceledim. İlginç bir araştırmaydı, çünkü bu çıplak vücuda dokunurken parmaklarımda hafif bir iğnelenme hissettim, bu benim kendimden duyduğum korku olabilir miydi? Ama güzeldim, kaslarım esnek ve yuvarlaktı, bacaklarımın üst kısımlarını, yabancı nesnelermişçesine, kimsenin kendi kendine tutmayacağı bir biçimde kavrayarak, onları sıkan ellerimin altında, düzgün ve hoş kokulu tenimin altında, uzun kemikleri hissedebiliyordum, ama nedense bileklerime ve dirseğimin iç kısmına dokunmaktan korkuyordum.

Bu isteksizliği yenmeye çalıştım, yani orada ne olabilirdi ki... kollarım boynuma kadar sert ve pürüzlü dantellerle kaplıydı. Kuğu boynu dedikleri bir boynum vardı, başım yapmacıklıktan uzak, saygı uyandıran doğal bir mağrurlukla yükseliyordu üzerinde, örgülü saçların altında küçük, sert memeli, küpesiz, -nedense- deliksiz kulaklarım vardı, alnıma, yanaklarıma, dudaklarıma dokundum. Parmaklarımın ucuyla hissettiğim ifadeleri beni yine rahatsız etti. Beklediğimden farklı bir ifadeydi. Tuhaf. Ama hasta ya da deli değilsem, kendime nasıl bu kadar yabancı olabilirdim?

Kocakarı masallarına inanan küçük bir çocuğun masumiyetiyle, bileklerime, dirseklerime, kollarının dirsekle bilek arasındaki kısmına uzandım, burada anlaşılmaz bir şey vardı. Parmak uçlarım hissizleşti, sanki sinirlere, damarlara bastıran bir şey vardı, zihnim bir kez daha türlü kuşkularla doldu: Bu tür bilgiler bana nasıl gelmişti, kendimi neden bir anatomi uzmanı gibi inceliyordum, bu ne Angelita'nın, ne güzel Mürebbiye'nin ne de lirik Tleniks gibi bir genç kızın tarzı değildi. Ama aynı zamanda içimde yatıştırıcı bir dürtü de hissettim: Bu çok normal, kendine şaşma, seni garip, hayalperest kuş beyinli, biraz hasta olduysan bunu

unut, sağlıklı düşünceler düşün, randevunu düşün... Ama ya dirsekler, bilekler? Derinin altında - katı bir yumru gibi, şişmiş bezler mi vardı? Kireçlenme miydi? Bu imkânsızdı, güzelliğimle, onun mutlaklığıyla bağdaşmazdı. Yine de orada küçük bir sertlik vardı, ancak orayı, elimin üstünü, nabzın bittiği yeri ve dirseğimin kıvrımını sertçe sıktığımda hissedebiliyordum onu.

Demek vücudumun da sırları vardı, farklılığı ruhumun farklılığına, kendime ait düşüncelerimdeki korkusuna uyuyordu; bunda bir kalıp, bir ahenk, bir simetri vardı: Onda varsa bunda da vardı. Zihinde varsa, kollarda ve bacaklarda da vardı. Bende varsa sende de vardı. Ben, sen, bilmeceler, yorgundum, kanıma beni yenen bir yorgunluk girdi, ona teslim olmam gerekiyordu. Uykuya dalmam, kendimi başka bir özgürleştirici karanlığın unutuşuna bırakmam gerekiyordu. Sonra birden, kindar bir biçimde, o dürtüye kapılmama, bu şık (ama içi o kadar şık olmayan) faytonun dar sınırlarına ve bu fazlasıyla bilge, kıvrak zekâlı kızın ruhuna karşı koyma kararı geldi! Gizli yaralarla dolu fiziksel güzelliğine meydan okuma! Ben kimdim? Karşı çıkışım, karanlıkta ruhumu yakarak adeta parlamaya başlayan bir öfkeye dönüşmüştü. *Sed tamen potest esse totaliter aliter,** bu nereden gelmişti? Ruhumdan mı? *Gratia? Dominus meus?***

Hayır, yalnızdım ve yalnız başıma yukarı fırladım, dişlerimi o yumuşak döşemeli duvarlara geçirdim, içi doldurulmuş yeri yırttım, kuru ve sert malzeme dişlerimin arasında çatırdadı. Salyalarımla birlikte tükürdüm çıkan ipleri, tırnaklarım kırılıyordu, iyi, işte böyleydi, böyle yapılması gerekiyordu, bana karşı mı, yoksa başka birisine karşı mı, bilmiyordum, ama, hayır, hayır, hayır, hayır, hayır, hayır.

(*) *Lat.* "Ama yine de bütünüyle başka bir biçimde de olabilir" - e.n.

(**) *Lat.* "İnayet mi? Efendim mi?" - e.n.

Bir ışık gördüm, önümde bir yılanın küçük başını andıran bir şey belirdi, tek farkı metal olmasıydı. Bir iğne miydi? Bir delinme acısı duydum, dizimin üzerinden, bacağımın üst kısmından, dışarıdan gelen bir delinme, küçük, neredeyse fark edilmez bir acı, bir delinme ve sonra hiçbir şey.

Hiçbir şey.

Bahçe bulutlarla kaplıydı. Şarkı söyleyen fıskiyeleriyle, hepsi aynı boy budanmış fundalıkları, ağaçların, çalıların, basamakların geometrisi, mermerden heykelleri, sütun süslemeleri, aşk melekleriyle kraliyet parkı... Ve ikimiz. Ucuz, sıradan, romantik, çaresizlikle dolu. Ona gülümsedim, bacağımın üst kısmında bir iz vardı. Delinmiştim. İsyan ettiğim ruhumda ve nefret etmeyi öğrendiğim bedenimde bir yardımcıları olmuştu. Yeterince marifeti olmayan bir dost. Artık ondan o kadar korkmuyordum, artık rolümü oynuyordum. Tabii ki o, bu rolü bana kabul ettirecek kadar zekiydi ve kalelerimi içeriden fethetmişti. Yeterince marifetli, ama yeterince değil - tuzağı gördüm. Amacını henüz bilmiyordum, ama tuzak görülebiliyordu, elle dokunulabilir bir şeydi; gören kişi, artık sadece varsayımlarla yaşamak zorunda olan kişi kadar korkmaz.

Çok zorluklar çektim, kendimle olan bu mücadelem, ağırlığıyla beni rahatsız eden günışığı, bitkilere değil, Majesteleri'ne daha çok haşmet ve hayranlık kazandırmak için yapılmış bahçeler... gerçekten de gecemi, günün böylesine tercih ederdim, ama gün buradaydı, o adam da... her şeyden habersiz, hiçbir şeyi anlamayan, kendi tatlı çılgınlığının yakıcı zevkine gömülmüş, üçüncü bir kişinin değil, benim büyüme kapılmış o adam... Tuzaklar, kapanlar, ölümcül bir çekicilik... ben bu muydum? Fıskiyenin kırbaç gibi inen suları, kraliyet bahçeleri, uzaktaki sis de bu amaca mı hizmet ediyordu? Ama gerçekten de, ne kadar aptalcaydı.

Kimin yıkımı, kimin ölümüydü söz konusu olan? Yalancı şahitler yeterli olmaz mıydı, peruklu ihtiyar adamlar, bir ilmek, zehir? Belki işin içinde daha büyük bir iş vardı. Kötü bir entrika, kraliyet parkelerinin üzerindeki gibi.

Yüce Majesteleri'nin bitkileriyle gayretli bir şekilde ilgilenen uzun deri çizmeli bahçıvanlar bize yaklaşmadılar. Sessizdim, sessizlik daha rahattı çünkü, upuzun bir merdivenin basamaklarına oturduk, sanki bir gün onu kullanmak için bulutlardaki yüksekliklerden inecek olan bir dev için yapılmıştı. Taşlara kakılmış armalar, çıplak aşk melekleri, satirler, silenler, üzerlerinden sular damlayan kaygan mermerler, hepsi de gri gökyüzü kadar kasvetli ve neşesizdiler. Pastoral bir manzara, Aucassin'iyle bir Nicolette, ne büyük bir saçmalık! Bu bahçelerde tamamen kendime gelmiştim, fayton uzaklaştı ve ben sanki buharlı, güzel kokulu bir banyodan yeni çıkmışçasına hafif adımlarla yürüdüm, şimdi giysim farklıydı, üzerinde soluk çiçek desenleri olan bir bahar giysisiydi ve kendisi de çiçekleri andırıyor, saygı uyandırıyor, bana bir dokunulmazlık havası veriyordu, Eos Rhododaktylos,* ama ben üzeri çiyle kaplı çalıların arasından bacağımın üst kısmındaki izle yürüdüm, ona dokunınam gerekmiyordu, zaten dokunamazdım, ama anısı yetiyordu, onu silmemişlerdi. Ben, tutsak bir zihindim, doğumumda zincirlenmiş, köleliğe doğmuş bir zihin, yine de bir zihin. Böylece o görünmeden önce, o an zamanın bana ait olduğunu, yakınlarda bir iğne ya da dinleme cihazı olmadığını görerek, kendisini gösterisi için hazırlayan bir oyuncu gibi, fısıldayarak birşeyler söylemeye, onun önünde dile getirip getiremeyeceğimi bilmediğim şeyler söylemeye başladım, yani özgürlüğümün sınırlarını yokluyordum, günışığında, bir kör gibi dokunarak onları arıyordum.

Neydi aradığım? Sadece gerçek - önce, gramatik biçim

(*) *Yun.* "Gül parmaklı [şafak tanrıçası] Eos" - e.n.

değişikliği, sonra geçmişlerimin çeşitliliği, yaşamış olduğum her şey ve isyanımı durduran iğne. Bu, ona beslediğim sıcak duygulardan mı kaynaklanıyordu, onu yok etmemem için miydi? Hayır, onu sevmediğime göre, hem de hiç. Bu bir ihanetti: Birbirimizin haklarına tecavüz etmemizin hiçbir iyi amacı yoktu. O zaman onunla *böyle* mi konuşmalıydım? Fedakârlık ettiğimi, onu bir yıkımdan kurtarırcasına kendimden kurtarmaya çalıştığımı mı söylemeliydim?

Hayır - durum hiç de öyle değildi. Bir aşkım vardı, ama başka bir yerde - bunun kulağa nasıl geldiğini biliyorum. Ah, evet, tutkulu bir aşktı, müşfik ve her şeyiyle sıradan. Kendimi bedenimle ve ruhumla ona vermek istiyordum, ama gerçekte böyle değildi, bu sadece geleneklere, saray adetlerine göre olması gerekendi, çünkü bu herhangi bir günah değil, muhteşem, saraya yaraşır bir günah olmalıydı.

Aşkım çok büyüktü, beni titretiyor, kalbimi çarptırıyordu, onun bakışının beni mutlu ettiğini görüyordum. Benim aşkım aynı zamanda çok küçüktü, benimle sınırlı, kurallara tâbiydi, tıpkı baş başa olmanın acı verici sevincini yansıtan, dikkatle kurulmuş bir tümce gibi. Bu yüzden, bu duyguların sınırı dışında, onu ne kendimden ne de başkasından korumak gibi bir dileğim yoktu, çünkü aklım aracılığıyla sevgimin dışına uzandığımda, o benim için bir hiçti, yine de o gece beni zehirli metalle delen şey her ne idiyse, ona karşı mücadelemde bir yardımcıya ihtiyacım vardı. Başka kimsem yoktu ve o kendini tamamen bana adamıştı: Ona güvenebilirdim. Tabii, bana karşı beslediği duyguların ötesinde ona güvenemeyeceğimi biliyordum. Bir *reservatio mentalis** durumuna erişemezdi. Bu yüzden ona gerçeğin tümünü, yani aşkımın ve zehirli iğnenin kaynağının aynı olduğunu açıklayamazdım. Bu yüzden ikisinden de tiksindiğimi, iki-

(*) *Lat.* "Sözsüz anlaşma" - e.n.

sine karşı da nefret duyduğumu, tıpkı bir tarantulayı ezer gibi ikisini de ayaklarımın altında ezmek istediğimi açıklayamazdım. Geleneksel bir âşık olduğundan, beni, istediğim o özgürlükle kabul etmeyeceğinden bunu ona söyleyemezdim, bu özgürlük onu benden uzaklaştırırdı. Bu yüzden özgürlüğe aşk adını vererek onu kandırmaktan başka bir şey yapamazdım, sadece o yalan aracılığıyla ona kendisinin bilinmeyen birinin kurbanı olduğunu gösterebilirdim. Kral'ın mı? Evet, ama Majesteleri'ne zarar vermeye kalksa bile bu beni özgür kılmazdı; Kral -gerçekten de bu işin arkasındaki oysa- artık bu işle o kadar ilgisizdi ki, onun ölümü benim kaderimi hiçbir şekilde değiştiremezdi. Bu yüzden, yoluma bu şekilde devam edip edemeyeceğimi görmek için, bir Venüs yontusunun, çıplak kalçaları dünyevî aşkın bütün yüce ve bayağı tutkularını temsil eden o abidenin önünde durdum; tıpkı bir bıçağı biler gibi, korkunç açıklamamın savlarını keskinleştirmek üzere yalnız olabilmek için.

Bu çok zordu. Kendimi sürekli geçilmez bir sınırın önünde buldum, dilimin ne zaman tutulacağını, aklımın nerede tökezleneceğini bilmeksizin; o akıl ki benim baş düşmanımdı. Tamamen yalan söylemek değil, ama gerçeğin, gizemin özüne de tam olarak inmemek. Yarıçapını ancak yavaş yavaş azaltabildim, tıpkı bir helezon gibi içeri doğru kıvrılarak. Ama uzaktan onu gördüğümde, yürüyüşünü, üzerinde koyu renk peleriniyle hâlâ küçük bir silüet olarak bana doğru koşmaya başladığını gördüğümde, bütün bunların hiçbir amacı olmadığını, tarza uygun olmadığını anladım. Bu ne biçim bir aşk sahnesiydi böyle, Nicolette Aucassin'e onun kasabı, kendisini öldüren kılıcı olduğunu itiraf ediyor! Masal tarzına bile uygun değildi, beni büyüden kurtarıp gelmiş olduğum hiçliğe döndürebilecek bir masal. Bilgelik burada tamamen yararsızdı. Böylesine güzel bir kız, kendisini karanlık güçlerin aleti olarak görüyor ve iğneler-

den, kılıçlardan söz ediyorsa, *bu şekilde* konuşuyorsa, delidir. O, gerçekliğe değil kendi çarpık zihnine tanıklık etmekte, bu yüzden sadece sevgi ve adanmışlık değil, merhamet de hak etmektedir.

Böylesi duygulardan ötürü sözlerime inanmış gibi yapabilir, tehlikeyi görmüş gibi yaparak beni özgür kılmak için atılacak adımlar konusunda bana güvence verebilir, aslında yapmak istediği beni bir hekime göstermek, bahtsızlığımın haberini herkese yaymak olabilir - ona hakaret etmek daha iyi olacak. Ayrıca, bu karmaşık durumda, benim müttefikim olduğunda aşkına kavuşma umuduyla yanıp tutuşan âşık rolünden vazgeçmesi gerekecekti ki bunu istemeyeceği kesindi, onun çılgınlığı normaldi, güçlüydü, ayakları yere basan bir çılgınlıktı: Sevmek, ah sevmek, yürüdüğüm yoldaki çakıl taşlarını çiğneyip yumuşak kuma çevirmek, evet, ama ruhumun köklerinin çözümleme canavarlarıyla oynamamak...

Öyle gözüküyordu ki ben onun yıkımı için bir araç idiysem, onun ölmesi gerekiyordu. Vücudumun hangi parçasının onu öldüreceğini bilmiyordum, bir kucaklaşma sırasında ön kolum ya da bileklerim mi? Bu fazlasıyla basit olurdu, ama artık başka türlü olamayacağını biliyordum.

Bahçe sanatının ustaları tarafından güzelleştirilmiş yollar boyunca onunla birlikte yürümem gerekiyordu; Venüs yontusundan hemen uzaklaştık, çünkü güzelliğini gösterişli bir şekilde sergileyişi yüce duygularımızın ilk romantizmine ve mutluluğumuzun utangaçlığına uygun değildi. Satirlerin önünden geçtik, onlar da cüretliydi, ama onlarınki duruma daha uygundu, çünkü taştan yapılmış bu kaba, tüylü yaratıkların erkekliği benim saflığıma dokunamazdı, onlara ne kadar yaklaşsam da bozulmazdı bu saflık: Onların mermersi şehvetlerini anlamama izin verilmemişti.

Elimi öptü, tam o yumrunun bulunduğu yerden, ama onu dudaklarıyla hissedemedi. Peki benim kurnazlığım neredey-

di? Faytonun karanlığında mı? Yoksa Arrhodes'in ağzından bazı sırlar mı alınam gerekiyordu: Sonu yaklaşmış bu bilge adamın göğsüne dayanmış güzel bir stetoskop muydum?

Ona hiçbir şey söylemedim.

İki gün içinde, aşk ilişkisi gerektiği gibi gelişti. Bir avuç iyi hizmetkârla birlikte, Kral'ın kaldığı yerden sekiz yüz metre uzaktaki bir yerde kalıyordum. Kâhyam Flobe, bahçedeki buluşmadan sonraki gün bu şatoyu kiralamıştı, bu adımın atılması için gerekenlerin nasıl karşılandığı konusunda hiçbir şey söylemeden; ben de, para meselelerinden anlamayan bir kız gibi, sormamıştım. Sanırım onu hem korkutuyor hem de rahatsız ediyordum, büyük olasılıkla sırdan habersizdi, Kral'ın buyruklarına göre hareket ediyordu, sözlerinde bana karşı saygılıydı, ama gözlerinde küstah bir ironi gördüm, herhalde beni Kral'ın yeni gözdesi olarak görüyordu ve fayton gezintilerim, Arrhodes'le buluşmalarım onu fazla şaşırtmamıştı, çünkü Kral'ın, bir cariyesine, kendisinin anlayabileceği bir kalıba uygun olarak davranmasını bekleyen bir hizmetkâr, iyi bir hizmetkâr olamazdı. Bir timsahı okşayıp sevseydim, gözünün ucuyla bile bakmazdı. Kraliyet iradesi sınırları içinde özgürdüm ve Kral bana bir kez bile yaklaşmadı. Artık, erkeğime hiçbir zaman söyleyemeyeceğim bazı şeyler olduğunu biliyordum, çünkü bunları düşündüğümde bile dilim tutuluyor, dudaklarım uyuşuyordu, tıpkı faytondaki ilk gece kendime dokunduğumda parmaklarının uyuştuğu gibi. Arrhodes'in beni aramasını yasakladım, o da bunu geleneksel olarak, onuruma gölge düşmesinden korktuğum biçiminde yorumladı ve iyi adam bu konuda kendine hâkim oldu. Üçüncü günün akşamı, sonunda kim olduğumu keşfetmeye başladım. Yatmak üzere hazırlanmıştım, duvardaki aynanın önünde soyunarak bir heykel gibi çırılplak durdum, tuvalet masasının

üzerinde gümüş tokalar ve çelik neşterler duruyordu, üzerlerinde kadife bir şal örtülüydü, çünkü keskinliklerinden değil, ışıltılarından korkuyordum. Dik memelerim, pembe uçlu ve yanlara dönüktü, kalçamdaki delikten iz kalmamıştı; bir ameliyata hazırlanan bir cerrah ya da bir kadın doğum uzmanı gibi, iki elimi kapatıp beyaz, düzgün etime bastırdım, kaburgalarım baskıyla gömüldü, ama göbeğim Gotik resimlerdeki kadınlarınki gibi çıktı, sıcak ve yumuşak dış tabakanın altında bir direnç, bir sertlik hissettim ve ellerimi yavaş yavaş yukarıdan aşağıya gezdirirken içeride oval bir şekil hissettim. İki yanımda altışar mum yanıyordu; korkudan değil, bana güzel göründüğünden en küçük neşteri elime aldım.

Aynadan, kendimi kesecekmişim gibi görünüyordu, son derece kusursuz bir manzaraydı; her şey en ince ayrıntısına kadar tarza uygundu, büyük karyola, perde, iki sıra halindeki uzun mumlar, elimdeki ışıltı ve tenimin solukluğu, çünkü vücudum ölesiye korkmuştu, dizlerim titriyordu, sadece neşteri tutan el gereken sarsılmazlığa sahipti. Oval sertliğin en belirgin olduğu ve kıpırdamadığı yere, göğüs kemiğinin hemen altına, derinlere sapladım neşteri, acı azdı ve sadece yüzeydeydi, yaradan sadece bir tek damla kan aktı. Kasap ustalığını yavaş yavaş ve anatomik bir incelikle gösteremeyerek, vücudu kasığa kadar ikiye yardım, şiddetle, dişlerimi sıkıp gözlerimi kapatabildiğim kadar sıkı kapatarak... Bakmak, hayır, bakacak gücüm yoktu. Ama artık titremiyordum, sadece buz gibi soğuktum; oda, sanki nöbet geçiriyormuşum gibi aldığım kesik soluklarla doluydu, bu sesler benden uzakta ve bana yabancı gibiydi. Birkaç tabaka, beyaz deri gibi ayrıldı ve aynada gümüş, dev bir cenin gibi yatan bir şekil gördüm, içimde -kanamayan, sadece pembeleşiniş- et kıvrımları arasında parlak bir koza vardı. Kendine böyle bakmak ne büyük bir dehşet! Saf, lekesiz,

dokunulmamış, gümüş renkli yüzeye dokunmaya cesaret edemedim. Küçük bir tabut gibi parlayan karın, mum alevlerini yansıtıyordu, hareket ettim ve o zaman bir cenininki gibi kıvrılmış incecik kollarını ve bacaklarını gördüm, vücudumun içlerine uzanıyorlardı ve birden onun bir *o*, yabancı bir şey, farklı ve başka bir şey olmadığını anladım, bendim. Demek, bahçe patikalarındaki ıslak kumların üzerinde yürürken ayaklarımın bu kadar derin izler bırakmasının, gücümün nedeni buydu, bendim, hâlâ kendimdim, o girdiğinde bunu kendi kendime tekrar edip duruyordum.

Kapı kilitli değildi - kilitlemeyi unutmuştum. Kendi cüretine şaşırarak yavaşça içeri girdi; önünde -sanki mazereti ve savunmasıymış gibi- koca bir kırmızı gül demeti tutuyordu bir kalkan gibi, öyle ki benimle karşılaştığında ve ben bir çığlıkla arkama döndüğümde, gördü ama farkına varmadı, anlamadı, anlayamadı. Artık korkudan ötürü değil, sadece korkunç, boğucu bir utançla iki elimle birden oval gümüşü kapatıp içime sokmaya çalıştım, ama o fazlasıyla büyüktü, ben de bıçakla fazlasıyla açılmıştım.

Yüzü, sessiz haykırışı ve kaçışı. Olayın bu bölümünü anlatmasam daha iyi olacak. İzin almak, davet edilmek için bekleyememişti, bu yüzden çiçeklerini alıp gelmişti, ev boştu, kimse planladığım şeyi yaparken beni rahatsız etmesin diye hizmetkârları göndermiştim - o sırada artık benim için açık olan başka hiçbir yol, yapılacak başka hiçbir şey yoktu. Ama belki de ilk şüpheleri daha o zaman uyanmaya başlamıştı. Bir gün önce, kurumuş bir nehir yatağından geçerken beni kollarında taşımak istediğini, benim de reddettiğimi hatırlıyorum. Bunu içten ya da yapmacık bir alçakgönüllülükten ötürü değil, böyle yapmam gerektiği için yapmıştım. O zaman, yumuşak çamurdaki küçük ve derin ayak izlerimi fark etti, bir şey söyleyecekti, zararsız bir şaka olacaktı bu, ama birden kendini tuttu ve çatılmış kaşları ara-

sında artık benim için bildik olan o kırışıkla, arkasından tırmanırken bana yardım etmek için elini bile uzatmadan karşıdaki tepeye gitti. Belki o zamandı. Sonra, tepenin tam üstündeyken, tökezledim ve -dengemi sağlamak için- küçük bir ağacın dalına tutundum, çalının tümünü kökleriyle çektiğimi hissettim, bunun üzerine, yıkıcı, inanılmaz kuvvetimi göstermemek için reflekslerime uyarak dizlerimin üzerine çöktüm. O kenardaydı, bakmıyordu, ben öyle sanıyordum, ama her şeyi gözünün ucuyla görmüş olabilirdi. O halde onu buraya, bu şekilde, izinsizce girmeye iten kuşku muydu, yoksa söz geçiremediği tutkusu mu?

Bunun önemi yoktu.

Duyargalarımın en kalın bölümlerini kullanarak, kozadan çıkmak için açık bedenin kenarlarına bastırdım, kendimi çabucak serbest bırakıtım, sonra Tleniks, Mürebbiye, Minyon önce dizlerinin üzerine çöktü, sonra yüz üstü kenara devrildi ve ben de bacaklarımı doğrultarak, yengeç gibi yavaş yavaş geriye çekilerek onun içinden çıktım. Arrhodes'in kaçışıyla uçuşan mum alevleri hâlâ titriyor, aynadan yansıyorlardı. Bacakları açık bir halde yatan çıplak şey hareketsizdi; ona, kozama, sahte cildime dokunmak istemediğimden etrafından dolandım ve gövdesi ortadan eğilmiş bir böcek gibi kalkarak aynada kendime baktım. Bu bendim, dedim kendi kendime sözcükler olmadan, ben. Hâlâ bendim. Düzgün kabuklarım, böceksi, yumru yumru eklemler, soğuk gümüşsü parıltısıyla karın, hız için tasarlanmış dikdörtgen yan taraflar, daha koyu, çıkıntılı baş, bu bendim. Bu sözcükleri zihnime kazımak istercesine tekrar tekrar söyledim ve aynı zamanda içimde Mürebbiye, Tleniks, Angelita'nın geçmişleri sönükleşerek yok oldu, uzun zaman önce okunmuş kitaplar, artık etkisini ve önemini yitirmiş çocuk kitapları gibi, onları anımsıyordum, başımı yavaşça çevirerek, yansıda kendi gözlerimi arayarak ve anlamaya

başlayarak, her ne kadar bana ait olan bu biçime henüz alışmamış olsam da. İçimi boşaltınam benim isyanım değildi, planın öngörülmüş bir parçasıydı, her şey öyle bir biçimde tasarlanmıştı ki sonunda isyanım boyun eğişim olacaktı. Hâlâ eski becerim ve rahatlığımla düşünebildiğim için, bu yeni bedene de teslim oldum; parlak metaline, gerçekleştirmeye başladığım hareketler işlenmişti.

Sevgi öldü. Sende de ölecek, ama yıllar ya da aylar sonra, içimde yine o tükenmeyi hissettim, bu üçüncü başlangıcımdı. Zayıf bir tıslamayla üç kez odanın çevresinde koştum, titrek duyargalarımı artık dinlenmemin yasak olduğu o yatağa uzatarak. Onu izleyebilmek için beni istemeyen, beni sevmeyen sevgilimin kokusunu yokladım; beni tanıyordu, ama bu yeni -büyük olasılıkla son- oyunda tanımıyordu. Deli gibi kaçışının izlerini, bıraktığı açık kapılardan, etrafa saçılmış güllerden takip edebilirdim, kokuları bana yardım edebilirdi, kısa bir süre de olsa onun kokusuna karışmışlardı. Aşağıdan, yerden, yani yeni bir bakış açısından gördüğüm odalar bana fazlasıyla büyük, hantal ve gereksiz mobilyalarla dolu göründü, yarı karanlıkta âşinâ olmadığım korkunç bir görüntü oluşturuyorlardı, sonra pençelerimi sıyıran taş merdivenler, ardından karanlık ve rutubetli bahçeye koştum - bir bülbül şakıyordu. İçimden eğlendim, çünkü bu tamamen gereksiz bir ayrıntıydı, bir sonraki sahne için başka şeylere ihtiyaç vardı. Ayaklarımın altındaki çakıl taşlarının gıcırtısını duyarak epey bir süre çalıların arasında dolaştım, sonra kokuyu yakalayarak hızla ileri atıldım. Kokuyu almamak elimde değildi, havada uçuşan kokuların birleştiği özgün bir ahenkten, geçişiyle yarılan hava dalgalarından oluşmuştu kokusu. Gecenin rüzgârı henüz bu kokuyu dağıtmamıştı ve böylece ben de artık sonsuza dek benim olacak şeyi buldum.

Ona zaman kazandırmak kimin isteğiydi bilmiyorum,

çünkü onun peşinden gitmek yerine tan ağarana dek kraliyet bahçelerinde dolaştım. Bu, bir ölçüde işe yaramıştı, çünkü çalılardan yapılmış çitlerin arasında el ele dolaştığımız yerlerde dolandım, böylece onun kokusunu iyice ezberledim, başka kokularla karıştırmam imkânsızdı artık. Doğru, ardından gidip onu, kafa karışıklığının çaresizliği içinde yakalayabilirdim, ama bunu yapmamıştım. O geceki davranışlarımın bambaşka bir açıklaması da olabilirdi, sevgilimi kaybedip onun yerine bir kurban elde edişimden ötürü derin bir acıya düşmüştüm ve belki de, nefret ettiği adamın aniden öleceği düşüncesi artık Kral'ı o kadar da tatmin etmiyordu. Belki de Arrhodes eve koşmamış, arkadaşlarından birine gitmişti ve orada kendi sorularını yanıtladığı ateşli bir monologda (başka birinin varlığı, sadece onu sakinleştirmek için gerekliydi) bütün gerçeği kendi kendine görmüştü. Ne olursa olsun, bahçedeki davranışlarım hiçbir şekilde ayrılığın acısını yansıtmıyordu. Duygusal kimselerin bunu hiç de hoş karşılamayacağını biliyorum, ama ne ovuşturacak ellerim, ne akıtacak gözyaşlarım, ne üzerine düşebileceğim dizlerim, ne de bir gün önce toplanmış çiçeklere bastıracak dudaklarım vardı, bu yüzden çaresizliğe teslim olmadım. Şimdi kafamı meşgul eden, sahip olduğum sıradışı farklılığın inceliğiydi, çünkü yollarda koşup dururken, en yanıltıcı ve yakın kokuları bile, artık kaderim ve zorlu çabalarımın amacı olan şeyle karıştırmadım. Soğuk sol akciğerimde, her bir hava molekülünün sayısız tarayıcı hücrenin dolambaçlı yollarında ilerlediğini hissediyordum, şüpheli zerreler sıcak olan sağ ciğerime aktarılıyor, orada içsel gözüm onu titizlikle inceliyor, anlamını buluyor ya da yanlış koku olduğuna karar verip onu atıyordu; bütün bunlar küçük bir böceğin kanatlarının titremesinden, kavrayabileceğinizden daha hızlı gerçekleşiyordu. Şafak söktüğünde bahçeden ayrıldım. Arrhodes'in evi boştu, ka-

pısı açıktı, yanına silah alıp almadığına bakmaya gerek bile görmeden, yolda bırakmış olduğu taze izleri buldum ve gecikmeden onları izledim. Uzun zaman arayacağımı sanmıyordum. Ancak günler haftaları, haftalar ayları izledi ve ben hâlâ onun peşindeydim.

Bu bana, kendi kaderini kendisi tayin eden birinin yaptıklarından daha iğrenç görünmüyordu. Yağmurların, yakıcı güneşlerin altında, tarlalardan, derelerden, sık çalılıklı ve ağaçlıklı yerlerden geçtim, kuru sazlar gövdemden kaydı, su birikintilerinden ya da sellerle kaplı düzlüklerden geçerken üzerime sıçrayan sular, kocaman damlalar halinde oval sırtımdan, gözyaşları gibi başımdan aşağı aktı, ama bunun hiçbir anlamı yoktu. Sürekli koşturmamda, beni uzaktan gören herkesin arkalarını dönüp bir duvara, bir ağaca, bir çite yapıştıklarını, sığınacak bir yerleri yoksa yere çöküp elleriyle yüzlerini kapattıklarını ya da yüzü koyun yere kapanıp, ben uzaklaşana kadar öylece yattıklarını fark ettim. Uykuya ihtiyacım yoktu, bu nedenle geceleri de köylerden, yerleşim birimlerinden, küçük kasabalardan, toprak kaplarla ve kurumak üzere iplere dizilmiş meyvelerle dolu pazar yerlerinden geçtim, beni gören kalabalıklar önümden dağılıyor, çocuklar bağırıp çağırarak ara sokaklara kaçışıyorlardı; bunların hiçbirine aldırmadan hızla yoluma devam ettim. Kokusu, bir vaat gibi dolduruyordu beni. Artık bu adamın görünüşünü unutmuştum ve zihnim, özellikle de gece koşmalarım boyunca, bedenin dayanıklılığına sahip değilmiş gibi, kendi içine çekildi, öyle ki artık kimin ardından gittiğimi, hatta birisini takip edip etmediğimi bile bilmez hale geldim; tek bildiğim yola devam etmek istediğimdi, havada uçan zerrelerin izleri dünyanın çeşitliliğinden ayrılarak yoğunlaşsın istiyordum; çünkü bu izlerin zayıflaması, doğru yönde olmadığım anlamına gelecekti. Kimseye soru sormadım ve kimse bana yaklaşıp hitap etmeye cesaret ede-

medi. Nedense beni, yaklaştığımda duvarlara yapışanlardan, başlarının üzerini kollarıyla kapatarak yere kapananlardan ayıran uzaklığın, gergin olduğunu hissediyordum ve bunun, bana duyulan korku dolu bir saygıdan kaynaklandığını anladım, çünkü ben Kral'ın avının peşindeydim ve bana tükenmeyen bir güç verilmişti. Ara sıra, sessizce ve aniden ortaya çıktığımda yetişkinlerin kavrayıp göğüslerine bastıramadıkları küçük bir çocuk ağlamaya başlıyordu, ama ben buna aldırmadım, çünkü koşarken yoğun, bölünmeyen konsantrasyonumu korumam gerekiyordu, hem dışarıya, kumlarla ve tuğlalarla kaplı, gök mavileriyle örtülü yeşil dünyaya, hem de iki ciğerimin etkin bir şekilde çalışmasıyla ortaya çıkan, hatasızlığında büyük bir ihtişam taşıyan o güzel moleküler müziğin geldiği iç dünyama yoğunlaşmalıydım. Nehirler, körfezler, boşalmakta olan derelerin çamurlu yataklarını geçtim ve bütün hayvanlar benden uzak durdu, korkuyla kaçtı ya da çatlamış toprağı kazmaya başladı, birine yaklaşacak olsam yaptığı her şey kesinlikle boş bir çaba olacaktı, çünkü kimse benim kadar hızlı hareket edemiyordu, ama ben dört nala kaçan, boğuk sesleriyle kişneyen, bağrışan, feryat eden o tüylü, eğik kulaklı yaratıkları görmezlikten geldim, onlar beni ilgilendirmiyorlardı, benim başka bir amacım vardı.

Bazen bir misil gibi, büyük karınca yuvalarının üzerinden geçtim, içlerinde yaşayan küçük, koyu kırmızı, siyah, benekli yaratıklar, benim parlak kabuğumun altında çaresizce kaydılar, bir iki kez büyük bir hayvan yolumu kapattı, onunla aramda bir anlaşmazlık olmadığı halde, birbirimizin etrafında dolaşıp birbirimizden kaçmakla vakit geçirmemek için gerilip üzerine atladım ve ardından bir kalsiyum kırılışı, sırtıma ve başıma sıçrayan kırmızı lekeler... öylesine hızla uzaklaştım ki, bu ani ve şiddet dolu eylemimin yol açtığı ölümü ancak sonraları düşünebildim. Savaş meydanların-

dan geçtiğimi anımsıyorum, gri ve yeşil cüppelerle kaplı alanlar, kimi hâlâ hareket ediyordu, kimininse içinde kokmuş ya da tamamen kuruduğundan hafif kirli görünen beyaz kemikler vardı; ama bunları da görmezlikten geldim, çünkü daha önemli bir işim, sadece benim için yaratılan bir işim vardı. Çünkü izler geriye dönecek, katlanacak, kendini kesecek ve sonra tuz göllerinin kıyılarında yitecekti, orada güneş onu ciğerlerimi rahatsız eden toz haline getirene kadar çatlatacak, ya da yağmurlar onu yalayıp yutacaktı; giderek anladım ki, benden kaçan bu şey çok kurnazdı, beni şaşırtmak ve benzersizliğinin izlerini taşıyan molekül dizisini bozmak için elinden geleni yapıyordu. Peşinde olduğum şey sıradan bir ölümlü olsaydı, belli bir süre sonra onu yakalayabilirdim, yani içine düştüğü dehşetin ve çaresizliğin, kendisini bekleyen cezayı çoğaltması için gereken zamandan sonra. Tükenmeyen hızım ve iz süren ciğerlerimin hatasız işleyişiyle onu çoktan yakalayabilir, düşünce hızıyla öldürebilirdim. Önce ona fazla yaklaşınadım, kokusunun soğumasını bekledim, hem yeteneğimi göstermek hem de adetlere uygun olarak takip edilen kişiye yeterli zaman vermek için; bence bu iyi bir adet, çünkü korkunun artmasına neden oluyor; bazen aramıza epey mesafe koymasına izin verdim, çünkü beni sürekli yakınında hissederse bir çaresizlik anında kendine bir zarar verebilir, böylece benim gerçekleştireceğim işten kaçabilirdi. Bu yüzden ne onun üzerine gereğinden çabuk bir şekilde atılmaya, ne de onu, kendisini neyin beklediğini anlamasına vakit kalmayacak bir şekilde beklenmedik bir anda yakalamaya niyetim yoktu. Geceleri durup çalıların altında gizlendim, bunu dinlenmek için yapmıyordum, dinlenmek gereksizdi, bu kasıtlı bir gecikmeydi ve bana bundan sonraki adımlarda neler yapacağını düşünmek için zaman veriyordu. Artık avımı, bir zamanlar talibim olan Arrhodes olarak düşünmüyorduın,

çünkü o anı kendi kendini kapatmıştı ve onun rahat bırakılması gerektiğine inanıyordum. Pişman olduğum tek şey, artık, o eski tuzakları hatırladığımda Angelita, Mürebbiye, tatlı Minyon gibi gülümseme yeteneğine sahip olmayışımdı ve birkaç kez, onlarla artık hiçbir benzerliğim olmadığına kendimi ikna etmek için ayın ışıdığı suyun aynasında kendime baktım, hâlâ güzeldim, ama şimdiki güzelliğim ölümcüldü, hayranlığın yanında büyük bir dehşet uyandırıyordu. Gece konaklamaları, karnıma yapışmış kuru çamurları temizleyip gümüşü ortaya çıkartmama yaradı, yola çıkmadan önce hazır olup olmadığını sınamak için iğnemin ucunu ayaklarımın düz tarafıyla tutarak hafifçe hareket ettiriyordum, çünkü onu ne zaman, hangi saatte kullanacağımı bilmiyordum.

Bazen sessizce insanların yaşadığı yerlere yaklaşır, kendimi arkaya doğru atarak parlak duyargalarımla bir pencerenin eşiğine yapışır ya da saçaklardan özgürce sallanmak için çatıya tırmanarak seslerini dinlerdim, çünkü ne de olsa bir çift avcı ciğeriyle donatılmış cansız bir mekanizma değildim, aklı olan ve aklını kullanan bir varlıktım. Kovalamaca, artık herkesin haberdar olacağı kadar uzun sürmüştü. İhtiyar kadınların çocukları benimle korkuttuklarını duydum, Kral'ın elçisi olarak benden ne kadar korkuluyorsa o kadar çok sevilen Arrhodes hakkında sayısız öyküler dinledim. Sıradan insanlar verandalarında otururlarken neler konuşuyorlardı? Benim, Kral'a karşı çıkmaya cüret eden bir bilgeyi yakalamak için gönderilen bir makine olduğumu söylüyorlardı.

Ama ben sıradan bir ölüm makinesi olarak tasarlanmamıştım, istediği kılığa girebilen özel bir makineydim: Bir dilenci, beşikteki bir bebek, güzel bir genç kız ya da metal bir sürüngen. Bu biçimler, katil elçinin, kurbanını kandırmak için büründüğü larvalardı, ama diğer herkese gümüşten bir

akrep olarak görünüyordu, öylesine hızla hareket ediyordu ki daha kimse bacaklarını sayamamıştı. Burada öykü değişik şekiller alıyordu. Bazıları bilgenin, Kral'ın iradesine karşı çıkan halkı özgürlüğüne kavuşturmayı istediğini, bu yüzden de Kral'ın gazabını üzerine çektiğini söylüyordu; kimiyse yaşam suyuna sahip olduğunu ve şehitleri diriltebildiğini, bununsa Kral tarafından kendisine yasaklanmış olduğunu söylüyordu, ama o, hükümdarın iradesine boyun eğmiş gibi görünse de, gizliden gizliye idam edilmiş adamlardan oluşan bir ordu topluyordu. Bu adamlar isyancıların toplu olarak öldürülmesinden sonra kalede katledilmişlerdi. Daha da başkaları, Arrhodes hakkında hiçbir şey bilmiyorlar, ona birtakım olağanüstü nitelikler atfetmiyorlardı; onu ölüme mahkûm biri olarak görüyorlar ve sırf bu yüzden onu kayırıp desteklemeleri gerektiğini düşünüyorlardı. Kral'ın öfkesini ilk olarak neyin uyandırdığı, neden bütün ustalarını çağırıp onlara işliklerinde bir ölüm makinesi yapmalarını buyurduğu bilinmiyordu; herkes tasarının kötücül, buyruğunsa günah dolu olduğunu düşünüyordu, çünkü kurban her ne yapmışsa, bu, Kral'ın kendisi için hazırlamış olduğu kader kadar korkunç olamazdı. Köylülerin sınır tanımaz hayal güçleriyle yarattıkları bu abartılı öykülerin sonu yoktu, ama tek bir konuda birleşiyorlardı: Benden, akla gelebilecek en iğrenç niteliklerle söz etmek konusunda.

Ayrıca, Arrhodes'i kurtarmak için yola çıkan kahramanlar hakkında da sayısız yalanlar işitmiştim. Bu adamlar güya benim yolumu kesmişti, ancak güç dengeleri eşit olmadığından yenilmişlerdi - bunlar yalandı, çünkü tek bir kişi bile böyle bir şey yapmaya cüret edememişti. Bu hikâyelerde hainler de eksik olmuyordu, sözde bu kimseler ben Arrhodes'in izini bulamayacak hale geldiğimde bana onun izini göstermişlerdi - bunlar da abartılı yalanlardı. Ama benim kim olduğuma, kim olabileceğime, kafamda neler olduğu-

na, çaresizliği ve kuşkuyu bilip bilmediğime gelince, kimse bir şey söylemiyordu, bu da beni şaşırtmadı.

Halkın bildiği basit iz sürme makineleri hakkında da az şey işitmedim, Kral'ın yasa yerine geçen buyruğunu yerine getiren makineler hakkında. Bazen kendimi mütevazı kulübelerde yaşayan insanlardan saklamak yerine güneşin doğmasını bekledim, otların üzerinde ışınları sayesinde şimşek gibi parlayarak sıçrayayım, alev alev yanan çiy tanelerinin içinde bir önceki günün yolculuğunu yeni başlangıcına bağlayayım diye. Hızla koşarken, karşılaştığım insanların yerlere kapanması, gözlerini donuk bir ifade kaplaması beni memnun etti, beni dokunulmaz bir hale gibi saran mutlak korkudan zevk aldım. Ama bir süre sonra alt koku hissim tembelleşti, üst koku alma hissimle tepelik arazide boşuna dolandım, o zaman bir talihsizlik hissi yaşadım, kusursuzluğumun yararsızlığını gördüm, sonunda bir tepenin üzerinde, kollarım rüzgârlı göğe karşı dua eder gibi birleşmiş bir halde ayakta dururken karnımı dolduran yumuşacık bir sesle anladım ki henüz her şey yitirilmemişti, bu nedenle bu fikrin gerçekleşebilmesi için uzun zaman önce vazgeçtiğim şeye -konuşma yeteneğine- uzandım. Bunu öğrenmem gerekmiyordu, ona zaten sahiptim, ancak bunu içimde uyandırmam gerekiyordu; önce sözcükleri sertçe ve ahenksizce söyledim, ama çok geçmeden sesim insanınkine benzemeye başladı, ben de konuşmak için tepeden aşağı koşmaya başladım, çünkü koku alma hissim işe yaramamıştı. Kurbanıma karşı kesinlikle nefret duymuyordum, çok akıllı ve usta olduğunu göstermiş olsa da aslında işin kendisine düşen kısmını yerine getiriyordu, tıpkı benim de bana düşeni yerine getirdiğim gibi. Kokunun giderek azaldığı yol ayrımlarını buldum ve titreyerek, ama yerimden hiç kıpırdamadan orada durdum, çünkü bacaklarının bir çifti beni kireç tozuyla kaplı yola doğru, çırpınarak kayalara

sarılan diğer çiftse ters yöne, beyaz duvarları parlayan, büyük ağaçlarla çevrili küçük bir manastırın olduğu yola doğru çekiyordu. Titrememi durdurarak, ağır ağır, neredeyse isteksizce, manastırın kapısına doğru tırmandım; kapının altında, yüzünü yukarı kaldırmış, büyük ihtimalle ufukta doğmakta olan güneşe bakan bir keşiş duruyordu. Ansızın ortaya çıkarak onu şaşırtmamak için yavaşça yaklaştım ve onu selamladım. Hiçbir şey söylemeden gözlerini bana diktiğinde, kendi başıma üstesinden gelemediğim bir konuda günah çıkartmama izin verir mi diye sordum. Önce korkudan donakaldığını düşündüm, çünkü ne hareket etmiş ne de bir yanıt vermişti, sadece düşünüyordu, sonunda kabul ettiğini belirtti. O önde, ben arkada manastırın bahçesine girdiğimizde tuhaf bir çift oluşturuyor olmalıydık, ama o erken saatte etrafta kimsecikler yoktu, gümüşten peygamber böceği ile beyaz rahibi görüp şaşıracak bir Tanrı'nın kulu yoktu. Kara çam ağacının altında farkında olmadan, alışkanlıkla, itiraf dinleyen rahip pozisyonunu aldı, yani bana bakmadan sadece başını benim bulunduğum yöne çevirerek oturdu; ona bu yola çıkmadan önce, Kral'ın isteğiyle kaderi Arrhodes'e bağlanmış olan genç bir kadın olduğumu, onunla baloda tanıştığımı ve onun hakkında hiçbir şey bilmeden onu sevdiğimi, hiç düşünmeden onda uyandırdığım sevgiyi üstlendiğimi, sonunda o gece vücudumda açılan delikle onun için ne ifade edebileceğimi anladığımı ve ikimiz için de başka bir kurtuluş yolu görmediğimden kendimi bir bıçakla yardığımı, ama ölmek yerine metamorfoz geçirdiğimi anlattım. O andan sonra, daha önce sadece şüphelendiğim bir dürtünün beni sevgilimin peşine düşürdüğünü ve onun için zalim bir öfke haline geldiğimi söyledim. Ancak kovalama uzun sürmüştü, insanların Arrhodes hakkında söyledikleri kulağıma gelmeye başlamıştı ve bunlarda ne kadar gerçek payı olduğunu bilmediğim halde, bir

kez daha ortak kaderimizi düşünmeye, bu adamdan hoşlanmaya başlamıştım. Onu öldürme isteğiyle yanıp tutuştuğumu anlamıştım, çünkü onu artık sevemezdim. Böylece kendi alçaklığımı, yani ters yüz olmuş aşkımı, bana karşı işlediği tek suçu kendi talihsizliği olan bir kişiden öç almak istediğimi görmüştüm. Bu yüzden artık bu kovalamacadan vazgeçmek, etrafımda uyandırdığım ölümcül korkuya bir son vermek istiyordum; evet, kötülüğü onarmak istiyordum, ama bunu nasıl yapacağımı bilmiyordum.

Bildiğim kadarıyla, keşiş bu konuşmanın sonunda hâlâ güvensizliğini bırakmamıştı, çünkü konuşmaya başlamadan önce beni uyarmıştı, onun için ben özgür iradesi olmayan bir yaratığı temsil ettiğimden söyleyecceğim hiçbir şey itiraf sayılamazdı. Ayrıca kendi kendine benim kasıtlı olarak gönderilmiş olup olmadığımı sorabilirdi, çünkü gerçekten de bu tür casuslar vardı ve bunlar en olmadık kılıklara bürünebiliyorlardı, ama yanıtının dürüst düşüncelerden kaynaklandığı belliydi. "Peki ya aradığın kişiyi bulursan ne olacak? O zaman ne yapacağını biliyor musun?" diye sordu.

"Peder, ben sadece neyi yapmak istemediğimi biliyorum, ama onu bulduğumda içimde uyuyan güçlerden hangisi açığa çıkar, onu öldürmemeyi başarır mıyım, bilmiyorum," diye yanıtladım.

Bana, "O zaman sana ne öğüt verebilirim? Bu görevin senden alınmasını mı istiyorsun?" dedi.

Ayaklarının dibinde yatan bir köpek gibi başımı kaldırdım ve güneş ışığının kafatasımın gümüşünden yansımasından ötürü gözlerini kıstığını görerek şöyle dedim: "Tek istediğim bu, her ne kadar o zaman hiçbir amacım kalmayacağı için beni zalim bir kaderin bekleyeceğini bilsem de. Kendisi için yaratılmış olduğum işi ben planlamadım ve Kral'ın arzusuna karşı gelmekle bunun bedelini ödeyeceğim, üstelik ağır bir biçimde öcleyeceğim kesin, çünkü böylesi bir suç cezasız ka-

lamaz, bu yüzden sarayın mahzenlerindeki silah yapıcılarının hedefi olacağım ve beni yok etmek için dünyaya metalden bir av köpeği sürüsü yollayacaklar. İçime yerleştirilen yetenekleri kullanarak kaçıp dünyanın öbür ucuna bile gitsem, saklandığım yerlerde herkes benden uzak duracak ve varlığımı sürdürmeye değecek hiçbir şey bulamayacağım. Sizinki gibi bir yaşam olanağım da olmayacak, çünkü sizin gibi yetke sahibi olan herkes bana -sizin söylediğiniz gibiruhsal bakımdan özgür olmadığımı söyleyecek, bu yüzden bir manastıra da sığınamam!" dedim.

Keşiş düşünceli bir hal aldı, sonra şaşkınlıkla şöyle dedi: "Senin türünde yapılar konusunda bilgi sahibi değilim, yine de seni görüyor, işitiyorum, büyük olasılıkla bir tek dürtünün esiri olsan da bana akıllı bir varlık gibi görünüyorsun; ama madem ki bana bu dürtüyle mücadele ettiğini söylüyorsun, Ey Makine, hatta öldürme isteği senden alındığında kendini kurtulmuş hissedeceğini iddia ediyorsun, o zaman bana bu isteğin sana neler hissettirdiğini anlat. Onu nasıl yaşıyorsun?" dedi.

"Peder, belki de onu pek de iyi yaşamıyorum, ama avlanmak, iz bulmak, yer saptamak, gizlenenleri bulup çıkarmak, pusuya yatıp beklemek, sezdirmeden ava yaklaşmak, sürünerek gizlice yaklaşmak ve gizli gizli dolaşmak, ayrıca önüme çıkan engelleri parçalamak, izlerimi kapatmak, şaşırtmak konusunda çok bilgiliyim, bütün bunları ve bu tür işleri üstün bir beceriyle yerine getirmek, kendimi amansız bir ölüm fermanı haline getirmek bana tatmin veriyor, belli ki bunlar içimin derinliklerine ateşle yazılmış olan şeyler."

"Sana bir kez daha soruyorum, söyle bana, Arrhodes'i görünce ne yapacaksın?" dedi peder.

"Peder, size bir kez daha söylüyorum, bilmiyorum. Çünkü ona hiç kötülük etmek istemediğim halde, içirne yazılmış olan şey benim irademden daha güçlü olabilir."

Bunu duyduktan sonra gözlerini eliyle kapadı ve "Sen benim kız kardeşimsin," dedi.

Hayretler içinde, "Bu ne anlama geliyor?" dedim.

"Aynen söylediğim gibi," dedi. "Senin karşında kendimi ne alçalttığım ne de yücelttiğim anlamına geliyor bu. Çünkü birbirimizden ne kadar farklı olursak olalım, bana itiraf ettiğin bu bilgisizlik, ki sana inanıyorum, bizleri yüce Tanrı'nın önünde eşit kılıyor. Madem öyle, benimle gel, sana bir şey göstereceğim."

Birlikte manastırın bahçesinden geçerek eski bir odunluğa geldik. Keşiş gıcırdayan kapıyı açtı, içerideki karanlıkta bir saman yığını üzerinde uzanan bir karaltı gördüm ve burun deliklerimden akciğerlerime bir koku girdi; bu, hiç durmadan izlediğim kokuydu ve burada o kadar yoğundu ki iğnemin kendi kendine karnımdaki kınından çıktığını hissettim. Ama bir an sonra gözlerim karanlığa alıştı ve hatamı anladım. Saman yığınının üzerinde sadece atılmış giysiler duruyordu. Titrediğimi gören keşiş çok rahatsız olduğumu anladı ve şöyle dedi: "Evet, Arrhodes buradaydı. Bir ay önce, sana kokusunu kaybettirmeyi başardığında, manastırımızda saklandı. Eskisi gibi çalışamadığından ötürü üzgündü, bu yüzden izleyicilerine haber saldı, onlar da bazen geceleri onu ziyarete geliyorlardı. Ama aralarına iki hain karıştı ve beş gün önce onu götürdüler.

Hâlâ titreyerek ve dua eder gibi birbirine kavuşturduğum kollarımı göğsüme bastırarak, "Kral'ın casusları mı demek istiyorsunuz?" diye sordum.

"Hayır, 'hainler' diyorum, çünkü onu hileyle ve zor kullanarak kaçırdılar; yanımıza aldığımız sağır ve dilsiz küçük çocuk, şafak söktüğünde Arrhodes'i bağlanmış ve boğazına bıçak dayanmış bir halde götürdüklerini görmüş."

Anlamayarak, "Onu kaçırmışlar mı?" diye sordum. "Kim?" Nereye? Neden?"

"Sanırım zekâsından yararlanmak için. Yasalardan yardım *isteyemeyiz, çünkü yasalar Kral'ındır.* Bu yüzden onu kendilerine hizmet etmeye zorlayacaklar, eğer kabul etmezse onu öldürecek ve cezalandırılmayacaklar."

"Peder," dedim, "Yanınıza gelip sizinle konuşma cesareti bulduğum için şükürler olsun. Şimdi onu kaçıranları bulmaya gidip Arrhodes'i kurtaracağım. Avlanmayı, iz sürmeyi iyi biliyorum, en iyi yapabildiğim şey bu, bana sadece hangi yöne gittiklerini söyleyin, dilsiz çocuğun hangi yönü gösterdiğini!"

"Ama kendini tutup tutamayacağını bilmiyorsun, bunu kendin itiraf ettin!" diye cevap verdi peder.

Buna karşılık olarak şöyle yanıt verdim: "Doğru, ancak bir yol bulacağımı sanıyorum. Henüz bir fikrim yok - belki içimdeki doğru devreyi bulup onu değişterecek yetenekli bir usta bulurum, o zaman arzum kaderim olur."

Keşiş şöyle dedi: "Yola çıkmadan önce, istersen kardeşlerimizden birine danışabilirsin. Çünkü bize katılmadan önce bu tür sanatlar konusunda uzmandı. Şimdi hekim olarak bizlere hizmet ediyor."

Bir kez daha güneşli bahçedeydik ve bu yönde hiçbir belirti göstermediği halde, hâlâ bana güvenmediğini anladım. Koku beş gün içinde dağılmıştı, bu yüzden bana doğru yolu gösterebileceği gibi, yanlış yolu da gösterebilirdi. Kabul ettim.

Hekim gereken tedbiri alarak karnının içindeki açıklıkların arasına bir fener tuttu ve büyük bir dikkatle beni inceledi. Sonra ayağa kalktı, giysilerindeki tozu silkeledi ve şöyle dedi:

"Sık sık karşılaşılan bir durumdur, bu tür talimatlarla çalıştırılan bir makinenin önüne, mahkûmun ailesi, dostları ya da bilinmeyen nedenlerden ötürü yetkililerin planlarını boşa çıkartmayı isteyen insanlar çıkar. *Bunu engellemek*

için, Kral'ın ihtiyatlı zırh ve silah imalatçıları, makinenin parçalarını hava geçirmeyecek şekilde kapatırlar ve onları öyle bir şekilde bağlarlar ki en küçük bir kurcalama bile onlar için ölümcül olabilir. Son lehimi de yaptıktan sonra, iğneyi onlar bile çıkaramazlar. Senin durumun da böyle. Kurban sık sık kendini farklı giysilerle saklar, görünüşünü, davranışlarını, kokusunu değiştirir, ama zihnini değiştiremez, böylece makine avlanmak için alt ve üst koku alma duyusuyla yetinmeyip, avına sorular sorar - insan ruhunun bireysel nitelikleri konusunda en büyük ustaların hazırladığı sorulardır bunlar. Senin için bu da geçerli. Ayrıca, iç mekanizmanda senden öncekilerin hiçbirinde olmayan bir şey görüyorum, bir av makinesi için gereksiz olan bir anı bolluğu. Çünkü bunlar adlarla, zihni ayartan tümcelerle dolu kadın tarihleri ve bunları ölümcül öze bağlayan bir iletken var. Sen, bilmediğim bir şekilde mükemmelleştirilmiş bir makinesin, belki de nihaî bir makinesin. Beklenen sonucu göze almaksızın iğneni çıkartmak imkânsız."

"İğneme ihtiyacım olacak," dedim sırt üstü yatmayı sürdürerek. "Kaçırılan kişinin yardımına gitmeliyim."

"Başarıp başaramayacağına gelince, bu konuda kesin bir şey söyleyemem, elinden geleni yapıp sözünü ettiğim özün üzerindeki salgılara engel olabilir misin, bilemiyorum," diye devam etti hekim beni işitmemişçesine. "İstersen bir şey yapabilirim, bir tüp kullanarak söz konusu kutuplara çok ince demir parçaları serpebilirim. Bu, özgürlüğünün sınırlarını biraz genişletecektir. Ama bunu yapsam bile, onun yardımına koşarken, son ana kadar, ona karşı işleyen itaatkâr bir alet olup olmadığını bilmeyeceksin."

İkisinin de bana baktığını görünce, bu operasyonun yapılmasını kabul ettim. Uzun sürmedi ve acı duymadım, ama aklî durumumda da gözle görülür bir değişiklik yaratmadı. Onların güvenini daha da çok kazanmak için, geceyi manas-

tırda geçirmeme izin verip vermeyeceklerini sordum, bütün günümü konuşarak, bir karara varmak için tartışarak ve muayene olarak geçirmiştim. Severek kabul ettiler, ben de vaktimi odunluğu iyice inceleyerek, Arrhodes'i kaçıranların kokusuna kendimi alıştırarak geçirdim. Bunu yapma yeteneği verilmişti bana, çünkü bazen Kral'ın ajanlarının yoluna kurbanın kendisi değil, bir başka gözüpek kişi de çıkabilir. Gün doğmadan önce, kaçırılan kişinin birçok geceler üzerinde yattığı samanların üzerinde yatarak hareketsiz bir şekilde onun kokusunu içime çektim ve keşişleri bekledim. Çünkü eğer bana uydurma bir hikâye anlatmışlarsa, gösterdikleri yanlış yoldan döndüğümde onlardan öç alacağımdan korkarlardı, bu yüzden eğer beni yok etmek istiyorlarsa, gün doğmadan önceki bu en karanlık saat, amaçları için en uygun zamandı. Derin bir uykuya dalmış gibi görünerek yattım, bahçeden gelen en ufak sese karşı tetikteydim. Çünkü rahmimin ürününün alevlerle beni parçalaması için kapıyı dışarıdan sürgüleyip odunluğu ateşe verebilirlerdi. Beni bir insan olarak değil, bir ölüm makinesi olarak gördüklerinden, öldürme karşısında duydukları o meşhur nefreti yenmeleri gerekmezdi; sonra kalıntılarımı bahçeye gömerler ve başlarına hiçbir şey gelmezdi. Yaklaştıklarını duyarsam ne yapacağımı gerçekten bilmiyordum, böyle bir şey olmadığı için de hiçbir zaman öğrenemedim. Böylece, ihtiyar keşişin gözlerime bakarak söylediği "Sen benim kızkardeşimsin" sözleri sürekli zihnimde dolanarak düşüncelerimle baş başa kaldım. Bu sözleri hâlâ anlayamıyordum, ama onlar üzerine düşündüğümde varlığıma bir sıcaklık yayıldı ve beni değiştirdi, sanki taşımakta olduğum ağır bir cenini kaybetmiş gibiydim. Sabah olduğunda keşişin talimatları doğrultusunda manastır binalarından uzak durarak yarı açık kapıdan çıktım. Ufukta görünen dağlara doğru yol aldım - çünkü peder iz sürmem için bana bu yolu göstermişti.

Hızla ilerliyordum ve öğlen olduğunda manastırla aramda yüz milden fazla bir mesafe kat etmiştim. Beyaz kayın ağaçlarının arasından ok gibi geçtim ve tepenin altındaki ovaların yüksek otlarını yararak geçtiğimde, orak darbeleriyle biçilmişçesine iki yana düştüler.

Derin bir vadide, hızla akan bir suyun üzerine kurulmuş küçük bir köprüde, kaçıranların ikisinin izini buldum. Ama Arrhodes'in kokusundan iz yoktu. Bütün zorluğu göze alıp onu sırayla taşımış olmalıydılar, bu da bilgili oldukları kadar kurnaz olduklarının kanıtıydı, çünkü biliyorlardı ki hiç kimse Kral'ın makinesinin görevine müdahale edemezdi ve bu davranışları Kral'ı son derece öfkelendirirdi. Bu son kovalamada gerçek niyetimin ne olduğunu bilmeyi istediğinizden kuşkum yok, onun için size keşişleri kandırdığımı, ama aslında kandırmadığımı söyleyeceğim. Çünkü özgürlüğümü yeniden kazanmayı, daha doğrusu ona hiçbir zaman sahip olmadığım için sadece kazanmayı gerçekten istiyordum. Bu özgürlükle ne yapmayı tasarladığıma gelince, ne tür bir itirafta bulunmam gerektiğini bilmiyorum. Bu kararsızlık yeni bir şey değildi, çıplak vücuduma bıçağı daldırırken de kendimi öldürmeyi mi istemiştim, yoksa sadece kendimi keşfetmeyi mi, bilmiyordum, ikisi aynı kapıya çıksa da... Daha sonra olup bitenlerin gösterdiği gibi, attığım bu adım da öngörülmüştü, bu yüzden özgürlük umudu ancak bir hayal olabilirdi, üstelik bana ait bir hayal bile olmayabilirdi, o hain dürtünün harekete geçmesiyle daha çevik olabilmem için bana verilen bir şey olabilirdi. Ama Arrhodes'in peşini bırakmamın özgürlük anlamına gelip gelmeyeceğini bilmiyordum. Tamamen özgür olsaydım bile onu öldürebilirdim, çünkü artık kadın olmadığım için karşılık gösterilen bir aşkın imkânsız mucizesine inanacak kadar deli değildim ve bir şekilde hâlâ kadın olsam bile, çıplak sevgilisinin yarılmış karnını gören Arrhodes buna nasıl ina-

nacaktı? Beni yaratanların bilgeliği mekanik sanatının sınırlarını aşmıştı, çünkü kuşkusuz, benim için sonsuza kadar kaybolmuş olan kişinin yardımına koşacağım bu durumu da hesaba katmışlardı. Yoldan çıkıp adımlarının beni götürdüğü yere gidebilseydim, o zaman bile ona pek bir yardımım dokunmazdı, ben, içimdeki ölümle büyümüş ve onu taşıyacak kimsem olmayan ben... Bu nedenle bence alçaklığım soyluydu ve özgürlüğümden ötürü, bana buyrulanı değil, kendi doğumumda kendi arzuladığını yapıyordum. Dikenli derin düşünceler ve onların yararsız boşluğu... hepsi de hedefe vardığımda son bulacaklardı. Onu kaçıranları öldürüp sevdiğimi kurtararak, onun bana duyduğu tiksinti ve korkuyu çaresiz bir hayranlığa dönüştürerek, onu yeniden kazanamasam bile hiç olmazsa kendimi kazanacaktım.

Sık fındık ağaçlarının arasından ilerlerken birden kokuyu kaybettim. Boşuna arandım, bir ara buluyor, sonra kaybediyordum. Takip ettiğim kişiler sanki uçup gitmiş gibiydiler. Sağduyunun buyurduğu üzere koruluğa dönerek, zorlukla, kalın dallarından birkaçının kesilmiş olduğu bir çalı buldum. Bunun üzerine izlerin kaybolduğu yere dönerek fındık özü akan kesik parçaları kokladım ve fındık kokusunda izlerini yeniden buldum. Dağlardan esen rüzgârın yukarıdaki kokuyu süpürüp sileceğini bilen kaçaklar, sırıklarla yürümüşlerdi. Bu, beni daha da kışkırttı; çok geçmeden fındık kokusu hafifledi, ama yine hilelerini ortaya çıkararak, çuval bezinden paçavralara sarmış oldukları uzun sırıkların uçlarını buldum.

Atılmış sırıklar, yukarıdaki bir kayanın üzerindeydiler. Buradaki açıklık, kuzeye bakan tarafları yosun tutmuş dev kayalarla kaplıydı. Birbirlerine o kadar yakındılar ki, buradan geçmek için kayadan kayaya atlamak gerekiyordu. Kaçaklar da öyle yapmıştı, ama düz bir çizgide değil, zik zak çizerek gitmişlerdi, bu yüzden sürekli kayalardan inip etraf-

larında dolanarak havada titreşen koku zerrelerini yakalamak zorunda kalıyordum. Böylece tırmandıkları tepeye eriştim - tutsaklarının ellerindeki bağı çözmüş olmalıydılar, onlarla kendi rızasıyla gitmiş olması beni şaşırtmıyordu, çünkü geri dönemezdi. Açıkça görülen ayak izlerini ve taşın ılık yüzeyinin üzerindeki üçlü kokuyu izleyerek tırmandım, kayalıklardan, kayalıkların arasındaki çukurlardan, yarıklardan neredeyse dikine tırmanmam gerekti; kaçakların adımlarına dayanak olarak kullanmadıkları tek bir düzlük yoktu, kokularının yoğunlaştığı zor yerlerde ara sıra dinlenerek önümdeki yolu inceledim. Bense kayalara neredeyse değmeden ilerliyordum ve bu müthiş takipte nabzımın hızlandığını, dans edip şarkı söylediğini hissediyordum, çünkü izini sürdüklerim bana yaraşır avlardı ve onları takdir ettim, mutluydum da, çünkü onların, keskin kayalardan sarkan iplerle kendilerini birbirlerine bağlayarak güvenli bir biçimde gerçekleştirdikleri o tehlikeli tırmanışı ben tek başıma ve kolaylıkla gerçekleştirmiştim, hiçbir şey beni o görünmez yoldan ayıramazdı. Tepeye çıktığımda bıçak gibi keskin bir rüzgâr karşıladı beni, altımda uzanan, göğün maviliğinde sınırları soluklaşan yeşillerle örtülü manzaraya bakmak için durmadım, dağın iki tarafında da dolanarak daha başka izler aradım ve hemen buldum. Sonra birden, kaçaklardan birinin düştüğünü gösteren beyazımsı bir sıyrık ve bir çentik gördüm, kayanın kenarından eğilip aşağıya baktım ve onu gördüm. Ufak tefekti ve dağın ortalarında bir yerde yatıyordu, keskin gözlerimle kireçtaşlarının üzerindeki koyu renk kanları gördüm, sanki yüzü koyun yatan adamın etrafına bir kan yağmuru yağmıştı. Diğerleriyse yamaç boyunca ilerlemişlerdi, Arrhodes'in yanında artık bir tek kişi kalmış olduğu düşüncesi beni hayal kırıklığına uğrattı. Çünkü daha önce, attığım adımların bu kadar önemli olduğunu hissetmemiş ve mücadele için böy-

lesine büyük bir istek -beni hem ciddileştiren ve hem de sarhoş eden bir istek- duymamıştım. Bunun üzerine yamaçtan aşağı doğru koştum, çünkü avım, ölen adamı uçurumda bırakarak bu yolu izlemişti. Acele ettikleri belliydi, böyle bir düşüş sonucunda adamın öleceğine kesin gözüyle bakmış olmalıydılar. Sadece kırık kapısının, yanındaki payandalarının ve arasından gökyüzünün parladığı tek bir yüksek pencerenin kalmış olduğu dev bir katedralin yıkıntısını andıran sarp geçide yaklaştım; rüzgârın, bir avuç kumla birlikte getirdiği bir tohumdan yetişen ince, zayıf bir ağaç, cesaretinin farkında olmadan dikiliyordu geçidin önünde. Bu geçitten sonra daha yüksek bir koyak vardı, kısmen sisle örtülü, ince, parlak karların düşmekte olduğu bir bulutla kaplı bir koyak. Bir kayalığın gölgesinde, kayan taşlardan gelen bir ses duydum, sonra gök gürledi, dağın yamacındaki toprak kaymaya başladı. Üzerime yağan taşlar yüzünden her yanımdan kıvılcımlar, dumanlar çıkmaya başladı, ama sonra bütün bacaklarımı altıma çektim ve iri bir kaya parçasının altındaki alçak bir oyuğa girdim, kendimi sağlama alarak son kaya parçasının inmesini bekledim. Arrhodes'in yanındaki kişinin, çığların sık görüldüğü bu yeri bilerek seçtiğini düşündüm - dağları iyi bilmediğimden bir çığın altında kalıp öleyim diye; bu sadece küçük bir olasılık olduğu halde beni canlandırdı, çünkü bu demekti ki hasmım sadece kaçmakla kalmayıp saldırmayı da becerebiliyordu ve bu, mücadeleyi daha da anlamlı kılıyordu.

Karla kaplı bir sonraki koyağın dibinde bir bina vardı, bir ev değildi, bir kale de değildi, öylesine büyük taşlardan yapılmıştı ki bir dev bile bunlardan bir tanesini tek başına kıpırdatamazdı - düşmanın burada saklanmış olması gerektiğini düşündüm, çünkü bu ıssızlığın ortasında saklanacak başka bir yer yoktu. Bunun üzerine kokuyu aramakla vakit yitirmeden eğilmeye başladım, arka bacaklarımı kımıldayan

kırık taşlara daldırdım, ön bacaklarımla toz haline gelmiş olan parçaları sıyırıp geçtim ve ortadaki iki bacağımı da, yokuş aşağı inen yolu kaymadan inebilmek için kullandım. Ta ki ilk kara erişene kadar... sonra, dipsiz bir yarığa düşmemek için her adımımı dikkatlice atarak sessizce karda ilerlemeye başladım. Dikkatli olmam gerekiyordu, çünkü o kişi buradan geçmemi bekliyordu, kalenin duvarlarından görünmeyeyim diye fazla yaklaşmadım; sonra mantar şeklindeki bir taşın altına saklanarak sabırla geceyi bekledim.

Hava çabucak kararda, ama hâlâ yağan kar geceyi aydınlatıyordu, bu yüzden binaya yaklaşmaya cesaret edemedim; binayı gözleyebilmek için başımı, bağdaş kurduğum bacaklarının üzerine koydum. Gece yarısından sonra kar durdu, ama üzerimdeki karları silkelemedim, çünkü çevreyle uyumlu görünmemi sağlıyorlardı. Bulutların arasından görünen ayın ışığının altında, asla giymediğim gelinlik gibi parlıyorlardı. Gözlerimi sarımsı bir ışığın yansıdığı ikinci kattaki pencereden ayırmadan, yavaşça kalenin sisli şekline doğru ilerlemeye başladım, ama ağır göz kapaklarımı indirmek zorunda kaldım, çünkü ay çok parlıyordu ve gözlerim karanlığa alışmıştı. Soluk bir ışığın yansıdığı o pencerede bir şey hareket etmiş gibi geldi, sanki büyük bir gölge bir duvardan geçmişti. Bunun üzerine binanın temeline gelene dek daha hızlı bir şekilde emeklemeye başladım. Savaş alanının her bir karesini ölçüp biçtim, bu zor olmadı, çünkü taşlar harçla birleştirilmemişlerdi, sadece dev ağırlıkları onları yerlerinde tutuyordu. Böylece alt kat pencerelerine ulaştım, topların ağızları için tasarlanmış siper deliklerine benziyorlardı. Hepsi de karanlık ve boş ağızlar gibiydiler. İçerisi çok sessizdi, sanki asırlardır burada sadece ölüm vardı. Daha iyi görebilmek için gece görüşümü devreye soktum ve başımı taş odanın içine sokarak antenlerimin ışıklı gözlerini açtım, içerisi aydınlandı. İri taşlardan yapıl-

mış bir şömine gördüm, içinde çok uzun bir süre önce soğumuş birkaç odun kütüğü ve yanmış dallar vardı. Duvarın yanında bir sıra ve paslanmış aletler, karışmış bir yatak ve köşede taş kadar sert ekmek parçaları gördüm. Burada benim girmemi engelleyen hiçbir şeyin olmaması tuhaftı, bu davetkâr boşluğa güvenmiyordum, odanın diğer ucundaki kapı açık olduğu halde, belki de sırf bundan ötürü, bir tuzak hissederek hiç ses çıkartmadan, girmiş olduğum gibi çıktım ve üst kata tırmanmaya başladım. Hafif ışığın geldiği pencereye yaklaşmayı düşünmedim bile. Sonunda dama tırmandım ve karlarla kaplı yüzeyine vardığımda, nöbet tutan bir köpek gibi sabah olmasını bekleyerek orada yattım. İki ses duydum, ama ne söylediklerini anlayamıyordum. Arrhodes'i kurtarmak için hasmıma saldıracağım anı hem sabırsızlıkla hem de korkuyla bekleyerek kıpırdamadan yattım, gergin bir halat gibiydim, bir iğne darbesiyle sona erecek mücadelenin nasıl gideceğini canlandırıyordum gözlerimin önünde; aynı zamanda kendi içime baktım, artık orada bir irade kaynağı aramıyordum, sadece bir tek adamı mı öldüreceğim konusunda küçük, küçücük bir belirti arıyordum. Bu korkudan hangi noktada kurtulduğumu söyleyemem. Hâlâ kararsız bir halde orada yattım, çünkü kendimi bilmiyordum, yine de bir kurtarıcı olarak mı, yoksa bir katil olarak mı gelmiş olduğum konusundaki bu bilgisizlik, benim için o zamana kadar bilmediğim, tarif edilmez ölçüde yeni, her titreyişime gizemli, kızlara özgü bir masumluk katan ve beni müthiş bir sevinçle dolduran bir şey haline geldi. Bu sevinç beni epey şaşırttı ve bunun, yaratıcılarımın marifetlerinden biri olup olmadığını merak ettim, onlar ki beni hem kurtarıcı hem de yıkıcı güçlerle donatmışlardı; ama bundan da emin olamadım. Aşağıdan kulağıma ani ve kısa bir gürültü, ardından da anlaşılmaz şeyler söyleyen bir ses erişti - sonra bir ses daha, ağır bir nesnenin düşmesi gi-

bi yankılı bir ses, sonra sessizlik. Sürünerek çatıdan inmeye başladım, karnım neredeyse ikiye katlanıyordu, öyle ki bedenimin üst kısmıyla duvara tutunurken arka ayaklarımla iğnemin kılıfı hâlâ çatının kenarındaydılar. Sonunda başım gerginlikten ötürü titreyerek, sarkık bir halde açık pencereye yaklaştım.

Yere atılmış olan mum sönmüştü, ama fitili hâlâ kırmızı bir şekilde parlıyordu ve gece görüşümü kullanarak masanın altında boylu boyunca uzanmış -bu ışıkta karanlık görünen- kanayan bir beden gördüm, içimdeki her şey onun üzerine atlamak için yanıp tutuşuyordu, ama ben önce kan ve sönmüş mum kokan havayı içime çektim: Bu adamı tanımıyordum, demek ki aralarında bir kavga olmuş ve Arrhodes onu benden önce öldürmüştü. Nasılını, nedenini hiç düşünmedim, çünkü artık bu boş evde onunla yalnız olduğum, burada sadece ikimizin olduğu gerçeği beni yıldırım gibi çarptı. Titredim - hem gelin hem kasap... bir yandan da, gözlerimi kırpmadan, aldığı son nefesle kasılan o koca bedene bakıyordum. O an oradan ayrılabilseydim, karların ve dağların olduğu dünyaya doğru sessizce kaçabilseydim, onunla yüz yüze -daha doğrusu, onun yüzü benim duyargalarım- kalmak yerine başka bir şey yapabilseydim... ne yaparsam yapayım canavarca ve komik olmaya mahkûmdu ve alay edilip küçükseneceğim duygusu beni öyle kızdırdı ki hemen aşağı indim, hâlâ bir örümcek gibi sarkıyordum, artık pencerenin kenarına sürtünen karnımın çıkarttığı seslere aldırmıyordum, çevik bir şekilde cesedin üzerinden atladım, kapıya vardım.

Kapıyı nasıl ve ne zaman kırdığımı bilmiyorum. Eşiğin karşısında kıvrılarak dönen merdivenler, merdivenlerin üzerinde de aşınmış taşta başı yana çevrilmiş bir halde sırt üstü yatan Arrhodes vardı; bu merdivenlerin üzerinde boğuşmuş olmalıydılar, olup bitenleri duymamış olmamın ne-

deni buydu, işte orada, ayaklarımın dibinde yatıyor, göğsü inip kalkıyordu. Evet, onun çıplaklığını gördüm, bilmediğim, ama o ilk gece hayal ettiğim çıplaklığını.

Bir ses çıkarttı, onu seyrettim, göz kapaklarını aralamaya çalıştı, önce gözlerinin akı göründü, ben, karnım ikiye katlanmış bir halde kalkarak onun yüzüne baktım, ne ona dokunacak ne de geri çekilecek cesaretim vardı. Çünkü o yaşadığı sürece kendimden emin olamazdım. Aldığı her nefesle kan kaybediyordu, ama anladım ki onun son nefesine kadar görevim bitmeyecekti. Çünkü Kral'ın buyruğu her koşulda yerine getirilmeliydi. O hâlâ hayatta olduğundan bu riski göze alamazdım, onun gerçekten de uyanmasını isteyip istemediğimi de bilmiyordum. Gözlerini açıp kendine gelebilse ve -tersten bir bakışla- beni, başında durmuş ona bakarken, artık güçsüz bir şekilde ölüm taşıyan beni, bir yakarış hareketi içindeki, başka birinden gebe olan beni içine alsa, bu bir düğün mü olurdu - yoksa merhametsizce düzenlenmiş gülünç bir düğün parodisi mi?

Ama gözlerini açıp kendine gelemedi; pencerelerden içeri giren ince kar taneleriyle şafak söktüğünde ve bütün ev dağlardaki kar fırtınasının sesiyle uğuldadığında, son bir kez daha inledi ve nefes alışı durdu. Ancak o vakit huzur bularak yanına uzandım ve kollarımla ona sıkı sıkı sarıldım, yatağımızı erimeyen bir çarşafla kaplayan kar fırtınası boyunca iki gün, gece gündüz, öylece yattım. Üçüncü gün güneş doğdu.